

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ,
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ & ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ**

**ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝ. ANNA – ΑΡΓΥΡΗ
ΖΩΙΤΑΚΗ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑ
ΛΕΡΗ ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΙΝΑ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ**

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2015

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ.ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ,
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ & ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ**

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝ. ANNA – ΑΡΓΥΡΗ (Α.Μ. 15225)

annavaka@logistiki.teimes.gr

ΖΩΙΤΑΚΗ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑ (Α.Μ. 15308)

sofizoit@logistiki.teimes.gr

ΛΕΡΗ ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΙΝΑ (Α.Μ. 13299)

xrisleri@logistiki.teimes.gr

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ – Επιστημονικός Συνεργάτης

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2015

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η ολοκλήρωση αυτής της πτυχιακής εργασίας υλοποιήθηκε με την υποστήριξη ενός αριθμού ανθρώπων στους οποίους θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας.

Πρώτα από όλους θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά την εισηγήτρια μας κα Γεωργιάδου Νίκη για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση της, την εμπιστοσύνη που μας έδειξε όσο και για την άριστη συνεργασία που είχε μαζί μας καθόλη τη διάρκεια της πτυχιακής μας εργασίας.

Θα θέλαμε επίσης να απευθύνουμε τις ευχαριστίες μας στους γονείς μας, οι οποίοι στήριξαν τις σπουδές μου με διάφορους τρόπους, φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή μόρφωση μας.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε. ή α.ε. = Ανώνυμη Εταιρεία

Α.Κ. = Αστικός Κώδικας

Α.Π. = Απόφαση Αρείου Πάγου

Γ.Λ.Σ = Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Δ.Ε.Κ. = Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Δ.Ε.Ν. = Δελτίο Εργατικής Νομοθεσίας

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔ. Α.Ε. & Ε.Π.Ε. = Μηνιαίο Δελτίο Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης

Ε.Γ.Λ.Σ. = Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Ε.Εμπ.Δ. ή Ε.Ε.Δ. = Επιθεώρηση Εμπορικού Δικαίου (τριμηνιαίο περιοδικό)

Ε.Ε. = Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε. Ν. = Εμπορικός Νόμος

Ε.Ο.Κ. = Ευρωπαϊκές Οικονομικές Κοινότητες (Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά)

Ε.Π.Ε. = Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Κ.Ν. 2190/20 = Κωδικοποιημένος Νόμος 2190/1920 (το κείμενο του νόμου 2190/1920 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το Β.Δ. 174/63 – ΦΕΚ 37/Α /30.31.63)

Κ.Π.Δ. = Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας

Κ.Β.Σ. = Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων

Κ.Φ.Σ. = Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων (Π.Δ. 99/77)

Ν.Σ.Κρ. = Απόφαση Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Σ.Ε. = Απόφαση Συμβουλίου Επικρατείας

Σ.Ο.Ε. = Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών

Σ.Ο.Λ. = Σώμα Ορκωτών Λογιστών

Τ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. = Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης

Φ.Ε.Κ. = Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως¹

¹ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εξέλιξη του οικονομικού βίου, η οποία επέφερε τη διεύρυνση των συναλλαγών και την ανάπτυξη των αγορών, καθώς επίσης και η τεχνολογική πρόοδος, δημιούργησαν την μεγάλη σύγχρονη επιχείρηση η οποία, για τη χρηματοδότηση της παραγωγικής διαδικασίας, έχει ανάγκη να συγκεντρωθούν κεφάλαια σημαντικού ύψους. Η συγκέντρωση όμως μέσω παραγωγής και η διάθεση κεφαλαίων σε μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, όχι μόνο, πέρα από ένα σημείο, είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν από λίγα πρόσωπα, όπως συνήθως οι εταίροι μιας προσωπικής εταιρίας, αλλά αυξάνει υπέρμετρα τις συνέπειες ως προς τον χρηματοδότη σε περίπτωση κακής έκβασης των εργασιών, εφόσον οι ευθύνες του επεκτείνονται στο σύνολο της περιουσίας του ως φορέα του κεφαλαίου.

Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) αναπτύχθηκε ως μορφή συγκροτήσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία επιτρέπει να αρθούν οι παράγοντες εκείνοι που αποτελούν αντικίνητρα στη συγκρότηση ατομικών επιχειρήσεων ή προσωπικών εταιριών. Έτσι, αναπτύχθηκε ο θεσμός της Α.Ε. της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισόποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

Το νομικό της πλαίσιο διαμορφώθηκε από τον κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών», που αποτέλεσε και το επιμέρους «Δίκαιο της Α.Ε.». Σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο η Α.Ε. είναι πάντα εμπορική εταιρεία ακόμα και όταν δεν ασκεί εμπορία. Με τον πρόσφατο Ν.3604/2007 επήλθε σειρά τροποποιήσεων στα ισχύοντα και εισήχθησαν νέοι θεσμοί.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ως φοιτητές του Τμήματος Λογιστικής Χρηματοοικονομικής δεν επιχειρήσαμε μία σε βάθος νομική διερεύνηση του θέματος, την οποία άλλωστε μόνο εξειδικευμένοι νομικοί θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν, αλλά μία συστηματική παράθεση και ταξινόμηση των νομοθετικών κειμένων και των νομικών απόψεων επ' αυτών, παραπέμποντας για κάθε νομική άποψη στην αντίστοιχη βιβλιογραφική πηγή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οικονομική μονάδα είναι κάθε συνδυασμός των συντελεστών παραγωγής, δηλαδή κατά κανόνα, του εδάφους, της εργασίας και του κεφαλαίου και σε κάθε περίπτωση στόχος είναι ο συνδυασμός της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας με το μικρότερο δυνατό κόστος. Οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται βάσει των σκοπών που επιδιώκουν και κατατάσσονται στις κατάλληλες νομικές μορφές, τόσο ανάλογα με το μέγεθος της εταιρείας, τη δραστηριότητά της αλλά και με τον ιδιοκτησιακό της φορέα.

Στις κυριότερες μορφές εταιριών συγκαταλέγονται οι Ομόρρυθμες Εταιρίες (Ο.Ε.), οι Ετερόρρυθμες Εταιρίες (Ε.Ε.), οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και οι Ανώνυμες Εταιρίες (Α.Ε.). Σε κάθε περίπτωση κάθε μορφή εταιρίας έχει τα δικά της χαρακτηριστικά τόσο όσον αφορά τη σύσταση, όσο και αναφορικά με τη διαδικασία λύσης και παύσης των εργασιών. Σε κάθε περίπτωση, το καταστατικό έγγραφο ενέχει εξέχουσα θέση καθώς καθορίζει τις λεπτομέρειες που σχετίζονται με τις σχέσεις των εταίρων, τα δικαιώματά τους, το μερίδιο στα κέρδη και τις ζημίες, τις υποχρεώσεις που έχουν έναντι τρίτων καθώς επίσης και την ευθύνη που φέρουν με την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Είναι σαφές πως σε πολλές των περιπτώσεων οι ευθύνες είναι στο «ακέραιο» και εις ολόκληρο, για τις ατομικές εταιρίες, ενώ στις κεφαλαιουχικές οι ευθύνες κατανέμονται ανάλογα με το μερίδιο του κάθε μετόχου, ενώ πρέπει να τονισθεί πως σε περιπτώσεις Ε.Π.Ε. ή Α.Ε., η εκκαθάριση δημιουργείται κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης και λαμβάνεται με πλειοψηφία.

Ακόμη, η σύγχρονη λογιστική δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, σε πολλές των περιπτώσεων ασχολείται με τη διαδικασία μετατροπής των εταιριών από μια εταιρική μορφή σε κάποια άλλη. Υπό αυτήν την έννοια, η μετατροπή από προσωπικές σε κεφαλαιουχικές εταιρείες επιφέρει πολλαπλά οφέλη που λειτουργούν ως κίνητρα για τον επιχειρηματία.² Εντούτοις, πρέπει να τονισθεί πως η απόφαση μετατροπής πρέπει να γίνει ως απόρροια νομικά καταχωρημένων διατάξεων ώστε να μην υπάρχει αντίρρηση από τους δανειστές της εταιρίας ή σε κάθε περίπτωση το Πρωτοδικείο πρέπει να αποφασίσει για την ύπαρξη επαρκών εξασφαλίσεων προς τους δανειστές της εταιρείας ώστε να ακολουθήσει το στάδιο της μετατροπής.

Στις κεφαλαιουχικές εταιρείες, κυρίαρχο στοιχείο κατά την λήψη των αποφάσεων αποτελεί το ύψος του κεφαλαίου, δηλαδή στον συγκεκριμένο τύπο εταιρείας δεν ενδιαφέρει το «ποιος»

²http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/VardaAthina,KounaliEleni,SakadakiGiorgia/attached-document-1302515176-598378-4370/Varda_Kounali_Sakadaki2011.pdf

είναι εταίρος, αλλά το «ποσό» που εισέφερε στην εταιρεία και το ποσοστό του εταιρικού κεφαλαίου που ελέγχει. Δηλαδή, το προσωπικό στοιχείο στις κεφαλαιουχικές εταιρείες είναι ουσιαστικά ανύπαρκτο έχοντας παραχωρήσει το ρόλο του στο ύψος του κεφαλαίου το οποίο κάθε εταίρος ελέγχει. Ειδικότερα :

1. Μόνο η περιουσία της εταιρείας αποτελεί εγγύηση για τους πιστωτές της.
2. Η νομοθεσία επιβάλλει υποχρέωση για ελάχιστο όριο στο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου.
3. Η απόκτηση ή απώλεια της εταιρικής ιδιότητας είναι ελεύθερη και δεν υπόκειται σε περιορισμούς και συνέπειες αντίστοιχες εκείνων των προσωπικών εταιρειών.
4. Τα πρόσωπα των εν λόγω εταιρειών δεν φέρουν ουδεμία ευθύνη πέραν των όσων απορρέουν από τη νομοθεσία και τους όρους του καταστατικού.
5. Στη λήψη των αποφάσεων κυριαρχεί κατά βάση η δύναμη που συνδέεται με το ποσοστό συμμετοχής κάθε εταίρου στο εταιρικό-μετοχικό κεφάλαιο.

Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας πραγματοποιείται αποκλειστικά από ειδικά θεσμοθετημένο όργανο του Ν.2190/1920. Στις κεφαλαιουχικές εταιρείες η εμπορική ιδιότητα, «εμπορικότητα», αποκτάται με βάση το τυπικό-υποκειμενικό κριτήριο, χαρακτηρίζονται δηλαδή από τον νόμο ως εμπορικές από την ίδρυση τους και ανεξάρτητα από το αν ασκούν εμπορική ή μη δραστηριότητα. Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια και ικανότητα εξεύρεσης και συγκέντρωσης κεφαλαίων έναντι των προσωπικών εταιρειών αλλά υστερούν όσον αφορά την ταχύτητα της λήψης των αποφάσεων. Αμιγώς Κεφαλαιουχικές εταιρεία αποτελεί μόνον η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.).

Επιχειρώντας μια ιστορική αναδρομή για να εντοπίσουμε την ιστορική περίοδο κατά την οποία έκανε την εμφάνισή της η Ανώνυμη Εταιρεία θα συναντήσουμε δυσκολίες. Το 1407 στη Γένοβα της Ιταλίας ιδρύθηκε η « Τράπεζα του Αγίου Γεωργίου » και το κεφάλαιό της χωριζόταν σε μετοχές ενώ κάθε εταίρος είχε ευθύνη μέχρι το ποσό της εισφοράς του.³ Βέβαια ο θεσμός της Ανώνυμης Εταιρείας καθιερώθηκε κυρίως τον 17ο και 18ο αιώνα, όταν οι Ευρωπαϊκές χώρες, θέλοντας να εκμεταλλευτούν συστηματικά τις παρθένες οικονομικά χώρες της Ανατολής, ίδρυσαν μεγάλους οικονομικούς οργανισμούς, οι οποίοι υπό την κυβερνητική εποπτεία κάθε χώρας, προσανατολίζονταν στη συσσώρευση μεγάλων κεφαλαίων. Έτσι σε Ολλανδία και Αγγλία δημιουργήθηκαν τεράστιοι οικονομικοί οργανισμοί με δημόσιο πάντα χαρακτήρα. Επίσης η πρώτη νομοθετική ρύθμιση της Ανώνυμης Εταιρείας με τη σημερινή της μορφή εντοπίζεται στον Code du Commerce (Κώδικας Εμπορίου) του Μεγάλου Ναπολέοντα, ο οποίος εισήχθηκε στην Ελλάδα το 1822 και μέσα σε 11 άρθρα

³http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/VardaAthina,KounaliEleni,SakadakiGiorgia/attached-document-1302515176-598378-4370/Varda_Kounali_Sakadaki2011.pdf

συγκέντρωνε το νομικό καθεστώς των Ανώνυμων Εταιριών. Βέβαια με την πάροδο του χρόνου τα άρθρα αυτά αποδείχθηκαν ανεπαρκή, για να αντιμετωπίσουν τα αναδυόμενα προβλήματα. Γι' αυτό συντάχθηκαν πολλά νομοσχέδια μέχρι να ψηφιστεί τελικά ο βασικός νόμος το 1920, νόμος 2190//920, ο οποίος περιλαμβάνει πλέον 72 άρθρα.

Αν θέλουμε να ορίσουμε την Ανώνυμη Εταιρία θα λέγαμε ότι είναι μια εταιρία, της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές οι οποίες στην αρχή μπορούν να μεταβιβαστούν και οι εταίροι (μέτοχοι) ευθύνονται μέχρι το ποσό της συμμετοχής τους. Συνοψίζοντας λοιπόν τα βασικά γνωρίσματα της Ανώνυμης Εταιρίας, το κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε ίσα μερίδια, τις μετοχές. Οι εν λόγω μετοχές αρχικά είναι μεταβιβασμένες, γιατί στη συνέχεια η μεταβίβασή τους μπορεί να καταστεί δυσκολότερη λόγω ορισμένων διατάξεων στο καταστατικό. Για παράδειγμα μπορεί να έχει οριστεί ότι οι μετοχές θα μεταβιβάζονται μόνο σε εξ' αίματος συγγενείς του ιδρυτή της. Όμως η μεταβίβασή τους δε δύναται να απαγορευτεί εντελώς. Οι μέτοχοι ευθύνονται μέχρι το ποσό της συμμετοχής τους, δηλαδή μέχρι το ποσό της αξίας των μετοχών τους. Τυπικά, η Ανώνυμη Εταιρία είναι πάντοτε έμπορος αφού έχει περιβληθεί με τον τύπο της εν λόγω εμπορικής εταιρίας, ακόμα και όταν αυτή ασχολείται με αστικές πράξεις, όπως ένα κτηματομεσιτικό γραφείο ή μια αγροτική καλλιέργεια. Η επωνυμία της φέρει τη φράση « Ανώνυμη Εταιρία » και το αντικείμενο της ενασχόλησης της για παράδειγμα « Ανώνυμη Εταιρία Γεωργίας και Προϊόντων ». Μπορεί ακόμη να φέρει και το όνομα ενός από τους ιδρυτές της. « Ανώνυμη Εταιρία Κατασκευαστικών Έργων Θεοδώσης Σπ.». Μια Ανώνυμη Εταιρία εδρεύει όπου βρίσκεται το Διοικητικό της Συμβούλιο και όχι στον τόπο που βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της. Οι ασφαλιστικές και οι τραπεζικές επιχειρήσεις περιβάλλουν υποχρεωτικά τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας⁴.

⁴ <http://www.csringreece.gr/files/research/CSR-1358933463.pdf?user=>

Πίνακας περιεχομένων

ΕΣΩΦΥΛΛΟ	2
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	8
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	14
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	15

ΜΕΡΟΣ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Α) ΟΡΙΣΜΟΣ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	16
Β) ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ	18
Γ) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	19
Δ) ΕΜΠΟΡΙΚΟΤΗΤΑ	19
Ε) ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ & ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΜΙΑ Α.Ε.	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ, Η ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Α.Ε.

Α) ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ ΜΙΑΣ Α.Ε.	22
Β) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	23
Γ) ΣΤΑΔΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	23
Δ) ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	28
ΔΙ) Μεταβολή εταιρικής επωνυμίας	29
Ε) ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	30
ΣΤ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	30
Ζ) ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ Α.Ε.	31
Η) ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	32
ΗΙ) Ανάλυση στοιχείων του μητρώου	33
ΗΙΙ) Θεώρηση βιβλίων & στοιχείων	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Α) ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	41
Β) ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.	41
Γ) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	42
Δ) ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΙΑΣ Α.Ε.	42
ΔΙ) Αύξηση κεφαλαίου χωρίς τροποποίηση καταστατικού	43

ΔΙΙ) Δικαίωμα προτίμησης	43
ΔΙΙΙ) Πιστοποίηση καταβολής του ποσού αύξησης κεφαλαίου	43
Ε) ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΙΑΣ Α.Ε.	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α) ΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.	45
ΑΙ) Κοινές μετοχές	46
ΑΙΙ) Προνομιούχες μετοχές	47
ΑΙΙΙ) Προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφο	48
ΑΙΙΙΙ) Δεσμευμένες ονομαστικές μετοχές	49
ΑΙΙΙΙΙ) Μετοχές σε διαταγή	49
ΑΙΙΙΙΙΙ) Μετοχές επικαρπίας	49
Β) ΕΙΔΗ & ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ	49
ΒΙ) Ονομαστικές μετοχές	49
ΒΙΙ) Ανώνυμες μετοχές	49
ΒΙΙΙ) Μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών	49
ΒΙΙΙΙ) Μεταβίβαση ανώνυμων μετοχών	50
ΒΙΙΙΙΙ) Ανάλογα με την υπόσταση τους χωρίζονται σε	50
ΒΙΙΙΙΙΙ) Ανάλογα με την τιμή έκδοσης διακρίνονται σε	50
Γ) ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α) ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ	52
Β) ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	52
Διακρίσεις των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων	
ΒΙ) Τακτική Γενική Συνέλευση	53
ΒΙΙ) Έκτακτη Γενική Συνέλευση	53
ΒΙΙΙ) Καταστατική Γενική Συνέλευση	54
ΒΙΙΙΙ) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	55
ΒΙΙΙΙΙ) ΔΙΑΔΙΑΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	56
ΒΙΙΙΙΙΙ) ΕΛΛΑΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	56
1) Ακυρώσιμες αποφάσεις	57
2) Άκυρες αποφάσεις	57
3) Ανυπόστατες αποφάσεις	57
ΒΙΙΙΙΙΙΙ) ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	58
Γ) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	59
ΓΙ) ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	61
ΓΙΙ) ΘΗΤΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	61
ΓΙΙΙ) ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	61
ΓΙΙΙΙ) ΑΜΟΙΒΗ ΜΕΛΩΝ	62
ΓΙΙΙΙΙ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	62
ΓΙΙΙΙΙΙ) Ποιοι εκλέγονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου	63

ΓVII) Πως διορίζεται το Διοικητικό Συμβούλιο	63
ΓVIII) Απώλεια ιδιότητας μελών Διοικητικού Συμβουλίου	64
ΓIX) Ευθύνη μελών	65
ΓX) Απαγορεύσεις στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	65
ΓXI) ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	66
Δ) ΕΛΕΓΚΤΕΣ	68
ΔI) ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ & ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	69
Ε) ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	70
ΣΤ) ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΙΑΣ Α.Ε.	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

A) ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	78
B) ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	78
BI) Ανάλογα με τον σκοπό του δανείου	79
BII) Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεως	79
BIII) Ανάλογα με την τιμή έκδοσης	80
BIV) Ανάλογα με τον τρόπο έκδοσης	81
BV) Ανάλογα με τον τρόπο εξόφλησης του ομολογιακού δανείου	82
BVI) Ανάλογα με τα προνόμια που δίνονται στους ομολογιούχους	82
BVII) Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του δανείου	83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ, ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΙΣΜΑ

A) ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε.	84
AI) ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	84
AII) Πολιτική διάθεσης κερδών	85
AIII) Ποια κέρδη διανέμονται	89
AIV) Σειρά στη διάθεση των κερδών	89
B) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	90
BI) Τακτικό αποθεματικό	91
BII) Έκτακτο αποθεματικό	92
Γ) ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΔΙΑΛΥΣΗ, ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΜΙΑΣ Α.Ε.

A) ΑΙΤΙΕΣ ΔΙΑΛΥΣΗΣ	94
B) ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	95
BI) Στάδια εκκαθάρισης	96
Γ) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ Α.Ε. ΣΕΟ.Ε. Ή Ε.Ε.	98

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΙΑΣ ΑΕ

A) ΕΙΣΑΓΩΓΗ	105
B) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	107
ΒΙ) ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	107
ΒΙΙ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ	109
ΒΙΙΙ) ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	109
ΒΙV) ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ	110
Γ) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ	110
ΓΙ) ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	110
ΓΙΙ) ΚΕΦΑΛΑΙΟ	114
ΓΙΙΙ) ΑΥΞΗΣΗ ΜΚ	118
ΓΙV) ΜΕΙΩΣΗ ΜΚ	130
ΓV) ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΚ	132
ΓVΙ) ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ	133
ΓVΙΙ) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	135
ΓVΙΙΙ) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	139
ΓΙΧ) ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	140

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	143
A) Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ & ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ Α.Ε.	144
B) ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	147
Γ) Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	148
ΓΙ) Το Σύστημα επιλογής	150
ΓΙΙ) Το Σύστημα υπαγωγής	151
ΓΙΙΙ) Το Σύστημα εξαίρεσης	153
Δ) Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ & ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ	153
Ε) Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ & Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΩΝ	157
ΣΤ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΜΙΑΣ ΑΕ.	166
Ζ) Με μια ματιά : Οι κυριότερες τροποποιήσεις του Ν. 2190/1920 όπως εισήχθησαν με το Ν. 3604/ 2007	173

ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	
A) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Α.Ε.	176
B) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Ι.Κ.Ε.	177
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	
A) ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ	180

ΜΕΡΟΣ Ε΄ : ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

A) ΕΙΣΑΓΩΓΗ	182
-------------	-----

Β) ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	183
ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	211
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Παράρτημα 1^ο	212
Καταστατικό Α.Ε.	212
Παράρτημα 2^ο	217
Νόμος 2190/1920	217
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	219

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή κάνει μια επισκόπηση γύρω από τις ΑΕ. Από τη στιγμή που θα ιδρυθεί μια ΑΕ μέχρι τη στιγμή που θα διαλυθεί υπάρχει μια ακολουθία βημάτων, τακτικών και νόμων που πρέπει κάθε ανώνυμη εταιρία να εφαρμόζει έτσι ώστε να είναι έννομη, να πραγματοποιεί άμεσα τους σκοπούς της, να έχει κέρδος και να αποτελεί παράδειγμα προς το εξωτερικό περιβάλλον καθώς και να αποπνέει εμπιστοσύνη στους πελάτες και σε όσους πραγματοποιεί κάθε λογής συναλλαγή. Για την πιο γρήγορη κατανόηση η εργασία έχει χωριστεί σε τρία μέρη. Αυτά είναι το νομοδεδικό πλαίσιο μιας ΑΕ, η πρακτική εφαρμογή (λογιστική επισκόπηση και εφαρμογή) και τέλος στις νεότερες εξελίξεις που έχουν πραγματοποιηθεί στη γενική εικόνα και το νομικό πλαίσιο μιας ΑΕ. Επίσης παίρνει μια μικρή έκταση η ανάλυση της νέας μορφής εταιρίας ΙΚΕ συγκριτικά με μια ΑΕ. Το πρώτο μέρος της εργασίας χωρίζεται σε επιμέρους κεφάλαια, που συνολικά είναι οχτώ. Τα κεφαλαία αυτά κατά σειρά ανάλυσης κάνουν λόγο, κεφάλαιο πρώτο, για το νομοθετικό πλαίσιο μιας ΑΕ, δηλαδή γίνεται αναφορά από τον ορισμό και την εμπορικότητα μέχρι και τα πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα και τις οικονομικές καταστάσεις. Στη συνέχεια, κεφάλαιο δεύτερο, αναλύονται η διαδικασία σύστασης, τα στάδια ίδρυσης, οι ιδρυτές, η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια, η ακυρότητα και η δημοσιότητα. Έπειτα, κεφάλαιο τρίτο, αναφέρεται το Μετοχικό κεφάλαιο και οι τρόποι κάλυψης αυτού καθώς και η πιστοποίηση καταβολής του ΜΚ, η αύξηση, η μείωση και η απόσβεση του ΜΚ. Στο τέταρτο κεφάλαιο φαίνονται οι μετοχές της ΑΕ, τα είδη των μετοχών (ονομαστικές και ανώνυμες) και οι τρόποι μεταβίβασης τους καθώς και οι ιδρυτικοί τίτλοι. Ακολούθως στο κεφάλαιο πέντε αναλύεται η διοίκηση μιας ΑΕ και τα όργανα που διοικούν και ελέγχουν την ανώνυμη εταιρία είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές. Στο κεφάλαιο έξι γίνεται αναφορά στα ομολογιακά δάνεια και τις ομολογίες και τις διακρίσεις αυτών. Στο κεφάλαιο επτά αναφέρονται η διανομή των κερδών και τα αποθεματικά και στο τελευταίο κεφάλαιο, οκτώ σε αριθμό, γίνεται ανάλυση των τελικών σταδίων μιας ΑΕ που μπορεί να είναι μια διάλυση, μια εκκαθάριση ή και η μετατροπή σε άλλη μορφή εταιρίας. Στο δεύτερο μέρος υπάρχει η πρακτική εφαρμογή των στοιχείων του πρώτου μέρους. Μετά αναφέρονται στο τρίτο μέρος οι νεότερες εξελίξεις και τέλος γίνεται μια μικρή σύγκριση σχετικά με μια ΑΕ και μια ΙΚΕ.

SUMMARY

This paper gives an overview about the AU. From the moment you set up an SA by the time I would there is a sequence of steps, regular and laws to every public limited company to implement so that it is legal to directly carry out its purposes, to make a profit and be an example to the external environment and conveys confidence to customers and those who perform all kinds of transaction. For the quickest understanding the job is divided into three parts. These are the nomo8etiko under a SA, the practical implementation (accounting review and implementation) and finally to changes that have taken place in the general picture and the legal framework of the AU. It also takes a small area of the analysis of the new company form compared to an IKE SA. The first part of the thesis is divided into individual chapters, which overall is eight. These funds are in order of resolution speak, first chapter, the legislative framework of AU, that is referenced by the definition and commercialism up the advantages / disadvantages and financial statements. Then second chapter analyzed the process of establishing, the founding stages, the founders, the name, headquarters, duration, invalidity and publicity. Then third chapter refers to the share capital and the ways this coverage and the certification of payment of MK, the increase, reduction and amortization of MK. The fourth chapter shows the shares of the AU, the types of shares (registered and unregistered) and transfer ways to ka8os and founders' shares. Then in Chapter five deals with the management of an AE and institutions which govern and control the joint-stock company is the General Meeting, the Board of Directors and the Auditors. Section six refers to debentures and bonds and discrimination thereof. In Chapter Seven mentioned the distribution of profits and reserves and in the last chapter, eight in number, an analysis of the final stages of RA may be a dissolution, a liquidation or conversion to another form of company. The second part is the practical application of the elements of the first part. After referred to in Part Three new developments and the end becomes a little comparison on an RA and an IKE.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Α) ΟΡΙΣΜΟΣ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι εταιρίες χωρίζονται σε προσωπικές και κεφαλαιουχικές. Οι Ανώνυμες Εταιρίες ανήκουν στην ομάδα των κεφαλαιουχικών εταιριών, καθώς η ίδρυση τους στηρίζεται καθαρά στη συγκέντρωση κεφαλαίου και όλη η πορεία και η λειτουργία της περιστρέφεται γύρω από αυτό. Η Α.Ε. αναπτύχθηκε ως μια μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας αντιβαίνοντας στους παράγοντες που αποτελούν εμπόδια στη συγκρότηση ατομικών επιχειρήσεων ή προσωπικών εταιριών για την επίτευξη των στόχων τους. Αυτό συνέβη καθώς μια Α.Ε. μπορεί να συγκεντρώσει κεφάλαια σημαντικού ύψους, έτσι ο κίνδυνος περιορίζεται και σκορπίζεται ανάλογα με την πηγή απόκτησης των κεφαλαίων. Σε μια Α.Ε. είναι εύκολη η μεταβίβαση της ιδιότητας ενός εταίρου και η αποδέσμευση των κεφαλαίων του από συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα.

Κάπως έτσι αναπτύχθηκε ο θεσμός της Ανώνυμης Εταιρίας είναι δηλαδή μια εμπορική εταιρία που το κεφάλαιο της διαιρείται σε ίσα μερίδια (μετοχές) και ο κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι το ποσό της εισφοράς του⁵.

Τα κύρια χαρακτηριστικά λοιπόν μιας Ανώνυμης Εταιρίας είναι :

- 1) η περιορισμένη ευθύνη των έναντι τρίτων μέχρι το ποσό εισφοράς τους κατά την ίδρυση μιας Α.Ε. γι' αυτό ονομάζεται κεφαλαιουχική.
- 2) το κεφάλαιο της μετατρέπεται σε μετοχές διαιρούμενο σε ισόποσα μερίδια διαχωρίζεται σε μετοχικό και σε μη μετοχικό κεφάλαιο.
- 3) μια Α.Ε. κατά κύριο λόγο έχει εμπορική ιδιότητα άσχετα με το αν ο σκοπός της είναι εμπορικός με έμφαση στην κερδοσκοπία, οι δραστηριότητες της θα έγκειτο πάντα σε πράξεις εμπορικού δικαίου.

⁵Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

- 4) είναι καθαρά ένα νομικό πρόσωπο επομένως οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά της απορρέουν από τους νόμους και το καταστατικό της που υποβάλλεται κατά την ίδρυση της.
- 5) οι εταίροι μιας ανώνυμης εταιρίας διατηρούν το ενοχικό και όχι εμπράγματο δικαίωμα επί της περιουσίας της γι' αυτό και λειτουργούν ως επενδυτές και όχι ως επιχειρηματίες.
- 6) υπάρχει μεταβίβαση στην ιδιότητα του εταίρου, και τις μετοχές αυτού, αν τύχει οποιαδήποτε μεταβολή όπως είναι ο θάνατος, η πτώχευση, η απαγόρευση δεν επιδρά στην εταιρία.
- 7) Είναι μια ένωση προσώπων με δικαιοπραξία για την επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού. Χαρακτηρίζεται ίσως και ως μια σωματειακή οργάνωση καθώς ο σκοπός εκφράζεται μέσα από τα όργανά της έχοντας κερδοσκοπικό χαρακτήρα σε αντίθεση με ένα κλασσικό σωματείο.
- 8) Η επίτευξη του σκοπού της δεν παρακολουθείται από τα μέλη της ένωσης, αλλά από το διοικητικό συμβούλιο που έχει οριστεί με την υποβολή του καταστατικού τα μέλη του οποίου μπορεί να μην είναι μέτοχοι. Άρα άλλο είναι η μετοχική ιδιοκτησία και άλλο είναι η διοίκηση της εταιρίας. Απορρίπτεται, άμεσα εδώ, η αρχή της αυτοδιαχείρισης, δηλαδή ευθύνη από την έναρξη, οποιασδήποτε παύση ή και λύση της εταιρίας.
- 9) Έχει μια βασική αρχή, την αρχή του χωρισμού της περιουσίας της από αυτή των μετόχων που την κάνει να ξεχωρίζει από τις προσωπικές. Η Α.Ε. είναι μια αυτοτελής νομική μορφή.
- 10) Είναι Ν.Π.Ι.Δ. (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου) αφού ιδρύεται με δικαιοπραξία. Η αρχή αυτή όμως όσον αφορά Ν.Π.Δ.Δ. (Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου), δηλαδή το δημόσιο ιδρύει ως μοναδικός μέτοχος μια επιχείρηση με μορφή Α.Ε. και επικυρώνεται βάση νόμου. Γι' αυτό εμφανίζουν ζημίες συχνότερα παρά κέρδη καθώς δεν ασκούν επιχειρηματικά κριτήρια, έτσι επιβάλλεται να γίνεται αποκρατικοποίηση των επιχειρήσεων του Δημοσίου τομέα σύμφωνα με τον Ν.3049/2002 άρθρο 8. (Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται ποιες θα είναι οι επιχειρήσεις κρατικής περιουσίας που θα μετατρέπονται σε ιδιωτικής φύσεως και στις οποίες η λήψη των αποφάσεων θα υλοποιείται με τη συναίνεση Δημοσίου ορισμένες από αυτές τις επιχειρήσεις είναι οι επιχειρήσεις δημοσίου συμφέροντος και κοινής ωφελείας για την άμυνα και ασφάλεια της χώρας, τη δημόσια υγεία, την ενέργεια, τις μεταφορές και επικοινωνίες κλπ.)⁶
- Οι Α.Ε. δημοσίου και τα μέλη που τις ελέγχουν δεν διορίζονται από τη γενική συνέλευση (Γ.Σ.), αλλά από το Δημόσιο παίρνοντας έγκριση για την οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσει σύμφωνα με όσα λέει ο Ν. 3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

⁶ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008

(Δ.Ε.Κ.Ο.)». Αυτό συμβαίνει λόγω της συμμετοχής του στο κεφάλαιο ή των κανόνων που την διέπουν, άρθρο 1, μιλάμε για χρήση ποσοστού άνω του 50 τις εκατό.

11) Η Α.Ε. μπορεί και συνδυάζει ιδανικά τη σωματειακή της οργάνωση, τον κεφαλαιουχικό της χαρακτήρα και την νομική της προσωπικότητα.

12) Το μετοχικό κεφάλαιο μιας Α.Ε. είναι αύξουσας προσοχής για αυτήν. Όπως έχουμε αναφέρει για τα εταιρικά χρέη ευθύνεται μόνο η εταιρία άρα δεν ευθύνεται ο μέτοχος ως άνθρωπος για αυτό επινοήθηκε ο νόμος βάση του οποίου επιβάλλεται η καταβολή της ελάχιστης εταιρικής περιουσίας ώστε να προστατεύονται και οι δανειστές μη επιτρέποντας τη διανομή αυτής στους μετόχους από τη στιγμή που δεν καλύπτεται το κεφάλαιο.

13) Πολλές Α.Ε. είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο για να μεγαλώνουν τη χρηματοδότηση τους ακόμα και με μικρή δραστηριότητα κάποιος θα μπορεί να δώσει μεγάλες απολαβές σε μια Α.Ε. γι' αυτό λένε ότι εν μέρει μοιάζουν στις τράπεζες όσον αφορά τον τρόπο απόκτησης χρημάτων μόνο που οι τράπεζες το κάνουν καθαρά για κέρδος, ενώ οι Α.Ε. για χρηματοδότηση.

14) Από τη στιγμή που μια Α.Ε. μπει στο χρηματιστήριο ακολουθεί υποχρεωτικά τους νόμους της κεφαλαιαγοράς.

15) Τελευταίο χαρακτηριστικό είναι οι τρεις αρχές που διέπουν τον κάθε μέτοχο: πρώτη αρχή είναι αυτή βάση της οποίας η Γ.Σ. εκλέγει ως μέλος του Δ.Σ. κάθε μέτοχο και κάθε τρίτο χωρίς να υπάρχει εξουσία, δεύτερη αρχή είναι αυτή της εύκολης και ελεύθερης μεταβίβασης της μετοχικής σχέσης και τρίτη αρχή είναι η διαίρεση των υποχρεώσεων στα μέλη της εταιρίας άρα η μη ευθύνη του ενός αλλά του συνόλου⁷.

B) ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Είναι νομικό πρόσωπο μια Α.Ε. σύμφωνα με τον Ν.2190/1920 άρθρο 1 παρ.1, όπου αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι για τα χρέη της ευθύνεται μόνο η ίδια και η περιουσία της. Η περιουσία της συγκεκριμένα διαχωρίζεται από την περιουσία των μετόχων⁸.

⁷ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008

⁸ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008

Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Γ) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Βασικός και άρρητα συνδεδεμένος νόμος που διέπει και εξασφαλίζει μια καλή οργάνωση και λειτουργία μιας Α.Ε. είναι ο νόμος 2190/1920. Ωστόσο υπήρξαν πολλές τροποποιήσεις πάνω στον νόμο αυτό για την ελεγχόμενη ανάπτυξη μιας Α.Ε. με το πέρασμα των χρόνων και την ανάγκη καλύτερης κάλυψης και παρακολούθησης βάση των νέων αναγκών. Οι νόμοι αυτοί είναι:

- 1)Ν.5076/1931 περί Α.Ε. και τραπεζών.
- 2)Ν.5261/1931 περί συγχωνεύσεως μιας Α.Ε.
- 3)Ν.Δ.4237/1962 και Β.Δ.174/1963 ουσιαστικά αποτελούν κωδικοποιήσεις του Ν.2190/1920.
- 4)ΑΝ.148/1967 περί μέτρων περί ενίσχυσης της κεφαλαιαγοράς.
- 5)ΠΔ409/1986 (ΦΕΚ 191 Α28/11/1986) και ΠΔ498/1987 (ΦΕΚ 236 Α31/12/1987) ουσιαστικά αφορούν την προσαρμογή του Ν.2190/1920 της χώρας μας πάνω στις οδηγίες της ΕΟΚ .
- 6)Ν.2339/1995 (ΦΕΚ2047/25-9-1995) τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν.2190/1920.
- 7)Ν.2941/2001 (ΦΕΚ 2017/12-9-2001) απλοποίηση της ίδρυσης εταιριών.
- 8)Ν. 3604/2007 (ΦΕΚ189 Α/8-8-2007) αναμόρφωση και τροποποίηση του Ν. 2190/1920 και άλλων διατάξεων⁹.

Δ) ΕΜΠΟΡΙΚΟΤΗΤΑ

Ουσιαστικά μια Α.Ε. έχει ως βάση της το Εμπορικό Δίκαιο άσχετα αν ο σκοπός της είναι ή όχι εμπορικός (άρθρο 1 παρ.2 Κ.Ν. 2190/1920)

Ε) ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΜΙΑ ΑΕ

Παίζει σημαντικό ρόλο η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου για μια νέα εταιρία.

⁹ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που η επιλογή δεν είναι ελεύθερη γιατί πολύ απλά ο νόμος περιορίζει τον εταιρικό τύπο. Για παράδειγμα μια εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου μπορεί να έχει μόνο τη μορφή μιας ανώνυμης εταιρίας. Από εκεί και πέρα οριοθετούνται τα υπέρ και τα κατά των μορφών και γίνεται ευνοϊκότερη η επιλογή για τον σκοπό που θέλουν να δημιουργηθεί μια νέα εταιρία. Είναι ολοφάνερο πως όσο πιο ανοιχτός είναι ο οικονομικός χώρος μέσα στον οποίο θα λάβει δράση μια εταιρία τόσο συντονισμός πρέπει να υπάρχει από πλευράς συλλογικής προσπάθειας. Αυτό συμβαίνει γιατί πολύ απλά άλλα θα είναι τα αποτελέσματα για μια ατομική επιχειρηματικότητα και άλλα για έναν παραγωγικό φορέα με μεγαλύτερο κοινωνικό σύνολο. Όταν ιδρύεται μια ΑΕ το κεφάλαιο συγκεντρώνεται πολύ πιο εύκολα συγκριτικά με μια ατομική εταιρία ή επιχείρηση. Το μεγάλο μείον όμως είναι ότι υστερεί στο να πάρει γρήγορα αποφάσεις και να τις υλοποιήσει. Δεν θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το ότι είναι πλεονέκτημα από πλευράς των ατομικών επιχειρήσεων, πως είναι αρκετά δύσκολο να παρθούν γρήγορα αποφάσεις σε μια ανώνυμη εταιρία στη σύγχρονη ζωή με την πρόοδο τόσο οικονομικά όσο και τεχνικά. Ωστόσο δεν έχει να κάνει μόνο η ταχύτητα λήψης μιας απόφασης αλλά να είναι η σωστή απόφαση ώστε να αποφέρει τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα. Αυτό αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι στο να καταλογισθεί ως πλεονέκτημα ή μειονέκτημα οποιασδήποτε μορφής είτε ατομικής είτε εταιρικής συγκροτήσεως, και συμβάλει στο να αξιολογηθεί η ευχέρεια για ορθή λήψη αποφάσεων σε σχέση με τη γρήγορη απόφαση. Δεν καταλήγουμε σε κάποιο συμπέρασμα και στο ποιος είναι ενδεικτικά ο πιο σωστός τύπος εταιρικής συγκρότησης. Ο τύπος που θα επιλεγεί επηρεάζεται (ενδεικτικά) άμεσα και από τις συνθήκες χρηματοδότησης στην αγορά, το σύνολο της εικόνας της αγοράς και το τι μπορεί να προσφέρει σε κάθε τύπου εταιρική μορφή, τα πρόσωπα που συμβάλουν στο να δημιουργηθεί, να αναπτυχθεί και να λάβει αποφάσεις μια εταιρία, το θεσμικό πλαίσιο που την περιβάλλει και οι νόμοι που τη διέπουν.

Λίγο πιο αναλυτικά τώρα θα δούμε τα κριτήρια που μπορούν να χαρακτηριστούν ως πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα αντίστοιχα για κάθε μορφή εταιρικής συγκρότησης. Η ευχέρεια συστάσεως είναι πολύ μεγάλη για μια ατομική επιχείρηση ή μια ΟΕ σε σχέση με μια ΑΕ. Το κόστος οργάνωσης είναι πολύ μικρότερο σε μια ΑΕ σε σχέση με μια ατομική επιχείρηση ή μια ΟΕ. Η ευχέρεια ελέγχου από τον επιχειρηματία ή τη διοίκηση για την πορεία της εταιρίας και την εξέλιξη των αποφάσεων για αποφυγή οποιουδήποτε προβλήματος είναι περισσότερο στα συν μιας ατομικής επιχείρησης ή μιας ΟΕ παρά μιας Ανώνυμης Εταιρίας. Η μυστικότητα των εργασιών είναι περισσότερο στα συν και πιο εύκολο για μια ατομική επιχείρηση και μια ΟΕ παρά για μια ανώνυμη εταιρία. Η έκταση της ευθύνης είναι απεριόριστη για τις ατομικές επιχειρήσεις πράγμα πολύ αρνητικό ενώ για μια ανώνυμη

εταιρία είναι περιορισμένη για κάθε μέτοχο που μετέχει σε αυτή. Ο βαθμός κυβερνητικής παρέμβασης από την άλλη είναι μεγάλος για μια ανώνυμη αλλά αποτελεί μεγάλο μείον για αυτήν. Στα συν για μια ΑΕ μπαίνει το ότι μπορεί να βρει πολύ άμεσα και εύκολα κεφάλαιο. Η πιστοληπτική ικανότητα σε σχέση με την ευθύνη των φορέων που έχουν συμβάλει στην εξεύρεση κεφαλαίου είναι συγκριτικά πολύ μεγαλύτερη σε μια ατομική, ενώ σε μια ανώνυμη είναι απεριόριστη επομένως είναι μείον για αυτήν. Η ευχέρεια εξευρέσεως μακροπρόθεσμου κεφαλαίου από την άλλη είναι στα θετικά καταλογισμένο για μια ανώνυμη εταιρία και με μεγάλη ευκολία μπορεί να πραγματοποιηθεί.

Τέλος το αίσθημα ότι κάθε εταίρος έχει ατομικό συμφέρον αποτελεί μεγάλο μειονέκτημα για μια Ανώνυμη Εταιρία καθώς πλεονεκτεί το συλλογικό όραμα και δεν πρεσβεύονται τα ατομικά στοιχεία, ενώ σε μια ατομική το ατομικό συμφέρον είναι αληθοφανές πως είναι απολύτως λογικό και απεριόριστο πλεονέκτημα¹⁰.

¹⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ Α.Ε.

Α) ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Για τη σύσταση της εταιρίας πρέπει ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να ολοκληρώσουν σωστά και βάση νόμου όλες τις διαδικασίες ώστε η εταιρία να αποκτήσει νομική μορφή, επιπλέον αποκτά νομική προσωπικότητα και με την καταχώρηση της στο ΜΑΕ (Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών). Το χρονικό διάστημα που χρειάζεται για να ιδρυθεί μια ΑΕ θεωρείται ότι είναι υπό ίδρυση η εταιρία. Μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα άτομα, ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγχώνευση όλων των μετόχων σε ένα μόνο πρόσωπο βάση του τελευταίου τροποποιητικού νόμου 3604/2007 τοποθετημένος πάνω στον αρχικό και κύριο νόμο 2190/1920, (στον ίδιο νόμο προβλέπεται ότι το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να αναληφθεί και από το κοινό με δημόσια εγγραφή μέσω τράπεζας). Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται, συνεπώς σε μετοχικό κεφάλαιο 100.000 μετοχών, ο ένας ιδρυτής να αναλάβει τις 99.999 μετοχές και ο άλλος μόνο μία μετοχή.

Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους, προκειμένου να έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα (σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1329/83). Η συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής αδείας. Προκειμένου να συμμετάσχει ανήλικος σε υπό σύσταση Α.Ε. απαιτούνται οι προϋποθέσεις που τάσσονται από τις γενικές διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου και αφορούν τους ανικάνους προς δικαιοπραξία και όσους νόμιμα μπορούν να τους εκπροσωπήσουν σε ορισμένες περιπτώσεις (άρθρα 127 και 1510 Α.Κ.). Διαφορετικά οι πράξεις των προσώπων θα είναι άκυρες, σύμφωνα με ο άρθρο 1528 Α.Κ¹¹.

Επομένως για να μπορούν οι γονείς του ανηλίκου, ως ασκούντες της γονικής μέριμνας, να τον εκπροσωπήσουν κατά την υπογραφή του σχετικού συμβολαίου και του καταστατικού της σύστασης της Α.Ε. όπως επίσης και να διαθέσουν περιουσιακό στοιχείο του ανηλίκου σαν εισφορά για την υπό σύσταση της Α.Ε. θα πρέπει να προσκομίσουν απαραίτητως δικαστική απόφαση (διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας) με την οποία δίδεται η άδεια να προβούν στη

¹¹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

παραπάνω διαδικασία λόγω αναποφεύκτως ανάγκης ή προφανούς ωφέλειας (άρθρα 1526 και 1529 παρ. 2 του Α.Κ.).

Β) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Στο παράρτημα του κεφαλαίου παραθέτεται ένα υπόδειγμα καταστατικού ανώνυμης εταιρείας το οποίο περιέχει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις του νόμου, το οποίο μπορεί να τροποποιηθεί ή να εμπλουτιστεί ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε εταιρείας.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε πως το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να αναφέρει σύμφωνα με τον Ν. 2190/1920 άρθρο 2 τα προσωπικά στοιχεία ,φυσικών ή νομικών προσώπων, όσων υπέγραψαν το καταστατικό, καθώς και οι συνολικές δαπάνες που αναλώθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας. Ότι δεν καταχωρήθηκε κατά τη σύνταξη του καταστατικού μιας ανώνυμης εταιρείας είτε κατά γνώση, είτε κατά λάθος τότε τη ‘ζημία’ την αποκαθιστούν οι υπεύθυνοι- ιδρυτές καθώς συνοδεύονται από πλημμέλειες διότι είναι βάση νόμου οριζόμενες οι διατάξεις καταστατικού. Αυτή η αποζημίωση διαγράφεται ύστερα από πέντε χρόνια από την ίδρυση της εταιρείας.

Για να ολοκληρωθεί η σύσταση της εταιρείας απαιτείται ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η εκάστοτε αρμόδια Αρχή να εγκρίνουν τη σύσταση και το καταστατικό, το οποίο θα συνοδεύεται από δημόσιο έγγραφο και θα πληροί τις σχετικές διατάξεις και τέλος η σύσταση της εταιρείας και το καταστατικό θα πρέπει να περιληφθούν σε δημοσιότητα¹².

Γ) ΣΤΑΔΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ

Η ίδρυση μιας ανώνυμης εταιρείας έχει κάποια συγκεκριμένα στάδια βάση του ΚΝ2190/1920:

α) Σύνταξη σχεδίου καταστατικού: Έχουμε κάνει εκτενή αναφορά παραπάνω για το καταστατικό.

β) Επιμελητήριο: Πηγαίνουμε για να ελέγξουμε αν έχει δοθεί η επωνυμία ή ο διακριτικός τίτλος σε άλλη ΑΕ και αν είναι σύμφωνη με τον νόμο άρθρο 5^α ΚΝ 1089/1980.

¹² Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

γ) Προέγκριση επωνυμίας: Αφού έχουμε απευθυνθεί στο Επιμελητήριο συμπληρώνεται αίτηση και πληρώνεται παράβολο των 30€ περίπου. Αν εγκριθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος θα δοθεί βεβαίωση με αύξων αριθμό κράτησης για δύο μήνες. Αν η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος δεν είναι "εύκαιρα" τότε βρίσκεται νέα επωνυμία και διακριτικός τίτλος αλλάζει επομένως το καταστατικό. *Το στάδιο αυτό δεν είναι υποχρεωτικό.

δ) Δικηγορικός Σύλλογος :Καταβολή γραμματίου προείσπραξης στο Δικηγορικό Σύλλογο πριν την υπογραφή του καταστατικού, αφορά την παροχή υπηρεσιών του δικηγόρου. Σύμφωνα με το άρθρο 42 ΝΔ 3026/54 είναι υποχρεωτική η παρουσία δικηγόρου εν όψει υπογραφών του καταστατικού. Η αμοιβή του είναι το 1% για τα πρώτα πέντε εκατομμύρια του ΜΚ και 0,5% για το υπόλοιπο ποσό.

ε) Συμβολαιογράφος :Σύνταξη και υπογραφή καταστατικού παρουσία δικηγόρου και έπειτα ενώπιον συμβολαιογράφου. Πρέπει να υπάρχουν τα εξής: το σχέδιο του καταστατικού, το ΑΦΜ και οι ταυτότητες των μετόχων καθώς και το γραμμάτιο πληρωμής στο Δικηγορικό Σύλλογο. Αν οι εταίροι είναι και σε άλλες εταιρίες τότε θα πρέπει να προσκομίσουν τα νομιμοποιητικά αυτών. Υπογράφουν το καταστατικό οι ιδρυτές της εταιρίας και ο δικηγόρος εφόσον έχει συντάξει το σχέδιο του καταστατικού. Οι ιδρυτές μπορούν να υπογράψουν αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο(συνιδρυτές ή τρίτοι) με το ανάλογο συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο για τη χρήση της ιδιότητας τους και να υπογράψουν αντί αυτών¹³. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα που εξουσιοδοτούν μέσω των αρμόδιων οργάνων τους τα φυσικά πρόσωπα που αυτοί θεωρούν κατάλληλα να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το ιδρυτικό έγγραφο. Στην περίπτωση που ανώνυμη εταιρεία συμμετάσχει στην σύσταση άλλης Α.Ε., τότε το διοικητικό συμβούλιο της ιδρύτριας εταιρείας μπορεί να παραστεί σύσσωμο ενώπιον του συμβολαιογράφου ή να εξουσιοδοτήσει ένα περισσότερα μέλη του για την υπογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου. Σε περίπτωση που στο καταστατικό της ιδρύτριας Α.Ε. δεν αναφέρεται μεταξύ των σκοπών της εταιρείας και η συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις τότε απαιτείται σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων. Παράλληλα αν μεταξύ των συνιδρυτών της ανώνυμης εταιρείας υπάρχει Ε.Π.Ε ή προσωπική εταιρεία τότε απαιτείται απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων και εξουσιοδότηση προς τον διαχειριστή της εταιρείας να υπογράψει για λογαριασμό αυτής το

¹³ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

Για Περισσότερες Πληροφορίες στην Ιστοσελίδα:

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>

συμβόλαιο συστάσεως της Α.Ε., αλλιώς πρέπει να παραστούν και υπογράψουν όλοι οι εταίροι. Το ύψος της αμοιβής των συμβολαιογράφων για τα τέσσερα αντίγραφα ανέρχεται στα 616-646 €.

ζ) Επιμελητήριο :Έλεγχος επωνυμίας. Το υπογεγραμμένο πλέον καταστατικό υποβάλλεται στο οικείο Επιμελητήριο σε δύο αντίγραφα μαζί με τον αύξοντα αριθμό της επωνυμίας, δύο χαρτόσημα και μία αίτηση. Ουσιαστικά σε αυτό το στάδιο ελέγχεται το δικαίωμα χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου.

η) ΦΑΕ/ΦΑΒΕ :Καταβολή ΦΣΚ, στη Δ.Ο.Υ. , μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την υπογραφή του συμβολαίου, που ανέρχεται στο 1% επί του ΜΚ συνοδεύει δύο αντιγράφων του καταστατικού, το ένα πρέπει να έχει θεωρηθεί από το Επιμελητήριο. Πληρώνεται με επιταγή και δίνεται εις διπλούν δήλωση ΦΣΚ. Στη συνέχεια αφού θεωρηθεί το καταστατικό θα επιστραφεί το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ.

θ) Δ.Ο.Υ. :Πληρωμή παραβόλου δημοσίου και η εισφορά υπέρ ΤΑΠΕΤ. Το παράβολο αυτό ουσιαστικά αφορά τη δημοσίευση της εταιρίας από το Εθνικό Τυπογραφείο.

ι) ΕΤΕ :Απόδοση τέλους υπέρ επιτροπής Ανταγωνισμού, ανέρχεται σε ποσό επί 0,001% του ΜΚ με το άρθρο 1 §8 του Ν. 2837/2000. Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2279/10.11.2000 ισχύουν τα εξής¹⁴:

“ α. Καθορίζουμε τα όργανα, τον τρόπο και την διαδικασία είσπραξης του επιβαλλόμενου ανταποδοτικού τέλους, στις ανώνυμες εταιρείες που ιδρύονται ή αυξάνουν το κεφάλαιο του ύψους ένα τις χιλιάδες (0,001) υπολογιζόμενο επί του ιδρυτικού κεφαλαίου ή επί του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου αντιστοίχως υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

β. Το τέλος αυτό εισπράττεται στο όνομα και για λογαριασμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κατατίθεται στον Ειδικό Λογαριασμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, Κεντρικό κατάστημα Αθήνας
No 040/5461913. ,,,

κ) Νομαρχία ή Γ.Γ. Εμπορίου :Άδεια σύστασης, έγκριση καταστατικού και εγγραφή στο ΜΑΕ. Επόμενο βήμα είναι η κατάθεση του καταστατικού για την έγκριση της εταιρίας στην αρμόδια αρχή δηλαδή ή στην Νομαρχία ή στη διεύθυνση Ανωνύμων Εταιριών και Πίστεως της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

Απευθύνεστε στη Διεύθυνση ΑΕ και Πίστεως της ΓΓ Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή αν ανήκετε σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις εταιριών :

¹⁴ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρείες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>

α. Πιστωτικά Ιδρύματα και Υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος ή Τρίτη Χώρα (άρθρο 51 και 78 ΚΝ2190/1920 σε συνδυασμό με τον Ν.2076/92)

β. Ανώνυμες εταιρείες που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στην Κύρια και Παράλληλη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών

γ. Ανώνυμες εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Ανώνυμες Εταιρείες Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Ν1969/91)

δ. Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες (Α.Χ.Ε.) και Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΧΕΠΕΥ) (Ν1806/88)

ε. Ανώνυμες Εταιρείες Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας και Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία

στ. Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες (Ποδοσφαιρικές Α.Ε. και Καλαθοσφαιρικές Α.Ε.) (Ν.1958/91)¹⁵

ζ. Ανώνυμες Εταιρείες που σύμφωνα με ειδικές διατάξεις εποπτεύονται από τη Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως και είναι οι εξής:

1)Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.-2)Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε.-3)Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων Α.Ε.-4)Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών-5)Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία-6)Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία – 7)Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμος Εταιρεία-8)Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία. Έκτοτε υποβάλλονται τα εξής στην αρμόδια αρχή: α) δύο αντίγραφα καταστατικού το ένα θεωρημένο από το οικείο Επιμελητήριο για την επωνυμία, β) δήλωση ΦΣΚ, γ)παράβολο και ΤΑΠΕΤ, δ)παραστατικό πληρωμής του γραμματίου στην ΕΤΕ, ε)σχέδιο ανακοίνωσης της σύστασης επί τρία (δεν είναι υποχρεωτικό) και ζ) αίτηση.

Πιθανόν να ζητηθούν κάποιες τροποποιήσεις οι οποίες θα γίνουν από το συμβολαιογράφο υπογράφονται πάλι από τους ιδρυτές ή τους αντιπροσώπους τους. Αν η τροποποίηση αφορά αλλαγή επωνυμίας- διακριτικού τίτλου, γίνεται πάλι η διαδικασία περνάμε από το Επιμελητήριο για έλεγχο και μετά στο συμβολαιογράφο. Η τροποποίηση προσκομίζεται στην αρμόδια αρχή , έπειτα εκδίδεται η απόφαση έγκρισης της σύστασης και η καταχώρηση στο ΜΑΕ.

λ)Εθνικό Τυπογραφείο: Δημοσίευση ανακοίνωσης στο ΦΕΚ.

¹⁵ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρείες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>

μ) Επιμελητήριο: Εγγραφή μέσα σε δύο μήνες στο Επιμελητήριο από τη σύσταση της εταιρίας. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα πληροφορούμαστε από το κάθε επιμελητήριο. Για την εγγραφή στο Εμπορικό και Βιομηχανική Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Β.Ε.Α.) απαιτούνται τα εξής :

- 1) αίτηση χορηγούμενη από το Επιμελητήριο,
- 2) φωτοτυπία καταστατικού (αρχική και τροποποιητική αν υπάρχει),
- 3) το ΦΕΚ όπου δημοσιεύτηκε το καταστατικό ή την απόφαση ανακοίνωση της Νομαρχίας,
- 4) το ΦΕΚ για τα μέλη του ΔΣ, τις αρμοδιότητες και τους εκπροσώπους της ΑΕ ή απόφαση ανακοίνωση της Νομαρχίας,
- 5) φωτοτυπίες ταυτοτήτων των μελών ΔΣ και
- 6) φωτοτυπία της ειδικής άδειας για ορισμένες δραστηριότητες¹⁶.

ν) ΦΑΕ/ΦΑΒΕ: Έναρξη εργασιών/ θεώρηση στοιχείων μέσα σε δέκα μέρες από την ημέρα που αποφασίζεται η σύσταση της εταιρίας από την αρμόδια αρχή. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά πρωτότυπα ή επικυρωμένα είναι:

- 1) έγκριση Νομαρχίας,
- 2) ανακοίνωση Νομαρχίας,
- 3) ΤΑΠΕΤ,
- 4) καταστατικό (αρχικό και τροποποιημένο αν υπάρχει),
- 5) Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο επαγγελματικής εγκατάστασης σε περίπτωση που ο χώρος είναι παραχώρηση άλλου προσώπου, προσκομίζεται ιδιωτικό συμφωνητικό παραχώρησης ή μίσθωσης θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη,
- 6) ΥΔ Ν.1599/86 όπου θα δηλώνεται ότι θα προσκομισθούν δύο αντίγραφα του ΦΕΚ καταχωρημένης της σύστασης μετά τη δημοσίευση,
- 7) αντίγραφο της δήλωσης ΦΣΚ και το διπλότυπο πληρωμής του,
- 8) δήλωση έναρξης με τα έντυπα Μ3, Μ6, Μ7,
- 9) τέλος έναρξης δραστηριότητας (Ν.1882/90 άρθρο 19) σε επιταγή,
- 10) εξουσιοδότηση του εκπροσώπου, θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής αν υποβάλλεται η δήλωση από τρίτο πρόσωπο.

Στο σημείο αυτό, αφού ελέγξει τα παραπάνω ο υπάλληλος της οικονομικής υπηρεσίας, ορίζεται ένας ελεγκτής, ο οποίος θα κάνει έλεγχο για το χώρο που εδρεύει η εταιρία. Την έκθεση αυτοψίας ο ελεγκτής την παρέχει στον επενδυτή, ο οποίος με τη σειρά του την

¹⁶ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>

προσκομίζει μαζί με τα άνω και επόμενα δικαιολογητικά που θα αναφέρουμε εξ' αρχής στην οικονομική υπηρεσία.

11)ειδική έκθεση αυτοψίας,

12)βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου ασφαλιστικού τομέα για φυσικά πρόσωπα ή μέλη του ΔΣ ΑΕ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

13)βεβαίωση εγγραφής στο Επιμελητήριο,

14) όταν έχουμε περίπτωση αλλοδαπών φυσικών προσώπων τότε υποβάλλονται τα παρακάτω: άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα διάρκειας ενός έτους για χώρες της Ε.Ε. και πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας χωρών μελών της Ε.Ε¹⁷. ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ!! Αν έχει ήδη κυκλοφορήσει το ΦΕΚ σύστασης της ΑΕ όταν υποβάλλεται η δήλωση έναρξης, αντί των δικαιολογητικών 1,2,3και 6 θα προσκομιστεί απλά το ΦΕΚ σε δύο αντίγραφα.

ξ) Απόκτηση νομικής προσωπικότητας Α.Ε. Με την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και τη δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. ολοκληρώνεται η διαδικασία της συστάσεως και έτσι βάσει του άρθρου 7β § 10 Κ.Ν. 2190/20, αποκτάται η νομική προσωπικότητα της εταιρείας¹⁸.

Δ) ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζεται ότι μια ανώνυμη εταιρεία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχείρησης που ασκεί. Στην επωνυμία μπορεί επιπλέον να περιέχεται το ονοματεπώνυμο ενός από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου ή ακόμα και η επωνυμία κάποιας εμπορικής επιχειρήσεως. Αναγκαίο όμως είναι στην επωνυμία να περιέχονται οι λέξεις «Ανώνυμη εταιρεία». Οι Νομαρχίες σύμφωνα με το άρθρο 7 Ν. 2081/92, δεν εγκρίνουν καταστατικά Α.Ε. που δεν έχουν θεωρηθεί για τον έλεγχο της επωνυμίας τους από το οικείο επιμελητήριο).

Η εκάστοτε εταιρεία μπορεί να είναι Βιομηχανική, Εμπορική ή Βιοτεχνική και αντίστοιχα

¹⁷ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η:

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>

¹⁸ Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

<http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html> 06/04/2015

<http://www.eea.gr/gr/el/content/protypopoiimena-katastatika-gia-tis-etairikes-morfes-aepeiikeoe-ee>

αυτό πρέπει να αναφέρεται στην επωνυμία της. Η επωνυμία της ανώνυμης της οποίας ο σκοπός περιλαμβάνει πολλά αντικείμενα θα αναφέρονται τα κυριότερα. σύμφωνα με το άρθρο 5 § 4 του Κ.Ν. 2190/20, που προστέθηκε με το άρθρο 3 Ν.2339/95.

Σε περίπτωση τραπεζικής Α.Ε. ο νόμος (Άρθρο 10 §2 Ν. 5076/31), προβλέπει ότι η επωνυμία αυτής, πρέπει να εγκριθεί από τι Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Η επωνυμία πρέπει να αναγράφεται σε όλα τα έντυπα της ανώνυμης εταιρείας, καθώς και η έδρα της και ο αριθμός μητρώου της αρμόδιας Νομαρχίας¹⁹. Σε περίπτωση που η εταιρεία βρίσκεται σε εκκαθάριση κάτω από την επωνυμία της είναι υποχρεωτικό να αναγράφονται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση» (άρθρο 7γ του Κ.Ν²⁰. 2190/20) . Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι επιτρέπεται η ακριβής απόδοση της ελληνικής επωνυμίας σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα και η παράλληλη χρησιμοποίηση αμοτέρων. Ο όρος αυτός, περιλαμβάνεται στο σχετικό άρθρο του καταστατικού που αναφέρει την επωνυμία (Άρθρο 5 § 6 Κ.Ν. 2190/20, στην οποία προστέθηκε το άρθρο 3 του Ν. 2339/95) . Στην πρέπει να λαμβάνονται τα κυριότερα αντικείμενα της εταιρίας άρθρο 5 Ν.2190/1920.Ο σκοπός της εταιρίας εννοείται πως αποτελεί το αντικείμενο των εργασιών της. Πρέπει να προσαρμόζεται στο καταστατικό η κύρια λειτουργία της εταιρίας και να αναφέρει τα κυριότερα από τα λοιπά αντικείμενα. Αν ενταχθούν νέα αντικείμενα άσκησης αυτό δεν σημαίνει ότι θα αλλάξει η επωνυμία.

ΔΙ) Μεταβολή εταιρικής επωνυμίας

Υπάρχει η δυνατότητα μεταβολής της επωνυμίας σε μια ανώνυμη εταιρεία, απαιτεί όμως την απόφαση της γενικής συνελεύσεως, η οποία λαμβάνεται με απαρτία και πλειοψηφία (Άρθρο 31 § 1 και 29 § 3 του Κ.Ν. 2190/20), εγκριτική απόφαση από τη Νομαρχία που ανήκει η Α.Ε. διότι η μεταβολή επωνυμίας ισούται με τροποποίηση του καταστατικού της και τέλος δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η αλλαγή της επωνυμίας της ανώνυμης εταιρείας δεν επηρεάζει τη νομική της προσωπικότητα, επομένως ενάγει και ενάγεται με τη νέα επωνυμία.

Η ομοιότητα στις επωνυμίες δύο ανωνύμων, αλλά όχι η πλήρης ταύτιση και η σύμπτωση

¹⁹ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

των μετόχων τους, όσο και των μελών της διοικήσεως τους, δεν σημαίνει ταύτιση αυτών εφόσον πρόκειται για διαφορετικά νομικά πρόσωπα (Απόφαση Εφετείου Αθηνών 7552/83)²¹.

Ε) ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Έδρα της εταιρίας είναι όπου ασκείται η διοίκηση της. Σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν.2190/1920 ορίζεται έδρα ένας δήμος ή κοινότητα Ελληνικής Επικρατείας.²² Η έδρα μπορεί να μεταβληθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης με απαρτία και πλειοψηφία εκτός αν πρέπει να μεταφερθεί στο εξωτερικό όπου απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία σύμφωνα με το άρθρο 29 του ΚΝ 2190/1920.

ΣΤ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η διάρκεια μιας Α.Ε. σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρίες είναι ορισμένου χρόνου. Η συνήθης διάρκεια που έχουν τα καταστατικά είναι 30-50 έτη. Μπορεί να παραταθεί κατόπιν γενικής συνελεύσεως με απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με το άρθρο 29 του ΚΝ 2190/1920 πριν από τη λήξη της όμως γιατί αν περαστεί ο προηγούμενος χρόνος 'ζωής', τότε λύεται και επακολουθεί η εκκαθάριση της με μόνη λύση την αναβίωση σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφο 4 του ΚΝ 2190/1920²³.

Ζ) ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Το ζήτημα αυτό εξετάστηκε με το ΠΔ409/1986 άρθρο 4^α. Ελαττώματα ίσως εμφανίστηκαν μετά την καταχώρηση στο ΜΑΕ/ΓΕΜΗ δηλαδή με την ολοκλήρωση της σύστασης. Λόγω της μεγάλης έκθεσης σε αρνητικές συνέπειες από την οποιαδήποτε αιτία οι

²¹ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

²² Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

²³ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

λόγοι ακυρότητας είναι πολύ σοβαροί και αναφέρονται στον νόμο. Η εταιρία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση για τους εξής λόγους :

α)ο αριθμός των ιδρυτών είναι κάτω από δύο

β)αν δεν τηρηθούν οι προβλεπόμενες διατάξεις ως προς την επωνυμία, το σκοπό και το μετοχικό κεφάλαιο (ύψος και τρόπος καταβολής ΜΚ). Ισχύει ακυρότητα για το κεφάλαιο όταν δεν αναφέρονται οι διατάξεις για το ΜΚ ή όταν το κεφάλαιο είναι κάτω από το όριο του νομίμου(24.000€) ολοσχερώς καταβεβλημένου κατά τη σύσταση της Ανώνυμης Εταιρίας. Επίσης όταν δεν ορίζεται ο τρόπος καταβολής του ΜΚ μπορεί να κηρυχθεί άκυρη. Για την καταβολή του ΜΚ ευθύνη έχουν οι εταίροι.

γ)αν ο σκοπός της αντίκειται στα χρηστά ήθη ή είναι παράνομος και

δ)αν οι ιδρυτές κατά τη σύσταση δεν ήταν ικανοί δικαιοπραξίας (έλλειψη δικαιοπραξίας έχουμε όταν η δήλωση βουλήσεως των ιδρυτών ή αυτών που αναλαμβάνουν μετοχές είναι ελαττωματική δηλαδή λόγω ανικανότητας, απάτης, απειλής, πλάνης), ή έχουν βάλει πλαστή υπογραφή. Επισημαίνεται ότι ορισμένοι πιστεύουν πως και δικαίωμα δικαιοπραξίας να μην υπάρχει αυτό δεν σημαίνει πως μια εταιρία μπορεί να κηρυχθεί άκυρη απλά χάνει τη συμμετοχή του το άτομο που δεν έχει δικαίωμα και η εταιρία συνεχίζει τις δραστηριότητες της κανονικά.²⁴ Ακόμα

ε)αν το καταστατικό της δεν συνοδεύεται από δημόσιο έγγραφο ή δεν εγκριθεί η σύσταση της και το καταστατικό της από την αρμόδια αρχή. Οι διατάξεις εδώ συγκρούονται ωστόσο υπερισχύει αυτή που λέει ότι άκυρη είναι η εταιρία που καταχωρήθηκε χωρίς την διοικητική έγκριση (άρθρο 4^α παρ.1) και όχι ότι σύμφωνα με το (άρθρο 7β παρ.10) θεωρείται ανύπαρκτη και όχι απλά άκυρη όταν καταχωρείται χωρίς την έγκριση διοικητικής αρχής στο ΜΑΕ/ΓΕΜΗ.

Αν διατρέχει ένα από τα παραπάνω κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση ύστερα από αγωγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Ότι συναλλαγή έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τότε δεν επιβαρύνεται ούτε αλλάζει. Η αγωγή για ακυρότητα υπόκειται σε διετή απόσβεση από τη στιγμή που καταχωρείται στο ΓΕΜΗ. Αν μια εταιρία δεν είναι στο μητρώο δεν υφίσταται αγωγή περί ακυρότητας. Όταν αφορά τον σκοπό που είναι παράνομος ή αντίκειται στα χρηστά ήθη όμως ασκείται χωρίς χρονικό περιορισμό. Η εταιρία ουσιαστικά τίθεται σε εκκαθάριση. Ακυρότητα σημαίνει λύση της εταιρίας.

Μπαίνει σε εκκαθάριση βάση εκκαθαριστών που ορίζει το δικαστήριο. Άμα γίνει ανακοπή μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση τότε θα πρέπει να δημοσιευθεί και η νεότερη. Όταν δεν

²⁴ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

έχουν καταβληθεί οι απαραίτητες εισφορές από την πλευρά των μετόχων με την εκκαθάριση δεν σημαίνει πως απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή. Το δικαστήριο διορίζει τους εκκαθαριστές. Αν προσκρούουν στις διατάξεις του καταστατικού το περιεχόμενο όπως η παράβαση στα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας τότε είναι νομίμως άκυρες. Επίσης οι εταίροι ευθύνονται και καλούνται να ‘αποκαταστήσουν’ την εμπιστοσύνη των τρίτων από τη στιγμή που η εταιρία κηρύσσεται άκυρη. Καθιέρωση αυτής της υποχρέωσης με τον Ν3604/2007 αγωγή από οποιοδήποτε πρόσωπο με έννομο συμφέρον κατά της Α.Ε. Σύμφωνα με το άρθρο 4^α Ν2190/1920 αν μέχρι την πραγματοποίηση αγωγής το καταστατικό μετατραπεί όσον αφορά τον σκοπό, την έδρα και την εταιρική επωνυμία τότε δεν υφίσταται αγωγή λόγω του ότι η ακυρότητα δεν είναι βάσιμη πλέον. Έχει προθεσμία η εταιρία για τον άνω λόγο έως τρεις μήνες, ώστε να τροποποιηθεί το καταστατικό της και να υποβληθεί στην Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 Ν2190/1920. Μπορεί να πάρει παράταση για ένα μήνα ακόμα. Ορίζονται ασφαλιστικά μέτρα από το Δικαστήριο αν καταστεί επείγον²⁵.

H) ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Στη σύγχρονη οικονομία οι ΑΕ πρέπει να παρέχουν τη μέγιστη διαφάνεια ως προς τις δραστηριότητες τους και τη γενική πορεία τους. Λόγω της περιορισμένης ευθύνης των μετόχων είναι απαραίτητο ο κάθε πιστωτής, επενδυτής, χρηματοδότης (κλπ) να γνωρίζει με άμεσο τρόπο στοιχεία που αφορούν τις ΑΕ για τις οποίες ενδιαφέρονται. Αυτός ο στόχος δηλαδή η διαφάνεια των ενεργειών μιας ΑΕ ώστε να κερδίζει την εμπιστοσύνη των τρίτων εξασφαλίζεται μόνο μέσα από τη δημοσιότητα σύμφωνα και με το άρθρο 7^α Ν2190/1920 των ΑΕ. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται ως εξής :

- 1) καταχώρηση στο Μητρώο ΑΕ, Υπηρεσία Υπουργείου Εμπορίου (Ανάπτυξης), δηλαδή στη Νομαρχία όπου υπάγεται και η έδρα της εταιρίας,
- 2) με τη δημοσίευση της ΑΕ και υπό την επιτήρηση της αρμόδιας υπηρεσίας πρέπει να καταχωρηθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης με αντίτιμο. Συγκεκριμένα καταχωρείται στο τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ της εφημερίδας της Κυβέρνησης όπου θα φαίνεται η ανακοίνωση και η καταχώρηση στο Μητρώο ΑΕ καθώς πράξεις και στοιχεία που θα δημοσιεύονται. Το Μητρώο ΑΕ αποτελείται από:
 - α) τα βιβλία Μητρώου ΑΕ.

²⁵ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

- β)τη μερίδα κάθε εταιρίας.
- γ)το ευρετήριο των εταιριών.
- δ)τον φάκελο της εταιρίας²⁶.

ΗΙ) Ανάλυση στοιχείων του μητρώου

α) Βιβλίο Μητρώου ΑΕ : Στο Μητρώο και στο Κεντρικό Μητρώο καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε ΑΕ. Από αυτή την καταχώρηση η ΑΕ παίρνει τον αριθμό Μητρώου της, ο οποίος είναι μοναδικός και χαρακτηριστικός²⁷. Ο αριθμός πρέπει να βρίσκεται πάνω σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό του τμήματος Μητρώου ΑΕ. Ο αριθμός μητρώου αν πάψει η εταιρία τότε δεν χρησιμοποιείται αλλού, βάση ΠΔ 409/1986 Δημοσιότητα Κεφαλαιουχικών Εταιριών.

β) Μερίδα εταιρίας: Καταχωρούνται στοιχεία και πράξεις σύμφωνα με τον Ν. 3419/2005 που δημοσιεύονται και κάθε στοιχείο που δηλώνεται στο Υπουργείο Εμπορίου για την άσκηση του κρατικού ελέγχου.

γ) Ευρετήριο εταιρίας: Περιλαμβάνει με αλφαβητική σειρά την επωνυμία της εταιρίας και τον αριθμό μητρώου της ώστε να βρίσκονται ευκολότερα η μερίδα και ο φάκελος της.

δ) Φάκελος εταιρίας: Όλα τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στη μερίδα και γίνεται η ταξιοθέτηση τους.

Α) Όταν ιδρύεται μια εταιρία υποβάλλεται σε δημοσιότητα η απόφαση της Διοίκησης για τη σύσταση της ΑΕ μαζί με το εγκεκριμένο καταστατικό της. Με την καταχώρηση στο Μητρώο μια ΑΕ αποκτά νομική προσωπικότητα, ενώ πριν από τον νόμο 2190/1920 η ΑΕ αποκτούσε νομική προσωπικότητα από τη μέρα που δημοσιευόταν στο Τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ. Η τροποποίηση του καταστατικού ολοκληρώνεται με την απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας στο Μητρώο ΑΕ μαζί με όλο το κείμενο, χρειάζεται διοικητική απόφαση για την έγκριση της τροποποίησης. Υπογράφεται υποχρεωτικά από τον πρόεδρο του ΔΣ ή από τον αναπληρωτή του. Άλλες πράξεις που δημοσιεύονται σύμφωνα με τον ΚΝ 2190/1920 είναι οι

²⁶ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

²⁷ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

ακόλουθες:

1. Οι διοικητικές αποφάσεις για τροποποίηση καταστατικού ή κωδικοποίηση του καταστατικού αφού έχει εγκριθεί,
2. Ο διορισμός νέων μελών ή οποιαδήποτε παύση με τις προσωπικές τους ταυτότητες είτε είναι μέλη του ΔΣ, είτε μπορούν να εκπροσωπούν την εταιρία από κοινού ή μεμονωμένα ή έχουν την ιδιότητα των ελεγκτών,
3. Κάθε αύξηση ή μείωση του ΜΚ,
4. Το πρακτικό ΔΣ το οποίο πιστοποιεί την καταβολή του κεφαλαίου (κατά τη σύσταση ή μετά από αύξηση αυτού),²⁸
5. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) αρχικές ή τροποποιημένες από τη ΓΣ μαζί με τις σχετικές εκθέσεις του ΔΣ και των ελεγκτών,
6. Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των τραπεζών, των αλλοδαπών καταστημάτων των τραπεζών και η διαμονή μερίσματος της εταιρικής περιουσίας με λογιστική κατάσταση,
7. Η λύση της εταιρίας,
8. Η απόφαση του δικαστηρίου που την κηρύσσει άκυρη ή σε πτώχευση ή οι αποφάσεις που ακυρώνουν τη ΓΣ και παντός τύπου δικαστικής απόφασης,
9. ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών,
10. Οι ισολογισμοί εκκαθάρισης και τέλους χρήσης,
11. Η διαγραφή από το Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών,
12. Τέλος κάθε είδους πράξης ή στοιχείου που πρέπει να δημοσιευτεί σύμφωνα με άλλες διατάξεις.

Β) Υποχρέωση δημοσιότητας έχουν για ορισμένες πράξεις και στοιχεία, υποκαταστήματα που ιδρύθηκαν και λειτουργούν στην Ελλάδα από εταιρίες άλλου κράτους που το δίκαιο τους εφαρμόζεται βάση της ΕΕ ή τρίτης χώρας. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να δημοσιεύονται στο σύνολο τους και σε ημερήσιες πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες. Σύμφωνα με το άρθρο 7^α Ν.2190/1920 για τις εταιρίες αυτές δημοσιεύονται τα παρακάτω:

1. Η ίδρυση με το καταστατικό (αν είναι χωριστά) και τις τροποποιήσεις που μπορεί να γίνονται,
2. Τη βεβαίωση καταχώρησης της εταιρίας στο Μητρώο,

²⁸ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

3. Τη ταχυδρομική ή άλλη διεύθυνση του υποκαταστήματος,
4. Το αντικείμενο δραστηριότητας της εταιρίας,
5. Το Μητρώο που τηρείται ο φάκελος της εταιρίας με τον αριθμό του εγγράφου,
6. Την επωνυμία και τη μορφή της εταιρίας καθώς και την επωνυμία του υποκαταστήματος αν διαφέρει από αυτή της έδρας²⁹,
7. Των εταίρων τα στοιχεία της ταυτότητας, τον διορισμό και την παύση των καθηκόντων τους, ως όργανα διοικήσεως βάση νόμου και ως νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρίας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος,
8. Τη λύση της εταιρίας με προσδιορισμό των εξουσιών των εκκαθαριστών και την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης με σχετική αναφορά στο Μητρώο, ακόμα και αν αφορά διαδικασία πτώχευσης ή όποια άλλη διαδικασία έχει υπαχθεί η εταιρία,
9. Τις οικονομικές καταστάσεις (όχι όμως στα πιστωτικά ή χρηματοπιστωτικά υποκαταστήματα ιδρυμάτων), τέλος
10. Το κλείσιμο του υποκαταστήματος.

Γ) Όταν θέλουμε να δημοσιεύσουμε τα στοιχεία και τις πράξεις υποκαταστημάτων, εταιριών τρίτων χωρών ισχύουν τα παρακάτω:

1. Τα υποχρεωτικά πεδία Β1., Β3., Β4., Β6., Β8., Β10 της άνω παραγράφου και της ανάλυσης των υποκαταστημάτων των Κρατών Μελών.,
2. Το δίκαιο του κράτους όπου διέπεται η εταιρία,
3. Αν το δίκαιο προβλέπει το Μητρώο που είναι εγγεγραμμένη η εταιρία και τον αριθμό καταχώρησης της,
4. Τη μορφή, την έδρα, το αντικείμενο δραστηριότητας καθώς και το καταβληθέν ποσό κεφαλαίου,
5. Τα προσωπικά στοιχεία εταίρων (ταυτότητα), το διορισμό και την παύση καθηκόντων ως νόμιμα όργανα-μέλη της εταιρίας, ως νόμιμοι εκπρόσωποι του υποκαταστήματος ώστε να μπορούν να την εκπροσωπούν έναντι τρίτων ή ενώπιον δικαστηρίου, και
6. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται μέσα στην επόμενη χρήση με τη λογιστική απεικόνιση των εργασιών του υποκαταστήματος.

Επίσης η δημοσιότητα του υποκαταστήματος υπερισχύει για τις εργασίες που εκτελούνται σ' αυτό παρά στην ίδια την εταιρία. Όταν σε ένα κράτος-μέλος έχουν ιδρυθεί πάνω από ένα υποκαταστήματα, η δημοσιότητα μπορεί να γίνει στο Μητρώο ενός υποκαταστήματος κατ'

²⁹ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

επιλογήν της εταιρίας. Οι υπηρεσίες εμπορίου των Νομαρχιών υποχρεούνται σε αμοιβαία ενημέρωση του Μητρώου τους και ταυτόχρονα του κεντρικού Μητρώου των ΑΕ³⁰. Η καταχώρηση γίνεται αυθημερόν στο Μητρώο ΑΕ εκτός αν εκκρεμούν στοιχεία και δικαιολογητικά. Σ' άλλη περίπτωση η καταχώρηση πρέπει να γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή των πράξεων και στοιχείων στην αρμόδια Διοικητική Αρχή και για τις εταιρίες με εισηγμένες μετοχές εντός δεκαπέντε ημερών. Οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη ΓΣ ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (εκτός από το προσάρτημα) και το πιστοποιητικό ελέγχου δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι μέρες πριν από τη συνεδρίαση της ΓΣ για την τροποποίηση ισχύει το χρονικό είκοσι μέρες από τη στιγμή που έγινε. Για συστατικές πράξεις η άνω δημοσίευση πραγματοποιείται με επιμέλεια και δαπάνες της εταιρίας. Η ανακοίνωση στέλνεται υπογεγραμμένη από την εποπτεύουσα αρχή στο Εθνικό Τυπογραφείο και θεωρημένη από τη Δ.Ο.Υ. ώστε να επιβληθούν τα ανάλογα τέλη. Δίνεται αποδεικτικό για τη παραπάνω δημοσίευση στην Αρμόδια Αρχή σε διάστημα ενός μηνός από την εγγραφή στο Μητρώο, μαζί με την ποινή για διαγραφή της εταιρίας από το Μητρώο ΑΕ.

Με απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου, που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ, ορίζεται η λειτουργία του Μητρώου ΑΕ και του Κεντρικού Μητρώου. Ότι δεν δημοσιεύεται δεν μπορεί να το επωμιστεί κάποιος τρίτος, εκτός αν η εταιρία αποδείξει ότι ήξερε περί του θέματος, αυτό δεν μπορεί να γίνει αν ισχύει πριν περάσουν δεκαπέντε μέρες από τη δημοσίευση. Οι τρίτοι μπορούν να καταγγείλουν για πράξεις ή στοιχεία που δεν δημοσιεύτηκαν, εκτός αν αυτά θεωρούνται ανίσχυρα.

Για τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, το Μητρώο τους τηρείται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Αναπτύξεως. Στη διεύθυνση ΑΕ και Πίστεως του Υπουργείου Αναπτύξεως τηρείται επίσης το Κεντρικό Μητρώο όλων των ελληνικών ΑΕ και τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία αλλοδαπών εταιριών. (Αναφορικά το Κεντρικό Μητρώο αποτελείται από :α)το βιβλίο Κεντρικού Μητρώου και β)τα ευρετήρια των εταιριών του Κεντρικού Μητρώου.)

Κάθε τρίτος ενδιαφερόμενος μπορεί να αποκομίσει οποιοδήποτε δημοσιευμένο αντίγραφο, επικυρωμένο ή μη καταβάλλοντας το αντίστοιχο διοικητικό κόστος. . Όσες εταιρίες τηρούν Δ.Λ.Π. προβλέπεται ανάρτηση των δεδομένων τους (βασικών καταστάσεων) στο διαδίκτυο

³⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

της εταιρίας.³¹ Σε συνδυασμό με την ένταξη του ηλεκτρονικού μητρώου, ο Ν. 3853/2010 έχει στόχο την απλοποίηση της σύστασης από άποψη χρόνου με το να δημιουργήσει την «υπηρεσία μιας στάσης». Είναι αρμόδια υπηρεσία του ΓΕΜΗ αναλαμβάνει την ηλεκτρονική καταχώρηση της εταιρίας αλλά έχει την επίβλεψη διαφόρων ενεργειών που είναι απαραίτητες για τη σύσταση εταιρίας όπως απόδοση ΑΦΜ, γραμμάτιο φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου (κλπ). Για τη σύσταση μιας ΑΕ ως «υπηρεσία μιας στάσης» ορίζεται ο συμβολαιογράφος σύμφωνα με το άρθρο 2^α Ν. 3853/2010 και με τη χρήση απαραίτητου εγγράφου συμβολαιογραφικής πράξης, οι ιδρυτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν πρότυπο καταστατικό. Σύμφωνα με το άρθρο 12Ν.3853/2010 η «υπηρεσία μιας στάσης» δηλαδή ο συμβολαιογράφος την ίδια μέρα ή το πολύ την επομένη ελέγχει την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, τα υποβληθέντα στοιχεία και την επωνυμία. Στην περίπτωση όμως που απαιτηθεί διοικητική έγκριση (Ν.2190/1920), η αίτηση υποβάλλεται στη γενική διεύθυνση εσωτερικού εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας και από εκεί ενημερώνεται το ΓΕΜΗ για όλες τις πράξεις και τα στοιχεία. Δεν καταχωρούνται στοιχεία και πράξεις χωρίς την έκδοση διοικητικών πράξεων από την αρμόδια διοικητική αρχή. Ουσιαστικά η δημοσιότητα είναι εις διπλούν διότι τα στοιχεία και οι πράξεις καταχωρούνται και στο ΓΕΜΗ και στο διαδίκτυο.³²

III) Θεώρηση βιβλίων & στοιχείων

- 1) Σημείωμα θεώρησης, έντυπο Β1 σε ένα αντίγραφο για κάθε εγκατάσταση. Επί του σημειώματος να υπάρχει ο αντίστοιχος κωδικός δίπλα σε κάθε προς θεώρηση βιβλίο ή στοιχείο. Να έχει επίσης πάνω του σφραγίδα περί μη οφειλής μόνο από το τμήμα ΦΜΥ.
- 2) Για τη θεώρηση απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά: βεβαίωση μη οφειλής στο Επιμελητήριο, εργοδοτικές εισφορές ΙΚΑ (κλπ), βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου στην οποία θα αναγράφονται όλα τα μέλη του ΔΣ με τα ποσοστά τους στο ΜΚ σύμφωνα με το

³¹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

³² Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

τελευταίο ΦΕΚ συγκρότησης ΔΣ ή την ανακοίνωση της Νομαρχίας³³. (Η βεβαίωση αυτή με το αντίστοιχο ΦΕΚ ή την ανακοίνωση της Νομαρχίας θα πρέπει να προσκομιστούν νωρίτερα στο ΚΒΣ επί δύο, ώστε να χαρακτηριστούν και να πάρουν πρωτόκολλο. Η βεβαίωση έχει ισχύ μέχρι τη λήξη της θητείας του ΔΣ σε περίπτωση όμως που γίνει αλλαγή στα μέλη του ΔΣ ή του ποσοστού αυτών στο ΜΚ θα προσκομίζεται νέα βεβαίωση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.), ασφαλιστικές ενημερότητες ΤΕΒΕ, ΤΑΕ (κλπ) των μελών του ΔΣ με συμμετοχή στο ΜΚ άνω του 3% (αντίγραφο ή φωτοτυπία όχι θεωρημένο), επίσης στην πρώτη θεώρηση απαιτείται η παρουσία του νομίμου εκπροσώπου ή του εξουσιοδοτημένου ατόμου με το γνήσιο της υπογραφής στο Αστυνομικό Τμήμα της Περιφέρειας του και τέλος για τη θεώρηση της 1^{ης} εγκατάστασης ή φορολογικού αντιπροσώπου απαιτείται η παρουσία του ιδρυτή ή του νόμιμου εκπροσώπου.

Εφόσον ολοκληρωθούν οι διαδικασίες σύστασης μιας ΑΕ και πριν αρχίσει να λειτουργεί, πρέπει να συγκροτηθεί το 1^ο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας σε σώμα. Μέσα στο 1^ο δίμηνο το ΔΣ υποχρεωτικά πρέπει να προβεί σε ειδική συνεδρίαση με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής ή μη του καταστατικού οριζόμενου του αρχικού ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ΚΝ 2190/1920³⁴.

³³ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η
Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>,
27/04/2015

³⁴ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η
Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/ae.html>,
27/04/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.Ε.

Α) ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μετοχικό κεφάλαιο είναι ένα ποσό αξίας που έχει προκύψει από τις εισφορές των μετόχων της εταιρίας κατά την ίδρυση της, από κεφαλαιοποιήσεις αποθεματικών ή υποχρεώσεις υπέρ τρίτων είτε από αναπροσαρμογή παγίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων. Είναι σταθερής αξίας και δεν μεταβάλλεται χωρίς να τροποποιηθεί το καταστατικό. Διανέμεται σε ισόποσα μέρη στους μετόχους και αντιπροσωπεύονται συνήθως από ονομαστικούς τίτλους. Άλλο είναι το μετοχικό κεφάλαιο για μια ανώνυμη και άλλο η περιουσία της. Είναι το ίδιο μόνο κατά την ίδρυση αυτής καθώς μεταβάλλεται βάσει της πορείας οικονομικά της εταιρίας.³⁵ Μπορεί να κληθεί ο μέτοχος να καταβάλει ποσό του κεφαλαίου από το ΔΣ τότε ονομάζεται κληθέν κεφάλαιο. Αν η εταιρία έχει κέρδη και δεν τα διανέμει τότε το κεφάλαιο είναι μικρότερο από την περιουσία της εταιρίας. Αν πάλι έχει ζημιές τότε το κεφάλαιο της εταιρίας είναι μικρότερο από τη περιουσία της. Το κεφάλαιο μπορεί να καλυφθεί με μετοχές που μπορεί να είναι ονομαστικές ή ανώνυμες και εντάσσονται σε τίτλους μιας ή και περισσότερων μετοχών. Κατώτατο όριο ΜΚ είναι οι 24,000€ ολοσχερώς καταβολή αυτού. Μπορεί να καλυφθεί το κεφάλαιο με έκδοση κοινών ή προνομιούχων μετοχών. Μέσα από το καταστατικό μπορεί να ορίζεται απόσβεση ΜΚ, απόσβεση σημαίνει επιστροφή μέρους ή και ολόκληρης της ονομαστικής αξίας των μετοχών χωρίς να σημαίνει ότι με αυτό θα μειωθεί λογιστικά το ΜΚ. Το Ε.Γ.Λ.Σ. (Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο) παρακολουθεί το ΜΚ στους εξής λογαριασμούς:

40 Κεφάλαιο

40.00 Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών

40.01 Καταβεβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών

40.02 Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών

40.03 Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών

40.04 Κοινό ΜΚ αποσβεσμένο

40.05 Προνομιούχο ΜΚ αποσβεσμένο

³⁵ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Το κεφάλαιο σχηματίζεται από τις εισφορές των ιδίων των μετόχων είτε σε μορφή χρήματος είτε σε είδος. Το είδος που προσφέρεται θα πρέπει να μπορεί να αποτιμηθεί. Η προσωπική εργασία πάλι δεν μπορεί να καλύψει το κεφάλαιο. Τα μετρητά που δίνονται καθώς και η όποια αύξηση από πλευράς των μετόχων με κατάθεση, πραγματοποιούνται μέσω ειδικού λογαριασμού σε οποιαδήποτε τράπεζα έχει την νόμιμη έδρα της στην Ελλάδα.

Η αξία των εισφορών στην εταιρία καθώς και η όποια αύξηση γίνεται μετά από έγκριση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων που αποτελείται από :

- 1) έναν ή δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης ή Νομαρχίας αρκεί να έχουν συμπληρώσει τριετή προϋπηρεσία στο Δημόσιο
- 2) έναν ή δύο ορκωτούς λογιστές
- 3) έναν εμπειρογνώμονα του αρμόδιου Επιμελητηρίου.³⁶

Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να είναι εξαρτώμενα από τη εταιρία. Ορίζονται από τον Υπουργό Εμπορίου μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τη σχετική υποβολή της αίτησης στο Υπουργείο.

Το ΜΚ ταυτίζεται πολύ σπάνια με τα ίδια κεφάλαια. Αποτελεί τμήμα των ιδίων κεφαλαίων (περιλαμβάνουν επιπλέον αποθεματικά, κεφαλαιοποίηση ποσών, αδιανέμητα κέρδη κλπ). Μπορεί όμως τα ίδια κεφάλαια να είναι μικρότερα του ΜΚ πράγμα που σημαίνει ζημία στον ισολογισμό μιας ΑΕ. Από τα ίδια κεφάλαια μπορούμε να αφαιρέσουμε την αξία κτήσεως των μετοχών αφού δεν υπάρχει ισόποσο αποθεματικό, οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού ως χρεόγραφα. Τα ίδια κεφάλαια είναι η εσωτερική ή λογιστική αξία της ΑΕ. Το ύψος του ΜΚ αποτελεί συνάρτηση πολλών παραγόντων όπως, οι ανάγκες για την κάλυψη των εργασιών επομένως την επίτευξη του σκοπού μιας ΑΕ, το ύψος των προβλεπόμενων κερδών δηλαδή αν τα κέρδη προβλέπονται χαμηλά τότε και το ΜΚ θα είναι χαμηλό ώστε να μην γίνει διανομή χαμηλού μερίσματος (σχέση ανάλογη), και τέλος μεγάλο ρόλο παίζει ευχέρεια της δανειακής χρηματοδότησης μιας ΑΕ.

Η έκθεση της επιτροπής υποβάλλεται σε δύο μήνες από τον ορισμό των μελών με σχετική ανακοίνωση στην εταιρία από το Υπουργείο Εμπορίου. Η έκθεση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την κάθε εισφορά και τη μέθοδο αποτίμησης της, πιστοποιώντας για το αν η μέθοδος αποτίμησης αποφέρει τις αντίστοιχες αξίες με αυτές των ονομαστικών μετοχών έναντι των εισφορών. Οι εκθέσεις των εισφορών υποβάλλονται σε δημοσιότητα σύμφωνα με το άρθρο 7β του ΚΝ 2190/1920. Οι εισφορές σε είδος είτε από πλευράς μετόχων κατά την ίδρυση είτε μέσω του ΔΣ μπορούν να πραγματοποιηθούν με έξοδα της ΑΕ από δύο

³⁶ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

ορκωτούς λογιστές ή από του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.). Πρέπει να γίνεται τακτικός έλεγχος.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ :

1) Όταν η εισφορά είναι κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς . Η αποτίμηση γίνεται στη μέση τιμή διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την εισφορά. Υπάρχει περίπτωση να γίνει επιρροή αξίας από εξαιρετικές περιστάσεις. Η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται υπόψη ΔΣ.

2) Όταν τα περιουσιακά στοιχεία ως αντικείμενα εισφοράς έχουν ήδη αποτιμηθεί για την εύλογη αξία τους από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.³⁷

3) Όταν οι εισφορές είναι περιουσιακά στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προκύπτει από λογαριασμούς του προηγούμενου έτους δηλαδή έχουν ήδη υποστεί τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών.

ΚΑΛΥΨΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ: Είναι η ανάληψη υποχρέωσης για καταβολή.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ: Είναι η πραγματοποίηση της υποχρέωσης που αναλήφθηκε.

B) ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΕ

Είτε από τους ιδρυτές, είτε από τους ιδρυτές και το κοινό με δημόσια εγγραφή. Δεν επιτρέπεται βάσει νόμου η μερική κάλυψη κεφαλαίου αλλά η μερική καταβολή. Καταβολή τμήματος ονομαστικής αξίας μετοχής με ταυτόχρονη ανάληψη υποχρέωσης για εξόφληση της υπόλοιπης αξίας της μετοχής βάσει καταστατικού. Δεν ισχύει όταν μιλάμε για εισφορά σε είδος και επιτρέπεται με κάποιες προϋποθέσεις: 1) να προβλέπεται από το καταστατικό, 2) η αξία της μετοχής δεν μπορεί να είναι κάτω από το ¼ της ονομαστικής αξίας, 3) ο χρόνος για την εξόφληση δεν μπορεί να ξεπερνά την πενταετία, 4) οι μετοχές μέχρι να εξοφληθούν πρέπει να είναι ονομαστικές, 5) αν δεν εξοφληθούν οι μετοχές θεωρούνται άκυρες σε τρεις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας που δημοσιεύτηκε σε δύο εφημερίδες τουλάχιστον.³⁸

³⁷ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

³⁸ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Γ) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της ΑΕ το ΔΣ συνεδριάζει βάσει νόμου με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής ή μη του ΜΚ, όπως περιέγραψε το καταστατικό.³⁹

Δ) ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Η αύξηση του ΜΚ αποφασίζεται βάσει της ΓΣ, η οποία με απαρτία συνεδριάζει και αποφασίζει αν αυτή η αύξηση προβλέπεται από το καταστατικό. Τροποποιείται το καταστατικό και δημοσιεύεται. Ουσιαστική αύξηση είναι όταν οι εισφορές μετόχων αποτελούν εισροή αγοραστικής δύναμης. Τυπική αύξηση όταν το ίδιο κεφάλαιο εν μέρει χαρακτηριστεί μετοχικό όπως τα αποθεματικά κλπ, ή όταν γίνεται αναπροσαρμογή των περιουσιακών στοιχείων με κεφαλαιοποίηση της διαφοράς. Στη νέα απόφαση αύξησης πρέπει να αναπτυχθούν λεπτομερώς το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών, η ονομαστική αξία τους, οι όροι έκδοσης τους και ο συνολικός αριθμός μετοχών της εταιρίας.

ΛΟΓΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ:

- 1) αύξηση αγοραστικής δύναμης για χρηματοδότηση προγραμμάτων ανάπτυξης της ΑΕ (ουσιαστική αύξηση)
- 2) αύξηση κεφαλαίου κίνησης (ουσιαστική αύξηση)
- 3) ανάγκη αύξησης πιστοληπτικής ικανότητας(τυπική αύξηση επειδή το ΜΚ είναι εγγύηση για μια ΑΕ προς τους δανειστές, αλλά θα ήταν πιο πραγματοποιήσιμος ο σκοπός αν γινόταν με ουσιαστική αύξηση) και
- 4) πολιτική κερδών και μερισμάτων(τυπική αύξηση με προσαρμογή των μετοχών στα προβλεπόμενα κέρδη, ώστε το μέρισμα να μην αυξηθεί τόσο αν τα κέρδη προβλέπονται υψηλά). Οι πιο συνηθισμένοι τρόποι αύξησης κεφαλαίου είναι: α. οι νέες μετοχές και η ένταξη αυτών, β. η μετατροπή των υποχρεώσεων σε μετοχές όπως ομολογίες για παράδειγμα, γ. η μετατροπή υποχρεώσεως από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων, δ. η κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, ε. η κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων, και στ. η κεφαλαιοποίηση από αναπροσαρμογή.

[Θα τα δούμε σε πρακτική εφαρμογή παρακάτω στην επόμενη ενότητα.]

³⁹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

ΔΙ) Αύξηση κεφαλαίου χωρίς τροποποίηση καταστατικού

1) Σύμφωνα με το άρθρο 13^{ss}1 του ΚΝ2190/1920, ορίζεται ότι με το καταστατικό ή απόφαση της ΓΣ την πρώτη πενταετία της σύστασης, το ΔΣ έχει το δικαίωμα να αυξάνει το ΜΚ με έκδοση νέων μετοχών. Η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία κατά τα 2/3 του συνόλου των μελών του. Το αυξημένο ποσό δεν είναι εφικτό να ξεπερνά το αρχικό κεφάλαιο. Η εξουσία του ΔΣ μπορεί να ανανεωθεί από τη ΓΣ, όχι όμως για πάνω από πέντε χρόνια για κάθε ανανέωση, η «δύναμη» του αρχίζει μετά τη λήξη πέντε ετών.⁴⁰

2) Το άρθρο 13 παρ. 2 του ΚΝ 2190/1920 αναφέρει πως το καταστατικό ορίζει το ότι η ΓΣ μπορεί να αυξάνει πλήρως ή μερικώς το εταιρικό κεφάλαιο με νέες μετοχές μέχρι να πενταπλασιαστεί το κεφάλαιο. Αυτό μπορεί να γίνει μέσα στα πρώτα πέντε χρόνια με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία.

ΔΙΙ) Δικαίωμα προτίμησης

Σε κάθε από τις δύο περιπτώσεις αύξησης ΜΚ παρέχεται δικαίωμα προτίμησης πάνω στο νέο κεφάλαιο, γι' αυτούς που θα το εκδώσουν, ανάλογα με το ποσό συμμετοχής τους στο ΜΚ. Μετά από δεκαπέντε μέρες που δεν είναι σε ισχύ το δικαίωμα προτίμησης, οι μετοχές που είναι ακόμα ελεύθερες μη αξιοποιημένες διατίθενται από το ΔΣ.

ΔΙΙΙ) Πιστοποίηση καταβολής του ποσού αύξησης κεφαλαίου

Η πιστοποίηση για κάθε αύξηση κεφαλαίου και την καταβολή ή μη αυτού πρέπει να γίνεται σε διάστημα ενός μήνα από την οριστική προθεσμία καταβολής του ποσού μέσω του ΔΣ. Η προθεσμία καταβολής της αύξησης δεν μπορεί να ξεπερνά τους τέσσερις μήνες και να είναι κάτω των δεκαπέντε ημερών από τη μέρα που πάρθηκε η απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας.⁴¹

⁴⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

⁴¹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ε) ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Η μείωση κεφαλαίου συντρέχει στο να τροποποιηθεί το καταστατικό της εταιρίας είναι ιδιάζουσας προσοχής και εκτός από το ότι απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων της ΓΣ, πρέπει να εγκριθεί από τη Διοίκηση να δημοσιευθεί και η ΓΣ με απόφαση της τη μείωση να ορίζει με ποινή ακυρότητας τον σκοπό και το πως θα ολοκληρωθεί η μείωση. Δεν μπορεί η μείωση να φτάσει στο μείον του κατώτατου ορίου του κεφαλαίου που μένει. Η ΓΣ και η απόφαση της δεν συνοδεύονται από έκθεση Ορκωτού Λογιστή που να επιβεβαιώνεται πως με το υπόλοιπο του κεφαλαίου μπορούν να καλυφθούν οι δανειστές εκτός αν γίνει ταυτόχρονα αύξηση του κεφαλαίου κατά το ίδιο ποσό με την ολική καταβολή αυτού ή να κλείσουν ζημιές με τη μείωση του κεφαλαίου ή με επιβολή βάσει νόμου, άρθρο 4 παρ.3 του ΚΝ.2190/1920 και τροποποίηση από τον Ν.3604/2007. Είναι υποχρεωτική και εκούσια η μείωση κεφαλαίου. Υποχρεωτική μείωση βάσει του ΚΝ 2190/1920 έχουμε όταν δεν ολοκληρώνεται η εκποίηση των μετοχών που δεν έχουν πληρωθεί σε περίπτωση μερικής καταβολής κεφαλαίου.

Εκούσια έχουμε όταν πρέπει να μειωθεί το κεφάλαιο λόγω μεγάλου ύψους ΜΚ σε σχέση με τις δραστηριότητες της εταιρίας, λόγω αποσβέσεων ζημιών στον ισολογισμό και λόγω αδυναμίας διανομής κερδών σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων στον ισολογισμό γίνει χαμηλότερο από το μισό του ΜΚ, τότε το ΔΣ καλεί ΓΣ μέσα σε διάστημα έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης για να οριστικοποιηθεί η λύση της εταιρίας ή για να λάβουν νέο μέτρο.

Πρακτικά μείωση ΜΚ μπορεί να γίνει αν μειωθεί ο αριθμός των μετοχών είτε με αντικατάσταση των μετοχών με μικρότερο αριθμό νέων μετοχών που δίνονται κατά αναλογία στους παλιούς μετόχους λόγω απόσυρσης, είτε λόγω αντικατάστασης των περισσότερων μετοχών με νέα η οποία θα έχει ονομαστική αξία μικρότερη από το σύνολο των ενωμένων μετοχών. Η άλλη λύση είναι η ισόποση μείωση ονομαστικών αξιών των μετοχών και τέλος με το να αγοραστούν μετοχές που η ονομαστική τους αξία να αντιπροσωπεύει το ποσό μείωσης του ΜΚ. Αυτές στη συνέχεια ακυρώνονται.

Τρόποι μείωσης είναι αν μειωθεί η ονομαστική αξία όλων των μετοχών, αν μειωθεί ο αριθμός των μετοχών και αν αποκτηθούν από την ΑΕ και ακυρωθεί ο αριθμός των μετοχών.⁴²

⁴² Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ ΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α) ΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.

Μετοχή είναι το δικαίωμα συμμετοχής ενός προσώπου σε μια ΑΕ, αποτελεί τμήμα του ΜΚ αφού όπως έχουμε ξαναπεί το ΜΚ διαιρείται σε ισότιμα μερίδια. Το έγγραφο της μετοχής δίνει το δικαίωμα μετόχου σε αυτόν που θα τη λάβει. Η μετοχή αποτελεί ένα ορισμένο ποσό δηλαδή εκφράζει την ονομαστική αξία της, η οποία αναγράφεται πάνω στο έγγραφο. Όλες οι ονομαστικές αξίες ισούται με το κεφάλαιο. Η ονομαστική αξία δεν μπορεί να είναι κάτω από 0,30€ και άνω από 100€. Έχει ωστόσο και πραγματική αξία που είναι ανάλογη με την εταιρική περιουσία, το καθαρό ποσό αυτής. Η πραγματική αξία εξαρτάται από το εσωτερικό των διαδικασιών της εταιρίας.

Αν η πραγματική αξία είναι μεγαλύτερη της ονομαστικής τότε η καθαρή περιουσία είναι μεγαλύτερη από το κεφάλαιο. Αντίθετα είναι το αντίστροφο ακριβώς γεγονός.

Η καθαρή περιουσία ισούται με ενεργητικό μείον παθητικό ισολογισμού. Πραγματική αξία μετοχής ισούται καθαρή περιουσία δια αριθμό μετοχών.

Υπάρχει όμως και η χρηματιστηριακή μετοχή (ή αγοραία ή τρέχουσα), η αξία της οποίας διαμορφώνεται στο χρηματιστήριο αξιών και παίζει μεγάλο ρόλο η προσφορά και η ζήτηση των μετοχών. Υπάρχουν βασικές αρχές που καθορίζουν τις μετοχές και αυτές είναι:

- 1) η αρχή της ισότητας όπου α. όλες οι μετοχές της ίδιας έκδοσης έχουν ίση ονομαστική αξία και β. τα δικαιώματα από κάθε μετοχή είναι ίσα με εξαίρεση τις προνομιούχες μετοχές
- 2) η αρχή του αδιαιρέτου δηλαδή δεν είναι εφικτό να διαιρεθεί μια μετοχή.

Η μετοχή ως έγγραφο είναι ένα αξιόγραφο, δηλαδή είναι ένα αγαθό με μεγάλη περιουσία και αρκετά εμπορεύσιμο. Μπορεί να μεταβιβαστεί εύκολα, ρευστοποιείται, κυρίως σε χρηματιστηριακή αγορά. Μέσα στην αξία της περιλαμβάνεται ένα μεγάλο τμήμα της περιουσίας της εταιρίας. Δεν είναι αυτοτελής αλλά εξαρτάται άμεσα από την αξία της περιουσίας της εταιρίας εφόσον η μετοχή είναι ως τίτλος πράγμα που ισχύει ότι είναι τεκμήριο συνεπώς για την άσκηση δικαιωμάτων αρκεί η κατοχή του τίτλου της εκτός αν αποδειχθεί ότι ο κάτοχος της δεν είναι κύριος. Άλλο εταιρική περιουσία και άλλο μετοχές, ωστόσο εξαιρείται η εταιρία που έχει δικές της μετοχές, οι εταιρικοί δανειστές αρκούνται στην εταιρική περιουσία και οι ατομικοί δανειστές μόνο στις μετοχές. Οι ανώνυμες μετοχές μπορούν να εκδοθούν χωρίς να έχουν πάνω τους το όνομα κάποιου προσώπου, ενώ οι

ονομαστικές εκδίδονται και φέρουν το όνομα αυτού που φαίνεται στον τίτλο τους.

Υποχρεωτικά ονομαστικές είναι οι μη αποπληρωθείσες μετοχές καθώς και οι τραπεζικές, ασφαλιστικές, τηλεπικοινωνιών, υδρεύσεως, ρεύματος κλπ. Για την μετατροπή των μετοχών από ονομαστικές σε ανώνυμες και ανάποδα απαραίτητη είναι η καταστατική πρόβλεψη.

Οι μετοχές λόγω περιεχομένου και ύπαρξης ελευθερίας στη μεταβίβαση διαχωρίζονται σε: κοινές, δεσμευμένες και προνομιούχες.

ΑΙ) Κοινές μετοχές

Εδώ ισχύει η αρχή της ισότητας και τα δικαιώματα είναι ίσα.

ΑΙΙ) Προνομιούχες μετοχές

Είναι οι μετοχές που μπορούν να παρέχουν ιδιαίτερα δικαιώματα σε σχέση με τις μη προνομιούχες –κοινές μετοχές. Εδώ κάμπτεται η αρχή της ισότητας των μετοχών, δηλαδή ότι ναι μεν ισχύει η αρχή της ισότητας (μετοχές ίδιας σειράς με ίση ονομαστική αξία), αλλά τα δικαιώματα κάθε μετοχής είναι ίδια με τους μετόχους.

Κάμπτονται ωστόσο τα προνόμια υπέρ μετόχων, αλλάζοντας τα δεδομένα για αρχή περί ισότητας αφού παρέχουν είτε περισσότερα είτε λιγότερα δικαιώματα στους⁴³ μετόχους προνομιούχων μετοχών έναντι των κοινών μετοχών. Τα παραπάνω εντάσσονται στο άρθρο 3 του ΚΝ 2190/1920 και είναι προαιρετικά ως προς το περιεχόμενο του καταστατικού. Το προνόμιο των μετοχών αυτών έγκειται στα εξής : α) το δικαίωμα απόληψης του διανεμόμενου μερίσματος σύμφωνα με το καταστατικό πριν από τις κοινές μετοχές, β) δικαίωμα προνομιακής απόδοσης κεφαλαίου, που αποδόθηκε λόγω της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας μαζί με τη συμμετοχή στα υπέρ το άρτιο ποσά που είχαν δοθεί, γ) δικαίωμα προνομιακής καταβολής μερίσματος ακόμα και για χρήσεις που δεν είχε καταβληθεί αρκεί να εγκριθεί, και δ) δικαίωμα σταθερού μερίσματος ή συμμετοχής στα κέρδη.

Μπορεί να οριστεί από το καταστατικό χορήγηση άλλων προνομίων περιουσιακής φύσης, με απόληψη ορισμένου τόκου ή συμμετοχής σε κέρδη από συγκεκριμένη δραστηριότητα της εταιρίας. Μπορεί να γίνει, ωστόσο, απόληψη ορισμένου τόκου βάσει καταστατικού με έναν όρο οι προνομιούχες μετοχές να μην λάβουν ‘χώρα’ στα κέρδη, για ένα συγκεκριμένο χρόνο

⁴³ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε. Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

από τη στιγμή που θα εκδοθούν.

Λειτουργία των προνομίων: Τα προνόμια εμφανίζονται μόνο όταν η διανομή ποσών δεν επαρκούν σε αυτά που αφορούν μεταξύ δηλαδή του πρώτου μερίσματος και της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας. Μπορεί να εκδοθούν και ως εύκολα μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές αλλά πρέπει να ορισθεί ο χρόνος της μετατροπής. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί μόνο από αυτόν που κάνει τη δήλωση και η μετατροπή ισχύει από την νέα εταιρική χρήση.

ΑΙΙΙ) Προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου

Είναι δυνατή η έκδοση προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου ή με περιορισμό ψήφου για ορισμένα θέματα βάσει του καταστατικού. Όταν λέμε μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου εννοούμε πως οι μέτοχοι αυτών στερούνται του δικαιώματος ψήφου στη ΓΣ αλλά μπορούν να παρευρίσκονται στις συνελεύσεις. Δεν λαμβάνονται υπόψη για την απαρτία και πλειοψηφία της ΓΣ. Το δικαίωμα απόληψης ορισμένου τόκου καθορίζει ένα ποσό τόκου βάσει συμφωνίας για το επιτόκιο που θα λάβει ο μέτοχος. Έτσι αν το διανεμόμενο μέρισμα > του τόκου τότε ο μέτοχος θα λάβει το μέρισμα, αν δε διανεμηθεί το μέρισμα θα λάβει τον τόκο.⁴⁴ Αν το μέρισμα < του τόκου θα λάβει το μέρισμα και το ποσό αυτό του τόκου ώστε το μέρισμα και ο τόκος στο σύνολο να είναι ο συμφωνηθέντος τόκος.

Από νομικής πλευράς χωρίς δικαίωμα ψήφου οι προνομιούχες μετοχές δεν μπορούν να διέπονται από την αρχή της ισότητας. Είναι η ενδιάμεση λύση μεταξύ κοινών μετοχών και ομολογιών. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να ορίζονται από όλα τα προνόμια. Η θέσπιση των προνομίων μπορεί να γίνει μέσω του καταστατικού είτε αρχικού είτε τροποποιητικού.

Ο περιορισμός ή η κατάργηση των προνομίων γίνεται μόνο με απόφαση της ΓΣ των προνομιούχων μετοχών που τους αφορά το προνόμιο και χρειάζεται η πλειοψηφία των 2/3 του προνομιούχου κεφαλαίου. Για τη μετατροπή προνομιούχων μετοχών που δεν είναι μετατρέψιμες σε κοινές γίνεται με απόφαση της ΓΣ των προνομιούχων μετοχών και με απόφαση της ΓΣ των κοινών μετοχών με πλειοψηφία τα 2/3 του κοινού μετοχικού κεφαλαίου.

Οι προνομιούχες μετοχές πρέπει να διακρίνονται από τις κοινές. Συγκεκριμένα μπροστά στο έγγραφο πρέπει να αναγράφεται με μεγάλα γράμματα «Προνομιούχες Μετοχές» και τα

⁴⁴ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε. Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

κύρια χαρακτηριστικά αυτών όπως μετατρέψιμες και στην πίσω πλευρά του εγγράφου να διακρίνονται οι όροι και η έκταση του προνομίου.

ΑΙV) Δεσμευμένες ονομαστικές μετοχές

Κάμψη της αρχής της ελεύθερης μεταβίβασης των μετοχών, η αρχή αυτή δείχνει το χαρακτήρα, και το σκοπό μιας ΑΕ. Βασικό χαρακτηριστικό είναι η ελεύθερη μεταβίβαση της μετοχής αλλά αφού υπάρχει περιορισμός της αυτής δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται η μεταβίβαση εφόσον νόμος και καταστατικό το τονίζουν ρητά.

Περιορισμός με ιδιωτική βούληση, βάσει καταστατικού, μπορεί να μετατραπούν οι ονομαστικές μετοχές δέσμευσης, η μεταβίβαση τους εξαρτάται από την εγκριτική απόφαση ΔΣ ή ΓΣ με απαρτία και πλειοψηφία. Πρέπει στο καταστατικό να αναφέρονται οι λόγοι που μπορεί να αποτραπεί η έγκριση. Αν πάλι δεν ορίζονται οι λόγοι μη μεταβίβασης των μετοχών, η όποια απόφαση ΔΣ ή ΓΣ πρέπει να γίνεται υπό τους όρους της διάταξης.

Με εξαίρεση τη μεταβίβαση μετοχών λόγω θανάτου, μέσα από το καταστατικό μπορούν να οριστούν και άλλες μορφές περιορισμών για τις ονομαστικές μετοχές και τη μεταβίβαση τους.⁴⁵ Αν οι μετοχές δεν έχουν κάτι να προσφέρουν στους μετόχους, η εταιρία μπορεί να συστήσει άλλον μέτοχο για τις μετοχές αυτές αφού βέβαια το επιθυμεί και ο παλιός μέτοχος. Πρέπει να αναγράφονται μέσα στο καταστατικό η διαδικασία, οι όροι και η προθεσμία βάσει των οποίων μπορεί να εγκριθεί μια μεταβίβαση από την εταιρία σε έναν αγοραστή. Αν ξεπεραστεί η προθεσμία που έχει αναφερθεί τότε υπάρχει ελευθερία μεταβίβασης μετοχών.

Σε μια μεταβίβαση οι περιορισμοί δεν την καθιστούν αδύνατη. Ωστόσο όταν μια μεταβίβαση παραβαίνει τα όσα αναγράφονται στο καταστατικό τότε είναι άκυρη. Επίσης μέσα στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η περίπτωση , η εταιρία να μην θέλει να γίνει η μεταβίβαση των μετοχών ή δεν ανταποκρίνεται στο τι θα ακολουθήσει εντός της προθεσμίας.

Υποχρεωμένη καθίσταται η εταιρία για την εξαγορά των μετοχών ύστερα από αίτηση του μετόχου εντός τριών μηνών από την υποβολή της. Το όργανο που είναι υπεύθυνο για τη λήψη απόφασης έκδοσης ομολογιακού δανείου με ονομαστικές, μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες, μπορεί να αποφασίσει για τις ομολογίες ορισμένους περιορισμούς που αφορούν τη μεταβίβαση μετοχών και προβλέπεται βάσει καταστατικού. Αν παραβούν τους περιορισμούς αυτομάτως οι μεταβιβάσεις ομολογιών καθίσταται άκυρες.

⁴⁵ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε. Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

AV) Μετοχές σε διαταγή

Οι μετοχές σε διαταγή είναι αυτές που δίνονται με οπισθογράφηση. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει νόμος που να τις παρουσιάζει.

AVI) Μετοχές επικαρπίας

Εκδίδονται από την απόσβεση κεφαλαίου και δίνονται στους μετόχους, των μετοχών που αποσβέστηκαν. Έχουν ίσα δικαιώματα με αυτά των κοινών μετοχών εκτός από το δικαίωμα επιστροφής του εισφερόμενου ΜΚ και του δικαιώματος διανομής πρώτου μερίσματος, αφού έχει γίνει απόσβεση κεφαλαίου άρα έχουν ολοκληρωθεί οι επιστροφές.⁴⁶

B) ΕΙΔΗ & ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

BI) Ονομαστικές: Φαίνεται πάνω τους το όνομα αυτού που τις εκδίδει.

BII) Ανώνυμες: Είναι το αντίθετο από τις ονομαστικές, δηλαδή δεν φαίνεται το όνομα του εκδότη τους. Υποχρεωτικά ονομαστικές είναι αυτές που δεν έχουν πληρωθεί πλήρως και οι μετοχές των ΑΕ από τον νόμο οριζόμενες όπως (ασφαλιστικές, τραπεζικές, εταιρίες πάνω στην υγεία ή την παιδεία και σε όσες εταιρίες έχουν επενδύσει το 60% των κεφαλαίων τους σε ακίνητα και σε όσες συμμετέχουν στην ανάληψη έργων ή προμηθειών Δημοσίου ή νομικών προσώπων.

BIII) Μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών: Γίνεται διαχωρισμός ανάμεσα σε αυτές που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο και σε αυτές που δεν έχουν εισαχθεί, κατά τη μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών. Για αυτές που δεν έχουν εισαχθεί γίνεται εγγραφή στο ειδικό βιβλίο της εταιρίας και υπογράφεται από τον πωλητή και τον αγοραστή.

⁴⁶ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

BIV) Μεταβίβαση ανωνύμων μετοχών: Για τις ανώνυμες μετοχές η μεταβίβαση πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως γίνεται η μεταβίβαση κυριότητας κινητού πράγματος. Δημιουργείται συμφωνία μεταξύ πωλητή και αγοραστή για τη μεταβίβαση και παράδοση της μετοχής.

Μετά από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέα μετοχή ή σημειώνεται πάνω στην παλιά η μεταβίβαση που έγινε μαζί με όλα τα στοιχεία που απαιτούνται. Για μετοχές άυλης μορφής που μεταβιβάζονται πρέπει να γίνεται καταχώρηση στο Μητρώο όπως γίνεται για τις κινητές αξίες.

BV) Ανάλογα με την υπόσταση τους χωρίζονται σε:

Αυλες όπου δεν υπάρχει υλική υπόσταση αλλά είναι καταχωρημένες με αύξουσα ρύθμιση στο αρχείο ΑΕ αποθετηρίων τίτλων και ενημερώνονται με ανάλογες καταχωρήσεις στα αρχεία. Ο θεσμός των άυλων μετοχών ισχύει για όσες είναι ή θα εισαχθούν στο χρηματιστήριο αξιών. Οι άυλοι τίτλοι δεν είναι μόνο μετοχές μπορεί να είναι ομολογίες, έντοκα γραμμάτια Δημοσίου κ.ά..

Υπάρχουν και οι ενσώματες όπου έχουν ως αντιπρόσωπο ένα έγγραφο τίτλο με αύξουσα αρίθμηση όπου θα εμπεριέχονται όλα τα δικαιώματα που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο Οκάτοχος αυτών.⁴⁷ Στη χώρα μας μέχρι σήμερα όσε μετοχές δεν είναι στο χρηματιστήριο αξιών αποτελούν ενσώματες μετοχές. Αν πάλι μια εταιρία διαγραφθεί από το χρηματιστήριο αξιών τότε η αξία των μετοχών της ενσωματώνεται σε εκ νέου έκδοση μετοχικού τίτλου.

BVI) Ανάλογα με την τιμή έκδοσης διακρίνονται σε :

- 1) Εκδιδόμενες στο άρτιο μετοχές, είναι οι διαθέσιμες μετοχές της εταιρίας με ίση τιμή με την ονομαστική αξία που αναγράφεται στον τίτλο.
- 2) Εκδιδόμενες υπέρ το άρτιο, όπου η τιμή της μετοχής είναι πάνω από την ονομαστική αξία. Το σύνολο των μετοχών ονομαστικής αξίας και συγκεκριμένα η αξία τους μεταφέρονται σε ειδικό λογαριασμό διαφοράς υπέρ το άρτιο.
- 3) Εκδιδόμενες υπό το άρτιο, η τιμή δηλαδή της μετοχής είναι μικρότερη από το άρτιο. Στην χώρα μας οι εκδιδόμενες υπό το άρτιο μετοχές δεν επιτρέπονται. Οι λόγοι για τους οποίους επιβάλλεται η έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο είναι οι ακόλουθοι:

⁴⁷ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε. Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

- α. ενισχύεται η πιστοληπτική ικανότητα της ανώνυμης εταιρίας.
- β. ενισχύεται η θέση των πιστωτών της ανώνυμης εταιρίας.
- γ. συγκεντρώνονται κεφάλαια με μικρότερο αριθμό μετοχών σε σχέση με αυτές που θα εκδίδονταν στο άρτιο. Και τέλος,
- δ. ενισχύεται το κύρος της εταιρίας.

Κλείνοντας να τονισθεί ότι μπορεί να εκδοθεί υπό το άρτιο μετοχή αν υπερεκτιμηθούν οι εισφορές σε είδος. Για το λόγο αυτό ο Έλληνας Νομοθέτης θέλει να το αποτρέψει προωθώντας την αποτίμηση των εισφορών σε είδος από μια επιτροπή ορκωτών λογιστών.⁴⁸

Γ) ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Έκδοση ιδρυτικών τίτλων προβλέπεται βάσει νόμου και διακρίνονται σε κοινούς και εξαιρετικούς. Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι είναι αυτοί που εκδίδονται για ανταμοιβή στους ιδρυτές της εταιρίας για όσα πρόσφεραν κατά την ίδρυση της. Ο αριθμός των ιδρυτικών τίτλων δεν μπορεί να είναι πάνω από το 1/10 του συνόλου των μετοχών.⁴⁹ Οι καθαροί τίτλοι παρέχουν το δικαίωμα απόληψης ποσοστού ¼ από το καθαρά κέρδη, που θα μείνουν αν από το τακτικό αποθεματικό αφαιρεθεί το ποσό του πρώτου μερίσματος που προβλέπεται να διανεμηθεί στους μετόχους. Από την άλλη οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι εκδίδονται και κατά τη σύσταση της εταιρίας ή ενώ έχουν αρχίσει να λειτουργούν ως αντάλλαγμα των εισφορών σε είδος. Οι κύριες διαφορές είναι ότι εκπροσωπούν περιουσιακά στοιχεία για συγκεκριμένο χρόνο μέσα στην εταιρία και πως δεν υπάρχει περιορισμός στο να συμμετάσχουν στα κέρδη. Μετά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας, σύμφωνα με τον νόμο αρχίζει η λειτουργία της, την οποία διασφαλίζουν τα όργανα της εταιρίας. Αυτά είναι τα παρακάτω:

- Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΓΣ).
- Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ).
- Οι Ελεγκτές.⁵⁰

⁴⁸ Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

⁴⁹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

⁵⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α) ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μετά τη σύσταση της Α.Ε. σύμφωνα με το νόμο, αρχίζει η λειτουργία της, την οποία διασφαλίζουν τα όργανα της εταιρίας. Αυτά είναι:

- Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΓΣ)
- Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.)
- Οι Ελεγκτές.

Εκτός από τα παραπάνω στα όργανα μιας Α.Ε. πολλές φορές συμπεριλαμβάνονται και οι αφανείς μέτοχοι.

Β) ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση είναι ανώτατο συλλογικό όργανο διότι σ' αυτήν συμμετέχουν όλοι οι μέτοχοι. Οι αποφάσεις της είναι η διατύπωση της βούλησης της ΑΕ στις μέσα σχέσεις όχι και προς τους τρίτους. Μπορεί να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις είναι ρητές και υποχρεωτικές και για τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν.

Η ΓΣ διακρίνεται σε τακτική και έκτακτη. Αν αφορά τροποποιήσεις καταστατικού είναι καταστατική η ΓΣ. Για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη ΓΣ πρέπει να συγκεντρωθεί το σώμα σε πλήρη απαρτία και πλειοψηφία βάσει νόμου ή καταστατικού. Η απαρτία και η πλειοψηφία διαμορφώνονται με βάση το κεφάλαιο των μετόχων και όχι από τον αριθμό των μετόχων λόγω της κεφαλαιακής υπόστασης της εταιρίας. Επομένως ο μέτοχος έχει τόσες ψήφους όσες μετοχές έδωσε ώστε να συμμετέχει στη συνέλευση. Πρέπει να ακολουθηθούν τα εξής βήματα εδώ: 1) κατάθεση μετοχών στο Ταμείο της εταιρίας ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πέντε μέρες πριν από τη συνεδρίαση, 2) σαράντα οχτώ ώρες πριν από τη συνεδρίαση πρέπει να τοιχοκολληθεί σε εμφανή θέση πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου και 3) δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών.

Η απαρτία και η πλειοψηφία επίσης, χωρίζονται σε συνήθη και αυξημένη. Στη συνήθη απαρτία απαιτείται να παρευρίσκονται οι μέτοχοι που έχουν το 20% του καταβεβλημένου

ΜΚ. Αν δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε είκοσι μέρες ξανακαλούνται σ επανάληψη της ΓΣ, που υποτίθεται αυτή τη φορά πως είναι σε απαρτία άσχετα με το ποσοστό κεφαλαίου που εκπροσωπείται. Οι αποφάσεις έτσι και αλλιώς παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία.

Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για σοβαρά ζητήματα, όπως η μείωση ή αύξηση κεφαλαίου, μεταβολή σκοπού εταιρίας, διάλυση αυτής κλπ. Τα θέματα αυτά καταχωρούνται με τις ανάλογες τροποποιήσεις στο καταστατικό. Μπορεί όμως στο καταστατικό να υπάρξουν θέματα που να επιβάλλεται απλά αυξημένη απαρτία.

Τότε απαιτείται η ύπαρξη των μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του ΜΚ. Αν δεν επιτευχθεί συνέλευση με απαρτία από την πρώτη φορά, έπεται επανάληψη στη συνέλευση όπου παρίσταται τοπ 1/2 του καταβεβλημένου κεφαλαίου και αν πάλι δεν γίνει συνέλευση τότε επαναλαμβάνεται με την ύπαρξη του 1/3 του δοθέντος κεφαλαίου.

Αυξημένη πλειοψηφία έχουμε όταν οι αποφάσεις θεσπίζονται με τα 2/3 των ψήφων των μετόχων.

Διακρίσεις των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων

Ανάλογα με τον σκοπό και τη λειτουργία τους διακρίνονται σε τακτικές, έκτακτες και καταστατικές συνελεύσεις.⁵¹

ΒΙ) Τακτική Γενική Συνέλευση

Η τακτική ΓΣ γίνεται μια φορά το χρόνο υποχρεωτικά και κάθε έξι μήνες, από το τέλος της οικονομικής χρήσεως για έγκριση οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμό, προσάρτημα, λογαριασμό αποτελεσμάτων, κατάσταση διάθεσης κερδών), ώστε να αποφασίσει για τα μέλη του ΔΣ και την απαλλαγή αυτών καθώς και των ελεγκτών πάσης φύσεως ευθύνης.

ΒΙΙ) Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Η έκτακτη ΓΣ καλείται όταν: 1) το ΔΣ αναφέρει πως υπάρχει λόγος, 2)ζητηθεί από τους τακτικούς ελεγκτές, 3)ζητηθεί από τους μετόχους με το πέντε τις εκατό του ΜΚ και 4)η καθαρή αξία της ανώνυμης εταιρίας είναι μικρότερη του μισού του ΜΚ, οπότε το ΔΣ καλεί

⁵¹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

ΓΣ σε διάστημα έξι μηνών από τη λήξη της χρήσεως, ώστε να αποφασισθεί αν θα λυθεί ή αν θα παρθεί άλλο μέτρο.

ΒΙΙΙ) Καταστατική Γενική Συνέλευση

Η γενική καταστατική συνέλευση αποφασίζει με καταστατικό απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 3 του ΚΝ2190/1920 με τροποποίηση αυτού από τον νόμο 3604/2007, τα εξής:

- 1)αλλαγή εθνικότητας της εταιρίας,
- 2)αλλαγή του αντικειμένου εργασιών της,
- 3)περισσότερες υποχρεώσεις των μετόχων,
- 4)αύξηση του ΜΚ που δεν φαίνεται ως πιθανή ενέργεια στο καταστατικό εκτός αν το λέει κάποιος νόμος ή προκύπτει ύστερα από κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών,
- 5)μείωση του ΜΚ,
- 6)μεταβολή στον τρόπο που διανέμονται τα κέρδη,
- 7)συγχώνευση /διάσπαση/μετατροπή/αναβίωση της εταιρίας
- 8)παράταση του χρόνου ύπαρξης της εταιρίας,
- 9)λύση της εταιρίας,
- 10)παροχή ή ανανέωση στο ΔΣ αυξημένο ΜΚ.

Το καταστατικό μπορεί να απαιτεί καταστατική απαρτία και πλειοψηφία για πάσης φύσεως ζήτημα με εξαίρεση όμως όλων των παραπάνω.⁵² Τέλος η εταιρία όταν εκδίδει προνομιούχες μετοχές με ή χωρίς ψήφο για να παρθούν αποφάσεις που καταπατούν τα προνόμια προβλέπεται από το νόμο η σύγκλιση ιδιαίτερης συνελεύσεως των μετόχων αυτών και η συνέλευση αποφασίζει την κατάργηση ή τον περιορισμό με πλειοψηφία τα τρία τέταρτα του κεφαλαίου που αντιστοιχεί σ' αυτήν. Μετά από την απόφαση της συνελεύσεως των προνομιούχων μετοχών γίνεται και ΓΣ των μετόχων κοινών μετοχών με πλειοψηφία τα τρία τέταρτα του κεφαλαίου που τους αντιστοιχεί ώστε να παρθεί οριστική απόφαση.

⁵² Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

BIV) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του ΚΝ 2190/1920 οι αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης είναι οι παρακάτω :

- 1)η τροποποίηση του καταστατικού
- 2) η εκλογή μελών ΔΣ και ελεγκτών
- 3) έγκριση ισολογισμού
- 4) διάθεση ετήσιων κερδών
- 5) συγχώνευση/ διάσπαση/ μετατροπή/ αναβίωση/ παράταση διάρκειας εταιρίας ή λύση αυτής
- 6)διορισμός εκκαθαριστών.

BV) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η ΓΣ καλείται από το συμβούλιο με ειδική πρόσκληση μετόχων μέσα σε είκοσι μέρες πριν από την ημέρα συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να φαίνεται ο τόπος που θα διεξαχθεί, η ημερομηνία, η ώρα και τα θέματα που θα αναπτυχθούν στη συνεδρίαση. Εκτός του ότι δίνεται η πρόσκληση δίνεται προσωπικά στους μετόχους, τοιχοκολλείται στην εταιρία κάπου εμφανή, και δημοσιεύεται στο τεύχος Ανώνυμες Εταιρίες και Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης του ΦΕΚ καθώς και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα Αθηνών ώστε να κυκλοφορήσει ανά την Ελλάδα (η εφημερίδα αυτή σε σύγκριση με τις υπόλοιπες στην Ελλάδα πρέπει να είναι ευρείας κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 3 του ΝΔ 3757/1957).

Επίσης η πρόσκληση πρέπει να δημοσιευθεί σε μια οικονομική εφημερίδα ημερησίας έκδοσης με προϋποθέσεις να έχει κυκλοφορία έξι μέρες ανά εβδομάδα επί ⁵³τρία συνεχή έτη και το σύνολο των φύλλων να είναι πέντε χιλιάδες την ημέρα καθ' όλη την τριετία καθώς και να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το Υπουργείο Εμπορίου και Τύπου ΜΜΕ, ώστε να ονομάζονται οικονομικές και σε μια ημερήσια εφημερίδα ημερήσια ή εβδομαδιαία που να δημοσιεύεται στην έδρα της εταιρίας, αλλά σε περίπτωση που η έδρα της εταιρίας δεν έχει δική της εφημερίδα τότε στην πρωτεύουσα του νομού θα πρέπει να ανακοινωθεί σε εκείνη την εφημερίδα. Αν η εταιρία έχει για έδρα δήμο ή κοινότητα στο νομό Αττικής εκτός του Δήμου Αθηναίων, η πρόσκληση πρέπει να δημοσιεύεται σε μια από τις εφημερίδες που βγαίνουν στην έδρα της και αν δεν έχει τότε στην εφημερίδα που εδρεύει και

⁵³ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

η Νομαρχία και στα πρακτικά της Νομαρχίας ανήκει η εταιρία, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ΚΝ 2190/1920 και με την τροποποιητική αυτού με την παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν2741/1999.

Σφραγισμένο με κερύ αντίγραφο διατίθεται στο Υπουργείο Εμπορίου είκοσι μέρες πριν τη ΓΣ των μετόχων, το οποίο αποτελείται από αναλυτική έκθεση των θεμάτων καθώς και το αντίτυπο φύλλων των εφημερίδων που έχει δημοσιευθεί η πρόσκληση. Με τον Ν. 3604/2007 παρέχεται η δυνατότητα στις ΑΕ που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο να ορίζεται με το καταστατικό:

- 1) Η δημοσίευση της πρόσκλησης να περιορίζεται σε μία πολιτική ή οικονομική ημερήσια εφημερίδα της Αθήνας ή της πρωτεύουσας του νομού που εδρεύει η εταιρία
- 2) Η δημοσίευση μπορεί να αλλάξει με ανάλογη ενημέρωση από δικαστικό επιμελητή με συστημένη επιστολή ή με παράδοση της πρόσκλησης ενώ οι μετοχές είναι ονομαστικές στο σύνολο τους και είναι άμεσα γνωστή η διεύθυνση των μετόχων της εταιρίας.

Αν σταλεί η πρόσκληση με συστημένη αποστολή τότε πρέπει να γίνει πέντε μέρες πριν από την ελάχιστη προθεσμία δημοσίευσης βάσει νόμου. Στο καταστατικό αυτό μπορεί να αναγραφεί ότι η πρόσκληση θα σταλεί με ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τους μετόχους αφού έχουν δώσει οι ίδιοι το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο όπου αυτή η περίπτωση θα μπορεί να αναγραφεί και στο καταστατικό. Η πρόσκληση επαναληπτικών συνεδριάσεων ανακοινώνεται δέκα μέρες πριν.⁵⁴

Με κερύ σφραγισμένο παραδίδεται αντίγραφο στο Υπουργείο Εμπορίου σε είκοσι μέρες από τη ΓΣ. Δεν απαιτεί δημοσιότητα η καθολική ΓΣ.

Καθολική ΓΣ είναι αυτή που παρίστανται ή εκπροσωπούνται το σύνολο του ΜΚ και κανείς από τους μετόχους δεν τάσσεται κατά στην ολοκλήρωση της και στις αποφάσεις της.

ΒVI) ΕΛΛΑΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Οι ελαττωματικές αποφάσεις είναι εισηγμένες από το ιταλικό δίκαιο και χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- (1) τις ακυρώσιμες
- (2) τις άκυρες
- (3) τις ανυπόστατες

⁵⁴ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

1. Ακυρώσιμες αποφάσεις

Είναι όταν οι αποφάσεις της ΓΣ πάρθηκαν με τρόπο που δεν ορίζει ο νόμος ή το καταστατικό, η ΓΣ παίρνει αποφάσεις χωρίς να είναι νόμιμα δομημένη, οι αποφάσεις δεν συνοδεύονται από σχετικές πληροφορίες που ζητήθηκαν, καθώς και οι αποφάσεις που έκαναν κατάχρηση της πλειοψηφίας για να παρθούν. Ακύρωση μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο μέτοχος, στη μια περίπτωση όταν έχει το 2% στην κατοχή του από το ΜΚ και δεν παρευρέθηκε στη ΓΣ ή αποδοκίμασε την απόφαση και στην άλλη περίπτωση κάθε μέλος του ΔΣ. Αν η αίτηση αφορά στη μη παροχή πληροφοριών μπορούν οι μέτοχοι να υποβάλουν ακύρωση αν του ανήκει φυσικά το 1/20 του δοθέντος ΜΚ. Καταβάλλεται αποζημίωση με αξίωση υπέρ των μετόχων που βλάπτονται από την ακυρώσιμη απόφαση αλλά δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση της για το ότι δεν έχουν το ποσοστό που προβλέπει ο νόμος. Η αγωγή ασκείται εντός τριών μηνών από την υποβολή του πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή αν δημοσιεύεται από το μητρώο όπου έχει καταχωρηθεί. Η δικαστική απόφαση που τάσσει άκυρη την απόφαση της ΓΣ δημοσιεύεται.

2. Άκυρες αποφάσεις

Όταν το περιεχόμενο τους είναι αντίθετο βάσει νόμου ή καταστατικού και από τη στιγμή που δεν έγινε συγκρότηση της ΓΣ. Αν δεν δόθηκε πρόσκληση για τη σύγκλιση της ΓΣ πάλι άκυρη θεωρείται η ΓΣ, ενώ αν η πρόσκληση δεν ήταν σωστά διατυπωμένη θα 'ταν ακυρώσιμη η ΓΣ.⁵⁵ Η προθεσμία είναι ένας χρόνος από τη στιγμή που υποβλήθηκε το σχετικό πρακτικό ή έγινε η καταχώρηση στο Μητρώο, ενώ αν ο σκοπός αντίκειται στον νόμο και στη δημόσια τάξη τότε δεν υπάρχει προθεσμία. Η άκυρη απόφαση που δίνει το δικαστήριο δημοσιεύεται.

3. Ανυπόστατες αποφάσεις

Όταν οι αποφάσεις της ΓΣ λαμβάνονται από πρόσωπα τα οποία δεν έχουν μετοχική ιδιότητα ή έχει ανασυρθεί το δικαίωμα ψήφου από αυτά τα πρόσωπα.

⁵⁵ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

ΒVII) ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της εταιρίας ωστόσο οι αρμοδιότητες της είναι λιγότερες σε σχέση με αυτές που έχει ένα ΔΣ. Οι αρμοδιότητες της ΓΣ καθορίζονται από το νόμο 2190/1920 άρθρο34, προσιδιάζοντας έτσι το χαρακτήρα του οργάνου ως κανονιστικό και όχι ως μέσο διοίκησης και διαχείρισης. Οι πιο συνήθεις ρήτρες είναι να απαιτείται απόφαση της ΓΣ προς απόσχιση κλάδου και δημιουργία θυγατρικής ή η εισφορά του σε υπάρχουσα ξένη εταιρία , η διάθεση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, η έγκριση μεταβιβάσεως δεσμευμένων μετοχών κλπ. Η ΓΣ πρέπει να παρέχει κάλυψη με την παρέμβαση της στο ΔΣ για διάφορες ενέργειες και επιχειρηματικές αποφάσεις οι οποίες μπορεί να είναι κάκιστες για την εταιρία και ίσως ζητηθούν ευθύνες. Η ΓΣ και το ΔΣ πρέπει να έχουν αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση να ενεργούν όμως χωριστά και διακριτικά. Η ΓΣ πρέπει να παίρνει σημαντικές αποφάσεις και σε αυτό καθοριστικό ρόλο παίζει η βούληση των μετόχων που λογίζεται νομικά ως η βούληση του νομικού προσώπου της ανωνύμου εταιρίας. Οι συνεδριάσεις που κάνει η ΓΣ πρέπει να αναφέρεται και στο βιβλίο πρακτικών. Τα πρακτικά είναι ποικίλα ανάλογα με το θέμα συζήτησης και επίλυσης⁵⁶.

Πρακτικά ΓΣ είναι τα παρακάτω:

- Περί αναβολής λήψης αποφάσεων κατόπιν αιτήσεως μετόχου μειοψηφίας.
- Περί συνεχίσεως λήψης αποφάσεων, κατόπιν προηγούμενης αναβολής.
- Περί αναβολής λήψης αποφάσεων, λόγω μη επιτεύξεως απαρτίας.
- Επαναληπτικής ΓΣ κατόπιν προηγούμενης αναβολής λόγω μη επιτεύξεως απαρτίας. - Ετήσιας Τακτικής ΓΣ.
- Έκτακτης ΓΣ.
- Αποφάσεως ΓΣ για τροποποίηση καταστατικού.
- Για κατάργηση δικαιώματος προτίμησης.
- Για αύξηση μ/κ με τροποποίηση καταστατικού
- Αποφάσεως για αύξηση μ/κ χωρίς τροποποίηση καταστατικού.
- Για μείωση μ/κ. .
- Για ταυτόχρονη μείωση και αύξηση του μ/κ.
- Για μείωση ονομαστικής αξίας μετοχών με αντίστοιχη αύξηση του αριθμού τους.(split =κατάτμηση).

⁵⁶ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

- Για αύξηση ονομαστικής αξίας μετοχών με αντίστοιχη μείωση του αριθμού τους. (reverse split = σύντμηση).
- Για έγκριση συγχωνεύσεως.
- Περί αναβιώσεως της εταιρίας.
- Περί λύσεως της εταιρίας και ορισμού εκκαθαριστών.
- Για το πέρας της εκκαθαρίσεως με Ισολογισμό κλεισίματος.
- Για την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου.
- Για την έκδοση Ομολογιακού Δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές.
- Σχετικά με διανομή δωρεάν μετοχών στο προσωπικό μετά από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου⁵⁷.

Γ) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πολλά μέρη, είναι ένα συλλογικό όργανο, τα οποία διαχειρίζονται και εκπροσωπούν με έκφραση της βούληση της ΑΕ στις σχέσεις της και μέσα και έξω από την εταιρία. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του το ΔΣ εκτελεί πράξεις του νομικού προσώπου της εταιρίας, όπως αποφάσεις, δικαιοπραξίες αδικοπραξίες. Ουσιαστικά εκλέγεται από τη ΓΣ και οι αποφάσεις του λαμβάνονται κατά πλειοψηφία προσώπων. Μπορεί το ΔΣ να μην εκλεγεί από τη ΓΣ αλλά από άλλο όργανο όπως:

- 1) το καταστατικό μπορεί να ορίσει τα μέλη του ΔΣ
- 2) από τη μειοψηφία μπορεί να οριστούν τα μέλη του ΔΣ.

Ο κάθε μέτοχος που έχει ορισθεί μπορεί να διορίσει μέλος του ΔΣ όχι όμως πάνω από ένα έχοντας υπόψη το συνολικό αριθμό των μελών. Στο καταστατικό πρέπει να διατυπώνονται προϋποθέσεις με τις οποίες μπορεί να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα βάσει το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο της εταιρίας και τη δέσμευση των μετοχών. Οι μέτοχοι αυτού του δικαιώματος πρέπει να δηλώνουν τον διορισμό των συμβούλων μέσα σε τρεις μέρες από τη συνεδρίαση της ΓΣ, ή 3) από παλιά μέλη του ΔΣ που είτε παραιτήθηκαν, είτε απόθαναν ή έπεσαν της θέσης τους για οποιοδήποτε λόγο. Είναι προσωρινή αυτή η λύση και ισχύει μέχρι τη πρώτη ΓΣ.

Για τη λήψη αποφάσεων πρέπει να παρευρίσκονται τουλάχιστον τρία μέλη του ΔΣ. Τα μέλη μπορεί να μην είναι μέτοχοι, εκτός αν το καταστατικό αλλιώς ορίζει το ΔΣ. Το πρώτο

⁵⁷ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

διοικητικό συμβούλιο ορίζεται με το καταστατικό και η θητεία του ισχύει μέχρι τη σύγκληση της ΓΣ. Η διαχειριστική εξουσία άσχετα αν παρέχεται από αυτοτελές όργανο δεν σημαίνει πως δεν μπορεί να ασκήσει επιρροή,⁵⁸ αντιπροσωπεύοντας τους μετόχους, κυρίως της πλειοψηφίας στη διοίκηση της ανώνυμης εταιρίας. Πλειοψηφία να μην υπάρχει, ακόμα, στη διαχείριση και τα θέματα της εταιρίας, τα μέλη του ΔΣ πρέπει να απολαβαίνουν την εμπιστοσύνη της αλλιώς μπορεί και να ανακληθούν.

Το αν θα εκπληρωθεί ο σκοπός της εταιρίας εξαρτάται κατά κόρον από τις ικανότητες του ΔΣ. Μπορεί η ΓΣ να είναι ανώτερη από το ΔΣ αλλά το ΔΣ αποτελεί σημαντικότερο όργανο. Για το λόγο αυτό είναι μεγίστης σημασίας τα άτομα που θα επιλεγούν ως μέλη του ΔΣ, γιατί μπορεί η λάθος επιλογή να αποφέρει μέχρι και πτώχευση. Για τη σωστή όμως εξέλιξη της εταιρίας και την επιτυχία της δεν αρκεί μόνο η σωστή επιλογή των μελών του ΔΣ αλλά και των διοικητικών στελεχών (διευθυντές οικονομικής ή τεχνικής βάσης, προώθησης προϊόντων, marketing, υποδιευθυντές κλπ). Ουσιαστικά αυτά τα πρόσωπα είναι σαν υπάλληλοι της εταιρίας καθώς επιλέγονται από το ΔΣ και εκτελούν ότι τους ανατίθεται από το ΔΣ. Η αδράνεια του ΔΣ μπορεί να αλλάξει την ισχύ των προσώπων αυτών.

Υπάρχει η περίπτωση κυρίως στον κλάδο των μεταλλείων- ορυχείων με ορισμό εκπροσώπων των εργαζομένων να συμμετέχουν στα συμβούλια. Όμως το ελληνικό δίκαιο δε έχει νομοθετήσει για τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση του ΔΣ μιας ανώνυμης εταιρίας. Το σύστημα που ακολουθεί το ελληνικό δίκαιο είναι το λεγόμενο μονιστικό σύμφωνα με το οποίο δεν υπάρχει κάποιο αρμόδιο όργανο που να εποπτεύει το ΔΣ εκτός αν έχει μετοχές εισηγμένες τότε ακολουθεί τον νόμο και συγκεκριμένα το άρθρο 7 Ν.3016/2002.

Πρέπει βάσει νόμου να διαθέτουν εσωτερικό έλεγχο οι εταιρίες για το ΔΣ ώστε να παρακολουθούνται οι συναλλαγές προσώπων ή διευθυντικών στελεχών που έχουν πρόσβαση σε ευρείες πληροφορίες. Οι ελεγκτές που έχουν διοριστεί για το εσωτερικό της εταιρίας από το ΔΣ, έχουν δικαίωμα στο να ενημερώνονται πλήρως και λεπτομερώς δίνοντας τους η ίδια εταιρία τη διευκόλυνση αυτή. Παρακολουθούν την τήρηση του καταστατικού και αναφέρουν τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων μελών του ΔΣ ή διευθυντικών στελεχών ενημερώνοντας το ΔΣ. Το ΔΣ εισηγμένων εταιριών οφείλει όταν αυξάνεται το κεφάλαιο με μετρητά να υποβάλει έκθεση στη ΓΣ, όπου να φαίνεται το επενδυτικό σχέδιο, ο χρόνος υλοποίησης του και ο απολογισμός των κεφαλαίων που προέκυψαν από προηγούμενη αύξηση. Τυχόν απόκλιση

⁵⁸ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

επιτρέπεται μόνο με απόφαση του ΔΣ, με $\frac{3}{4}$ αυξημένη πλειοψηφία, και έγκριση της ΓΣ.⁵⁹

ΓΙ) ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΣ

Δεν υπάρχει κάποιος ρητός οριζόμενος αριθμός βάσει νόμου. Πρέπει να έχει απαρτία και να συνεδριάζει άμεσα όταν παρευρίσκονται το μισό του συνόλου των συμβούλων αλλά όχι κάτω από τρεις. Καλά θα ήταν ο αριθμός να έχει στο σύνολο πέντε συμβούλους έτσι ώστε αν γίνει κάτι όπως παραίτηση κλπ, να μπορεί να κληθεί ΔΣ, βάσει του ελαχίστου των τριών ατόμων για να οριστούν τα νέα μέλη. Αλλιώς αν αυτή η διαδικασία δεν προβλέπεται στο καταστατικό τότε θα διορίζονται τα νέα μέλη του ΔΣ βάσει απόφασης δικαστηρίου.

ΓΙΙ) ΘΗΤΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θητεία τους δεν μπορεί να ξεπερνά τα έξι χρόνια. Μπορούν να επανεκλεγούν και να ανακληθούν ελεύθερα. Με την τροποποιητική του Ν.3604/2007 πάνω στον Ν.2190/1920 ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση η θητεία του ΔΣ μπορεί να φτάσει μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να συγκληθεί η νέα τακτική ΓΣ.

ΓΙΙΙ) ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υπόκειται η πράξη του διορισμού ή οποιασδήποτε παύσης των προσώπων του ΔΣ (υποβάλλεται η πράξη σε δημοσιότητα μαζί με τα προσωπικά στοιχεία ταυτοτήτων των μελών), που παρέχουν διαχειριστικό ρόλο ή εκπροσωπούν είτε ως μονάδα είτε ως σύνολο. Τα παραπάνω στοιχεία μαζί με το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του εξουσιοδοτημένου προσώπου για τα έγγραφα που κοινοποιούνται προς την εταιρία καταχωρούνται στο ΓΕΜΗ στη μερίδα της εταιρίας. Η δημοσιότητα των στοιχείων δεν είναι συστατική αλλά μόνο μέσω της δημοσιότητας τα στοιχεία μπορούν να αντιταχθούν σε τρίτους, (δεκαπέντε μέρες από τη δημοσίευση αλλιώς μόνο οι τρίτοι και όχι η ίδια η εταιρία θα μπορούν να καταφύγουν σε ανάκληση), όχι όμως και στους μετόχους εκτός αν αποδειχθεί από την εταιρία ότι γνώριζαν. Για παράδειγμα η εκλογή μελών ΔΣ μέσω απόφασης της ΓΣ αν

⁵⁹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

δεν είναι νόμιμη δεν θα μπορεί να πείσει η εταιρία τους τρίτους πως οι συναλλαγές που έπραξαν είναι μη μόνιμες.⁶⁰ Βέβαια μπορούν και οι μέτοχοι να προσβάλουν την απόφαση της ΓΣ ή να ζητήσουν με ασφαλιστικά μέτρα απαγόρευση ολοκλήρωσης διατυπώσεων δημοσιότητας ή σύναψης οποιασδήποτε συναλλαγής από τα μη νόμιμα μέλη του ΔΣ. Αν υπάρχει έλλειψη διοικήσεως μπορεί να ζητηθεί δικαστικός διορισμός προσωρινού ΔΣ.

ΓΙΥ) ΑΜΟΙΒΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το ελληνικό δίκαιο θέτει περιορισμούς ως προς τις αμοιβές του ΔΣ. Στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ της εταιρίας και των μελών του ΔΣ, προβλέπεται η αμοιβή και το ύψος αυτής ή αν δεν αμείβονται. Θεωρείται νόμιμη αμοιβή μόνο αν καθορίζεται στο καταστατικό ή αν έχει εγκριθεί με ειδική απόφαση της τακτικής ΓΣ. Αν δεν συμβεί αυτό τότε δεν καθορίζεται το ύψος της αμοιβής του ΔΣ άρα δεν είναι ικανό να λάβει αμοιβή. Η αμοιβή προκύπτει από τα καθαρά κέρδη, η καταβολή της ακολουθεί το τακτικό αποθεματικό αλλά και το πρώτο μέρισμα (για να πληρωθεί το μέρισμα στους μετόχους συμβαίνει αυτό).

Υπάρχει προστασία της μειοψηφίας από μεγάλες αμοιβές και επιδιώκεται με δικαστικό έλεγχο στο ύψος της αμοιβής. Αν δηλαδή η ΓΣ αποφασίσει πως η αμοιβή είναι μεγάλη και ταχθούν κατά της απόφασης της οι μέτοχοι με το 1/10 του ΜΚ, τότε το δικαστήριο κάνει μείωση της αμοιβής.

ΓΙΒ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΔΣ πρέπει να συγκαλείται κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρίας το επιβάλλουν στην έδρα της εταιρίας ή και εκτός έδρας είτε σε ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή αφού έχει αναγραφεί στα πρακτικά του καταστατικού. Συγκαλείται από τον πρόεδρο του ΔΣ με πρόσκληση στα μέλη δύο μέρες εργάσιμες πριν από τη συνεδρίαση. Η πρόσκληση που θα λάβουν τα μέλη πρέπει να έχει με σαφή τρόπο και επαρκώς τα θέματα ημερήσιας διάταξης, αλλιώς η λήψη αποφάσεων θα πραγματοποιηθεί μόνο με την παρουσία ή αντιπροσώπευση όλων των μελών του ΔΣ χωρίς να μπορεί να εκφραστεί η άποψη τους στη λήψη αποφάσεων.

Απαρτία ΔΣ κατά τη σύγκλιση έχουμε όταν παρευρίσκονται πάνω από τους μισούς των

⁶⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

μελών και οι παρευρίσκοντες δεν μπορεί να είναι κάτω από τρεις. Για παράδειγμα αν τα μέλη είναι πέντε συνολικά να παρευρίσκονται πρέπει τα τρία έστω.⁶¹ Οι αποφάσεις του ΔΣ αν δεν έχει οριστεί διαφορετικά από τον νόμο ή το καταστατικό παίρνονται άμεσα με απόλυτη πλειοψηφία των μελών ή των αντιπροσωπευόμενων μελών. Αν υπάρξει ισοψηφία βάσει καταστατικού υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Αν απουσιάσει κάποιο μέλος το αντιπροσωπεύει ένα άλλο μέλος, δεν μπορεί να παρευρεθεί μη μέλος του ΔΣ. Επίσης ΔΣ μπορεί να γίνει και μέσω τηλεδιάσκεψης εφόσον το αναφέρει το καταστατικό.

Τα μέλη του ΔΣ συνδέονται οργανικά με την εταιρία καθώς αποτελεί το ΔΣ κύριο όργανό της. Υπάρχει και υποκείμενη σχέση με την οποία καθορίζονται οι σχέσεις των μελών με την εταιρία, όσον αφορά την αμοιβή τους κυρίως. Επομένως πρέπει να διαχωρίζεται η εξουσία των μελών του ΔΣ μετά την εκλογή από τη ΓΣ και η υποκείμενη σχέση που πραγματώνεται ταυτόχρονα με την αποδοχή της θέσης μέλους στο ΔΣ. Χωρίς αμοιβή η σχέση θεωρείται ως εντολή, αλλιώς αν γίνεται νόμιμα με αμοιβή χαρακτηρίζεται σχέση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. από την άλλη συμβαίνει συχνά μέλος του ΔΣ να ενώνεται με ειδική σχέση εξαρτημένης εργασίας και να "μετατρέπεται" ο ρόλος σε αυτή του ανωτέρου υπαλλήλου.

Ωστόσο η σχέση πρέπει να είναι αυστηρή και να την ξεχωρίζει η οργανική σχέση που αναπτύσσεται από την εκλογή των μελών του ΔΣ. Γι' αυτό το λόγο υπεύθυνος σε αυτή τη σχέση είναι μόνο το ΔΣ και όχι η ΓΣ. Οι υπηρεσίες που παρέχει κάθε μέλος του δίνει και το ανάλογο όνομα ως ειδικότητα όπως οικονομικός διευθυντής, εμπορικός διευθυντής, νομικός σύμβουλος κ.ά. .

ΓVI) Ποιοι εκλέγονται ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Μπορεί να εκλεγεί οποιοδήποτε άτομο ικανό για δικαιοπραξίες φυσικό ή νόμιμο αφού πρώτα έχει συμπεριληφθεί στο καταστατικό. Δεν χρειάζεται εμπορική ικανότητα λόγω του εμπορικού δικαίου που διέπει τις ΑΕ ασχέτως αν ο σκοπός της έγκειται στο εμπόριο. Το καταστατικό μπορεί να περιορίζει και να ορίζει ποιοι θα εκλέγονται ως μέλη ΔΣ όπως μέτοχοι με ορισμένο ποσοστό συμμετοχής ή μόνο ομοεθνείς.⁶²

⁶¹ Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

⁶² Σπ. Παπαναστασίου – Βασ. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

ΓVII) Πως διορίζεται το Διοικητικό Συμβούλιο

Η εκλογή του ΔΣ είναι καθαρά αρμοδιότητα της ΓΣ. Η απόφαση της ΓΣ προκύπτει με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία. Αυτή την ιδιότητα δεν μπορεί να την έχει υπό τη χρήση της άλλος όπως το ΔΣ ή τρίτο πρόσωπο παρά μόνο η ΓΣ. Με τελευταία ρύθμιση η εκλογή του ΔΣ μπορεί να γίνει με ψηφοδέλτια ώστε να υπάρχει αναλογική εκπροσώπηση της μειοψηφίας. Η ΓΣ μπορεί να ορίσει αναπληρωματικά μέλη αφού τα έχει αναφέρει μέσα στο καταστατικό της. Σκοπός των αναπληρωματικών μελών είναι να αντικαταστήσουν εφόσον απαιτηθεί σε περίπτωση που τα μέλη χάσουν την ιδιότητα τους. Εκλογή ΔΣ δεν σημαίνει ότι πρέπει να δημοσιοποιηθεί.

Αποκλίσεις στην εκλογή ΔΣ από τη ΓΣ έχουμε όταν ιδρύεται η εταιρία και το καταστατικό ορίζει το πρώτο ΔΣ το οποίο αναλαμβάνει καθήκοντα μέχρι την ημέρα που αναφέρει το καταστατικό συνήθως είναι στην πρώτη τακτική ΓΣ, η οποία θα ψηφίσει το μόνιμο ΔΣ.

Το ΔΣ μπορεί με εξουσιοδότηση στο καταστατικό να ψηφίσει προσωρινούς συμβούλους σε συμπλήρωση αυτών που παραιτήθηκαν, απόθαναν ή έχασαν την ιδιότητα τους και αφού δεν έγινε αναπλήρωση θα πρέπει για να γίνει αυτό τα μέλη να είναι έστω τρία. Η θητεία όσων αναπληρώνουν τα μέλη είναι το υπόλοιπο του χρόνου αυτών που αντικαθίστανται, επομένως στην επόμενη ΓΣ θα εκλεγεί νέο ΔΣ.

Το ΔΣ λειτουργεί σωστά όταν βάσει καταστατικού έχει το σωστό αριθμό συμβούλων λείψουν πρέπει να αντικατασταθούν μέσω ΓΣ. Αλλά αν εκλείψουν αρκετοί σύμβουλοι δεν θα Αν έχει νόμιμη σύνθεση ούτε το ΔΣ ούτε η νόμιμη σύγκληση της ΓΣ. Γι' αυτό το λόγο καταφεύγουν στο Δικαστήριο ως λύση να αντικαταστήσει τα μέλη. Το ίδιο ισχύει και στη συγκρότηση συμφερόντων μεταξύ εταιρίας και ΔΣ. Για παράδειγμα στη σύμβαση που γίνεται μεταξύ εταιρίας και ΔΣ, μπορεί το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου έχει έδρα η εταιρία μετά από αίτηση να διορίσει με εκούσια δικαιοδοσία προσωρινό ΔΣ.

ΓVIII) Απώλεια ιδιότητας μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1) Όπως έχουμε προαναφέρει το μέλος του ΔΣ έχει συγκεκριμένο χρόνο με βάσει το καταστατικό ή την απόφαση της ΓΣ, αλλά μπορεί να ξανά-εκλεγεί. Όχι πάνω από έξι έτη επομένως ναι σε επανεκλογή.⁶³ Αν περάσει η θητεία του μέλους δεν σημαίνει δεν σημαίνει

⁶³ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

πως χάνει την ιδιότητα ως μέλος, παίρνει παράταση η θητεία μέχρι τη λήξη της προθεσμίας μέσα στην οποία μπορεί να γίνει άμεσα τακτική ΓΣ, εντός έξι μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

2)Ο άλλος λόγος είναι η παραίτηση του μέλους ή ο θάνατος ή η ανικανότητα.

3)Η πιο σημαντική απώλεια της ιδιότητας του μέλους ΔΣ είναι λόγω ανάκλησης που μπορεί να γίνει από τη ΓΣ. Όλα τα μέλη του ΔΣ είναι ελεύθερα ανακλητά γι' αυτό η ΓΣ με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί χωρίς λόγο και πριν από το χρονικό όριο λήξης της θητείας να ανακαλέσει την εξουσία που του παραχωρήθηκε έπειτα της εκλογής του.

ΓΙΧ) Ευθύνη μελών Διοικητικού Συμβουλίου έναντι της ΑΕ

Ευθύνονται όλα τα μέλη εξίσου έναντι της ΑΕ για κάθε πταίσμα στις υποθέσεις της. Ειδικά αν ο ισολογισμός είναι μισός με παραλείψεις ή με ψευδή στοιχεία που δεν φανερώνουν την πραγματική εικόνα της εταιρίας. Δεν υφίσταται η εταιρία ευθύνη αν αποδειχθεί ότι είναι υπό την επιμέλεια του επιχειρηματία, ενώ ο διευθύνων σύμβουλος είναι υπαίτιος κάθε είδους επιμέλειας. Τα μέλη του ΔΣ δεν ευθύνονται για πράξεις που έχουν κριθεί κατόπιν αποφάσεως της ΓΣ. Πρέπει να τηρεί το απόρρητο για όσα γνωρίζει λόγω της ιδιότητας μέλους του ΔΣ. Το πταίσμα του μέλους ΔΣ έχει ποινή παραγραφής τριών ετών από την τέλεση της πράξης, αν όμως είναι δόλος ή ζημία σε παραγραφή δέκα ετών.

Για την αίτηση αξίωσης από την εταιρία κατά των μελών ΔΣ χρειάζεται απόφαση της ΓΣ με απόλυτη πλειοψηφία ή αίτηση στο ΔΣ μετόχων που έχουν το 1/10 καταβληθέντος εταιρικού κεφαλαίου και ήταν μέτοχοι για τρεις μήνες πριν από την αίτηση. Η αγωγή πρέπει να γίνει μέσα σε έξι μήνες είτε στη ΓΣ είτε με υποβολή αίτησης βάσει άρθρου 22 του ΚΝ 2190/1920

ΓΧ) Απαγορεύσεις στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

1) Στα μέλη ΔΣ και στους διευθυντές της απαγορεύεται να κάνουν άσκηση χωρίς την άδεια ΓΣ για δικό τους όφελος ή όφελος τρίτων (άρθρο 23 του ΚΝ 2190/1920). Αν γίνει παράβαση σ' αυτό η εταιρία δικαιούται αποζημίωση. Αν έγινε για όφελος του μέλους ή του διευθυντή, όμως, μπορεί να θεωρηθεί ότι η πράξη έγινε για την εταιρία⁶⁴, άμα όμως έγινε για

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

⁶⁴ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008

Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

λογαριασμό τρίτων πρέπει να δοθεί στην εταιρία αμοιβή. Τα παραπάνω παραγράφονται μετά το πέραςμα ενός έτους από την ανακοίνωση της πράξης σε συνέδριο του ΔΣ, η οποία επέρχεται σε πέντε χρόνια από την πραγματοποίηση της πράξης.

2) Δάνεια προς ιδρυτές, μέλη ΔΣ, Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές της εταιρίας είναι απαγορευμένα και άκυρα μέχρι συγγενείς τρίτου βαθμού εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας ή συζύγους. Το ίδιο που ισχύει για τα δάνεια ισχύει και για τις πιστώσεις προς τους άνω με κάθε τρόπο ή παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών προς τρίτους (άρθρο 23 παρ. 1 του ΚΝ 2190/1920). Αν δεν παίρνουν έγκριση από τη ΓΣ ότι σύμβαση και να γίνει άκυρη θα θεωρείται. Αν κατά την έγκριση τεθούν κατά οι μέτοχοι που καλύπτουν το 1/3 του κεφαλαίου στη συνέλευση, τότε δεν θα δοθεί.

ΓΧΙ) ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΔΣ ενεργεί συλλογικώς και δεν προβλέπεται από τον νόμο 2190/1920 να έχουν τα μέλη του ειδικές εξουσίες.⁶⁵ Το μόνο που χρειάζεται για να παρθούν σωστά οι αποφάσεις είναι η παρουσία του Προέδρου καθαρά για νομότυπους και διαδικαστικούς λόγους. Όπως για παράδειγμα με βάση την τελευταία τροποποίηση του νόμου 3604/2007 στο καταστατικό μπορεί να περαστεί πως αν υπάρξει ισοψηφία τότε λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του Προέδρου. Το ΔΣ μπορεί να συγκληθεί στην έδρα της εταιρίας αλλά μέσα από το καταστατικό μπορεί να οριστεί άλλος τόπος είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή. Για να παρθούν αποφάσεις πάνω σε διάφορα θέματα έχει οριστεί ως νέος θεσμός η τηλεδιάσκεψη, αφού όμως το ορίζει το καταστατικό και υπάρχει η σύμφωνη γνώμη όλων των μελών. Ωστόσο εάν διαπιστωθεί πρόβλημα στη συγκέντρωση όλων των μελών τότε οι αποφάσεις μπορούν να παρθούν και δια περιφοράς εγγράφων των λεγόμενων πρακτικών (paper meetings). Είναι μια νόμιμη διαδικασία. Το ΔΣ συγκαλείται σε συνεδρίαση από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή αυτού στέλνοντας την απαραίτητη πρόσκληση δύο μέρες εργάσιμες πριν. Η συνεδρίαση μπορεί να γίνει βάση ορισμού από το καταστατικό ή όποτε καταστεί αναγκαία να παρθεί άμεσα μια απόφαση. Ωστόσο στα πρακτικά δεν είναι υποχρεωτικό να υπογραφούν από όλα τα μέλη του ΔΣ αν δεν γίνονται με περιφορά. Μπορούν να υπογραφούν από τον

Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

⁶⁵ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

Πρόεδρο ή άλλο πρόσωπο που έχει οριστεί πρώτα στο καταστατικό. Ωστόσο για σωστή χρήση και ασφάλεια ζητείται να υπογράψουν όλα τα μέλη. Τα πρακτικά που μπορεί να πραγματοποιηθούν είναι πολλά εφόσον ο λόγος για τον οποίο μπορεί να γίνουν είναι από τη συγκρότηση σε σώμα ΔΣ και διορισμό εκπροσώπων μέχρι πρακτικό για πιστοποίηση αύξησης μ/κ προς δωρεάν διανομή μετόχων στο προσωπικό.⁶⁶

Τα πρακτικά ΔΣ είναι τα εξής:

- Από το πρώτο ΔΣ για τη συγκρότηση σε σώμα και διορισμό εκπροσώπων.
- Περί επανασυγκροτήσεως σε σώμα , κατόπιν κενώσεως θέσεως μέλους ΔΣ.
- Για αλλαγή διευθύνσεως.
- Για παροχή δικαιώματος υπογραφής για απόκτηση ακινήτου.
- Για ίδρυση υποκαταστήματος.
- Για σύναψη συμβάσεως με μέλη ΔΣ (άρθρο 23^α Ν2190/1920).
- Για απόκτηση στοιχείων ενεργητικού από την εταιρία (άρθρο 10 Ν2190/1920).
- Για την έγκριση διανομής προσωρινού μερίσματος.
- Για την έγκριση διανομής αποθεματικών.
- Για παροχή εντολής υποβολής εγκλήσεως.
- Για έγερση εταιρικής αγωγής (άρθρο 22β Ν2190/1920).
- Για σύγκληση Τακτικής ΓΣ ή Έκτακτης ΓΣ.
- Για τη πιστοποίηση καταβολής αρχικού μετοχικού κεφαλαίου.
- Αποφάσεως περί συγκλήσεως ΓΣ.
- Για παράταση προθεσμίας ασκήσεως του δικαιώματος προτιμήσεως και καταβολής αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.
- Για την πιστοποίηση καταβολής του ποσού αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου.
- Για την πιστοποίηση μερικής καταβολής του ποσού αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου.
- Για σύγκληση ΓΣ για αύξηση μ/κ με τροποποίηση καταστατικού.
- Για σύγκληση ΓΣ για αύξηση μ/κ χωρίς τροποποίηση καταστατικού.
- Περί αυξήσεως του μ/κ χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.
- Για την έκδοση Προσωρινών Τίτλων.
- Για την έκδοση οριστικών τίτλων.
- Εγκρίσεως οικονομικών καταστάσεων (πλην προσαρτήματος).
- Για συγχώνευση (απορροφούμενης ή απορροφούσας).

⁶⁶ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

- Για έγκριση σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης.
- Για διάσπαση με απορρόφηση (διασπώμενης ή επωφελομένης).
- Για έγκριση Σχεδίου Σύμβασης Διάσπασης (διασπώμενης).
- Για απόσχιση κλάδου (εισφέρουσας ή επωφελομένης).
- Για σύγκληση ΓΣ με θέμα την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ή για έκδοση προγράμματος αυτού μαζί με την έκδοση τίτλων.
- Για την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου και τη μετατροπή αυτού σε ομολογίες. - Για την πιστοποίηση καταβολής ομολογιακού δανείου.
- Για την έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου.
- Για τη διαπίστωση αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου λόγω ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής.
- Για σύγκληση ΓΣ σχετικά με πρόγραμμα διάθεσης μετοχών (stock options).
- Για καθορισμό Πίνακα Δικαιούχων δικαιώματος προαίρεσης.⁶⁷
- Για σύγκληση ΓΣ σχετικά με διανομή δωρεάν μετοχών στο προσωπικό μετά από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.
- Για πιστοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προς δωρεάν διανομή μετοχών στο προσωπικό.

Η μορφή ενός πρακτικού είναι η αυτή που θα δείτε στο παράρτημα της εργασίας και το μόνο που αλλάζει σε κάθε πρακτικό είναι τα θέματα που τίθενται για συζήτηση μεταξύ των μελών καθώς και το εάν πρέπει να αναφερθούν σε κάποια από αυτά τα θέματα τα ονόματα του ΔΣ.⁶⁸

Δ) ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ.1 του ΚΝ2190/1920 για να είναι έγκυρες οι αποφάσεις της ΓΣ για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πρέπει πρώτα να ελεγχθούν από τους ορκωτούς λογιστές- ελεγκτές. Οι ορκωτοί λογιστές- ελεγκτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, τους ήδη προαναφερθείς και στους μη ορκωτούς λογιστές- ελεγκτές.

Οι μεν ορκωτοί λογιστές- ελεγκτές έχουν ως κριτήρια του ελέγχου τους τα εξής:

⁶⁷ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

⁶⁸ http://www.e-logistiki.gr/arxeia/AE_EPE/Ypodeigma_Praktikou_Genikis_Sineleusis.doc
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Πρακτική εφαρμογή - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 2008, 4^η Έκδοση

(α) το σύνολο του ισολογισμού πρέπει να είναι 2.500.000€, βάσει νόμου 3604/2007, όπως προκύπτει από το σύνολο του ενεργητικού.

(β) ο κύκλος εργασιών πρέπει καθαρό ποσό να είναι 5.000.000€ και

(γ) ο μέσος όρος προσωπικού ανά τη χρήση πρέπει να είναι 50 άτομα, τα οποία εκλέγουν έναν ορκωτό για την ολοκλήρωση του τακτικού ελέγχου.

οι δε μη ορκωτοί λογιστές- ελεγκτές μπορούν να μην κάνουν έλεγχο την πρώτη φορά για μια ανώνυμη εταιρία που έχει κύκλο εργασιών 1.000.000€ ανά έτος. Αν έχουν πάνω από 1.000.000€ κύκλο εργασιών ανά έτος ελέγχονται από δύο τουλάχιστον ελεγκτές μη ορκωτούς ή από έναν ορκωτό λογιστή- ελεγκτή.

Προαιρετική δυνατότητα παρέχεται στις ανώνυμες εταιρίες, έτσι ώστε να μπορούν να προβλέπουν το καταστατικό ή να αποφασίσουν με τη ΓΣ στο να υποβάλουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πέντε χρήσεων για έλεγχο.⁶⁹

ΔΙ) Υποχρεώσεις και δικαιώματα ελεγκτών

Το άρθρο 37 του ΚΝ.2190/1920 ορίζει ότι κατά τη διάρκεια της χρήσης πρέπει οι ορκωτοί ελεγκτές να επιβλέπουν τη λογιστική και διαχειριστική πρόοδο της εταιρίας που είναι υπεύθυνοι, καθώς να συμβουλευτούν βιβλία, κάποιο λογαριασμό ή έγγραφο των πρακτικών της ΓΣ και του ΔΣ.

Είναι υποχρεωμένοι οι ελεγκτές να δείχνουν τι πρέπει να γίνεται στο ΔΣ και αν έχει γίνει παράβαση του νόμου ή του καταστατικού να γίνεται αναφορά στο Υπουργείο Εμπορίου. Με το πέρας της χρήσης ελέγχουν τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως στον ειδικό λογαριασμό τους δίνοντας το πόρισμα του ελέγχου τους στη ΓΣ. Με βάση το ότι τα έγγραφα είναι ακριβή και νόμιμα που εμπεριέχονται στα βιβλία της εταιρίας, προκύπτει πολύ άμεσα αν ο ισολογισμός απεικονίζει την οικονομική κατάσταση της εταιρίας κατά την ημερομηνία λήξης της ελεγχθείσης χρήσεως και αν ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως δείχνει τα αποτελέσματα που προέκυψαν. Αναλυτικά η έκθεση των ορκωτών πρέπει να αναφέρει:

- (1) αν τους δόθηκαν σωστές πληροφορίες ώστε να κάνουν σωστά το έργο τους,
- (2) αν υπάρχουν υποκαταστήματα που έκαναν χρήση των εργασιών ώστε να λάβουν ολοκληρωμένο απολογισμό αυτών,

⁶⁹ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

(3)αν άλλαξε η μέθοδος απογραφής συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

Πρέπει να παρευρίσκονται στις ΓΣ και να παρέχουν τις γνώσεις τους σχετικά με τον έλεγχο οι ορκωτοί. Για κάθε λάθος τους στα καθήκοντα τους είναι υποχρεωμένοι να αποζημιώσουν την εταιρία.

Αυτή η υποχρέωση τους ούτε μπορεί να αναιρεθεί και να μην γίνεται ούτε να τροποποιηθεί. Η αξίωση αυτή της εταιρίας παραγράφεται μετά από δύο έτη.

Ελεγκτές δεν μπορεί να είναι ιδρυτές ή μέλη του ΔΣ ή συγγενείς μέχρι δευτέρου βαθμού εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας καθώς και υπάλληλοι της εταιρίας ή εξαρτημένης προς αυτήν δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τραπεζών ή και επιχειρήσεων κοινής ωφελείας βάσει του άρθρου 10 παρ.1 του ΚΝ2190/1920.⁷⁰

E) ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Η μετοχική σχέση, που συνδέει τον μέτοχο με την εταιρία, δημιουργείται τη στιγμή που συστήνεται το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, καθώς ο νόμος απαιτεί η Α.Ε. να έχει οπωσδήποτε μετόχους. Έτσι, για όσο ποσοστό συμμετοχής που δήλωσαν οι μέτοχοι ότι θα συμμετέχουν κατά την σύσταση ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου, για τόσο ποσοστό συμμετοχής γίνεται και η μετοχική σχέση. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης του ποσοστού συμμετοχής, όπου δεν καταβάλλουν το ποσό της εισφοράς που αντιστοιχεί στην υπόσχεση, τότε ματαιώνεται η μετοχική σχέση, δηλαδή είναι μέτοχοι με την διαλυτική αίρεση της πληρωμής του κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην συμμετοχή τους. Τα δικαιώματα και οι αρχές που απορρέουν από τη μετοχική σχέση αντιστοιχούν στις αρχές και τα δικαιώματα που απορρέουν από την μετοχή ως αξιόγραφο (αρχή ισότητας, αρχή αδιαίρετου, κλπ.). Συνεπώς είτε εκδοθούν, είτε όχι μετοχές, ισχύει η αρχή της ισότητας μεταξύ μετοχών Α.Ε.

Το δικαίωμα διοίκησης αναλύεται σε δικαίωμα παράστασης κατά τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, συμμετοχής στις συζητήσεις, ώστε να μπορούν οι μέτοχοι να συνδράμουν στη διαμόρφωση απόψεων που θα οδηγήσουν στην ψήφιση αποφάσεων και τέλος στο δικαίωμα ψήφου στο οποίο περιλαμβάνεται και το δικαίωμα διορισμού μελών του ΔΣ. Τα δικαιώματα αυτά λέγονται ατομικά δικαιώματα των μετόχων, δηλαδή ανήκουν στη μετοχική σχέση και απορρέουν από αυτή, όσο μικρή και αν είναι. Άλλα δικαιώματα όπως

⁷⁰ Σπ. Παπαναστασίου – Βας. Ν. Σαρσέντη, Λογιστική Εταιριών, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008
Μέντη Γ.Σ., Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Γ.Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

αυτό της παροχής πληροφοριών , είναι και αυτά μετοχικά δικαιώματα τα οποία απορρέουν από το ν.2190/1920 στα πλαίσια της προστασίας της μειοψηφίας και κατατάσσονται ως δικαιώματα μειοψηφίας.

Οι μετοχές χωρίς ψήφο παρέχουν δικαιώματα διοίκησης, αφού δεν είναι το δικαίωμα ψήφου το μόνο δικαίωμα διοίκησης.

Το δικαίωμα ψήφου βεβαίως είναι το σημαντικότερο διοικητικό δικαίωμα και κάθε μετοχή δίνει τέτοιο δικαίωμα, εκτός των προνομιούχων μετοχών χωρίς ψήφο. Το δικαίωμα ψήφου δεν εκχωρείται σε τρίτους, αλλά μπορεί να ασκηθεί μέσω αντιπροσώπου. Δέσμευση σχετικά με τον τρόπο απόκτησης του δικαιώματος ψήφου δεν μπορεί να υπάρξει από διάταξη του καταστατικού.⁷¹ Μπορούν όμως οι μέτοχοι να συμφωνήσουν μεταξύ τους ή με τρίτους για τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος ψήφου. Αυτή η συμφωνία είναι εκτός καταστατικού δικαίου Α.Ε., είναι μια συμφωνία έξω-εταιρική. Έτσι η Γενική Συνέλευση δεν μπορεί να εξαρτήσει την άσκηση δικαιώματος ψήφου των μελών αυτής από την τήρηση τυχόν υφιστάμενων έξω- εταιρικών συμφωνιών. Η Γενική Συνέλευση και ο Πρόεδρος της, έστω και εάν τους είναι γνωστές οι συμφωνίες μετόχων ως προς τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος ψήφου, δεν έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από τα μέλη της συνέλευσης την τήρηση των συμφωνιών αυτών. Αυτό γίνεται γιατί έναντι της εταιρίας αυτές οι συμφωνίες δεν υπάρχουν, ο μέτοχος είναι πάντοτε ελεύθερος να ασκήσει το δικαίωμα ψήφου, όσον αφορά την εταιρία. Το γεγονός ότι έχουν ενοχική αξία, συνεπάγεται ενδεχομένως κυρώσεις από το κοινό δίκαιο για αποζημίωση, καταβολή ποινικής ρήτρας κλπ.

Το περιουσιακό δικαίωμα στα κέρδη διακρίνεται σε ειδικό δικαίωμα για την καταβολή του μερίσματος και στο γενικότερο δικαίωμα στα κέρδη. Το γενικότερο δικαίωμα στα κέρδη είναι το δικαίωμα του μετόχου να συμμετέχει στα κέρδη που του αναλογούν σε μια εταιρική χρήση. Για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της εταιρίας ο νόμος συγκεκριμενοποιεί το δικαίωμα αυτό με αποτέλεσμα να ασκείται μέσα από την διαδικασία καταβολής του μερίσματος. Το δικαίωμα του μετόχου να ζητήσει καταβολή μερίσματος γεννάται μόνο εφόσον η Γενική Συνέλευση αποφασίσει τη διανομή κερδών. Οι προϋποθέσεις που ισχύουν για να αποφασίσει η Γενική Συνέλευση διανομή κερδών είναι αρχικά να υπάρχει αντίκρισμα περιουσιακών στοιχείων ίσων με το μετοχικό κεφάλαιο και να έχουν δημιουργηθεί τα τακτικά αποθεματικά, ώστε να ικανοποιούνται οι σκοπιμότητες του νόμου σχετικά με την διατήρηση του μετοχικού κεφαλαίου και τη δημιουργία αποθεματικού για έκτακτες ανάγκες της εταιρίας.

⁷¹ Ρόκας Ι., Ελληνικό & Κοινοτικό Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, Εκδόσεις Μπένου Γ. 2002
Σινανιώτη - Μαρούδη Αναστασία, Εμπορικό Δίκαιο τόμος 2^{ος}, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκουλα, 2004

Η προστασία της μειοψηφίας των μετόχων που εκπροσωπούν λιγότερο από το 50% του καταβεβλημένου κεφαλαίου παρουσιάζει δυσκολίες ως προς τη διασφάλιση της άσκησης των δικαιωμάτων στη διοίκηση της εταιρίας. Όσον αφορά την άσκηση περιουσιακών δικαιωμάτων δεν τίθεται ζήτημα προστασίας της μειοψηφίας λόγω της ισότητας που ισχύει στο δικαίωμα ψήφου. Επειδή οι αποφάσεις δεν απαιτείται να λαμβάνονται με ομοφωνία, εμφανίζεται συχνά το φαινόμενο να μην λαμβάνεται ουσιαστικά η βούληση εκείνων των φορέων ψήφου που δεν καταφέρνουν να σχηματίσουν πλειοψηφία προκειμένου να επικρατήσει η άποψή τους.⁷² Έτσι η πλειοψηφία του 50% +1 εκλέγει για παράδειγμα το 5μελές συμβούλιο της εταιρίας με αποτέλεσμα η μειοψηφία του 50% -1 δεν έχει δικούς της εκπροσώπους και διαχειριστές για ολόκληρη τη θητεία του ΔΣ. Ο νόμος προβλέπει μέσω της σχετικής διάταξης του καταστατικού ότι ορισμένοι μέτοχοι ή μέτοχος έχουν την δυνατότητα να διορίσουν απευθείας μέχρι και το 1/3 του αριθμού των μελών του ΔΣ. Αυτό γίνεται για να μπορούν να έχουν δικαίωμα όλοι στην εταιρική διακυβέρνηση και στη λήψη αποφάσεων ισότιμα. Ωστόσο δίνουν δικαίωμα ελέγχου και παροχής πληροφοριών στη μειοψηφία και έτσι μαζί με ένα ακόμη πλέγμα διατάξεων, τα οποία αφορούν ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας, εξασφαλίζεται και η μειοψηφία της Α.Ε. Πέρα από την καταπίεση την οποία μπορεί να ασκεί η πλειοψηφία στην μειοψηφία και του κινδύνου παρέκκλισης της διοίκησης της εταιρίας από τον κοινό σκοπό για χάρη ιδιοτελών σκοπών της πλειοψηφίας, κίνδυνος υπάρχει και στις διατάξεις περί προστασίας της μειοψηφίας, αν αυτή ασκεί τα δικαιώματά της κατά τρόπο καταχρηστικό. Η κατ' αυτόν τον τρόπο καταχρηστική άσκηση των δικαιωμάτων είναι άκυρη.

Ωστόσο κάθε μειοψηφία δεν είναι άξια ειδικής προστασίας, για τον λόγο αυτό χωρίζονται οι μειοψηφίες σε μικρές (προστατευμένες), οι οποίες εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/20 του μετοχικού κεφαλαίου και μεγάλες, οι οποίες εκπροσωπούν το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Μειοψηφία του 1/20 έχει δικαίωμα να υποβάλει 5 ημέρες πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση αίτηση παροχής πληροφοριών προς το ΔΣ. Το ΔΣ υποχρεούται από μεριάς του εν συνεχεία να ανακοινώσει στη Γενική Συνέλευση τα ποσά για οποιαδήποτε αιτία καταβλήθηκαν από την εταιρία στα μέλη του ΔΣ ή διευθυντές ή άλλους υπαλλήλους, καθώς επίσης και κάθε άλλη παροχή πληροφοριών για οποιαδήποτε σύμβαση της εταιρίας με τα πρόσωπα αυτά και για οποιαδήποτε αιτία. Επίσης υποχρεούται να παράσχει τις πληροφορίες τις οποίες ζητούν οι μειοψηφούντες μέτοχοι επί των υποθέσεων της εταιρίας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων την ημερησίας διάταξης. Το ΔΣ μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για σπουδαίο λόγο και να αναγράψει

⁷² Ρόκας Ι., Ελληνικό & Κοινοτικό Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, Εκδόσεις Μπένου Γ. 2002
Σινανιώτη - Μαρούδη Αναστασία, Εμπορικό Δίκαιο τόμος 2^{ος}, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2004

την αιτία άρνησης στα πρακτικά. Αν την αίτηση για παροχή πληροφοριών υποβάλλει η μειοψηφία που εκπροσωπεί το 1/3 του καταβεβλημένου κεφαλαίου και εφόσον οι αιτούντες μέτοχοι δεν εκπροσωπούνται στο ΔΣ,⁷³ τότε αυτό υποχρεούται να χορηγήσει τις πληροφορίες κατά την διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης ή και πριν την έναρξη σε εκπρόσωπο της αυξημένης αυτής μειοψηφίας. Οι πληροφορίες μπορούν να αφορούν θέματα σχετικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Α.Ε. Στην περίπτωση αυτή το ΔΣ μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών, αν υπάρχουν σπουδαίοι λόγοι με αιτιολογημένη απόφασή του που σημειώνεται στα πρακτικά. Για περισσότερη προστασία της μειοψηφίας ο νόμος απαγορεύει τα ως άνω δικαιώματα της μειοψηφίας του 1/20 και του 1/3 να μειώνονται με διατάξεις του καταστατικού πιο κάτω από το μισό. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις οι αιτούντες τις πληροφορίες μέτοχοι πρέπει να έχουν καταθέσει τις μετοχές τους στο ταμείο της εταιρίας ή σε τράπεζα κλπ. όπως ακριβώς συμβαίνει προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμά τους για συμμετοχή σε Γενική Συνέλευση. Οι μετοχές πρέπει να παραμένουν κατατεθειμένες για όλο το χρονικό διάστημα εντός του οποίου ασκείται το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών.

Η μειοψηφία του 1/20 έχει επίσης δικαίωμα να ζητήσει να ληφθεί η απόφαση επί θέματος της ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης με ονοματική κλήση. Η παραβίαση του δικαιώματος αυτού της μειοψηφίας της δίνει δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο με την ταχεία διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων την αναγνώριση του και την έκδοση απόφασης με την οποία να ρυθμίζεται το ζήτημα. Μπορεί επίσης να οδηγήσει και σε ακυρότητα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης η οποία απέρριψε την αίτηση παροχής πληροφοριών.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 παρ. 4 του ν. 2190/1920 μειοψηφία του 1/20 του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί α ζητήσει την αναβολή για μια φορά μόνο της λήψης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (τακτικής ή έκτακτης) όχι όμως για μεγαλύτερο διάστημα από 30 ημέρες. Η αναβολή αφορά την λήψη απόφασης και όχι την συζήτηση, η δε άρνηση χορήγησή της οδηγεί και αυτή σε ακυρότητα της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Η μετ' αναβολή Γενική Συνέλευση δεν θεωρείται νέα, αλλά συνέχεια της παλαιάς όπως προβλέπει πρόσφατη τροποποίηση του παραπάνω άρθρου και έτσι για την εγκυρότητα της δεν απαιτείται η εκ νέου τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας, μπορούν να συμμετέχουν και νέοι μέτοχοι σε αυτή.

Ένα από τα σημαντικότερα δικαιώματα της μειοψηφίας είναι το δικαίωμα του ελέγχου. Ο έλεγχος αυτός είναι έκτακτος, γιατί ο τακτικός διενεργείται ανεξαρτήτως αιτήματος της

⁷³ Ρόκας Ι., Ελληνικό & Κοινοτικό Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, Εκδόσεις Μένου Γ. 2002
Σινανιώτη - Μαρούδη Αναστασία, Εμπορικό Δίκαιο τόμος 2^{ος}, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκουλα, 2004

Γενικής Συνέλευσης. Ο έλεγχος που μπορεί να ζητηθεί είναι για να διαπιστωθεί το κατά πόσο η οικονομική διαχείριση και λειτουργία της εταιρίας καθώς και η κατάρτιση των ετήσιων καταστάσεων έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις νόμων, τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και του ΔΣ. Σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 1 και 2 του ν. 2190/1920 μέτοχοι εκπροσωπώντας το 1/20 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από το δικαστήριο τον έκτακτο έλεγχο της εταιρίας, το ποσοστό δε αυτό μπορεί να μειωθεί στο μισό από το καταστατικό. Επίσης, έκτακτο έλεγχο μπορεί να ζητήσει ο Υπουργός Εμπορίου, η Επιτροπή Χρηματιστηρίου προκειμένου για εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο καθώς και προκειμένου για Α.Ε. οι οποίες ασκούν επιχείρηση κοινής ωφέλειας, παράλληλα με τον Υπουργό Εμπορίου ο εποπτεύων Υπουργός. Το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διατάξει την διενέργεια ελέγχου, αν τη σχετική αίτηση την υποβάλλει ο Υπουργός Εμπορίου ή ο εποπτεύων Υπουργός.

Τέλος, οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και τη σύγκλιση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, εφόσον υπάρχουν σημαντικοί λόγοι. Η μειοψηφία του 1/4 του εκπροσωπούμενου στη Γενική Συνέλευση του μετοχικού κεφαλαίου (όχι του καταβεβλημένου) μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα άρνησης (veto) στη λήψη απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για την παραίτηση της εταιρίας από απαιτήσεις αποζημίωσης κατά των μελών του ΔΣ ή σχετικού συμβιβασμού με αυτούς. Η μειοψηφία του 1/10 του καταβεβλημένου κεφαλαίου μπορεί να αντισταχθεί ολοσχερώς στη έγκριση της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για την χορήγηση αμοιβής προς τα μέλη του ΔΣ.⁷⁴

ΣΤ) ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΑΕ

Μια ΑΕ λειτουργεί ομαλά κάτω από τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ των μελών της, ή όποιον άλλον εξωτερικό παράγοντα θέλει να εντάξει στις δραστηριότητες της, ώστε να αποφέρει τα μέγιστα για αυτή, τους μετόχους της και τα άμεσα συνδεδεμένα με αυτή μέλη της. Σύμβαση για μια ΑΕ έχουμε όταν κάθε ένας από τους συμβαλλόμενους υποχρεούται να εισφέρει είτε οικονομικά είτε με την παροχή της προσωπικής του εργασίας με κοινό σκοπό την επίτευξη των στόχων κυρίως στον οικονομικό τομέα της ΑΕ. Δηλαδή δεν αποκλείεται να γίνει σύμβαση μεταξύ ενός εταίρου και του ιδίου διαχειριστή της εταιρίας, ώστε να γίνει

⁷⁴ Ρόκας Ι., Ελληνικό & Κοινοτικό Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, Εκδόσεις Μπένου Γ. 2002
Σινανιώτη - Μαρούδη Αναστασία, Εμπορικό Δίκαιο τόμος 2^{ος}, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2004

πρόσληψη του εταίρου με μισθό για να προσφέρει την προσωπική εργασία αφού δεν είχε συμπεριληφθεί εξ' αρχής στην εταιρική εισφορά του. Στις συναλλαγές, επίσης, που μπορεί να έχει μια εταιρία με τους πελάτες της πραγματοποιούνται συμβάσεις πάσης φύσεως και μέσα σε αυτές συμπεριλαμβάνονται οι λόγοι που κατά κανόνα είναι έγκυροι και δεν υπερβαίνουν το σύνηθες (εξαιρούνται τα δάνεια, οι παροχές, οι πιστώσεις και οι εγγυήσεις), άσχετα αν δεν υποβλήθησαν στην προηγούμενη ΓΣ. Οι ως άνω συμβάσεις θεωρούνται επιτρεπόμενες και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Οι συμβάσεις μεταξύ της εταιρίας και ιδρυτών, μελών του ΔΣ, διευθυντών, συγγενών και των συζύγων τους διακρίνονται στις εξής. Σε αυτές που δημιουργούνται λόγω της σοβαρότητας του κινδύνου που δημιουργείται για την εταιρία και απαγορεύεται να είναι δάνεια, πιστώσεις και εγγυήσεις, και στις υπόλοιπες που είναι συμβάσεις για πρόληψη ενδεχόμενης κατάχρησης και υποβάλλονται αφού πρώτα έχουν την έγκριση της ΓΣ. Μπορεί να ακυρωθεί όμως μια σύμβαση βάσει του νόμου 2190/1920.

Άκυρη θεωρείται μια σύμβαση όταν το αντικείμενο που περιλαμβάνει δεν αφορά το σύνηθες που έχει ορισθεί και από τη στιγμή που δεν έχει πάρει την έγκριση από τη ΓΣ. Σε κάποιες περιπτώσεις ωστόσο επειδή ο χρόνος πιέζει και πρέπει να γίνουν άμεσα κινήσεις σωτήριες για την εταιρία μπορεί να μην υπογραφεί η σύμβαση από τη ΓΣ ή το ΔΣ, αλλά από τον διευθύνοντα σύμβουλο. Σε αυτή την περίπτωση δεν θα ακυρωθεί η σύμβαση⁷⁵. Σύμφωνα με το άρθρο 23^α 2Ν. 2190/1920 συμβάσεις άλλες εκτός από αυτές που έχουμε ήδη αναφέρει και καταρτίζονται μεταξύ της εταιρία και των μελών του ΔΣ, γενικών διευθυντών ή διευθυντών αυτής και συγγενών εξ αίματος ή αγχιστείας ή τρίτου βαθμού και των συζύγων και με τη μη έγκριση της ΓΣ θεωρούνται άκυρες. Μεταξύ των συμβάσεων που ακυρώνονται είναι και η εγγυητική σύμβαση, και δεν νοείται εκείνη κατά την οποία ο ένας συμβαλλόμενος αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου την ευθύνη για μια κατάσταση ή ένα αποτέλεσμα, και αν δεν τα φέρει εις πέρας να πρέπει να του καταβάλλει αποζημίωση. Άλλο εγγυητική σύμβαση και άλλο σύμβαση εγγυήσεως, καθώς στην εγγυητική σύμβαση η παροχή είναι κύρια και ανεξάρτητη από άλλη ενοχική υποχρέωση δηλαδή είναι μια ιδιόρρυθμη σύμβαση σε σχέση με τη σύμβαση εγγυήσεως.

Υπάρχουν ωστόσο και οι συμβάσεις «τρέχουσας συναλλαγής». Σε αυτές περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως συμβάσεις με τους συμβαλλόμενους αυτής, εξαιρουμένων εννοείται των δανείων, των εγγυήσεων και των πιστώσεων, οι οποίες είναι έγκυρες ακόμα και αν δεν υπογραφούν από τη ΓΣ, εφόσον δεν αντίκειται στους όρους που πρέπει να αναφέρει το

⁷⁵ ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

περιεχόμενο της σε σχέση με τη δραστηριότητα της εταιρίας, την οικονομική της κατάσταση, τις ανάγκες της γενικά και με τις συμβάσεις που έχει συνάψει και αφορούν συναλλαγές. Θα είναι άκυρη μόνο αν δεν τηρηθούν τα ως άνω μέσα στους όρους και το περιεχόμενο της κάθε σύμβασης. Το μέτρο της «τρέχουσας συναλλαγής» προσδιορίζεται από το ύψος της αμοιβής των πελατών της, τους οικονομικούς παράγοντες, την δραστηριότητα της εταιρίας, την οικονομική ευρωστία της και την κάλυψη των αναγκών με τη συγκεκριμένη σύμβαση στις συναλλαγές της εταιρίας. Η σύμβαση για πρόσληψη γενικού διευθυντή ή διευθυντή τμήματος δεν ανήκει στις συμβάσεις «τρέχουσας συναλλαγής». Δεν ισχύει σε αυτές τις συμβάσεις πως για να αποκτήσει την ιδιότητα κάποιος μέλους του ΔΣ μιας ΑΕ ότι πρέπει να έχει προηγηθεί η σύναψη σύμβασης και μετά να γίνει κτήση ιδιότητας. Αν πάρουμε όμως τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 23^α του ΚΝ 2190/1920 η σύμβαση μεταξύ ΑΕ και μέλους ΔΣ είναι άκυρη εφόσον δεν είναι μέσα στα όρια μιας «τρέχουσας συναλλαγής» και ολοκληρώθηκε χωρίς την έγκριση της ΓΣ των μετόχων της εταιρίας. Αν δεν παραστεί το 1/3 του εκπροσωπούμενου μετοχικού κεφαλαίου δεν δίνεται έγκριση από τη ΓΣ⁷⁶. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23^α του Ν. 2190/1920 και την αντικατάσταση αυτού από το άρθρο 10 του Ν.Δ. 4237/1962, όπου αναφέρεται η πρόληψη τυχόν καταχρήσεων από ιθύνοντα εταιρικά πρόσωπα και τίθενται περιορισμοί στη δικαιοπρακτική συναλλαγή με την εταιρία ως «γενικοί διευθυντές» εννοώντας και αυτούς τους υπαλλήλους που διευθύνουν την επιχείρηση ή κλάδο αυτής ανεξάρτητα από τον τίτλο που φέρουν.

Στο άρθρο 23^α του Ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιριών» σαν δάνεια ορίζονται αυτά ως προς τους γενικούς διευθυντές, τα μέλη του ΔΣ κλπ, ισχύει και εδώ πως οι πιστώσεις καθώς και η οποιαδήποτε παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών προς τρίτους απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα. Ένα δάνειο του ιδρυτή προς την ΑΕ είναι άκυρο αν δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις του άρθρου 23^α παρ.2 του Ν.2190/1920 και οι δανειστές δεν έχουν την ανάλογη αξίωση και η σύμβαση είναι άκυρη ενώ έχει την αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού. Πρέπει να έχει την έγκριση από πριν της ΓΣ αλλιώς θεωρείται άκυρη, και πραγματοποιείται άσκηση αγωγής λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού, η οποία μπορεί να αναιρεθεί μόνο από τον δανειστή επικαλούμενος με τις απαραίτητες αποδείξεις ότι η απαιτούμενη άδεια της ΓΣ δόθηκε πριν από τη σύναψη του δανείου. Αν τα μελή που θα συνάψουν τη σύμβαση είναι ιδρυτές, μέλη ΔΣ, γενικοί διευθυντές, συγγενείς αυτών μέχρι 3^ο βαθμό συγγένειας εξ αίματος ή αγχιστείας ή σύζυγοι αυτών κατά το χρόνο που ολοκληρώνεται η σύμβαση τότε θεωρείται άκυρη. Μεταγενέστερη απόκτηση κάποιου από τους άνωθεν τίτλους δεν μπορεί να

⁷⁶ ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

καταστήσει μια σύμβαση δανείου άκυρη. Η διαδικασία του δανείου έχει ως εξής η ενεχυρίαση της απαίτησης για την εξασφάλιση αυτής για την ανώνυμη εταιρία από παροχή δανείου με ανοικτό λογαριασμό, εκχωρείται η απαίτηση προς την πιστώτρια η οποία ως εκδοχέας αυτής δικαιούται να την εξοφλήσει και να καλύψει το υπόλοιπο στον οφειλέτη. Ουσιαστικά ο ιδρυτής δίνει στην εταιρία κάποια χρήματα και αυτή αποδέχεται το χρέος της, αν δεν έχει προηγηθεί όμως έγκριση τότε θεωρείται άκυρη. Για την εξόφληση δανείου τοκοχρεωλυτικού μεταξύ μιας ΑΕ και μιας τράπεζας, η εταιρία παραχωρεί στην τράπεζα το δικαίωμα υποθήκης σε ακίνητα αυτής και ίδιο δικαίωμα παραχωρεί ο μέτοχος αυτής σε ακίνητα δικής του ιδιοκτησίας. Η έκδοση επιταγής αποτελεί αναγκαστική εκτέλεση για το ακίνητο που έχει μπει σε υποθήκη , ενώ η εγγραφή της στο οικείο βιβλίο κατασχέσεων ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση. Αυτό είναι και το λεγόμενο ως ενυπόθηκο δάνειο. ⁷⁷

Συμβάσεις της εταιρίας με μέλη του ΔΣ άρθρο 23^α παρ.1 και 2 του ΚΝ2190/1920 αναφέρει ότι μπορεί να γίνει σύμβαση μίσθωσης εργασίας μεταξύ της ΑΕ και μέλους του ΔΣ όταν προσφέρει αντί μισθού πέρα από τα καθήκοντα του ως μέλος του ΔΣ και υπόκειται σε έλεγχο και εφόσον εξέρχεται η σύμβαση των ορίων της τρέχουσας συναλλαγής. Εγκρίνεται από τη ΓΣ αλλιώς θεωρείται άκυρη. Η έγκριση αυτή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αν αντιστάθηκαν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/3 του ΜΚ. ⁷⁸

⁷⁷ ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

⁷⁸ ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ – ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Α) ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Όταν μια επιχείρηση έχει ανάγκη να δεσμεύσει μακροχρονία συμπληρωματικά κεφάλαια και δεν κρίνεται σκόπιμη ή δεν είναι εφικτή η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της, θα αναζητήσει, κατ' ανάγκη, άλλες πηγές χρηματοδότησεως. Για τις Α.Ε. μία δυνατή επιλογή είναι η έκδοση ομολογιακού δανείου, την οποία μπορούν να πραγματοποιήσουν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Στο ομολογιακό δάνειο το συνολικό ποσό του δανειζόμενου κεφαλαίου διαιρείται σε ίσα τμήματα, για καθένα από τα οποία η οφειλέτρια εταιρία εκδίδει αξιόγραφο, την ομολογία, που παραδίδεται στο δανειστή προς απόδειξη του ενοχικού του δικαιώματος, το οποίο είναι ενσωματωμένο στον τίτλο. Στην ομολογία αναγράφονται οι όροι του δανείου και η ονομαστική της αξία που είναι η αξία ενός από τα ίσα τμήματα στα οποία διαιρέθηκε το δανειακό κεφάλαιο.

Ο τίτλος μιας ομολογίας αποτελείται συνήθως από δύο μέρη: το κυρίως σώμα του τίτλου και τα τοκομερίδια (κουπόνια). Κάθε τοκομερίδιο, μετά την αποκοπή του, αποτελεί αυτοτελή τίτλο στον οποίο ενσωματώνεται το δικαίωμα λήψεως τόκου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι ομολογίες είναι μεταβιβάσιμες. Οι Τίτλοι μπορεί να είναι απλοί ή πολλαπλοί, οπότε ένας τίτλος αντιπροσωπεύει περισσότερες από μία ομολογίες.⁷⁹

Β) ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Οι ομολογίες διακρίνονται ανάλογα με το σκοπό του δανείου, τον τρόπο μεταβιβάσεώς τους, την τιμή και τον τρόπο εκδόσεως, καθώς και ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως, τις εγγυήσεις, αλλά και τα προνόμια προς τους ομολογιούχους - δανειστές. Στη συνέχεια, αναλύοντας τις διακρίσεις των ομολογιών, θα αναπτύξουμε, με πολλή συντομία, και το αντίστοιχο εννοιολογικό περιεχόμενο.⁸⁰

⁷⁹ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

⁸⁰ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ΒΙ) Ομολογίες ανάλογα με το σκοπό του δανείου

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι ομολογίες:

- α) Αναπτυξιακού δανείου, ενός δανείου δηλαδή που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού, γι' αυτό και επενδύεται κυρίως σε πάγια περιουσιακά στοιχεία.
- β) Ομολογίες δανείου κεφαλαιοποίησης υποχρεώσεων.⁸¹ Όταν μια Α.Ε. έχει υποχρεώσεις προς τρίτους προβαίνει, σε συμφωνία βέβαια με τους δανειστές, σε μια ρύθμιση τέτοια, ώστε οι υποχρεώσεις αυτές να μετατρέπονται σε ομολογιακό δάνειο.
- γ) Ομολογίες αντικαταστάσεως άλλου παλαιού ομολογιακού δανείου ή μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Πρόκειται περί ρυθμίσεως υφιστάμενων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.
- δ) Ομολογίες δανείου ενοποίησης. Πρόκειται για ομολογίες ενός δανείου, το οποίο συνάπτεται μεταξύ οφειλέτη και δανειστών με σκοπό την ενοποίηση σε ένα δάνειο άλλων παλαιών ομολογιακών δανείων.

ΒΙΙ) Ανάλογα με τον τρόπο μεταβίβασης

- α) Ονομαστικές ομολογίες, όταν το όνομα του δικαιούχου να εισπράξει το κεφάλαιο και τον τόκο (κομιστή), αναφέρεται πάνω στον τίτλο της ομολογίας. Στην περίπτωση αυτή η μεταβίβαση των ομολογιών από κομιστή σε κομιστή απαιτεί μια τυπική διαδικασία και καταχώριση στα βιβλία της Α.Ε.
- β) Μικτές ονομάζονται οι ομολογίες που είναι ονομαστικές ως προς το κεφάλαιο μόνο. Τότε τα τοκομερίδια μεταβιβάζονται αφού αποκοπούν και εισπράττονται από οποιονδήποτε κομιστή που θα τα παραδώσει προς πληρωμή. Είναι όμως δυνατό η ομολογία να είναι ονομαστική μόνο ως προς τους τόκους και ανώνυμη ως προς το κεφάλαιο.
- γ) Ομολογίες σε διαταγή, που μεταβιβάζονται με οπισθογράφηση όπως τα γραμμάτια σε διαταγή. Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται έκδοση ομολογιών αυτής της κατηγορίας.
- δ) Ομολογίες στον κομιστή. Αυτές μεταβιβάζονται με απλή παράδοση του τίτλου σε άλλο πρόσωπο (νέο κομιστή). Είναι η συνηθισμένη μορφή εκδόσεως ομολογιών, γιατί έχουν το πλεονέκτημα να είναι εύκολα διαπραγματεύσιμες στην αγορά.

⁸¹ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ΒΙΙΙ) Ανάλογα με την τιμή εκδόσης

α) Σε ομολογίες που εκδίδονται στο άρτιο. Οι ομολογίες δηλαδή έχουν ονομαστική αξία ίση με την αξία εκδόσεως (Ο.Α. = Τε), που σημαίνει ότι η Α.Ε. εισπράττει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας της το ποσό που αναφέρεται πάνω στον τίτλο. (ΟΑ = ονομαστική αξία, Τε = τιμή εκδόσεως). β) Σε ομολογίες που εκδίδονται σε τιμή διαφορετική, πάνω ή κάτω από το άρτιο, ή Ο.Α. ή Τε. Στην περίπτωση αυτή η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας ποσό δραχμών μεγαλύτερο (έκδοση πάνω) ή μικρότερο (έκδοση κάτω) από την ονομαστική αξία (το άρτιο). Η διαφορά πάνω ή κάτω από το άρτιο, λογιστικά θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως μέγεθος, που, αντίστοιχα, συμψηφίζεται με τους τόκους του ομολογιακού δανείου ή τους επαυξάνει. Πραγματικά, όταν η ομολογία εκδίδεται υπέρ το άρτιο, το υπέρ το άρτιο μέρος της αξίας, αφού δεν επιστρέφεται στο δανειστή με την καταβολή του κεφαλαίου (δηλ. της Ονομαστικής Αξίας της ομολογίας), θεωρείται ότι επιστρέφεται με τους τόκους του δανείου. Όταν συνεπώς καταβάλλονται τόκοι, η μεν εκταμίευση θα είναι ίση με το ποσό των τόκων ενώ τα από τόκους έξοδα χρηματοδοτήσεως θα είναι μειωμένα κατά το ποσοστό αποσβέσεως της αξίας υπέρ το άρτιο, που θα πρέπει να εμφανίζεται σε έναν πιστωτικό λογαριασμό.⁸² Πρόκειται για απόσβεση της υπέρ το άρτιο αξίας σε τόσες περιόδους, όσες οι περίοδοι που καταβάλλονται τόκοι.

Αντίθετα, αν η έκδοση γίνεται υπό το άρτιο, τότε η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο μικρότερο ποσό από εκείνο που θα καταβάλει για την εξόφλησή του, δεδομένου ότι θα καταβάλει το σύνολο της Ονομαστικής Αξίας των ομολογιών. Έτσι, κατά την έκδοση του δανείου θα προκύψει ταμιακή είσπραξη μικρότερη από το ύψος της οφειλής. Η διαφορά αυτή θα εμφανίζεται σε ένα χρεωστικό λογαριασμό, που το υπόλοιπό του θα αποσβένεται και θα μεταφέρεται στα έξοδα χρηματοδοτήσεως σε κάθε περίοδο που θα καταβάλλονται οι τόκοι του δανείου. Συνεπώς, κατά την περίοδο καταβολής των τόκων θα έχουμε μικρότερη εκταμίευση (πίστωση Ταμείου) από την αντίστοιχη χρέωση εξόδων χρηματοδοτήσεως, η δε διαφορά θα καλύπτεται με το ύψος της αποσβέσεως του ποσού της υπό το άρτιο εκδόσεως.

ΒΙV) Ανάλογα με τον τρόπο εκδόσης

α) Ομολογίες που διατίθενται σε συγκεκριμένους δανειστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

⁸² Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

β) Ομολογίες που εκδίδονται με δημόσια εγγραφή. Στην περίπτωση αυτή μεσολαβεί μια Τράπεζα, η οποία ή προωθεί την πώληση των ομολογιών στο κοινό, ή αναλαμβάνει η ίδια την κάλυψη του δανείου και στη συνέχεια πωλεί τις ομολογίες σε τρίτα πρόσωπα.

BV) Ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσης του ομολογιακού δανείου:

α) Ομολογίες που εξοφλούνται στο άρτιο (καταβάλλεται στον κομιστή η Ο.Α. της ομολογίας), άσχετα με τον τρόπο που έχουν εκδοθεί.

β) Ομολογίες που εξοφλούνται υπέρ (πάνω από) το άρτιο ή και υπό (κάτω από) το άρτιο. Στην περίπτωση της υπέρ το άρτιο εξοφλήσεως έχουμε ομολογιακό δάνειο, που η λογιστική του μεταχείριση θα είναι όμοια με ομολογιακό δάνειο το οποίο εκδίδεται υπό το άρτιο. Δεδομένου ότι η διαφορά υπέρ το άρτιο θα εμφανισθεί από την αρχή, δηλαδή από το χρόνο συνομολογήσεως του δανείου, είναι φανερό ότι το υπέρ το άρτιο ποσό εξοφλήσεως λογιστικά θα το χειρισθούμε ανάλογα με την περίπτωση της υπό το άρτιο εκδόσεως. Στην αντίθετη περίπτωση (υπό το άρτιο εξόφληση), το ποσό της υπό το άρτιο εξοφλήσεως θα το συμψηφίσουμε με τους τόκους του δανείου (θα είναι πιστωτικός λογαριασμός) μέσα στις περιόδους που θα καταβάλλεται τόκος, όπως ακριβώς και στην περίπτωση της υπέρ το άρτιο εκδόσεως.

γ) Ομολογίες δανείου που εξοφλείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με κλήρωση, και ομολογίες δανείου που εξοφλείται στη λήξη του (μη περιοδικά).

Όταν το δάνειο, όπως συνήθως συμβαίνει, εξοφλείται περιοδικά (π.χ. κάθε 12 μήνες), τότε αποσύρονται από την κυκλοφορία με κλήρο ομολογίες, οι οποίες θα εξοφληθούν. Έτσι, μια ομολογία ενός δανείου λήξεως 20 ετών, με ετήσιες κληρώσεις, μπορεί να εξοφληθεί σε μια οποιαδήποτε κλήρωση του πρώτου, δεύτερου κλπ. χρόνου.⁸³

δ) Διηνεκείς ομολογίες. Οι ομολογίες αυτές αφορούν σε δάνειο που δεν έχει λήξη μετά από συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Είναι αμφισβητήσιμο αν μπορεί να υπάρξει δάνειο, που δεν έχει λήξη και δεν είναι επιστρεπτέο. Εντούτοις, η έννοια ενός τέτοιου δανείου θα πρέπει να αναζητηθεί στη δυνατότητα της επιστροφής του μετά από πολύ, ή σε οποιοδήποτε χρόνο, στην υποχρέωση της κανονικής καταβολής τόκων και στο γεγονός ότι, σε περίπτωση λύσεως της Α.Ε., οι κάτοχοι τέτοιων ομολογιών προηγούνται στην καταβολή του κεφαλαίου του δανείου, πριν από οποιαδήποτε καταβολή προς τους μετόχους.

ε) Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές. Οι ομολογίες αυτές εξοφλούνται με τη μετατροπή

⁸³ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

τους σε μετοχές ή με την ταμιακή καταβολή του πληρωτέου ποσού για την εξόφληση της ομολογίας. Το προνόμιο για την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής σε μετοχές, μπορεί να έχει είτε ο δανειστής (ομολογιούχος) είτε ο δανειζόμενος (οφειλέτης). Η δεύτερη περίπτωση είναι η ισχύουσα στην Ελλάδα.

BVI) Ανάλογα με τα προνόμια που δίνονται στους ομολογιούχους

α) Ομολογίες συμμετοχής στα κέρδη. Ορίζεται στη δανειακή σύμβαση, ότι οι κάτοχοι ανεξόφλητων ομολογιών Θα παίρνουν ένα ποσοστό κέρδους, μετά το τακτικό αποθεματικό και τη διανομή του πρώτου μερίσματος, ή όταν τα κέρδη της οφειλέτριας Α.Ε. ξεπεράσουν ένα ορισμένο επίπεδο.

β) Ομολογίες ελεύθερες φόρου στον ομολογιούχο, όταν το φόρο εισοδήματος από τόκους του ομολογιούχου καταβάλλει η Α.Ε. Επίσης, μπορεί να εκδίδονται και ομολογίες απαλλαγμένες φορολογίας (όπως έχει συμβεί σε ομολογίες κρατικών δανείων, δανείων της ΔΕΗ κλπ.), που σημαίνει ότι ο ομολογιούχος δανειστής δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος από τόκους. Στην πρώτη περίπτωση (ομολογίες ελεύθερες φόρου), τα έξοδα χρηματοδοτήσεως στα βιβλία της Α.Ε. θα περιλαμβάνουν όχι μόνο τους τόκους του ομολογιακού δανείου, αλλά και το φόρο που θα υποχρεώνεται να καταβάλλει η Α.Ε.

γ) Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές

δ) Ομολογίες λαχειοφόρες ή ομολογίες με δώρο. Στις περιπτώσεις αυτές, ιδιαίτερα όταν επιδιώκεται η προσέλκυση δανειστών, η Α.Ε. αναλαμβάνει την υποχρέωση να δίνει ένα ποσό σαν δώρο σε κάθε κληρωμένη για εξόφληση ομολογία. Αντί του δώρου, ορίζεται πολλές φορές ότι μεταξύ των ομολογιών, που κληρώνονται για εξόφληση, ή και μεταξύ όλων των ομολογιών που δεν έχουν εξοφληθεί σε προηγούμενες περιόδους, θα κληρώνονται ένας ή δυο κλπ. λαχνοί, που εκπροσωπούν σοβαρό ποσό για τον τυχερό. Οι περιπτώσεις λαχείων ή και δώρων υπολογίζονται συνήθως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποβαίνουν υπέρ της δανειζόμενης Α.Ε. και όχι υπέρ των δανειστών. Τούτο συμβαίνει, όταν το επιτόκιο του δανείου καθορίζεται χαμηλό και ως αντάλλαγμα δίδεται ποσό δώρου ή και λαχνός κατά ομολογία. Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις η επιβάρυνση της Α.Ε. από το δώρο ή Το λαχνό μπορεί να υπολογισθεί να είναι χαμηλότερη από την επιβάρυνση που θα είχε αν το επιτόκιο είχε καθορισθεί υψηλότερο.⁸⁴ Η δανειζόμενη Α.Ε. στηρίζεται τότε στην ελπίδα που καλλιεργείται στον αποταμιευτή (προσδοκώμενο ομολογιούχο), ότι μπορεί να είναι «ο

⁸⁴ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

τυχερός του λαχνού».

BVII) Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του δανείου

- ομολογίες εγγυημένου δανείου και
- συνήθειες ομολογίες μη εγγυημένου δανείου.

Οι εγγυήσεις αναφέρονται συνήθως στα ακόλουθα:

- 1) Εμπράγματη ασφάλεια (υποθήκη ή ενέχυρο κλπ.), οπότε μιλάμε για ομολογίες εμπράγματος ασφαλισμένες. Σε περίπτωση μη έγκαιρης εξοφλήσεως του δανείου, οι δανειστές μπορούν να επιδιώξουν την ικανοποίησή τους, εκποιώντας την εμπράγματη ασφάλεια. Γενικά δε όλες οι παρεχόμενες εξασφαλίσεις μπορεί να αφορούν στο κεφάλαιο του δανείου ή στο κεφάλαιο και τους τόκους.
- 2) Τριτεγγύηση του δανείου μιας Α.Ε., από άλλη, ή συνήθως από Τράπεζα, ή και το Κράτος.
- 3) Ρήτρα χρυσού ή ξένου συναλλάγματος ή τιμαρίθμου (τιμαριθμικές ομολογίες). Όταν οι ομολογίες έχουν ρήτρα χρυσού ή συναλλάγματος, η εξόφλησή τους γίνεται σε τιμή που προσαρμόζεται ανάλογα με την τιμή του χρυσού ή του ξένου συναλλάγματος (π.χ. δολαρίου) κατά το χρόνο της εξοφλήσεως. Η προσαρμογή γίνεται σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές που ίσχυσαν κατά το χρόνο της εκδόσεως. Αν στους όρους του ομολογιακού δανείου υπάρχει η ρήτρα τιμαρίθμου, η προσαρμογή της τιμής εξοφλήσεως της ομολογίας γίνεται με βάση τις μεταβολές ενός καθορισμένου τιμαρίθμου, π.χ. του καταναλωτή, των χονδρικών πωλήσεων κλπ. Μια άλλη ρήτρα για την εξασφάλιση της σταθερής, σχετικά με την πορεία της αγοράς, αποδόσεως των ομολογιών, είναι η ρήτρα του κυμαινόμενου επιτοκίου. Στις περιπτώσεις αυτές, το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου κυμαίνεται (μεταβάλλεται) ανάλογα με τις διακυμάνσεις άλλων επιτοκίων, όπως διαμορφώνονται στην ελεύθερη αγορά.
- 4) Υποχρέωση σχηματισμού αποθεματικού κεφαλαίου για την απόσβεση (εξόφληση) του δανείου. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Ε. υποχρεώνεται κάθε χρόνο να παρακρατεί από τα κέρδη προς διάθεση ένα ποσό, για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού αποσβέσεως του ομολογιακού δανείου.⁸⁵

⁸⁵ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Α) ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε.

ΑΙ) ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

Σκοπός κάθε επιχείρησης, συνεπώς και της ανώνυμης εταιρίας, είναι η πραγματοποίηση κερδών και η διανομή αυτών στους φορείς της, δηλαδή, προκειμένου για ανώνυμη εταιρία, στους μετόχους, στα μέλη του Δ.Σ., στους ιδρυτές, στο προσωπικό της (υπαλλήλους και εργάτες) για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση του κέρδους ή ακόμη και σε τρίτους, λόγω συμβατικής προς αυτούς υποχρέωσης. Τμήμα όμως των κερδών δεν εξέρχεται από το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, δεν διανέμεται, αλλά, με βάση διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού ή ύστερα από απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, παραμένουν στην εταιρία με τη μορφή ποικιλώνυμων αποθεματικών ή κερδών εις νέο. Ο όρος, λοιπόν, διάθεση κερδών περιλαμβάνει τόσο τη διανομή, στην οποία υπάγονται τα κέρδη που εξέρχονται από την εταιρία, όσο και την αποθεματοποίηση των κερδών, στην οποία περιλαμβάνονται τα κέρδη που δε διανέμονται και τα οποία παραμένουν στην εταιρία. Τα προς διανομή κέρδη προέρχονται, είτε από τα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως, είτε από τα κέρδη εις νέο προηγούμενων χρήσεων, είτε από διανεμήσιμα αποθεματικά. Η κατά το νόμο (βλ. άρθρο 45 ν.2190/1920) υποχρεωτική διάθεση κερδών αφορά αποκλειστικά τα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως και όχι τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις ή τα ποσά που λαμβάνονται από σχηματισμένα διανεμήσιμα αποθεματικά. Και αυτό γιατί, για τα κέρδη που προέρχονται από Προηγούμενες χρήσεις ή από σχηματισμένα διανεμήσιμα αποθεματικά, οι διατάξεις περί διαθέσεως των κερδών εφαρμόστηκαν κατά το χρόνο που προέκυψαν ή σχηματίστηκαν αντίστοιχα. Διανεμήσιμα αποθεματικά είναι τα ελεύθερα αποθεματικά, εκείνα δηλαδή που σχηματίστηκαν με ελεύθερη (μη υπαγορευόμενη από το νόμο ή το καταστατικό) απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως, καθώς και τα καταστατικά αποθεματικά τα οποία προορίζονται να διανεμηθούν. Διανεμήσιμα είναι και τα αφορολόγητα αποθεματικά των διάφορων αναπτυξιακών νόμων.⁸⁶

⁸⁶ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ΑΙΙ) Πολιτική διάθεσης κερδών

Η τακτική που ακολουθεί η διοίκηση της εταιρίας σχετικά με τη διάθεση των κερδών της χρήσεως, δηλαδή η διατήρηση κάποιας σχέσεως μεταξύ διανεμόμενων και μη διανεμόμενων κερδών λέγεται πολιτική κερδών ή πολιτική μερισμάτων ή ακόμη και πολιτική σταθεροποίησεως των μερισμάτων. Η πολιτική αυτή οικονομικών καταστάσεων αυτής αντιμετωπίζεται κάθε χρόνο από την εταιρία κατά την κατάρτιση των ετήσιων Τη διάθεση των κερδών διέπουν δύο αντίρροπες τάσεις. Η μια που τείνει στη διανομή του μεγαλύτερου δυνατού ποσοστού κερδών στους μετόχους και λοιπούς δικαιούχους και η άλλη που τείνει στη διατήρηση στην επιχείρηση του μεγαλύτερου δυνατού ποσού κερδών. Διάφοροι παράγοντες συνηγορούν υπέρ της μιας ή της άλλης τάσεως και η διοίκηση της εταιρίας πρέπει, αφού σταθμίσει με σύνεση τους παράγοντες αυτούς, να βρει τη χρυσή τομή που θα εξυπηρετήσει καλύτερα την επιχείρηση και τους μετόχους. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνηγορούν υπέρ της διανομής των κερδών είναι οι εξής:

α) Ο νόμος ή το καταστατικό της εταιρίας επιβάλλουν τη διανομή στους μετόχους και λοιπούς δικαιούχους ενός τμήματος των κερδών. Τις επιταγές αυτές του νόμου ή του καταστατικού δεν μπορεί να αγνοεί η διοίκηση της εταιρίας, αλλά μέχρι ορισμένου σημείου, και η γενική συνέλευσή των μετόχων,

β) το κύρος και το γόητρο που έχει ή προσπαθεί να αποκτήσει στην αγορά η επιχείρηση υπαγορεύουν τη διανομή υψηλών μερισμάτων,

γ) μια κατηγορία μετόχων (κυρίως της μειοψηφίας) αποβλέπει στη διανομή όσο το δυνατό μεγαλύτερων μερισμάτων. Γι' αυτό και στις χρήσεις ακόμη που η εταιρία πραγματοποιεί χαμηλά κέρδη κρίνεται σκόπιμη η διανομή έστω και μικρού μερίσματος, για να έχουν οι μέτοχοι αυτοί ένα τρέχον εισόδημα,

δ) η προσέλευση κεφαλαίων είτε ιδίων (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) είτε ξένων (σύνταξη δανείων) υπαγορεύει τη διανομή σταθερών και υψηλών μερισμάτων,

ε) η μη διανομή μερίσματος, έστω και σε μια χρήση, πιθανόν να έχει δυσμενείς συνέπειες στις τιμές των μετοχών τους που είναι εισαγμένες στο χρηματιστήριο. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνηγορούν στο να μη διανέμουν οι επιχειρήσεις το σύνολο των κερδών τους σε μετρητά είναι οι εξής:⁸⁷

α) το καταστατικό της εταιρίας πιθανόν να επιβάλλει το σχηματισμό διάφορων αποθεματικών και οπωσδήποτε του τακτικού που επιβάλλεται από το νόμο,

⁸⁷ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

β) καθοριστικό ρόλο στην πολιτική κερδών διαδραματίζει η δυνατότητα δημιουργίας αφορολόγητων αποθεματικών με βάση τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων που κάθε φορά ισχύουν με βάση τις ευεργετικές διατάξεις των φορολογικών αυτών νόμων, οι επιχειρήσεις δε διανέμουν το μεγαλύτερο μέρος των κερδών τους, αλλά το επανεπενδύουν στην επιχείρηση (εσωτερική χρηματοδότηση ή αυτοχρηματοδότηση ή επιγενόμενο κεφάλαιο),

γ) η επέκταση της επιχειρήσεως, κυρίως σε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις με δυνατότητες εξαπλώσεως, επιβάλλει την αυτοχρηματοδότηση της με αδιανέμητα κέρδη, τα οποία είτε τα επενδύει σε πάγιες εγκαταστάσεις είτε τα χρησιμοποιεί ως κεφάλαιο κινήσεως,

δ) η ρευστότητα της επιχειρήσεως και μάλιστα η ανάγκη εξοφλήσεως ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και γενικά η ανάγκη της διατηρήσεως του αναγκαίου κεφαλαίου κινήσεως υποχρεώνει τη διοίκηση της εταιρίας στη δημιουργία αποθεματικών από τα κέρδη κάθε χρήσεως,

ε) οι περισσότεροι επενδυτές προτιμούν τις επιχειρήσεις που καταβάλλουν σταθερό μέρισμα. Γι' αυτό οι διευθύνοντες τις επιχειρήσεις έχουν την βάση να εφαρμόζουν μια σχετικά σταθερή πολιτική μερίσματος και αναγγέλλουν αύξηση μερίσματος μόνο όταν προβλέπουν ότι θα μπορέσουν και στο μέλλον να διατηρήσουν το μέρισμα σταθερό, τουλάχιστο στο ύψος του αναγγελόμενου μερίσματος. Γι' αυτό παρακρατούνται κέρδη στις πολύ κερδοφόρες χρήσεις για να διατεθούν για την πληρωμή μερισμάτων στις χρήσεις που τα κέρδη δεν επαρκούν και να επιτευχθεί έτσι η συνέχιση της διανομής σταθερού μερίσματος. Σημαντικό ρόλο, επίσης, παίζει η σταθερότητα και η πορεία των κερδών. Οι επιχειρήσεις που παρουσιάζουν κάποια σταθερότητα στην πραγματοποίηση κερδών ή που εμφανίζουν συνεχή κερδοφόρο ανοδική πορεία μπορούν ευκολότερα να εφαρμόζουν την πολιτική μερίσματος που επιθυμούν σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις που τα κέρδη τους παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις. Οι τελευταίες αυτές επιχειρήσεις υποχρεώνονται να δημιουργούν από τα κέρδη των κερδοφόρων χρήσεων ειδικό αποθεματικό από το οποίο να συμπληρώνουν το διανεμόμενο μέρισμα στις ολιγότερο κερδοφόρες χρήσεις,

στ) ο βαθμός δανειακής επιβαρύνσεως και η δυνατότητα εξευρέσεως ξένων κεφαλαίων ασκεί επίσης σημαντική βαρύτητα στη λήψη αποφάσεως σχετικά με την πολιτική κερδών.⁸⁸ Έτσι, οι επιχειρήσεις που έχουν δυνατότητα εξευρέσεως δανειακών κεφαλαίων μπορούν να ακολουθούν λιγότερο συντηρητική πολιτική μερίσματος και να διανέμουν μεγαλύτερο ποσοστό από τα κέρδη τους σε σύγκριση με τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, οι οποίες

⁸⁸ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

βρίσκονται σε αδυναμία περαιτέρω δανεισμού και οι οποίες επιπλέον έχουν ανάγκη των κερδών για να μπορούν να ανταποκρίνονται στις λήγουσες υποχρεώσεις τους. Πάντως και το κόστος (τόκοι, Προμήθειες, ασφάλεια, κ.λπ.) των ξένων κεφαλαίων σε σύγκριση με την αποδοτικότητα της επιχειρήσεως παίζει καθοριστικό ρόλο,

ζ) από τις αποφάσεις των νομισματιών αρχών ή από τους πιστωτές επιβάλλεται σε πολλές περιπτώσεις μια ορισμένη σχέση μεταξύ ίδιων και ξένων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή επιτυγχάνεται, εκτός από την εισφορά νέων κεφαλαίων από τους μετόχους, και με τη δημιουργία αποθεματικών ή την κεφαλαιοποίηση κερδών,

η) οι πιστωτές, πολλές φορές, υποχρεώνουν την επιχείρηση να διατηρεί ένα ορισμένο ποσοστό από τα κέρδη ή στις δανειακές συμβάσεις της επιχειρήσεως με τους πιστωτές της (Τράπεζες κλπ) τίθεται ως προϋπόθεση κάθε νέας χρηματοδοτήσεως αύξηση των ίδιων κεφαλαίων της εταιρίας. Ο νόμος δίνει εξαιρετική βαρύτητα στον τρόπο διαθέσεως των καθαρών κερδών της χρήσεως. Γι' αυτό τις σχετικές με τη διάθεση των κερδών διατάξεις του καταστατικού ο νόμος κατέταξε στις θεμελιώδεις, αφού το άρθρο 2 του ν. 2190/20 ορίζει ότι : «το καταστατικό της ΑΕ πρέπει να περιέχει διατάξεις :

α) για τον ισολογισμό και διάθεση κερδών». Καταστατικό που δεν περιέχει διατάξεις περί διαθέσεως των καθαρών κερδών είναι παράνομο και δεν είναι δυνατό να τύχει διοικητικής εγκρίσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου. Αλλά ο νόμος δεν αφήνει ελεύθερο το καταστατικό να ορίσει τον τρόπο διαθέσεως των κερδών. Ορίζει, επίσης, τα πλαίσια μέσα στα οποία το καταστατικό πρέπει να καθορίζει τον τρόπο διαθέσεως των κερδών. Ο νόμος επιβάλλει την κράτηση από τα καθαρά κέρδη ορισμένου ποσοστού για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και από το υπόλοιπο την κράτηση άλλου ποσοστού για την καταβολή πρώτου μερίσματος στους μετόχους και αφήνει στο καταστατικό την ελευθερία να καθορίσει τη διάθεση του υπολοίπου των κερδών. Η κράτηση για τακτικό αποθεματικό αποσκοπεί στην οικονομική ενίσχυση της εταιρίας και επομένως στην προστασία των πιστωτών της και η πληρωμή μερίσματος στην προστασία των μετόχων της. Και οι δύο διατάξεις του νόμου είναι δημόσιας τάξεως και δεν είναι δυνατό να αγνοηθούν από το καταστατικό, εκτός αν αυτό καθιερώνει καθεστώς ευμενέστερο προς τα συμφέροντα που οι διατάξεις αυτές προστατεύουν. Για να επέλθει αλλαγή στον τρόπο διαθέσεως των κερδών πρέπει, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να τροποποιηθεί το καταστατικό.⁸⁹ Το καταστατικό, δεν μπορεί να παρέχει πλήρη ελευθερία στη γενική συνέλευση να διανέμει κατά βούληση τα καθαρά κέρδη, γιατί μια τέτοια διάταξη αντίκειται στο νόμο. Σύμφωνα, όμως, με το νόμο είναι η διάταξη του

⁸⁹ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

καταστατικού που επιτρέπει στη γενική συνέλευση να ορίζει κατά βούληση τον τρόπο διαθέσεως του υπολοίπου των κερδών που μένει μετά την αφαίρεση απ' αυτά του ποσοστού για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και του πρώτου μερίσματος. Σε περίπτωση σιωπής του καταστατικού, τεκμαίρεται η εξουσιοδότηση της γενικής συνελεύσεως ν' αποφασίζει, κατά τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία, για τη διάθεση του υπολοίπου των κερδών (άρθρο 34 παρ 1δ ν.2190/1920). Τη διάθεση των κερδών ,αποφασίζει κατ' αρχή το Δ.Σ. της εταιρίας. Η απόφαση όμως αυτή αποτελεί απλώς πρόταση του Δ.Σ. προς τη γενική συνέλευση για τον τρόπο διανομής των κερδών. Η τακτική γενική συνέλευση έχει αποκλειστικό δικαίωμα να εγκρίνει τον πίνακα διανομής των κερδών όπως καταρτίστηκε από το Δ.Σ. ή να τον τροποποιήσει, μέσα όμως στα πλαίσια του νόμου και του καταστατικού. Η απόφαση της συνελεύσεως περί της διαθέσεως των κερδών αποτελεί προϋπόθεση κύρους της εγκρίσεως του ισολογισμού, γιατί χωρίς αυτή δε νοείται έγκριση των αντίστοιχων κονδυλίων του ισολογισμού (αποθεματικών, μερισμάτων, ποσοστών Δ.Σ. κ.λπ.). Η στο σύνολο έγκριση του ισολογισμού δεν αντικαθιστά την ειδική απόφαση περί διαθέσεως των κερδών , από την απόφαση δε αυτήν εξαρτάται η έγκριση όχι μόνο των αντίστοιχων κονδυλίων, αλλά ολόκληρου του ισολογισμού, ο οποίος είναι ενιαίος και δεν επιδέχεται κατάτμηση. Στην περίπτωση που η γενική συνέλευση τροποποιήσει τον πίνακα διαθέσεως των κερδών που κατάρτισε το Δ.Σ. και δημοσίευσε στις εφημερίδες, είναι αναγκαίο να δημοσιευθεί και πάλι ο ισολογισμός και οι συνοδεύοντες αυτόν πίνακες «αποτελεσμάτων χρήσεως» και «διαθέσεως κερδών» στο Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και να υποβληθεί εκ νέου στη Διοίκηση (Υπουργείο Εμπορίου 11 αρμόδια Νομαρχία -άρθρο 7β παρ. 1β ν.2190/20).⁹⁰

ΑΙΙΙ) Ποια κέρδη διανέμονται

Τα διανεμόμενα κέρδη είναι δυνατό να προέρχονται από κέρδη της κλειόμενης χρήσεως, από κέρδη παλαιότερων χρήσεων εις νέο και από αποθεματικά των οποίων επιτρέπεται η διανομή. Η κατά το νόμο υποχρεωτική διάθεση κερδών αφορά, αποκλειστικά τα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως και δεν αφορά τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις ή τα ποσά που λαμβάνονται από σχηματισμένα αποθεματικά.⁹¹ Σύμφωνα με τη διάταξη του

⁹⁰ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

⁹¹ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

άρθρου 99 παρ. 1 περ. (α) του ν.2238/94, τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.⁹²

AIV) Σειρά στη διάθεση των κερδών

Ο Ν.2190/20, αφενός μέσω του ΕΓΛΣ (στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 42δ παρ 2, αναφορικά με το υπόδειγμα του «Πίνακα Διαθέσεως Αποτελεσμάτων») και αφετέρου με τις διατάξεις των άρθρων 44α παρ. 2 και 45, καθορίζει τη σειρά με την οποία διατίθενται τα καθαρά κέρδη της χρήσεως. Η σειρά αυτή πρέπει να τηρείται πιστά. Δεν επιτρέπεται, δηλαδή, η μεταβολή της, γιατί οι διατάξεις που την καθορίζουν είναι αναγκαστικής εφαρμογής. Αντικείμενο διαθέσεως (διανομής και αποθεματοποίησης) είναι τα καθαρά κέρδη της χρήσεως, τα οποία εμφανίζει από το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως», αυξανόμενα ή μειούμενα με: -τις «διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων» 9 -τους «λοιπούς μη ενσωματωμένους στο λειτουργικό κόστος φόρους. Το αλγεβρικό άθροισμα των παραπάνω μεγεθών συνιστά το λογιστικό αποτέλεσμα της χρήσεως, το οποίο εφόσον είναι κέρδος διατίθεται με την ακόλουθη σειρά (άρθρο 45 παρ 2 ν.2190/1920):

A) Πρωταρχικά το κέρδος της χρήσεως διατίθεται για την κάλυψη ζημιών Προηγούμενων χρήσεων (άρθρο 44α παρ. 2 ν.2190/1920). Αναπτύσσεται, όταν υπάρχει ακάλυπτη ζημία Προηγούμενων χρήσεων, κανένα ποσό από τα κέρδη της χρήσεως δεν επιτρέπεται να διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικών και, κατά μείζονα λόγο, να διανέμεται στους μετόχους, στα μέλη του Δ.Σ., στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων, κ.λπ., γιατί, απλούστατα, μολονότι προέκυψαν κέρδη στη συγκεκριμένη χρήση, δεν υπάρχουν καθαρά κέρδη προς διάθεση, αφού τα κέρδη της χρήσεως απορροφήθηκαν από ζημίες των προγενέστερων χρήσεων.

B) Ακολουθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό (άρθρο 45 παρ. 2α ν.2190/1920). Η κράτηση αυτή υπολογίζεται επί των καθαρών κερδών της χρήσεως, δηλαδή επί του ποσού των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση από αυτά των ζημιών των προηγούμενων χρήσεων και του φόρου εισοδήματος.⁹³

⁹² Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

A.E. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

⁹³ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

A.E. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

Γ) Ακολουθεί η κράτηση για τη διανομή στους μετόχους πρώτου μερίσματος.

Δ) Σύμφωνα με το άρθρο 42ε παρ. 13 ν.2190/1920, σε περίπτωση που στο τέλος της χρήσεως κατέχονται από την ανώνυμη εταιρία δικές της μετοχές, σχηματίζεται αποθεματικό ισόποσο με την αξία κτήσεως των μετοχών αυτών. Το αποθεματικό αυτό σχηματίζεται από τα κέρδη της χρήσεως μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τακτικό αποθεματικό και πρώτο μέρισμα. Ακολουθεί, τέλος, η διανομή του υπολοίπου των κερδών μετά την αφαίρεση των πιο πάνω κρατήσεων. Το υπόλοιπο αυτό «διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού». Σε περίπτωση που τα κέρδη δεν επαρκούν για να ικανοποιηθούν όλοι οι δικαιούχοι πλήρως στην έκταση που ορίζει το καταστατικό ή ο νόμος, ακολουθείται η εξής σειρά διανομής των κερδών. Αρχικά θα παρακρατηθεί από τα καθαρά κέρδη η κράτηση για φόρο εισοδήματος των κερδών της χρήσεως. Ακολουθεί η παρακράτηση, από τα καθαρά κέρδη, του ποσού που ορίζεται από το καταστατικό ή το νόμο για κράτηση προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Ακολουθεί η κράτηση για την καταβολή μερίσματος στους μετόχους και στους λοιπούς δικαιούχους, σύμφωνα με το καταστατικό ή το νόμο.⁹⁴

B) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Μπορούμε να ορίσουμε ως αποθεματικό κάθε αύξηση του ενεργητικού της επιχείρησης από καθαρά κέρδη, είτε εμφανίζεται αυτή στον ισολογισμό (περίπτωση φανερών αποθεματικών) είτε όχι (περίπτωση αφανών αποθεματικών) χωρίς αντίστοιχη αύξηση του ονομαστικού κεφαλαίου, ή τον προς τρίτους υποχρεώσεων. Κύρια πηγή προέλευσης αποθεματικών είναι τα κέρδη της επιχείρησης. Οι σκοποί στους οποίους αποβλέπει ο σχηματισμός των αποθεματικών όπως ανάγονται αυτοί από τις διάφορες διατάξεις που επιβάλλουν το σχηματισμό τους είναι οι εξής:

- α) Εξασφάλιση της ακεραιότητας του κεφαλαίου.
- β) Εξασφάλιση των επιχειρήσεων από απρόβλεπτες ζημιές.
- γ) Επαύξηση των παραγωγικών μέσων που έχει στη διάθεσή της η επιχείρηση.
- δ) Επαύξηση της εμπιστοσύνης των τρίτων προς την επιχείρηση.
- ε) Εξασφάλιση σταθερότητας διανεμομένων κερδών.
- στ) Ενίσχυση της οικονομικής θέσης της επιχείρησης.

⁹⁴ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ζ) Επαύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης.⁹⁵

ΒΙ) Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.2190/1920 ετησίως αφαιρείται το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών δηλαδή το 5% τουλάχιστον, προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εξίσωση, πριν από κάθε διανομή μερίσματος, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου των λογαριασμών κερδών και ζημιών. Η κράτηση για τακτικό αποθεματικό, που προβλέπεται από το νόμο, είναι υποχρεωτική, επιβάλλεται από το νόμο και μάλιστα από διάταξη αναγκαστικής εφαρμογής. Δεν είναι δυνατό ούτε με διάταξη του καταστατικού, ούτε με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, έστω και αν λήφθηκε με παμψηφία, να περιοριστεί το προβλεπόμενο από τη διάταξη ποσοστό ή να μεταβληθεί ο προορισμός του αποθεματικού που θεσπίζεται από τη διάταξη αυτή. Μόνη προϋπόθεση για να γεννηθεί υποχρέωση της εταιρίας για διενέργεια κρατήσεως τακτικού αποθεματικού είναι η συγκεκριμένη χρήση να κλείσει με κέρδη. Αν η χρήση δεν αποφέρει κέρδη ή έχει ζημία, καμία υποχρέωση της εταιρίας δεν υπάρχει για κράτηση τακτικού αποθεματικού από τυχόν αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων, που υπάρχουν στην εταιρία. Η κράτηση για τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του συνολικού ποσού των καθαρών κερδών της χρήσης μετά την αφαίρεση από τα κέρδη αυτά του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Αν, εκτός από τα κέρδη χρήσεως, διανέμονται και κέρδη προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικά η κράτηση για τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται και πάλι επί των καθαρών κερδών της χρήσης. Στην περίπτωση που υπάρχουν ζημίες προηγούμενων χρήσεων το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του υπολοίπου των κερδών που απομένει μετά την κάλυψη των ζημιών. Αν τα κέρδη που προέκυψαν στη χρήση είναι μικρότερα από το ποσό των ζημιών που υπάρχουν από προηγούμενες χρήσεις, δεν υπάρχει υποχρέωση για κράτηση τακτικού αποθεματικού. Δηλαδή το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί των λογιστικών κερδών της χρήσεως μειωμένων με τις τυχόν ζημίες προηγούμενων χρήσεων. Το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του ποσού των λογιστικών κερδών που προκύπτουν από το αλγεβρικό άθροισμα των υπολοίπων των ακόλουθων λογαριασμών:

⁹⁵ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

88.00 καθαρά κέρδη χρήσης

88.09 λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι

88.03 ζημίες προηγούμενης χρήσης προς κάλυψη

88.04 ζημίες προηγούμενης χρήσης προς κάλυψη κέρδος επί του οποίου υπολογίζεται η κράτηση για τακτικό αποθεματικό Το καταστατικό και η Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν μπορούν να ορίσουν άλλη βάση υπολογισμού του τακτικού αποθεματικού.⁹⁶ Το ποσό του αποθεματικού που αναλογεί επί των κερδών της κλειόμενης χρήσης είναι δυνατό να παρακρατηθεί από τα αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων ή και από αποθεματικά των οποίων επιτρέπεται η διανομή, αφού τόσο τα κέρδη των προηγούμενων χρήσεων όσο και τα διανεμόμενα αποθεματικά μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελέσματα προς διάθεση.

ΒΙΙ) Έκτακτο αποθεματικό

Το καταστατικό ή η Γενική Συνέλευση μπορεί να προσδιορίσει το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού. Πρέπει, όμως, οπωσδήποτε να προσδιορίζεται τόσο το ποσοστό που θα κρατείται κάθε χρόνο, όσο και ο λόγος για χάρη του οποίου σχηματίζεται το έκτακτο αποθεματικό. Μπορεί να προβλέπεται για έναν ή περισσότερους λόγους, παρακράτηση κερδών για σχηματισμό έκτακτων αποθεματικών. Είναι όμως δυνατό να μην προσδιορίζεται από το καταστατικό ο λόγος του σχηματισμού του, αλλά να αφήνεται στην κρίση του διοικητικού συμβουλίου. Η Γενική Συνέλευση όταν δεν είναι καταστατική (οπότε και θα τροποποιούσε το καταστατικό) μπορεί να αποφασίζει με εξαιρετική πλειοψηφία την δημιουργία έκτακτου αποθεματικού, αλλά για συγκεκριμένη χρήση και συγκεκριμένο λόγο. Το έκτακτο αποθεματικό δημιουργείται μετά την διανομή του πρώτου μερίσματος και φορολογείται συμπεριλαμβανόμενο στον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος κατά την διανομή των κερδών της χρήσης. Τα έκτακτα αποθεματικά, βασικά κεφαλαιοποιούνται εκτός αν έχουν ειδικό προορισμό.

Γ) ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

⁹⁶ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008
Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική

Ως πρώτο μέρισμα εννοούμε το μέρισμα που η εταιρία υποχρεούται σύμφωνα με το νόμο να διανείμει στους μετόχους. Αποκαλείται πρώτο μέρισμα σε, αντιδιαστολή με το πρόσθετο μέρισμα που η εταιρία, με ελεύθερη απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων, δυνατό να διανείμει στους μετόχους ή με βάση διάταξη του καταστατικού υποχρεούται να διανείμει στους μετόχους. Το πρώτο μέρισμα που διανέμεται υποχρεωτικά στους μετόχους υπολογίζεται με βάση το καταβλημένο κεφάλαιο και με βάση τα κέρδη της χρήσεως: $\frac{3}{4}$ Υπολογισμός με βάση το κεφάλαιο: Σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 περ.(β) του ν.2190/1920, από τα καθαρά κέρδη της χρήσεως «κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή πρώτου ,μερίσματος εξ 6% τουλάχιστον επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου». Η διάταξη θεσπίζει το καλούμενο πρώτο μέρισμα, για το οποίο εκτενέστερα παρακάτω. $\frac{3}{4}$ Υπολογισμός με βάση τα καθαρά κέρδη της χρήσεως: Το άρθρο 3 του α.ν.148/1967, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.876/1979 και με το άρθρο 3 παρ. 18 του ν.2753/1999, ορίζει ότι:

1. Οι ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται να διανέμουν σε μετρητά, κατ' έτος, εις τους μετόχους ποσοστό τουλάχιστον τριάκοντα πέντε επί τοις εκατόν (35%) επί των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού, εφόσον το κατά το παρόν άρθρον διανεμητέο τμήμα κερδών είναι μεγαλύτερο από το προκύπτον εκ της εφαρμογής της διατάξεως της περιπτώσεως (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του Ν.2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιριών» όπως αυτό κωδικοποιήθηκε με το Β.Δ.174/1963 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του Ν.2190/1920.
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν η γενική συνέλευση των μετόχων με πλειοψηφία τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου αποφασίσει αυτό. Στην περίπτωση αυτή, το μη διανεμόμενο μέρισμα μέχρι τουλάχιστον ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί των καθαρών κερδών, που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο, μεταφέρεται στα βιβλία της εταιρίας σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού προς κεφαλαιοποίηση. Το αποθεματικό αυτό υποχρεούται η ανώνυμη εταιρία εντός τετραετίας από το χρόνο του σχηματισμού του να κεφαλαιοποιήσει, με έκδοση νέων μετοχών που παραδίδει δωρεάν στους δικαιούχους μετόχους.
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται εφόσον το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση με πλειοψηφία εβδομήντα τοις εκατό (70%) τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.
4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για τα διανεμόμενα κέρδη που

προέρχονται από ισολογισμούς που εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εφεξής (σ.σ. 17 /11/1999 και εφεξής).

Σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις που επιβάλλουν φόρο εισοδήματος επί του συνόλου των κερδών της χρήσεως (άρθρο 99 του ν.2238/ 1994): από το ποσό που εξευρίσκεται με βάση το καταβλημένο κεφάλαιο με συντελεστή 6% (ή το μείζον ποσοστό που ορίζει το καταστατικό) πρέπει ν' αφαιρεθεί ο αναλογούν φόρος εισοδήματος, (υπολογιζόμενος επί του ποσού αυτού συντελεστή φορολογίας με το της εταιρίας 35% ή 40%, κατά περίπτωση) και για τον υπολογισμό του μερίσματος με βάση τα κέρδη της ⁹⁷χρήσεως, από τα συνολικά κέρδη της χρήσεως πρέπει ν' αφαιρεθεί ο αναλογών φόρος εισοδήματος, υπολογιζόμενος επ' αυτών με το συντελεστή φορολογίας της εταιρίας 35% ή 40% κατά περίπτωση) από το ποσό που απομένει ν' αφαιρεθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό και το 35% του υπολοίπου λογίζεται ως πρώτο μέρισμα. Ειδικότερα για το πρώτο μέρισμα σημειώνουμε τα εξής: Ο μέτοχος έχει δικαίωμα στα κέρδη που μένουν μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό (εφεξής υπόλοιπο κερδών). Επί του υπολοίπου αυτού ο μέτοχος έχει δικαίωμα ποσού ίσου προς 6% επί του καταβλημένου ποσού της μετοχής του, εκτός αν το καταστατικό ορίζει μεγαλύτερο ποσοστό, οπότε έχει δικαίωμα επί του μεγαλύτερου ποσού που προσδιορίζεται με το ποσοστό αυτό. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της χρήσεως αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο, γεννάται το ερώτημα αν οι νέες μετοχές δικαιούνται πλήρους μερίσματος. Ορθότερη είναι η γνώμη ότι, εφόσον το καταστατικό της εταιρίας ή η απόφαση περί αυξήσεως 70 του κεφαλαίου δεν προβλέπουν σχετικώς, στις νέες μετοχές θα πρέπει να καταβληθεί μέρισμα ανάλογο προς το χρόνο που διέρρευσε από της καταβολής του κεφαλαίου μέχρι της λήξεως της χρήσεως.⁹⁸

⁹⁷ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

⁹⁸ Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008

Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΔΙΑΛΥΣΗ, ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Α) ΑΙΤΙΕΣ ΔΙΑΛΥΣΗΣ

Οι λόγοι λύσεων των Α.Ε. καθορίζονται από τον κωδικοποιημένο Νόμο 2190/1920 και είναι οι ακόλουθοι:

1. Όταν συμπληρωθεί ο χρόνος διάρκειας που ορίζεται από το καταστατικό.
2. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης η οποία λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
3. Λόγω κήρυξης της Α.Ε. σε κατάσταση πτώχευσης Στις περιπτώσεις 1 και 2 ή αν μετά την πτώχευση έχει επέλθει συμβιβασμός ή αποκατάσταση κατά τα ισχύοντα του πτωχευτικού δικαίου, η Α.Ε. μπορεί να αναβιώσει με απόφαση της Γ.Σ. που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία, για την οποία πρέπει να παρίστανται μέτοχοι εκπροσωπώντας τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται. Επίσης, η Α.Ε. μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση έπειτα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον στις παρακάτω περιπτώσεις:
4. Αν κατά τη σύσταση της Α.Ε. δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο που ήταν καταβλητέο
5. Αν η Α.Ε. δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζει ο νόμος.
6. Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Α.Ε. έχει καταστεί κατώτερο του 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου και η Γ.Σ. δεν έχει λάβει μέτρα αποκατάστασης.
7. Αν η Α.Ε. δεν έχει υποβάλει προς καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών οικονομικές καταστάσεις, τουλάχιστον 3 συνεχόμενων χρήσεων, εγκεκριμένες από τη Γ.Σ. Η Α.Ε. λύεται ακόμα με δικαστική απόφαση έπειτα από αγωγή μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, αν υφίσταται σπουδαίος λόγος που καθιστά αδύνατη τη συνέχιση της εταιρείας, π.χ. αν λόγω ίσων συμμετοχών η εκλογή Δ.Σ. καθίσταται αδύνατη, ή αν η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργήσει. Αυτή η περίπτωση δεν εφαρμόζεται σε Α.Ε. που έχουν εισαγμένες τις μετοχές τους στην χρηματιστηριακή αγορά.⁹⁹

⁹⁹ Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

B) ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Αφού λυθεί η Α.Ε. για οποιαδήποτε από τις παραπάνω αιτίες, εκτός της πτώχευσης, η εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση, η οποία αποτελεί το τελικό στάδιο ζωής της Α.Ε. και αποσκοπεί στη ρευστοποίηση ενεργητικού, την εξόφληση υποχρεώσεων προς τρίτους και την επιστροφή εναπομένοντος μέρους της περιουσίας στους μετόχους. Για τη διενέργεια της εκκαθάρισης η Γ.Σ. ορίζει εκκαθαριστές, οι οποίοι όταν αναλάβουν τα καθήκοντά τους υποχρεούνται να διενεργήσουν απογραφή εταιρικής περιουσίας και να προχωρήσουν σε σύνταξη ισολογισμού. Σε περίπτωση που η Α.Ε. λύεται με δικαστική απόφαση, ο εκκαθαριστής ορίζεται από το δικαστήριο.

Στη διάρκεια εκκαθάρισης η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της και εγκρίνει τους λογαριασμούς της εκκαθάρισης, καθώς και την απογραφή και ισολογισμό που επίσης υποχρεούνται να συντάξουν οι εκκαθαριστές στη λήξη της εκκαθάρισης. Οι μέτοχοι της λυθείσας Α.Ε. είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και οφείλουν στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της εκκαθάρισης. Αν η εκκαθάριση διαρκέσει επί έτη, οι εκκαθαριστές λογοδοτούν στην ετήσια Γ.Σ. στην οποία υποβάλλουν τα αποτελέσματα εκκαθάρισης και έκθεση για τα αίτια που δεν επέτρεψαν την περάτωσή της. Επίσης, οι εκκαθαριστές πρέπει να συντάσσουν και να υποβάλλουν στη Γ.Σ. ετήσιους προσωρινούς ισολογισμούς. Τα έτη μετρώνται από την ημερομηνία που η Α.Ε. έχει τεθεί υπό εκκαθάριση. Για να συνεχιστεί η εκκαθάριση πέραν της πενταετίας, ο εκκαθαριστής είναι υποχρεωμένος να συγκαλέσει Γ.Σ. στην οποία υποβάλλει σχέδιο για την επιτάχυνση και περάτωση της εκκαθάρισης. Στο σχέδιο γίνεται έκθεση για τη μέχρι τότε πορεία της εκκαθάρισης καθώς και για τους λόγους καθυστέρησης, και προτείνονται μέτρα για την ταχεία περάτωσή της.

Στο νόμο (νέες προσθήκες στο άρθρο 49 παρ.5 Ν.2190/20) αναφέρεται ενδεικτικά σειρά τέτοιων μέτρων που οι εκκαθαριστές μπορούν να προτείνουν. Αν το σχέδιο εγκριθεί, οι εκκαθαριστές θα συνεχίσουν το έργο τους σύμφωνα με αυτά που προβλέπει το σχέδιο. Σε περίπτωση που το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το δικαστήριο την έγκρισή του. ¹⁰⁰Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα προβλεπόμενα στο

¹⁰⁰ Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

σχέδιο μέτρα, όχι όμως να προσθέσει μέτρα που δεν προβλέπονται από αυτό. Με το διορισμό των εκκαθαριστών παύει η εξουσία του Δ.Σ. της εταιρείας και στην επωνυμία προστίθεται οι λέξεις << υπό εκκαθάριση >>.

ΒΙ) Στάδια εκκαθάρισης

Οι διατάξεις για την εκκαθάριση της Α.Ε. αποβλέπουν κατά πρώτο λόγο στην προστασία των εταιρικών δανειστών και κατά δεύτερο λόγο στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους. Και αυτό διότι, λόγω της έλλειψης προσωπικής ευθύνης των μετόχων, ως μόνη εξασφάλιση των εταιρικών δανειστών μένει η εταιρική περιουσία, η οποία δεν πρέπει να διανεμηθεί στους μετόχους πριν από την ικανοποίηση των εταιρικών δανειστών. Η εκκαθάριση ακολουθεί τα εξής τα στάδια:

1. Σύνταξη ισολογισμού και συμφωνία λογαριασμών για την εξασφάλιση της ορθότητας των εγγραφών και τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων χρήσεως μέχρι την ημέρα κατά την οποία η επιχείρηση ετέθη υπό εκκαθάριση.
2. Σύνταξη πραγματικής απογραφής και αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων. Η αποτίμηση είναι σκόπιμα να γίνεται με τις πιθανές ρευστοποιήσεως των στοιχείων και όχι με τους γνωστούς κανόνες του ιστορικού κόστους και την εφαρμογή της αρχής της συντηρητικότητας.
3. Λογιστικές μεταφορές, με σκοπό τα υπόλοιπα λογαριασμών να εκφράζουν τη λογιστική αξία των στοιχείων της περιουσίας. Για το σκοπό αυτό μεταφέρονται οι αντίθετοι λογαριασμοί (π.χ. οι λογ/σμοί αποσβεσμένων στοιχείων) ή οι συμπληρωματικοί στους κύριους λογαριασμούς αξίας.
4. Παραβολή των δεδομένων της απογραφής με τα λογιστικά υπόλοιπα των αντίστοιχων λογαριασμών και προσαρμογή των τελευταίων στα δεδομένα της πρώτης, με την προϋπόθεση βέβαια ότι οι αξίες της απογραφής έχουν προσδιοριστεί με βάση τις προβλεπόμενες τιμές ρευστοποιήσεως. Σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ απογραφής και υπολοίπων λογαριασμών, διαμορφώνεται ο λογαριασμός «Διαφορές εκκαθαρίσεως» ή «Διαφορές αποτιμήσεως για εκκαθάριση». Ο λογ/σμός αυτός θα μεταφερθεί, σε μεταγενέστερο στάδιο, στο εξής λογαριασμό «Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως».
5. Μετά τις ανωτέρω διαδικασίες ακολουθούν οι λογιστικές καταχωρήσεις των πράξεων που

εξυπηρετούν την εκκαθάριση της εταιρείας.¹⁰¹ Οι τυχόν διαφορές που προκύπτουν μεταξύ των υπολοίπων των λογαριασμών και της πραγματοποιούμενης αξίας ρευστοποιήσεως αποτελούν αποτέλεσμα λόγω της εκκαθάρισης, που καταχωρείται σε λογαριασμό με τίτλο «Αποτελέσματα εκκαθάρισεως».

6. Τα κάθε φύσεως έξοδα εκκαθάρισης, καθώς και οι αμοιβές εκκαθαριστών, χρεώνονται στο λογαριασμό «Έξοδα εκκαθάρισης», ο οποίος μπορεί να αναλύεται κατ' είδος εξόδου, και μεταφέρονται, σε μεταγενέστερο στάδιο στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εκκαθάρισης».

7. Αν υπάρχουν στον αρχικό ισολογισμό λογαριασμοί αδιανέμητων κερδών ή ζημιών εις νέο, δεν είναι σωστό να μεταφερθούν στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εκκαθάρισης», επειδή αντιπροσωπεύουν αποτέλεσμα που οφείλεται στην παρελθούσα κανονική εκμετάλλευση της Α.Ε. και όχι στην εκκαθάριση. Παρόλο που στην πράξη συχνά γίνεται αυτή η μεταφορά, νομίζουμε ότι οι λογαριασμοί αυτοί θα πρέπει να παραμείνουν ανοικτοί μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης, θεωρούμενοι συστατικό στοιχείο των κατά την έναρξη της εκκαθάρισης ιδίων κεφαλαίων της Α.Ε. 74

8. Μετά τις τελικές αυτές λογιστικές τακτοποιήσεις και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί η ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και η απόσβεση, με εξόφληση ή συμψηφισμό, των κάθε φύσεως υποχρεώσεων προς τρίτους, διαμορφώνεται οριστικά ο λογαριασμός «Αποτελέσματα εκκαθάρισης» στον οποίο μεταφέρονται και τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Διαφορές αποτιμήσεως για εκκαθάριση» και «Έξοδα εκκαθαρίσεως» στα οποία περιλαμβάνεται και η αμοιβή των εκκαθαριστών.

Παραμένουν τότε συνήθως ανοικτοί οι ακόλουθοι λογαριασμοί: Μετοχικό Κεφάλαιο Λογαριασμοί διαφορών υπέρ το άρτιο, αποθεματικών, κερδών ή ζημιών εις νέο και γενικά όλοι οι λογαριασμοί που εκφράζουν τα πριν από την εκκαθάριση ίδια κεφάλαια. Ο λογαριασμός «Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως» με χρεωστικό ή πιστωτικό υπόλοιπο, ανάλογα με τη φύση του αποτελέσματος. Λογαριασμοί ρευστών διαθεσίμων (ταμείο, Τράπεζες κ.λπ.). Εκτός από τους λογαριασμούς των διαθεσίμων, το αλγεβρικό άθροισμα όλων των άλλων συγκροτεί την τελική καθαρή θέση της εκκαθαρίσεως (Τ.Κ.Θ.Ε). Αυτή την τελική θέση μπορούμε να την εμφανίσουμε σε ένα λογαριασμό μεταφέροντας εκεί τα υπόλοιπα όλων των άλλων, εκτός από τα διαθέσιμα, οπότε ο ισο-λογισμός θα παρέχει: $\frac{3}{4}$ Στο ενεργητικό τους λογαριασμούς των διαθεσίμων, $\frac{3}{4}$ Στο παθητικό το λογαριασμό «Τελική καθαρή θέση εκκαθαρίσεως» Αυτός ο τελευταίος λογαριασμός αντιπροσωπεύει τα

¹⁰¹ Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

δικαιώματα των μετόχων επί του συνολικού προϊόντος της εκκαθάρισεως, το οποίο εκφράζεται με τα χρηματικά διαθέσιμα.¹⁰² Η διανομή διαθεσίμων στους μετόχους εξαρτάται από το συνολικό ύψος της τελικής καθαρής θέσης εκκαθάρισης και από τη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου (κοινού, προνομιούχου, αποσβεσμένου).

Γ) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ Α.Ε ΣΕ Ο.Ε. Ή Ε.Ε.

Η όλη διαδικασία της μετατροπής μιας ανώνυμης εταιρείας σε προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. - Ε.Ε.) περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1. Λήψη απόφασης γεν. συνέλευσης των μετόχων.

Η απόφαση των μετόχων για τη μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε προσωπική εταιρεία θα ληφθεί σε τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων, η οποία μπορεί να συνέλθει κατόπιν πρόσκλησης του Διοικ. Συμβουλίου της εταιρείας, όπως προβλέπει το άρθρο 26 του Κ.Ν. 2190/1920. Η γενική συνέλευση μπορεί να συνέλθει και χωρίς πρόσκληση (ως αυτόκλητη), αφού, κατά απαίτηση του άρθρου 66α του Κ.Ν. 2190/1920, θα παρίστανται ή θα αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι, που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου, γιατί αλλιώς δεν μπορεί να ληφθεί ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων.¹⁰³

Εύκολα γίνεται αντιληπτό, ότι η απαίτηση του νόμου για ομόφωνη απόφαση των μετόχων περιορίζει, στην πράξη, την εφαρμογή αυτής της δυνατότητας (μετατροπής Α.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε.) στις μικρομεσαίες αν0,θώνυμες εταιρείες και μάλιστα σε εκείνες που έχουν μικρό αριθμό μετόχων, γνωστής διαμονής και με καλές μεταξύ τους σχέσεις. Ανώνυμες εταιρείες με μεγάλη διασπορά μετοχών είναι προφανές ότι δεν έχουν πολλές ελπίδες να πετύχουν ομόφωνη απόφαση των μετόχων τους.

Στο πρακτικό της γενικής συνέλευσης θα πρέπει να περιλαμβάνεται μία στοιχειώδης, έστω, εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ή κάποιου ή κάποιων μετόχων, για τους λόγους που επιβάλλεται να γίνει η μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. Και μετά τη διατύπωση της ομόφωνης απόφασης των μετόχων θα ακολουθεί ολόκληρο το κείμενο της Ο.Ε. ή Ε.Ε. που προέκυψε από τη μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας. Η απόφαση της γεν. συνέλευσης μπορεί να εμπλουτισθεί και με διάφορους πρόσθετους ή διευκρινιστικούς όρους, που θα περιληφθούν και στο καταστατικό.

¹⁰² Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

¹⁰³ Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008
Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

Ξεχωριστά από το πρακτικό, όπως περιγράφεται ανωτέρω, θα εκτυπωθεί το καταστατικό σε όσα αντίγραφα χρειασθούν.

2. Θεώρηση καταστατικού Ο.Ε. ή Ε.Ε. στην οικεία Δ.Ο.Υ

Το καταστατικό της προσωπικής εταιρείας, που προέκυψε από τη μετατροπή της Α.Ε., θα κατατεθεί στην οικεία Δ.Ο.Υ., δηλαδή, σε αυτήν της έδρας της εταιρείας, αυθημερόν ή τις επόμενες ημέρες. Θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. αντίγραφο του καταστατικού προσκομίζεται κατά σειρά στο οικείο επιμελητήριο, στο Ταμείο Νομικών, στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων προς θεώρηση και τελικά στο αρμόδιο Πρωτοδικείο (της έδρας της εταιρείας), όπου καταχωρίζεται στα βιβλία εταιρειών αυτού.

Φόρος υπεραξίας δεν οφείλεται, γιατί κατά τη μετατροπή δεν γίνεται εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης ανώνυμης εταιρείας και συνεπώς δεν προκύπτει υπεραξία για να φορολογηθεί κατά το άρθρο 28 § 1 του Ν. 2238/1994 (έγγραφο Υπ. Οικ. 1107650/11176/B0012/24.12.2007, 1108795/11219/B0012/24.1.2008 και 1108798/B0013/24.1.2008).

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου 1% δεν οφείλεται, γιατί όπως έχει κρίνει η δικαστηριακή και διοικητική νομολογία κατά τη μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. έχουμε απλή μεταβολή του νομικού τύπου της μετατρεπόμενης εταιρείας, χωρίς εισφορά κεφαλαίου, το οποίο παραμένει στο ίδιο ύψος και για το οποίο είχε καταβληθεί ο αναλογών Φ.Σ.Κ. 1% από τη μετατρεπόμενη κατά τη σύστασή της ή τις τυχόν μεταγενέστερες αυξήσεις του κεφαλαίου της. Φυσικά, εάν κατά τη μετατροπή εισφερθούν νέα ποσά κεφαλαίου, για αυτά τα ποσά θα καταβληθεί ο αναλογών Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου, υπολογιζόμενος με συντελεστή 1% (αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας 2647/78, 4221/886, 341/87, γνωμοδότηση Νομικού Συμβουλίου Κράτους 131/1993, εγκύκλιος Υπ. Οικ. πολ. 1122/1993).

Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων δεν οφείλεται. Εάν μεταξύ των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της μετατρεπόμενης σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται και ακίνητα, εφόσον δεν μεσολαβεί λύση και εκκαθάριση της Α.Ε., όλα δε τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της εταιρείας παραμένουν αμετάβλητα, η διαδοχή των εταιρικών αντικειμένων, μεταξύ των οποίων υπάρχουν και ακίνητα, δεν συνιστά μεταβίβαση κατά την έννοια του άρθρου 1 του Α.Ν. 1521/1950 και συνεπώς δεν οφείλεται Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων.¹⁰⁴ Σε περίπτωση που είναι απαραίτητη η σύνταξη σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης και απαιτηθεί από το Υποθηκοφυλακείο η υποβολή δήλωσης Φ.Μ.Α. για τη μεταγραφή της, η σχετική δήλωση στην οικεία Δ.Ο.Υ. θα είναι αρνητική (έγγραφο Υπ. Οικ.

¹⁰⁴104 Ροκάς Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

1108798/714/B0013/24.1.2008).

Κατά αντιστοιχία, η ίδια απαλλαγή ισχύει για το Φόρο Αυτομάτου Υπερτιμήματος και το Τέλος Συναλλαγής Ακινήτων (έγγραφο Υπ. Οικ. 1100818/506/B0013/29.10.2008).

3. Ταμείο Νομικών - Θεώρηση - Καταβολή Εισφοράς 0,50%

Το θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. αντίγραφο του καταστατικού της προελθούσας από τη μετατροπή σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ανώνυμη εταιρεία προσκομίζεται στο Ταμείο Νομικών, όπου θεωρείται, αφού προηγουμένως καταβληθεί η προβλεπόμενη εισφορά με συντελεστή 0,50% επί του αναγραφόμενου ποσού κεφαλαίου, πλέον χαρτοσήμου 3,60% επί του ποσού της εισφοράς.

4. Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων

Το ίδιο αντίγραφο θεωρημένου κατά τα άνω καταστατικού προσκομίζεται στη συνέχεια στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας της Ο.Ε. ή Ε.Ε. για θεώρηση.

Να τονισθεί ιδιαίτερα ότι στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών καταβάλλεται και εισφορά ένα τοις εκατό (1%) επί του αναγραφόμενου στο καταστατικό κεφαλαίου, πλέον χαρτοσήμου 3,60% επί του ποσού της εισφοράς.

Στα Ταμεία Προνοίας άλλων Δικηγορικών Συλλόγων, όπως, π.χ., του Πειραιά, δεν εισπράττουν την άνω εισφορά 1%. Δηλαδή, προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. - Ε.Ε.), που ιδρύεται και έχει έδρα την περιφέρεια του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά δεν οφείλει να καταβάλει εισφορά στο αντίστοιχο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων.

5. Εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο. Έλεγχος επωνυμίας

Το θεωρημένο κατά τα άνω καταστατικό της Ο.Ε. ή Ε.Ε. προσκομίζεται και στο οικείο Επιμελητήριο για τον έλεγχο της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου (σύμφωνα με το άρθρο 5α του Ν. 1089/1980, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 2941/2000) και για την εγγραφή της εκ μετατροπής εταιρείας στα μητρώα του Επιμελητηρίου. Στην αρμόδια υπηρεσία του Επιμελητηρίου κατατίθεται ένα αντίγραφο του καταστατικού της εκ μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε., η οποία χορηγεί βεβαίωση για τον έλεγχο της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου, που προσαρτάται στο τέλος του καταστατικού με τις διάφορες, κατά τα άνω θεωρήσεις. Για τη διαδικασία αυτή της χορήγησης βεβαίωσης ελέγχου της επωνυμίας καταβάλλονται δικαιώματα, που για το Ε.Β.Ε. Αθηνών ανέρχονται σε 75 ευρώ.

6. Καταχώριση στα βιβλία εταιρειών του οικείου Πρωτοδικείου

Το αντίγραφο του καταστατικού της εκ μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε., με όλες τις θεωρήσεις από Δ.Ο.Υ., Επιμελητήριο, Ταμείο Νομικών και Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων, προσκομίζεται, τελικά, στο αρμόδιο Πρωτοδικείο (της έδρας της εταιρείας), όπου καταχωρίζεται στα βιβλία

εταιρειών αυτού. Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Εμπορικού Νόμου, η ενέργεια αυτή στο Πρωτοδικείο πρέπει να γίνει εντός 15 ημερών από τη χρονολογία του εγγράφου σύστασης της εκ μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε., δηλαδή, από της ημερομηνίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας, που αποφάσισε τη μετατροπή της σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. Εάν η εταιρεία έχει υποκαταστήματα, η προσκόμιση και καταχώριση αντιγράφου του καταστατικού πρέπει να γίνει και στο Πρωτοδικείο κάθε υποκαταστήματος.¹⁰⁵ Από τη συντέλεση της κατά τα άνω δημοσιότητας, καθώς και από την καταχώριση της μετατροπής στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, η μετατρεπόμενη εταιρεία συνεχίζεται με τη μορφή της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας (άρθρο 66α § 2 Κ.Ν. 2190/1920).

7. Διαγραφή της μετατραπέισας Α.Ε. από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών

Αντίγραφο του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ανώνυμης εταιρείας, στην οποία αποφασίστηκε η μετατροπή της σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. (κυρωμένο από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου) υποβάλλεται αμελητί στην οικεία Νομαρχία (τόρα στη Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφέρειας), για να προβεί αυτή στη διαγραφή της μετατραπέισας ανώνυμης εταιρείας από το Μητρώο Α.Ε. Η αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας δημοσιεύει οίκοθεν τη σχετική ανακοίνωση διαγραφής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αδαπάνως για την εταιρεία.

8. Έναρξη λειτουργίας προσωπικής εταιρείας. Ισολογισμός πρώτης χρήσης αυτής.

Φορολογική δήλωση

Το Υπουργείο Οικονομικών (Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος) έχει κάνει δεκτό ότι μετά τη μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε Ο.Ε. ή Ε.Ε., με τις διατάξεις του άρθρου 66α του Κ.Ν. 2190/1920, αυτή συνεχίζεται, κατά ρητή διατύπωση του νόμου, με τη μορφή της προσωπικής εταιρείας, χωρίς λύση και εκκαθάριση της μετατρεπόμενης Α.Ε. και συνεπώς δεν γίνεται κατάλυση του νομικού προσώπου της μετατρεπόμενης εταιρείας, αλλά απλή μεταβολή του νομικού τύπου αυτής (βλ. έγγραφα Υπ. Οικ. 1107650/11176/Β0012/24.12.2007 και 1108795/11219/Β0012/24.1.2008).

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα ανωτέρω:

α) Δεν αλλάζει ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου. Η εκ μετατροπής της ανώνυμης εταιρείας προελθούσα Ο.Ε. και Ε.Ε. συνεχίζει τη λειτουργία της με τον ίδιο Α.Φ.Μ. - αυτόν της μετατραπέισας Α.Ε.

β) Δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης απογραφής και ισολογισμού κατά την ημερομηνία της μετατροπής. Εάν, δηλαδή, η μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. έγινε την 20ή

¹⁰⁵ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

Σεπτεμβρίου 2010, δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού της ανώνυμης εταιρείας για το χρονικό διάστημα από 1/1/2010 μέχρι 20/9/2010 και ούτε, φυσικά, υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για το ίδιο χρονικό διάστημα εκ μέρους της ανώνυμης εταιρείας. Θα συνεχισθεί η λειτουργία της μετατραπέυσας εταιρείας σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. από 21/9/2010 μέχρι 31/12/2010 και τότε (την 31/12/2010) θα συνταχθεί ενιαίος ισολογισμός, που θα περιλαμβάνει τα εισοδήματα ολοκλήρου του δωδεκαμήνου, δηλαδή, τόσο αυτά που προέκυψαν κατά το διάστημα λειτουργίας της επιχείρησης με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας (1/1/2010-20/9/2010), όσο και εκείνα που προέκυψαν κατά το διάστημα λειτουργίας της επιχείρησης με τη μορφή της προσωπικής εταιρείας (21/9/2010-31/12/2010). Να σημειωθεί εδώ ότι μπορεί η πρώτη χρήση που θα κλείσει ισολογισμό η εκ μετατροπής προελθούσα προσωπική εταιρεία να είναι υπερδωδεκάμηνης διάρκειας και μέχρι 2 ετών (24 μηνών) - αρκεί να μην έχει κάνει χρήση του δικαιώματος αυτού η μετατραπέυσα ανώνυμη εταιρεία κατά το παρελθόν (βλ. εγκύκλιο Υπ. Οικ. 1055240/πολ. 1131/9.5.1995. Επίσης, έγγραφο Υπ. Οικ. 1107650/11176/B0012/24.12.2007 και 1108795/11219/B0012/24.1.2008). γ) Έκδοση στοιχείων - Υποβολή συγκεντρωτικών καταστάσεων.¹⁰⁶

- Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές της εκ μετατροπής εταιρείας τα στοιχεία της μετατραπέυσας εταιρείας για το διάστημα των πρώτων τριάντα (30) ημερών από τη μετατροπή.

- Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις θα υποβληθούν στο όνομα των εταιρειών που συναλλάχθηκαν και εξέδωσαν τα φορολογικά στοιχεία. Δηλαδή, για τη χρήση που έλαβε χώρα η μετατροπή, οι συγκεντρωτικές καταστάσεις για τα στοιχεία που εκδόθηκαν κατά το διάστημα λειτουργίας της ανώνυμης εταιρείας θα υποβληθούν στο όνομα αυτής και για τα στοιχεία που εκδόθηκαν στο όνομα της Ο.Ε. ή Ε.Ε. θα υποβληθούν στο όνομα της τελευταίας (βλ. εγκύκλιο Υπ. Οικ. πολ. 1131/1995).

δ) Αφορολόγητα αποθεματικά. Εάν η Α.Ε. είχε σχηματίσει προ του μετασχηματισμού αφορολόγητα αποθεματικά με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους, εφόσον τα αποθεματικά αυτά μεταφέρθηκαν και εμφανίζονται αυτούσια σε ειδικούς λογαριασμούς της εκ μετατροπής προκύψασας εταιρείας, δεν υπόκεινται σε φορολογία (Υπ. Οικ. 1048879/10658/B12/πολ. 1255/8.9.2000).

ε) Υπολογισμός αποσβέσεων στα πάγια στοιχεία. Η προερχόμενη από τη μετατροπή προσωπική εταιρεία εξακολουθεί να υπολογίζει φορολογικές αποσβέσεις επί της αρχικής αξίας κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων της μετατραπέυσης ανώνυμης εταιρείας

¹⁰⁶ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

(αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας 2197/1990, 734/1990).

στ) Τήρηση διατάξεων Κ.Β.Σ. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992) ορίζει ότι σε περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων, η νέα εταιρεία έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του Κώδικα αυτού, που είχε οποιαδήποτε από τις επιχειρήσεις που μετασχηματίστηκαν. Τούτο σημαίνει ότι η προκύψασα από τη μετατροπή της Α.Ε. προσωπική εταιρεία θα συνεχίσει να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας, τουλάχιστον μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, στη διάρκεια της οποίας έλαβε χώρα η μετατροπή. Το ίδιο ισχύει και για την τήρηση του Βιβλίου Αποθήκης, εφόσον η μετατραπείσα Α.Ε. τηρούσε τέτοιο βιβλίο.

Δηλώσεις και γνωστοποιήσεις της μεταβολής

Α) Δηλώσεις στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.

Για την επελθούσα μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) πρέπει να γίνουν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 § 1 του Ν. 2859/2000 δηλώσεις μεταβολής τόσο στη Δ.Ο.Υ. της μετατραπείσας Α.Ε., όσο και στη Δ.Ο.Υ. της προσωπικής εταιρείας. Ειδικότερα:

α) Στη Δ.Ο.Υ. της Α.Ε. υποβάλλονται τα εξής δικαιολογητικά:

Στην Υπηρεσία Μητρώου:

- 1) Αντίγραφο καταστατικού, θεωρημένο από το Πρωτοδικείο.
- 2) Ανακοίνωση της Νομαρχίας για τη μεταβολή.
- 3) Συμπληρώνονται και υποβάλλονται τα έντυπα Μ3 και Μ8.¹⁰⁷

Στην Υπηρεσία Κ.Β.Σ.:

- 1) Αντίγραφο καταστατικού, θεωρημένο από το Πρωτοδικείο.
- 2) Ανακοίνωση της Νομαρχίας για τη μεταβολή.
- 3) Συμπλήρωση εντύπου Β2 (μηχανισμοί)
- 4) Τελευταίο Ζ της Α.Ε.
- 5) Βιβλιαράκια συντήρησης του μηχανισμού.
- 6) Κατάσταση σε διπλούν στοιχείων για τους μηχανισμούς.
- 7) Τελευταίες προσωρινές δηλώσεις Φ.Μ.Υ.

Β) Στη Δ.Ο.Υ. της προσωπικής εταιρείας για την έναρξη αυτής:

- 1) Αντίγραφο καταστατικού, θεωρημένο από το Πρωτοδικείο.

¹⁰⁷ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

- 2) Ανακοίνωση της Νομαρχίας για τη μεταβολή.
- 3) Συμπλήρωση των εντύπων μεταβολής Μ3 και Μ8.

Παρατηρήσεις:

Η προθεσμία για τις άνω δηλώσεις προς τις Δ.Ο.Υ. είναι τριάντα (30) ημέρες από τη μεταβολή (μετατροπή) της ανώνυμης εταιρείας σε προσωπική εταιρεία (βλ. άρθρο 36 § **B**)
Γνωστοποίηση στα Ασφαλιστικά Ταμεία

Η επελθούσα μεταβολή στη νομική μορφή της εταιρείας πρέπει να αναγγελθεί και σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία, στα οποία ασφαλίζονται οι εργαζόμενοι της επιχείρησης.

Για το Ι.Κ.Α. χρειάζονται τα εξής δικαιολογητικά:

- 1) Δελτίο Μεταβολής από INTERNET.
- 2) Ανακοίνωση της Νομαρχίας για τη συντελεσθείσα μετατροπή σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. της ανώνυμης εταιρείας και διαγραφής της τελευταίας από τα Μητρώα Α.Ε.
- 3) Βεβαίωση από τη Δ.Ο.Υ. για την εγγραφή στα μητρώα αυτής της εκ μετατροπής προελθούσας Ο.Ε. ή Ε.Ε.
- 4) Αντίγραφο καταστατικού, θεωρημένο από το Πρωτοδικείο.

Τα ίδια ισχύουν και για τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία ασφάλισης μισθωτών, κύριας (όπως το Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.) ή επικουρικής (Τ.Ε.Α.Υ.Ε.Κ. κ.λπ.).

Γ) Γνωστοποίηση στο Σ.ΕΠ.Ε. (Επιθεώρηση Εργασίας)

Γνωστοποίηση της μεταβολής της νομικής μορφής της εταιρείας πρέπει να γίνει και στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, εντός προθεσμίας 15 ημερών.¹⁰⁸

¹⁰⁸ Ρόκας Ν.Μ., Εμπορικές Εταιρίες, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2009, έκδοση 14^η

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για να μπορέσει μια ΑΕ να δημοσιεύσει τα ετήσια αποτελέσματα της όπως είναι ο ισολογισμός, το προσάρτημα, τα αποτελέσματα χρήσεως και ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων ώστε να είναι αξιόπιστη στους τρίτους, να φανούν κέρδη ή ζημίες και ανάλογα να ελέγξει τη φορολογική της εικόνα και στη συνέχεια να διανέμει τα κέρδη της που μπορεί να έχει ,πρέπει να έχουν γίνει ορισμένες λογιστικές εγγραφές μέσω μηχανογραφημένης λογιστικής. Με τη μηχανογραφημένη λογιστική είναι πιο εύκολο να γίνουν τακτικοί ή έκτακτοι έλεγχοι καθώς και να φανεί άμεσα μια τυχόν ζημιά ή διαφορά σε τιμολόγια, ποσά, ή τα εμπορεύματα που διαθέτει η κάθε εταιρία.

Η λογιστική μιας ΑΕ περιστρέφεται κυρίως γύρω από: α. θέματα χειρισμού του μετοχικού κεφαλαίου και των μεταβολών αυτού(αυξήσεων ή μειώσεων αυτού), β. το πλεόνασμα που προκύπτει από τη δραστηριότητα της ΑΕ όπως είναι το πιο σύνηθες η παρακράτηση κερδών για τη δημιουργία αποθεματικών και διαχείριση μερισμάτων, γ. των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μετόχων μιας , δ. τις παροχές προς ιδρυτές και άλλα πρόσωπα όπως είναι η παροχή ιδρυτικών τίτλων και ε. το σημαντικότερο από όλα τα θέματα που είναι η λύση και η εκκαθάριση μιας ανώνυμης εταιρίας. Όλες οι ανώνυμες εταιρίες είναι υποχρεωμένες να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας ανεξαρτήτως του κύκλου των εργασιών τους και να εφαρμόζουν το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) ή ανάλογα την περίπτωση τα βασιζόμενα σε αυτό Κλαδικά Σχέδια. Αποκλίσεις συναντάμε μόνο όταν μια ΑΕ τηρεί είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.). Τα βιβλία που τηρεί μια ΑΕ είναι το βιβλίο απογραφών και ισολογισμών , το συγκεντρωτικό ή γενικό ημερολόγιο, το γενικό καθολικό, και τα αναλυτικά καθολικά ημερολόγιου ταμείου και ημερολόγιου διαφόρων πράξεων. Τα ειδικά βιβλία που τηρεί είναι τα πρακτικά Γ.Σ. και Δ.Σ. αντίστοιχα και το βιβλίο μετόχων εφόσον καλύπτεται με ονομαστικές μετοχές το σύνολο ή μέρος του κεφαλαίου της ΑΕ. Όποια ανώνυμη εταιρία θέλει να τηρήσει μηχανογραφική λογιστική έχει αυτή τη δυνατότητα να δημιουργήσει ενιαίο μηχανογραφικό έντυπο για όλα τα βιβλία (

εξαιρούνται το βιβλίο απογραφών και ισολογισμών και τα βιβλία πρακτικών Γ.Σ. και Δ.Σ.) αρκεί να έχει δηλώσει αυτή την ιδιότητα στη σχετική αίτηση θεωρήσεως.

B) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Α.Ε.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. ωστόσο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον λογ. 80 «Γενική Εκμετάλλευση» προσδίδοντας του έτσι λογιστική κατάσταση, επειδή όμως δεν αναφέρεται στον Ν.2190/1920 ως υποκείμενη σε δημοσιότητα λογιστική κατάσταση συνιστά το Ε.Γ.Λ.Σ. να τον αναγράφουν στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών.

Μέχρι την τροποποίηση του Ν. 2190/20 από το Π.Δ. 409/86, όλες οι σχετικές διατάξεις μιλούσαν μόνο για τον ισολογισμό. Με το Π.Δ. 409/86 αντικαταστάθηκαν όλα τα άρθρα του νόμου 2190/20 που αναφέρονταν στον ισολογισμό και τέθηκαν νέες διατάξεις με τη διατύπωση «ετήσιες οικονομικές καταστάσεις». Κατά το άρθρο 42α του Ν. 2190/20, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του Π.Δ. 409/86, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρείας που δημοσιεύονται:

α) Τον ισολογισμό.

β) Το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως».

γ) Τον «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων».

δ) Το προσάρτημα (που είναι και το νέο στοιχείο, το οποίο για πρώτη φορά καθιερώθηκε με το Π.Δ. 409/86). Υποχρεωτικά από το νόμο συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (άρθρο 4 § 2) επομένως και όλες οι ανώνυμες εταιρείες και Ε.Π.Ε. ανεξαρτήτως ύψους ετησίων εσόδων. Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με τα υποδείγματα του Γ.Λ.Σ. Από το συνδυασμό διαφόρων διατάξεων του Κ.Ν. 2190/20 (άρθρα 22α § 1, 35 § κ.ά.) προκύπτει ότι την ευθύνη για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχει το διοικητικό συμβούλιο και μάλιστα συλλογικώς. Επίσης, το Δ.Σ. καταρτίζει την έκθεση διαχείρισεως, που παρέχει πληροφορίες για την εικόνα της οικονομικής θέσης και των εργασιών της εταιρείας και υποβάλλεται στη γενική συνέλευση (άρθρο 43α § 3).

ΒΙ) ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο ισολογισμός :1) καταρτίζεται σε δύο παράπλευρα σκέλη κατά οριζόντια διάταξη σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. .Η δομή του δεν μπορεί να αλλάζει από χρήση σε χρήση εκτός αν

συντρέχει ιδιαίτερος λόγος και φαίνεται η αιτία στο προσάρτημα.¹⁰⁹

2) Τα ποσά των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού απεικονίζονται σε δύο στήλες όπου φαίνονται τα στοιχεία της προηγούμενης και της τωρινής χρήσης.

3) Οι λογαριασμοί που προβλέπονται στο υπόδειγμα του ισολογισμού καταχωρούνται ξεχωριστά ο καθένας και με τη σειρά που προβλέπει το Ε.Γ.Λ.Σ.. Όταν ο λογαριασμός δεν έχει ποσά ούτε στη τώρα, ούτε στην προηγούμενη χρήση τότε δεν αναγράφεται στον ισολογισμό.

4) Μπορεί να γίνεται ανάλυση των λογαριασμών αλλά χωρίς να αλλάζει η σειρά τους. Επιπλέον μπορεί να προστεθεί λογαριασμός που δεν περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους υποχρεωτικούς όπως αναφέρει το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ..

5) Οι λογαριασμοί πρέπει να έχουν αρίθμηση και οι τίτλοι να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της κάθε εταιρίας ώστε να απεικονίζεται με σαφήνεια τι στοιχεία αφορούν, όπου η κάθε προσαρμογή τίτλου πρέπει να αιτιολογείται στο προσάρτημα.

6) Οι λογαριασμοί μπορούν να συγχωνευθούν όταν έχουν αραβική αρίθμηση και τα ποσά τους είναι πολύ μικρά και δεν θίγονται οι αρχές της σαφήνειας και της επαρκούς αποκαλύψεως.

7) Τα υποκαταστήματα των εταιριών εντάσσουν τα ενεργητικά και παθητικά τους στον ετήσιο ισολογισμό κάνοντας συγχώνευση με τους ανάλογους λογαριασμούς του ισολογισμού συμψηφίζοντας κάθε αμοιβαία χρεωαπαίτηση μεταξύ κεντρικού και υποκαταστημάτων.

8) Τα κονδύλια, δεν μπορούν να συμψηφιστούν, ενεργητικού και παθητικού και η όποια διαφορά να εμφανιστεί στον ισολογισμό.

9) Κάθε εταιρία που δεν υπερβαίνει τα όρια που προβλέπει ο νόμος για το σύνολο του ισολογισμού, τον καθαρό κύκλο εργασιών και τον μέσο όρο προσωπικού που απασχολήθηκε μπορεί να δημοσιεύσει ένα συνοπτικό ισολογισμό όπου θα εμφανίζονται μόνο οι λογαριασμοί και θα διαχωρίζονται οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Η δυνατότητα αυτή παύει να δίνεται πέραν των δύο συνεχόμενων ετών αν ξεπερνούν τα όρια δύο από των τριών κριτηρίων. Αν μετά από δύο συνεχόμενες χρήσεις σταματούν να υπερβαίνουν τα όρια δύο κριτηρίων, τότε δίνεται η χρήση συνοπτικού ισολογισμού όπως προαναφέραμε. Αυτή η δυνατότητα υφίσταται μόνο για ισολογισμό που δημοσιεύεται, ενώ για αυτόν που κατατίθεται στο Μητρώο ΑΕ δεν ισχύει, τότε πρέπει να

¹⁰⁹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://www.icsd.aegean.gr/website_files/metaptyxiako/88528976.pdf

είναι πλήρης.¹¹⁰ Στον συνοπτικό ισολογισμό πρέπει να αναφέρεται ότι είναι εν συντομία και πως ο πλήρης θα καταχωρηθεί στο Μητρώο ΑΕ.

Πρέπει να επισημανθεί ότι στον ισολογισμό γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην κατηγορία του ενεργητικού με τίτλο «Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» όπου εμφανίζονται οι εξής λογαριασμοί: (α.) Συμμετοχές σε συνδεδεμένες απαιτήσεις και (β.) Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις.

Εν συντομία να αναφερθούν τα παρακάτω:

Ως συμμετοχές ορίζονται τα δικαιώματα συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής αρκεί να έχουν το 10% του κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών και το αποκτούν για διαρκή κατοχή.

Ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις ορίζονται αυτές που μεταξύ τους υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρικής επιχείρησης. Αυτή η σχέση δημιουργείται 1) όταν μια μητρική επιχείρηση έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου της θυγατρικής ή το δικαίωμα ψήφου αυτής, 2) όταν ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων υστέρη από συμφωνία με τους μετόχους /εταίρους της επιχείρησης, 3) όταν η μητρική συμμετέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής και διορίζει ή παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της θυγατρικής επιχείρησης ή 4) όταν έχει την εξουσία να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη θυγατρική είτε με άλλη θυγατρική επιχείρηση υπάγονται στη διεύθυνση της μητρικής επιχείρησης.

Ως μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις θεωρούνται εκείνες των οποίων η προθεσμία εξόφλησης λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Τέλος τα ποσά των λογαριασμών τάξεως έχουν το δικό τους άθροισμα και δεν προστίθεται στα σύνολα του ενεργητικού και παθητικού μέρους του ισολογισμού.

ΒΙΙ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσεως» καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.. Απαγορεύεται να μεταβληθεί από χρήση σε χρήση εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση που πρέπει ωστόσο να αναφερθεί στο προσάρτημα. Όσον αφορά την ανάλυση των λογαριασμών , την δομή, την ονομασία, τη συγχώνευση των λογαριασμών, τα

¹¹⁰ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://www.icsd.aegean.gr/website_files/metaptyxiako/88528976.pdf

υποκαταστήματα ισχύουν ότι αναφέρθηκε παραπάνω στον ισολογισμό.¹¹¹ Απαγορεύεται ο συμψηφισμός κονδυλίων μεταξύ εξόδων και εσόδων και η εμφάνιση της διαφοράς τους στον λογαριασμό αποτελεσμάτων. Δεν μπορεί να συνταχθεί συνοπτικός λογαριασμός αποτελεσμάτων. Τέλος ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως εμφανίζει τον κύκλο εργασιών ως πρώτο κονδύλι. Αυτό σημαίνει πως ο κύκλος εργασιών πρέπει να θεωρείται το πόσο που θα προκύψει αν από τα έσοδα των πωλήσεων προϊόντων ή της παροχής υπηρεσιών αφαιρεθούν οι εκπτώσεις και οι φόροι υπέρ Δημοσίου και τρίτων.

ΒΙΙΙ) ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων συμπληρώνεται σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.. Καταρτίζεται και αυτός σε δύο στήλες στη μια απεικονίζονται και πάλι εδώ τα αντίστοιχα στοιχεία προηγούμενης χρήσης.

ΒΙV) ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Το προσάρτημα επειδή περιέχει πρόσθετες πληροφορίες συμπληρώνει τις προηγούμενες οικονομικές καταστάσεις που αναφέραμε. Αποτελεί θεσμό απαραίτητο για το δίκαιο που διέπει τη χώρα μας ώστε να έρθει σε αρμονία η ελληνική νομοθεσία προς τις κοινοτικές οδηγίες. Εισήχθη με το Π.Δ. 1123/1980 όπου και προσδιορίστηκε το περιεχόμενο του Ε.Γ.Λ.Σ.. Στην αρχή είχε προαιρετικό χαρακτήρα αλλά οι συμπληρώσεις και τροποποιήσεις του Νόμου περί ΑΕ το κατέστησαν υποχρεωτικό από το 1987 για τις ανώνυμες εταιρίες. Είναι η μόνη οικονομική κατάσταση που δεν δημοσιεύεται. Μπορεί να ζητηθεί από τους μετόχους ή κάποιον τρίτο ενδιαφερόμενο πριν από την ετήσια τακτική γενική συνέλευση και να λάβει αντίγραφο αυτού από το Μητρώο των ανωνύμων, όπου και καταχωρείται.¹¹²

¹¹¹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://www.icsd.aegean.gr/website_files/metaptyxiako/88528976.pdf

¹¹² ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://www.icsd.aegean.gr/website_files/metaptyxiako/88528976.pdf

Γ) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

ΓΙ) ΣΥΣΤΑΣΗ

Για να συσταθεί μια εταιρία χρειάζεται να συγκεντρώσει και το απαραίτητο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. , το οποίο διαιρείται σε μετοχές και αποτελεί την ονομαστική αξία των μετοχών. Το κεφάλαιο μιας ΑΕ σχηματίζεται από τις εισφορές των μετόχων κατά τη σύσταση της εταιρίας για να δημιουργηθεί το αρχικό κεφάλαιο ή για να γίνει αύξηση αυτού μεταγενέστερα, είτε και από τη διάθεση αποθεματικών ή αδιανέμητων κερδών εφόσον αφορά αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Η κάλυψη του ΜΚ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό της κάθε εταιρίας μπορεί να καταβληθεί στο σύνολο ή εν μέρει. Το μέρος που καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρίας πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο που ορίζεται για τις ΑΕ στις 24.000 ευρώ. Το όριο του ΜΚ μέχρι τις 12/12/2012 ήταν 60.000 ευρώ, το οποίο τροποποιήθηκε στη παράγραφο 2 του άρθρου 8 του Ν.2190/1920. Το κεφάλαιο πρέπει να καταβάλλεται ολοσχερώς εντός δύο μηνών από τη σύσταση.

Η κάλυψη του κεφαλαίου καθώς και οι μετέπειτα αυξήσεις του, γίνονται με πίστωση του λογαριασμού 40 και των υπολογριασμών του και με αντίστοιχη ποσοτική χρέωση του λογαριασμού 33 και συγκεκριμένα των υπολογριασμών του. Συγκεκριμένα για την καταβολή και κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου έχουμε τα ακόλουθα στάδια:

Εγγραφή 1.> Αρχικά πιστώνεται ο λογαριασμός 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου», χρεώνεται ο λογαριασμός 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο», με το ποσό που είχε καταβληθεί - καλυφθεί στην κάλυψη, καθώς και με το ποσό που πρέπει να καταβληθεί σε δόσεις, οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως.¹¹³ Το μέρος του ποσού που δεν έχει καταβληθεί και οι δόσεις του λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται με χρέωση στο λογαριασμό 18.12 «Οφειλόμενο κεφάλαιο». Από το λογαριασμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσης στη χρέωση του λογαριασμού 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο», οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογαριασμός 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου» εξισώνεται. Διευκρινίζεται ότι στο λογαριασμό 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο»

¹¹³ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

απεικονίζεται το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη και από το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο σε δόσεις μόνο οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί, εφόσον οι δόσεις αυτές λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Καταβλημένο κεφάλαιο ανώνυμης εταιρείας είναι το μέρος της ονομαστικής αξίας των μετοχών της που έχει εισπραχθεί.

Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, που πιστώνεται στους οικείους λογαριασμούς, παρακολουθείται στο λογαριασμό 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο» με αντίστοιχη χρέωση αυτού. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα, η δόση αυτή μεταφέρεται από το λογαριασμό 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο» όπου πιστώνεται , με χρέωση στον λογαριασμό 33.05 «Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση», με τον οποίο παρακολουθείται η συνέχιση τους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το καταστατικό και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Εγγραφή 2.> Μόλις το μετοχικό κεφάλαιο καταβληθεί ολόκληρο ή αν γίνεται η καταβολή με δόσεις - μόλις καταβληθεί οποιαδήποτε από τις δόσεις, με την πίστωση του λογαριασμού 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο», γίνεται ισόποση με την καταβολή μεταφορά από το λογαριασμό 40.02«Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.03 «Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών» (εδώ γίνεται χρέωση), στο λογαριασμό 40.00 «Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.01«Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών» αναλόγως(εδώ γίνεται πίστωση). Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο, γίνεται ισόποση με την καταβολή της διαφοράς αυτής μεταφορά από το λογαριασμό 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» στο λογαριασμό 41.00 «Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». ¹¹⁴

Διευκρινίζεται ότι η μεσολάβηση του λογαριασμού 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» είναι πρόσκαιρη και γίνεται για την απεικόνιση της καλύψεως της διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται καταβολή της διαφοράς αυτής σε δόσεις.

Εγγραφή 3.> στη συνέχεια η κάλυψη του κεφαλαίου γίνεται με χρέωση του λογαριασμού 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου» και πίστωση 40.02 «Οφειλόμενο

¹¹⁴ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.03 «Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών». Οφειλόμενο ΜΚ σημαίνει πως οι μέτοχοι πρέπει να καταβάλουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου ώστε να εξοφληθεί η αξία των μετοχών τους. Όταν προκύπτει διαφορά υπέρ το άρτιο χρησιμοποιούμε τους λογαριασμούς 41.00 «Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» και 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Εγγραφή 4.> Το κεφάλαιο της εταιρίας ομολογουμένως πρέπει να είναι προσβάσιμο ή στο ταμείο της εταιρίας ή σε τραπεζικό λογαριασμό αυτής οι εγγραφές που γίνονται είναι αφού έχει γίνει η εγγραφή όπου χρεώνεται ο λογαριασμός 40.02 «Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.03 «Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών» και πιστώνεται ο λογαριασμός 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου» με τον υπολογαριασμό του κάθε μετόχου χωριστά, τότε θα ανοίξει η εγγραφή όπου θα πιστώσουμε τον λογαριασμό 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου» με τους υπολογαριασμούς του και θα χρεώσουμε τον 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ» με τον ανάλογο υπολογαριασμό που χρησιμοποιεί η εταιρία για την τράπεζα που θέλει να περάσει το κεφάλαιο της.

Εγγραφή 5.> Στη συνέχεια θα χρεώσει το ταμείο της εταιρίας με τον λογαριασμό 38.00 και θα κλείσει με πίστωση ο λογαριασμός 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ».

Οι ακόλουθες εγγραφές κατά τη σύσταση που μπορεί να γίνουν είναι για αμοιβές δικηγόρων ή συμβολαιογράφων όπου χρησιμοποιούμε με χρέωση τους λογαριασμούς 61.00.00 «Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων» ή 61.00.01 «Αμοιβές και έξοδα συμβολαιογράφων» αντίστοιχα και πιστώνεται ο λογαριασμός 54.04 «Φόροι τέλη αμοιβών τρίτων» και ο λογαριασμός του επονομαζόμενου δικηγόρου ή συμβολαιογράφου που περνάει ως «προμηθευτής» στον λογαριασμό 50.00 «Προμηθευτές εσωτερικού». Μετά για να κλείσει χρεώνεται ο «προμηθευτής» δικηγόρος ή συμβολαιογράφος για να εξοφληθεί και πιστώνεται ένας από τους μετόχους με δικό λογαριασμό στην κατηγορία 53.9X ως υποχρέωση του μετόχου στην παροχή υπηρεσίας του δικηγόρου ή συμβολαιογράφου.¹¹⁵

Επίσης μπορεί να εξοφλήσει η εταιρία διάφορα άλλα έξοδα που τα συναντάμε στον λογαριασμό 16.10 «Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης» και που γίνονται ως πρώτη φάση σε αυτή περιλαμβάνοντας τις δαπάνες που ενεργούνται μέχρι την έναρξη της λειτουργίας της

¹¹⁵ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

εταιρίας και καταβάλλονται εφάπαξ με σκοπό τη δημιουργία και ανάπτυξη της επιχείρησης. Τέλος μπορεί να χρειαστεί να γίνει δαπάνη για συνδρομή σε εφημερίδες και περιοδικά τότε χρησιμοποιείται ο λογαριασμός 64.05 «Συνδρομές – εισφορές» με χρέωση και πιστώνεται ο λογαριασμός 63.98.07 «Κρατήσεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων από πωλήσεις προς το δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.» μαζί με τον λογαριασμό 53.9X όπου αναφέρεται σε λογαριασμό ενός από τους μετόχους και είναι για να εξοφλείται η υποχρέωση για την δαπάνη προς τις εφημερίδες και τα περιοδικά. Μια άλλη εγγραφή που μπορεί να γίνει κατά τη σύσταση είναι για έξοδα δημοσίευσης όπου και εδώ ισχύει ότι παραπάνω δηλαδή χρεώνεται ο 64.09.01 «Έξοδα δημοσιεύσεως αγγελιών και ανακοινώσεων» και πιστώνεται ο 53.9X. Τέλος για αγορά γραφικής ύλης και λοιπά χρεώνεται ο 64.07.03 «Γραφική ύλη και λοιπά υλικά γραφείων», πιστώνεται ο προμηθευτής 50.00.0X και το ΦΠΑ του εξόδου 54.00.29.

Κλείνοντας πρέπει να επισημανθεί ο Φ.Σ.Κ.. Είναι ένας φόρος που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 1% επί του εισφερόμενου κεφαλαίου και πρέπει να αναφέρεται στις εγγραφές σύστασης μιας ΑΕ. Ο φόρος επιβάλλεται τόσο επί του αρχικού κεφαλαίου των εμπορικών εταιρειών, όπως είναι και μια ΑΕ, όσο και επί του κεφαλαίου που συνεισφέρεται μεταγενέστερα για την αύξησή του.

Μόνο στην περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών ή αποθεματικών δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, γιατί τα κέρδη και τα αποθεματικά έχουν ήδη φορολογηθεί. Για τη σύσταση περνάει στον λογαριασμό 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» και για μεταγενέστερη αύξηση στον λογαριασμό 16.13 «Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων».¹¹⁶

ΓΙΙ) ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το κεφάλαιο για μια ΑΕ αποτελεί το σημαντικότερο κομμάτι της. Εκφράζει ένα ποσό σημαντικής αξίας που διαμορφώθηκε από τις εισφορές των μετόχων κατά τη σύσταση της εταιρίας και κατά μεταγενέστερες αυξήσεις, από κεφαλαιοποιήσεις διαφόρων ποσών προερχόμενα από αποθεματικά ή από αναπροσαρμογή παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας ή από κεφαλαιοποιούμενες υποχρεώσεις προς τρίτους. Για την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου - αρχικού και αυξήσεών του - εφαρμόζονται όσα ορίζονται από τη

¹¹⁶ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά. Το ποσό του κεφαλαίου κατανέμεται σε ίσα μέρη τις μετοχές που αντιπροσωπεύονται από μεταβιβάσιμους ανώνυμους ή ονομαστικούς τίτλους. Το κεφάλαιο ουδέποτε μπορεί να μεταβληθεί αν δεν γίνει πρώτα τροποποίηση του καταστατικού. Το κεφάλαιο μπορεί να δοθεί σε δόσεις άρα θεωρείται μη καταβληθέν και ονομάζεται οφειλόμενο. Μπορεί να ζητηθεί η επόμενη δόση του οφειλόμενου κεφαλαίου με ανακοίνωση του Δ.Σ. σε συγκεκριμένη προθεσμία τότε ονομάζεται κληθέν κεφάλαιο. Οι μετοχές που εκδίδονται και καλύπτουν το κεφάλαιο καλούνται κοινές ή προνομιούχες. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την απόσβεση του ΜΚ, δηλαδή επιστροφή μέρους ή ολόκληρης της ονομαστικής αξίας των μετοχών χωρίς να μειώνεται το μέγεθος που αφορά το μετοχικό κεφάλαιο. Το Ε.Γ.Λ.Σ. χρησιμοποιεί τον λογαριασμό 40 για το κεφάλαιο και τους υπολογαριασμούς:

- 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών»
- 40.01 «Καταβεβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών»
- 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών»
- 40.03 «Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών»
- 40.04 «Κοινό ΜΚ αποσβεσμένο»
- 40.05 «Προνομιούχο ΜΚ αποσβεσμένο»

Επισημάνση όταν πρόκειται για κληθέν κεφάλαιο δεν υπάρχει ιδιαίτερος χειρισμός ή λογαριασμός παρακολούθησης απλά κατά τη χρήση των λογαριασμών 40.02 και 40.03 του οφειλόμενου ΜΚ καλό θα ήταν από κάτω και μέσα σε παρενθέσεις να αναφέρεται το κληθέν ποσό που έχει ζητηθεί να καταβληθεί.¹¹⁷

Το ΜΚ σπάνια ταυτίζεται με τα ίδια κεφάλαια μιας ΑΕ. Συνήθως αποτελεί τμήμα των ιδίων κεφαλαίων τα οποία περιλαμβάνουν αποθεματικά, αδιανέμητα κέρδη, ποσά προς κεφαλαιοποίηση, διαφορές αποτιμήσεων κλπ. Τα συνολικά ίδια κεφάλαια εκφράζουν τη λεγόμενη εσωτερική ή λογιστική αξία της ΑΕ. Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. από το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων αφαιρείται η αξία κτήσεως των μετοχών που έχει στην κατοχή της η επιχείρηση εφόσον δεν υπάρχει ισόποσο με αυτή την αξία αποθεματικό. Αν όμως υπάρχει τέτοιο αποθεματικό οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού ως χρεόγραφα. Το ύψος του ΜΚ εκτός από τα όρια που ορίζει ο νόμος αποτελεί συνάρτηση πολλών

¹¹⁷ ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΑΡΙΣΤ.Γ. ΚΟΝΤΑΚΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ(ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ)2009
ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΛΑΖ.ΓΡ.ΝΤΙΜΕΡΗΣ- Ν.ΔΙΟΝ. ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ.ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ 2009
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

παραγόντων ενδεικτικά: οι ανάγκες χρηματοδότησης των εργασιών της ΑΕ , το ύψος των προβλεπόμενων κερδών συγκριτικά με το μέρισμα.(αν δηλαδή τα κέρδη είναι λίγα το ΜΚ θα είναι χαμηλό ώστε να μην διανεμηθεί πολύ χαμηλό μέρισμα κατά μετοχή), και η ευχέρεια δανειακής χρηματοδοτήσεως της ΑΕ.

ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ

1. Ανάλυση ΜΚ από τους συμβαλλόμενους. Εδώ θα χρεώσουμε τον 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» και θα πιστώσουμε τον 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» ,για την κάλυψη του ΜΚ. Στο επόμενο στάδιο θα χρεώσουμε τον 33.04 «Οφειλόμενο ΜΚ» και θα πιστώσουμε τον 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» για την μεταφορά στον 33.04 των βραχυπρόθεσμα καταβλητέων ποσών. Μετά θα χρεωθεί ο λογαριασμός 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ» και θα πιστωθεί ο 33.04 με τους υπολογαριασμούς για τον κάθε μέτοχο ώστε να κλείσει αυτός ο λογαριασμός και να καταβληθεί το ποσό του κεφαλαίου από τους μετόχους. Στο τέλος για να φαίνεται το κεφάλαιο καταβλημένο θα πρέπει να χρεωθεί ο 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και να πιστωθεί ο 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών». Η ανάλογη διαδικασία ακολουθείται και για τις προνομιούχες μετοχές.¹¹⁸

2. Έκδοση των μετοχών σε δημόσια εγγραφή, έχοντας κοινές και προνομιούχες μετοχές , η έκδοση γίνεται υπέρ το άρτιο και η τράπεζα που θα το αναλάβει κρατάει προμήθεια. Το καθαρό ποσό από τη διάθεση των μετοχών θα μπει σε λογαριασμό όψεως της εταιρίας. Οι εγγραφές που θα πραγματοποιηθούν είναι οι ακόλουθες: χρέωση για τον 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου», πίστωση για τον 40.02 και 40.03 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και «Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» αντίστοιχα. Η οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο θα περαστεί στον 41.01 με τον ομώνυμο τίτλο και θα πιστωθεί. Με αυτή την εγγραφή έχουμε την κάλυψη του κεφαλαίου. Στη συνέχεια θα μεταφερθεί το καταβληθέν ποσό των μετόχων όπως έγινε και παραπάνω από τον 33.03

¹¹⁸ ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΑΡΙΣΤ.Γ. ΚΟΝΤΑΚΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ(ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ)2009
ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΛΑΖ.ΓΡ.ΝΤΙΜΕΡΗΣ- Ν.ΔΙΟΝ. ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ.ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ 2009
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» (πίστωση) στον 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο»(χρέωση). Τέλος θα γίνουν εγγραφές για τη μεταφορά στους αντίστοιχους λογαριασμούς των καταβληθέντων κεφαλαίων έτσι σε πρώτη φάση θα χρεώσουμε τον 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ» και τον 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης» (για τη προμήθεια της τράπεζας) και θα πιστωθεί ο λογαριασμός 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» για να κλείσει. Σε δεύτερη φάση θα χρεωθεί ο λογαριασμός 40.02«Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και ο 40.03«Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» μαζί με τον 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» και θα πιστωθεί ο 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» και ο 40.01 «Καταβεβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» μαζί με τον 41.00 «Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

3. Τμηματική καταβολή του ΜΚ με εμπρόθεσμη καταβολή των δόσεων και υπέρ το άρτιο η τιμή των μετοχών. Στην πρώτη εγγραφή θα χρεωθεί ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» και θα πιστωθεί ο 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και ο 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», ώστε να καλυφθεί η έκδοση μετοχών.¹¹⁹

Στη συνέχεια μεταφέρονται τα ποσά των δόσεων σε λογαριασμούς οφειλόμενων κεφαλαίων τόσο αν είναι βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα έτσι γίνεται η ακόλουθη εγγραφή χρέωση ο 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» και ο 18.12 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» θα χρεωθεί ως μακροπρόθεσμη απαίτηση και θα πιστωθεί ο 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» για να εξισωθεί.

Μετά ακολουθεί η εγγραφή για την πρώτη δόση του κεφαλαίου όπου θα χρεωθεί ο 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ» και θα πιστωθεί ο 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο» για να αρχίσει να κλείνει. Στη συνέχεια θα χρεωθεί ο 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και ο 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» για να κλείσει η διαφορά που προκύπτει υπέρ το άρτιο με την αντίστοιχη πίστωση του 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» και του 41.00 «Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Για την καταβολή της δεύτερης δόσης θα χρεώσουμε τον 38.03 «Καταθέσεις όψεως σε ευρώ» και ο 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο» και στην επόμενη εγγραφή θα χρεωθεί ο 40.02«Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και θα πιστωθεί ο 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ

¹¹⁹ ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΑΡΙΣΤ.Γ. ΚΟΝΤΑΚΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ(ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ)2009
ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΛΑΖ.ΓΡ.ΝΤΙΜΕΡΗΣ- Ν.ΔΙΟΝ. ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ.ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ 2009
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

κοινών μετοχών». Οι ίδιες εγγραφές θα γίνουν και για επόμενες δόσεις ανάλογα πόσες έχουν συμφωνηθεί για να καταβληθούν τμηματικώς ώστε να εξοφληθεί το κεφάλαιο. Αν όμως κάποια δόση είναι σε μακροπρόθεσμο χρονικό διάστημα τότε θα χρεωθεί ο 33.04«Οφειλόμενο κεφάλαιο» και θα πιστωθεί ο 18.12 «Οφειλόμενο κεφάλαιο», ώστε να γίνει η μεταφορά της δόσης σε λογαριασμό βραχυπρόθεσμης απαίτησης.¹²⁰

Οι εγγραφές που αφορούν την τρίτη δόση στο παράδειγμα αυτό θα είναι παρόμοιες με εκείνες που έγιναν αντίστοιχα για την καταβολή της δεύτερης δόσης. Να σημειωθεί ωστόσο κάτι σημαντικό, όταν έχουμε τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου ισχύουν τρία δεδομένα: α) στην άλλη όψη των μετοχών πρέπει να αναγράφεται η διάταξη του άρθρου 12 Ν2190/1920 για την τμηματική καταβολή και η σχετική διάταξη του καταστατικού, β) στο έγγραφο της εταιρίας όπου θα φαίνεται το ονομαστικό κεφάλαιο πρέπει να αναγράφεται το καταβληθέν ποσό αυτού και γ) αν δεν εξοφληθούν όλες οι δόσεις του ΜΚ δεν μπορεί να γίνει αύξηση αυτού χωρίς να δημοσιευθεί η πρόσκληση για την τελευταία πληρωμή.

Στη συνέχεια θα διατυπωθούν τα πιο σημαντικά στάδια ενός ΜΚ που είναι η αύξηση, η μείωση και η απόσβεση αυτού.¹²¹

ΓΙΙΙ) ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Όταν πρόκειται για αύξηση του ΜΚ, την απόφαση παίρνει η ΓΣ με μεγάλη απαρτία ώστε να είναι έγκυρη εκτός και αν η αύξηση έχει προβλεφθεί στο καταστατικό της εταιρίας επομένως αρκεί η συνήθης απαρτία και η απόλυτη πλειοψηφία των παρευρισκόμενων κεφαλαίων. Η αύξηση χωρίζεται σε τυπική και ουσιαστική. Τυπική είναι όταν χαρακτηρίζονται ως ΜΚ μέρη του ίδιου κεφαλαίου, όπως τα αποθεματικά, η διαφορά υπέρ το άρτιο κλπ. Ουσιαστική είναι όταν γίνεται από εισφορές των μετόχων, έτσι αποτελεί η αύξηση για την εταιρία εισροή αγοραστικής δύναμης.

Οι συνήθεις λόγοι για τους οποίους αποφασίζεται αύξηση του ΜΚ είναι : 1) η ανάγκη συγκέντρωσης αγοραστικής δύναμης ώστε να χρηματοδοτηθούν προγράμματα αναπτύξεως της ΑΕ(ουσιαστική αύξηση), 2) η ανάγκη για αύξηση του κεφαλαίου κίνησης(ουσιαστική

¹²⁰ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

¹²¹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

αύξηση)., 3) η ανάγκη αύξησης της πιστοληπτικής ικανότητας της εταιρίας(μπορεί να είναι και τυπική αύξηση καθώς το ΜΚ είναι η εγγύηση της ΑΕ). και 4)η ύπαρξη της πολιτικής περί κερδών και μερισμάτων(τυπική αύξηση καθώς το κατά μετοχή μέρισμα δεν πρέπει να αυξηθεί υπερβολικά συγκριτικά με τα προβλεπόμενα κέρδη).

Οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να αυξηθεί το ΜΚ είναι οι νέες εισφορές μετόχων, η μετατροπή ομολογιών ή άλλων υποχρεώσεων σε μετοχές, η μετατροπή υποχρεώσεως από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων, η κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, η κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων, η κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς από αναπροσαρμογή των αξιών του ισολογισμού και η απορρόφηση άλλης εταιρίας.¹²²

ΝΕΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

Οι εγγραφές είναι ίδιες με αυτές που συναντήσαμε κατά τη σύσταση της εταιρίας. Εγγραφή 1.> χρεώνεται ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» με τους υπολογαριασμούς για τον κάθε μέτοχο, και πιστώνεται ο 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» για την κάλυψη του κεφαλαίου.

Εγγραφή 2.> χρεώνεται ο 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» και θα πιστώνεται ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» για να κλείσει, μεταφέροντας το ποσό σε λογαριασμό βραχυπρόθεσμα καταβλητέων ποσών.

Εγγραφή3.> χρεώνεται ο 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και πιστώνεται ο 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» για να δηλωθεί το κεφάλαιο ως καταβεβλημένο.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ

Για παράδειγμα ότι υπάρχει μια εταιρία και θέλει να κεφαλαιοποιήσει ένα ομολογιακό δάνειο τότε θα γίνουν οι εξής εγγραφές:

Εγγραφή 1. > χρεώνεται ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου»

¹²² ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

και πιστώνεται ο 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» ή ο 40.01 «Καταβεβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών», (αναλόγως το είδος των μετοχών θα γίνει χρήση και του ανάλογου λογαριασμού). Σε αυτή την εγγραφή φαίνεται η αύξηση του κεφαλαίου καθώς και η υποχρεωτική μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές για την καταβολή του ανάλογου ποσού σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου.¹²³ Εγγραφή 2.> χρεώνεται ο 45.01 «Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ μετατρέψιμα» και πιστώνεται ο 53.04 «Ομολογίες πληρωτέες». Σε αυτή την εγγραφή φαίνεται η απαίτηση των ομολογιούχων της ΑΕ που δημιουργήθηκε από την απόσυρση των ομολογιών αφού θα μετατραπούν σε μετοχές.

Τέλος

Εγγραφή 3.> χρεώνεται ο 53.04 «Ομολογίες πληρωτέες» και πιστώνεται ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» εδώ συμψηφίζεται η απαίτηση και η υποχρέωση των ομολογιούχων μετόχων, έτσι τακτοποιείται λογιστικά η αύξηση του κεφαλαίου.

Θα μπορούσε ωστόσο να παραληφθεί ο λογαριασμός 53.04 και οι δύο τελευταίες εγγραφές να γίνουν μία, έτσι θα χρεωνόταν ο λογαριασμός του δανείου και θα πιστωνόταν ο λογαριασμός των μετόχων προς τακτοποίηση.

Επίσης αν υπήρχε διαφορά στην ημερομηνία και η πρώτη εγγραφή πραγματοποιείται σε προγενέστερη ημερομηνία από την τρίτη αντί των λογαριασμών που χρησιμοποιήσαμε θα γινόταν χρήση των 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» ή 40.03 «Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών».

Ανάλογες εγγραφές θα γίνουν για κεφαλαιοποίηση και λοιπών υποχρεώσεων της ΑΕ.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ ΑΠΟ ΕΞΑΓΟΡΑ ΙΔΡΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Οι ιδρυτικοί τίτλοι χωρίζονται σε κοινούς και εξαιρετικούς δεν έχουν ωστόσο ονομαστική αξία ούτε αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένη υποχρέωση της ΑΕ προς τους κομιστές αυτών, μέχρι την απόφαση εξαγοράς αυτών. Επομένως γίνεται χρήση μόνο των λογαριασμών τάξεως ώστε να γίνει η απεικόνιση αυτών. Στο ζεύγος των λογαριασμών ο χρεωστικός απεικονίζει τις υπηρεσίες των ιδρυτών και ο πιστωτικός απεικονίζει τους τίτλους που εκδόθηκαν. Σύμφωνα με τον Ε.Γ.Α.Σ. οι σχετικοί λογαριασμοί θα ενταχθούν ως δευτεροβάθμιοι των 04 και 08,

¹²³ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

λογαριασμοί τάξεως, διαφόρων λογαριασμών πληροφοριών χρεωστικός και πιστωτικός αντίστοιχα.¹²⁴

Το ποσό που οφείλει η επιχείρηση από την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων φέρεται σε πιστωτικό λογαριασμό με τίτλο «Δικαιούχοι αξίας εξαγοράς ιδρυτικών τίτλων» (53.98.XX) και με εγγραφές ανάλογες με εκείνες των ομολογιών ή άλλων υποχρεώσεων σε μετοχές. Οι εγγραφές τάξεως κατά την έκδοση και παράδοση κοινών και εξαιρετικών τίτλων θα είναι ως εξής :

Εγγραφή 1.> 04.XX «Υπηρεσίες Ιδρυτών» χρέωση και 08.XX «Κοινοί Ιδρυτικοί Τίτλοι» πίστωση (έκδοση και χορήγηση στους ιδρυτές των κοινών τίτλων).

Εγγραφή 2.> 04.XX «Εξαιρετικές υπηρεσίες Ιδρυτών» χρέωση και 08.XX «Εξαιρετικοί Ιδρυτικοί Τίτλοι» πίστωση (έκδοση και χορήγηση στους ιδρυτές εξαιρετικών τίτλων).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Όταν η αύξηση του ΜΚ γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, προκύπτουν ορισμένα φορολογικά προβλήματα. Το φορολογικό καθεστώς είχε θεσπίσει πριν από τον Ν2065/1992, ότι τόσο η κεφαλαιοποίηση όσο και η διανομή αποθεματικού φορολογικά θεωρούνταν ως πράξη διανομής μερίσματος από τούς μετόχους και παρακρατούνταν ο αναλογούν φόρος επί διανεμόμενων μερισμάτων, ο οποίος αποδιδόταν στο Δημόσιο. Από την άλλη όμως, αν τα αποθεματικά αυτά όταν δημιουργούνταν είχαν υποβληθεί σε φόρο εισοδήματος, τότε η εταιρία θα είχε το δικαίωμα να απαιτεί από το δημόσιο την επιστροφή του φόρου που είχε καταβληθεί κατά τη δημιουργία των αποθεματικών. Ο χειρισμός αυτός στηριζόταν στην αντίληψη του φορολογικού νομοθέτη, που θεωρούσε πως τα διανεμόμενα κέρδη (μερίσματα, αμοιβές Δ.Σ. κ.λπ.) ήταν τα εισοδήματα των προσώπων που τα εισέπρατταν και τους φορολογούσε, ενώ το νομικό πρόσωπο της εταιρίας φορολογούταν μόνο για τα μη διανεμόμενα κέρδη (αποθεματικά, κέρδη εις νέο).¹²⁵

Ύστερα από φορολογικές και νομοθετικές αλλαγές πάνω σε αυτό το ζήτημα το καίριο σημείο των αποθεματικών βρίσκεται στο ότι αν κατά το σχηματισμό τους ήταν αφορολόγητα τότε φορολογούνται αυτοτελώς κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίησή τους με το συντελεστή

¹²⁴ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

¹²⁵ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

φορολογίας κερδών που ισχύει κατά τη στιγμή διάλυσης του αποθεματικού. Σύμφωνα με τις παρακάτω ΠΟΛ ο συντελεστής φορολογίας των αποθεματικών είναι 15%

(ΠΟΛ.1007/2.1.2014 και ΠΟΛ 1264/2014). Οι εγγραφές είναι οι εξής :

Εγγραφή 1.> χρεώνεται ο 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» και πιστώνεται ο 40.02«Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών». Η εγγραφή αυτή αφορά την κάλυψη της αυξήσεως του ΜΚ με έκδοση, εδώ, κοινών μετοχών. Ανάλογες εγγραφές μπορούν να γίνουν για τις προνομιούχες μετοχές.

Εγγραφή 2.>χρεώνεται ο 41.05 «Έκτακτα αποθεματικά» και πιστώνεται ο 88.07 «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση». Εδώ ουσιαστικά μεταφέρεται το ποσό προς κεφαλαιοποίηση στον δευτεροβάθμιο λογαριασμό του 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση». Πρέπει να γίνεται αυτή η εγγραφή κάθε φορά που υπάρχουν αποθεματικά προς διάθεση.

Εγγραφή 3.> χρεώνεται ο 88.07 «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» και πιστώνεται ο 33.03«Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου». Σε αυτή την εγγραφή μεταφέρεται το προς κεφαλαιοποίηση ποσό στον 33.03 για εξόφληση της υποχρέωσης των μετόχων για την κάλυψη του ΜΚ. Σύμφωνα όμως με το Ε.Γ.Λ.Σ. θα έπρεπε να περνάει το ποσό προς κεφαλαιοποίηση από τον 53.01.XX «Διανεμόμενα αποθεματικά για αύξηση ΜΚ», έτσι θα γίνονταν οι εξής εγγραφές: α) χρέωση ο 88.07 «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» και πίστωση ο 53.01 / 53.01.XX «Διανεμόμενα αποθεματικά για αύξηση ΜΚ», και μετά β)χρέωση ο 53.01/53.01.XX «Διανεμόμενα αποθεματικά για αύξηση ΜΚ» και πίστωση ο 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου», αντί για την εγγραφή που προαναφέρθηκε.¹²⁶

Ο λογαριασμός 53.001 μπορεί να δικαιολογηθεί από την άποψη ότι η κεφαλαιοποίηση ισοδυναμεί με διανομή μερίσματος.

Εγγραφή 4.> χρεώνεται ο 40.02«Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και πιστώνεται ο 40.00 «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών». Το οφειλόμενο κεφάλαιο μέσα από αυτή την εγγραφή χαρακτηρίζεται πλέον ως καταβλημένο.

Εγγραφή 5.> χρεώνεται ο 88.08.XX «Φόρος κεφαλαιοποιήσεως αποθεματικών» και πιστώνεται ο 54.09.XX «Φόρος κεφαλαιοποιήσεως αποθεματικών οφειλόμενος». Μειώνονται ,με την παραπάνω χρέωση του 88.08.XX,τα προς διάθεση αποτελέσματα χρήσεως κατά την κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών με τον αναλογούν φόρο και η πίστωση του 54.09.XX

¹²⁶ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

δηλώνει την οφειλή προς το Δημόσιο. Η καταβολή του ποσού ώστε να κλείσει ο λογαριασμός πρέπει να γίνει μέσα σε ένα μήνα κατόπιν έγκρισης της ΓΣ για την κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού.

Διευκρίνιση αν υπάρχει κεφαλαιοποίηση με διαφορά υπέρ το άρτιο είναι απλός ο λογιστικός χειρισμός καθώς δεν προκύπτουν φορολογικά θέματα, αφού η διαφορά αυτή έχει σχηματιστεί από τις εισφορές των μετόχων και όχι από κέρδη. Η χρήση όμως αυτής απαγορεύεται από το νόμο για πληρωμή μερισμάτων για αυτό η κεφαλαιοποίηση γίνεται με άμεση μεταφορά στο ΜΚ. Άρα ως εγγραφή έχουμε 41.00 «Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο»(χρέωση) και 40.00 ή 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών ή προνομιούχων μετοχών» (πίστωση). Η κεφαλαιοποίηση αποθεματικού ή η διαφορά εκδόσεως μετοχών υπέρ το άρτιο ονομάζεται τυπική αύξηση του ΜΚ. Με την κεφαλαιοποίηση του ποσού μπορεί να αυξηθεί η ΟΑ των μετοχών ή να εκδοθούν νέες οι οποίες θα διανεμηθούν δωρεάν στους μετόχους κατ' αναλογία των μετοχών που κατέχει ο καθένας. Μπορεί να υπάρξει και συνδυασμός αυτών.¹²⁷

Τέλος η κεφαλαιοποίηση της διαφοράς υπέρ το άρτιο καθώς και των αφορολόγητων αποθεματικών προκύπτει υποχρέωση καταβολής φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ

Η κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις συνδέεται με τις διατάξεις περί διανομής κερδών. Η ολοκλήρωση των διαδικασιών για την κεφαλαιοποίηση του μερίσματος δεν θα πραγματοποιηθεί κατά τη χρήση που πραγματοποιείται το μέρισμα, αλλά στην επόμενη όπου και θα καταβληθεί. Έτσι με το κλείσιμο της χρήσης το μέρισμα που είναι για κεφαλαιοποίηση θα μεταφερθεί από τον λογαριασμό 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα» στον 43.02 «Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου», ο λογαριασμός αυτός δεν αποτελεί υποχρέωση αλλά είναι λογαριασμός καθαρής θέσης στην κατηγορία των ίδιων κεφαλαίων στα ποσά που προορίζονται για αύξηση του ΜΚ. Έτσι στην χρήση που κλείνει έχουμε την εγγραφή που αναφέραμε για την μεταφορά μερίσματος προορισμένου για αύξηση ΜΚ

Εγγραφή 1.> χρέωση ο 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα» και πίστωση ο 43.02 «Διαθέσιμα

¹²⁷ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου» και στην επόμενη χρήση και αφού ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις περί αύξησης του κεφαλαίου θα

Εγγραφή 2.> χρεωθεί ο 43.02 «Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου» και θα πιστωθεί ο 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών».

Ο λογαριασμός 43.00 «Μέτοχοι λογαριασμός κεφαλαίου» δεν δημιουργείται με αντίστοιχη χρέωση του ΜΚ επειδή το κεφαλαιοποιημένο μέρος βρίσκεται σε λογαριασμό καθαρής θέσης και είναι αρκετό να γίνει η μεταφορά του στο ΜΚ.

Στον τρόπο διανομής μετοχών αντί μερισμάτων καταφεύγουν συχνά οι ΑΕ για να διατηρούν τη ρευστότητα τους και να αποφεύγεται η εκταμίευση μετρητών κυρίως αν συντρέχει επέκταση των δραστηριοτήτων της εταιρίας ή νέες επενδύσεις.¹²⁸

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατόπιν νομοθετικών αλλαγών και σε βάθος χρόνου οι αξίες των παγίων στοιχείων αναπροσαρμόζονται βάση της οικονομικής πραγματικότητας, η οποία είναι απολύτως λογικό να μην συνάδει με την προηγούμενη υφιστάμενη οικονομική ανάπτυξη. Για το λόγο αυτό εκδίδονται νομοθετικά κείμενα που καθορίζουν την έκταση της αναπροσαρμογής, τον υπολογισμό αυτής, τη φορολογική μεταχείριση καθώς και όποιες διαφορές μπορεί να έχουν προκύψει βάση των νέων δεδομένων. Οι λογιστικοί χειρισμοί των αναπροσαρμογών είναι συγκριτικά απλοί. Οι λογαριασμοί των πάγιων στοιχείων που αναπροσαρμόζονται, χρεώνονται με τις διαφορές που έχουν απαιτηθεί ώστε να φτάσουν στην αναπροσαρμοσμένη αξία τους με πίστωση του αντίστοιχου λογαριασμού αναπροσαρμογής που τον συναντάμε στην ομάδα 4 του Ε.Γ.Λ.Σ. και συγκεκριμένα στον λογαριασμό 41 Αποθεματικά- διαφορές αναπροσαρμογής- επιχορηγήσεις επενδύσεων και ιδίως στον 41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων», σύμφωνα με τον εκάστοτε νόμο αναπροσαρμογής.

Αν παράλληλα τα αναπροσαρμοσμένα στοιχεία υπόκεινται σε απόσβεση, θα γίνει αναπροσαρμογή στο σύνολο των ήδη αποσβεσμένων στοιχείων, έτσι θα χρεωθεί ο λογαριασμός 41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων»,

¹²⁸ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

και θα πιστωθεί ο ανάλογος λογαριασμός του συνόλου των αποσβεσμένων στοιχείων, ώστε να φτάσουν την αναπροσαρμογή της αξίας τους. Τις περισσότερες φορές δίνεται η ευχέρεια βάση νόμου να κεφαλαιοποιηθεί το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού 41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων» είτε με έκδοση νέων μετόχων που διανέμονται δωρεάν στους παλιούς μετόχους κατ' αναλογία των μετοχών που διαθέτουν είτε αυξάνοντας την ονομαστική αξία των παλιών μετοχών είτε με μικτό τρόπο. Λογιστικά η εγγραφή είναι η εξής:

Εγγραφή.> χρέωση ο 41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων»

και πίστωση ο 40.00 ή 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» ή «Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών».

Ουσιαστικά η παραπάνω εγγραφή αφορά μια τυπική αύξηση του ΜΚ έτσι δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθούν οι λογαριασμοί των μετόχων για την κάλυψη της αύξησης και για το οφειλόμενο κεφάλαιο αντίστοιχα.

Για όσες ΑΕ όμως χρησιμοποιούν Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα το θέμα αποτίμησης ενσώματων αποτιμήσεων, ρυθμίζεται από το Δ.Λ.Π. 16, όπου ένα στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων πρέπει να εμφανίζεται με αναπροσαρμογή της αξίας του ώστε να εκφράζεται η πραγματική αξία κατά την ημέρα αναπροσαρμογής, αφού θα έχουν αφαιρεθεί οι μεταγενέστερες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Αυτές οι αναπροσαρμογές πρέπει να γίνονται τακτικά ώστε οι λογιστικές αξίες να μην είναι διαφορετικές από τις πραγματικές αξίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όποια αύξηση προκύπτει πάνω στην αξία των παγίων στοιχείων εμφανίζονται με πίστωση του λογαριασμού 16 των Δ.Λ.Π. «Διαφορές αναπροσαρμογής» εκτός αν αφορά προηγούμενη υποτίμηση του στοιχείου η οποία είχε βαρύνει τα έξοδα, οπότε και πρέπει να καταχωρούνται ως έσοδο μέχρι να καλυφθεί η προηγούμενη υποτίμηση. Επομένως η διαφορά υποτιμήσεως πρέπει να καταχωρείται ως δαπάνη. Αν για αυτό το στοιχείο του 16 υπάρχουν προηγούμενων ετών πιστωτικές διαφορές αναπροσαρμογής, τότε θα γίνεται χρέωση του λογαριασμού μέχρι να μηδενιστεί το υπόλοιπο.

129

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΛΛΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

¹²⁹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

Έστω ότι υπάρχουν δύο εταιρίες που η μία θα απορροφήσει την άλλη, με τη απορροφούσα εταιρία να εκδίδει νέες πρόσθετες μετοχές κάποιας ονοματικής αξίας (όλες οι μετοχές πρέπει να έχουν την ίδια ΟΑ), ίδιας ΟΑ με αυτές των ήδη υπαρκτών μετοχών, αλλά με τιμή έκδοσης υπέρ το άρτιο ίση με την εσωτερική αξία της μετοχής που εκδίδεται. Σε περίπτωση που η αξία έκδοσης των μετοχών που θα δοθούν στην απορροφούμενη εταιρία είναι κατώτερη από την καθαρή θέση των ενεργητικών και παθητικών στοιχείων της απορροφούμενης που θα μεταβιβασθούν λόγω της συγχώνευσης, τότε η απορροφούσα εταιρία θα καλύψει την όποια διαφορά με μετρητά με ότι προβλέπει ο νόμος, να σημειωθεί πως η διαφορά θα διανεμηθεί στους μετόχους της απορροφούμενης εταιρίας.

Το πρώτο στάδιο που πρέπει να γίνει ώστε να ολοκληρωθεί η απορρόφηση των εταιριών είναι να υπολογισθεί η σχέση ανταλλαγής των μετοχών. Βασικοί παράμετροι είναι η αξία έκδοσης των νέων μετοχών (προκύπτει από την καθαρή θέση της απορροφούσας εταιρίας δια τον αριθμό των μετοχών), η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών και η διαφορά υπέρ το άρτιο(προκύπτει από την αφαίρεση των παραπάνω). Παίρνοντας υπ' όψιν την καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρίας διαιρείται η αξία έκδοσης των μετοχών και προκύπτουν οι μετοχές στο περίπου.

Στη συνέχεια θα βρεθεί η αύξηση της απορροφούσας εταιρίας (προκύπτει από τις μετοχές απορροφούμενης εταιρίας επί την ΟΑ) και θα προστεθεί με την διαφορά υπέρ το άρτιο (προκύπτει από τις μετοχές της απορροφούμενης εταιρίας επί τη διαφορά υπέρ το άρτιο). Το παραπάνω σύνολο θα ορισθεί ως η αύξηση της καθαρής θέσης της απορροφούσας εταιρίας. Τέλος αφαιρείται η καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρίας και προκύπτει η διαφορά που πρέπει να καταβληθεί συνήθως σε μετρητά. Οι περιορισμοί στην καταβολή της διαφοράς είναι πως πρέπει να είναι μικρότερη η διαφορά από το 10% της εκάστοτε ΟΑ των μετοχών που θα δοθούν στους μετόχους της απορροφούμενης εταιρίας, και πως το σύνολο της αξίας των μετοχών που δίνονται θα πρέπει να μην υπερβαίνει τη καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρίας.¹³⁰

Η σχέση ανταλλαγής προκύπτει από την εξής σχέση :

Αριθμός μετοχών (νέων) της απορροφούσας εταιρίας

Αριθμός μετοχών της απορροφούμενης εταιρίας

¹³⁰ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

Δηλαδή θα ανταλλαχθούν (χ) μετοχές της απορροφούσας εταιρίας έναντι (ψ) μετοχών της απορροφούμενης εταιρίας. Πολλές φορές ωστόσο ο αριθμός των μετοχών που θα πρέπει να ανταλλαχθούν δεν είναι ακέραιος, για αυτό λαμβάνονται υπ' όψιν οι ήδη υπάρχουσες μετοχές που διαθέτει ο μέτοχος της απορροφούμενης εταιρίας και πολλαπλασιαζόμενες με το κλάσμα που έχει προκύψει, απορρέουν οι μετοχές της απορροφούσας εταιρίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο μέτοχος μαζί με τις μετοχές θα λάβει και ένα αποδεικτικό έγγραφο κλασματικών δικαιωμάτων το οποίο αποτελεί μετοχικό τίτλο χωρία να παρέχει ωστόσο το δικαίωμα ψήφου αλλά ούτε και λήψης μερίσματος. Μπορεί με αυτό το έγγραφο ο μέτοχος να κάνει διαπραγματεύσεις μέχρι και να το πουλήσει σε άλλον ενδιαφερόμενο μέτοχο ή αγοράζοντας τα υπόλοιπα κλασματικά δικαιώματα (από τη στιγμή που μιλάμε για δεκαδικό αριθμό), ώστε να αντιπροσωπεύει μια ακέραια μετοχή την οποία μπορεί να παραλάβει από την εταιρία προσκομίζοντας τα αντίστοιχα δικαιολογητικά και έγγραφα.

Επόμενο στάδιο είναι να γίνουν οι εγγραφές της απορροφούμενης εταιρίας:

Εγγραφή 1.> 1X.99 «Αποσβεσμένα πάγια» (χρέωση) και 1X.XX «Πάγια» (πίστωση).

Μεταφορά αποσβέσεων με μείωση αξίας κτήσης παγίων.

Εγγραφή 2.> 33.95 «Λοιποί χρεώστες σε ευρώ» και 33.95.99 «Λογαριασμός συγχωνεύσεως» (χρέωση) και 1X.XX «Πάγια», 20.XX «Αποθέματα», 3X.XX «Απαιτήσεις» και 38.0X «Χρηματικά διαθέσιμα».

Μεταβίβαση ενεργητικού.¹³¹

Εγγραφή 3.> 44.XX «Δάνεια» και 53.XX «Πιστωτές διάφοροι» (χρέωση) και 33.95/ 33.95.00 «Λογαριασμός απορροφήσεως».

Μεταβίβαση παθητικού/ υποχρεώσεων.

Ακόλουθο στάδιο είναι οι εγγραφές της απορροφούσας εταιρίας:

Εγγραφή 1.> 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης αύξησεως ΜΚ», ο υπολογαριασμός που θα χρησιμοποιηθεί θα αφορά την απορροφούμενη εταιρία (χρέωση) και 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά εκδόσεως υπέρ το άρτιο» (πίστωση).

Αύξηση ΜΚ λόγω απορρόφησης.

¹³¹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

Αυτή η εγγραφή έγινε γιατί η κάλυψη αυξήσεως από τους μετόχους της απορροφούμενης εταιρίας και η απορροφούσα εταιρία θα τους θεωρήσει δικούς της μετόχους.

Εγγραφή 2.> 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» και υπολογαριασμό με το όνομα της απορροφούμενης εταιρίας (χρέωση) και 33.03 «Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης αυξήσεως ΜΚ», με τον αντίστοιχο υπολογαριασμό της απορροφούμενης εταιρίας (πίστωση).

Μεταφορά σε λογαριασμό οφειλόμενου κεφαλαίου. Το ποσό που χρεωπιστώνεται είναι το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Εγγραφή 3.> 04.XX «Μετοχικοί τίτλοι προς παράδοση» (χρέωση) και 08.XX «Μέτοχοι λογαριασμός μετοχικών τίτλων» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία.

Αυτή η εγγραφή πραγματοποιείται για τις μετοχές που θα αποδώσει η απορροφούσα εταιρία μέσω της απορροφούμενης στους μετόχους αυτής.

Εγγραφή 4.> 1X.XX « Πάγια», 20.XX «Αποθέματα», 3X.XX «Απαιτήσεις» και 38.XX «Διαθέσιμα» (χρέωση) και ο 53.98 «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία (πίστωση).

Παραληφθέντα ενεργητικά στοιχεία αν τυχόν υπάρχουν γίνεται χρήση των άνω λογαριασμών.

Εγγραφή 5.> 53.98 «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία (χρέωση) και 44.XX «Δάνεια» και 5X.XX «Πιστωτές διάφοροι» (πίστωση).

Γίνεται η εξής εγγραφή για ανάληψη τυχόν υποχρεώσεων της απορροφούμενης εταιρίας.

Εγγραφή 6.> 53.98 «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία (χρέωση) και 33.04 «Οφειλόμενο κεφάλαιο» με ανάλογο υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία, ώστε να γίνει ο διακανονισμός του οφειλόμενου κεφαλαίου.

Εγγραφή 7.> 40.02 «Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών» και 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά εκδόσεως υπέρ το άρτιο» (χρέωση) και 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» και 41.00 «Καταβλημένη διαφορά εκδόσεως υπέρ το άρτιο»(πίστωση).

Εδώ γίνεται μεταφορά στους λογαριασμούς των καταβληθέντων.

Εγγραφή 8.> 53.98 «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία (χρέωση) και 38.00 «Ταμείο» (πίστωση).

Καταβολή χρηματικής διαφοράς προς τακτοποίηση της ανταλλαγής των μετοχών της απορροφούμενης.¹³²

¹³² ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1

Και τέλος

Εγγραφή 9.> 08.XX « Μέτοχοι λογαριασμός μετοχικών τίτλων» με υπολογαριασμό για την απορροφούμενη εταιρία 08.XX.00 (χρέωση) και 04.XX « Μετοχικοί τίτλοι προς παράδοση» (πίστωση).

Ουσιαστικά εδώ γίνεται αντιλογισμός της προηγούμενης εγγραφής τάξεως.

Έτσι ολοκληρώθηκαν όλες οι εγγραφές που αφορούν την απορρόφηση δύο εταιριών.

Τελικό στάδιο είναι να κλείσουν και τα βιβλία της απορροφημένης εταιρίας. Αυτό που απομένει είναι να γίνουν οι εγγραφές αυτές που απαιτούνται για να γίνει η είσπραξη της χρηματικής διαφοράς και να παραλειφθούν οι τίτλοι, ώστε να αποδοθούν στους μετόχους και να κλείσουν οι λογαριασμοί της απορροφούμενης εταιρίας.

Εγγραφή 1.> 38.00 «Ταμείο» (χρέωση) και 33.95 «Λοιποί χρεώστες σε ευρώ» με τον υπολογαριασμό 33.95.00 για την απορροφούσα εταιρία (πίστωση). Σαν ποσά εδώ μπαίνουν όσα καταβλήθηκαν από την απορροφούσα εταιρία στους μετόχους της απορροφούμενης εταιρίας.

Εγγραφή 2.> 34.XX «Χρεόγραφα» με τον ανάλογο υπολογαριασμό της απορροφούσας εταιρίας (χρέωση) και 33.95 «Λοιποί χρεώστες σε ευρώ» με τον υπολογαριασμό 33.95.00 για την απορροφούσα εταιρία (πίστωση). Όστε να γίνει η ανταλλαγή των μετοχών όπως προκύπτει από τη σχέση ανταλλαγής που αναφέρθηκε πιο πάνω.

Εγγραφή 3.> 40.00 « Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» , 41.00 « Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», 41.XX «Αποθεματικά», 41.XX «Διαφορές εκτιμήσεως επιτροπής» (χρέωση) και 42.XX « Αποτελέσματα εις νέο» , 53.XX «Μέτοχοι, λογαριασμός συγχωνεύσεως» (πίστωση).

Κλείσιμο λογαριασμών καθαρής θέσεως.

Εγγραφή 4.> 53.XX «Μέτοχοι λογαριασμός συγχωνεύσεως» (χρέωση) και 34.XX «Χρεόγραφα» , 34.XX.XX για τις μετοχές της απορροφούσας εταιρίας (πίστωση). Για να κλείσει ο λογαριασμός αυτός που προέκυψε από τη σχέση ανταλλαγής που αναφέρθηκε πιο πάνω. Τέλος

Εγγραφή 5.> 33.XX « Μέτοχοι λογαριασμός συγχωνεύσεως» (χρέωση) και 38.00 «Ταμείο» (πίστωση). Αυτή η εγγραφή γίνεται για την απόδοση στους πρώην μετόχους μιας διαφοράς ανά παραδοθείσα αποσυρόμενη μετοχή.

Μετά από όλες αυτές τις εγγραφές οι λογαριασμοί της απορροφούμενης εταιρίας έχουν πλέον

ΓΙΥ) ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας είναι η απόδοση, στους μετόχους της εταιρείας, της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, που γίνεται από το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο έπειτα από νομότυπη απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως. Σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας, με το σχετικό ποσό της μείωσης που αποφασίζεται νομότυπα χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» ή 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών», κατά περίπτωση, με πίστωση του λογαριασμού 53.16 «Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου», ο οποίος τελικά εξισώνεται με την καταβολή στους μετόχους των σχετικών ποσών, ή ολόκληρου του ποσού στο ταμείο. Δεν αρκεί ωστόσο η νομότυπη απόφαση της ΓΣ με πλειοψηφία τα 2/3 των ψήφων (αυξημένη) που εκπροσωπούνται στη συνέλευση, με αυξημένη απαρτία για να γίνει η μείωση του ΜΚ. Η μείωση υπόκειται σε αυστηρότερες διατυπώσεις συγκριτικά με την αύξηση του ΜΚ. Επιπλέον πρέπει στη μείωση του ΜΚ, να ορίζεται από την απόφαση της ΓΣ, η ανάλογη ποινή ακυρότητας, ο σκοπός της μείωσης και ο τρόπος πραγματοποίησης. Η μείωση του ΜΚ συνδυάζεται κάποια στιγμή με ταυτόχρονη ουσιαστική αύξηση αυτού. Αυτό κυρίως συμβαίνει αν πρόκειται για μείωση που αποβλέπει στην απόσβεση ζημιών. Αν αναγράφονται ζημίες στον ισολογισμό δεν επιτρέπεται η διανομή μερισμάτων μέχρι την απόσβεση ολοκληρωτικά των ζημιών. Ωστόσο αν εξαρτάται να συντελεσθεί από τα ετήσια κέρδη θα αργήσει πολύ πιθανόν. Η εταιρία αποσβένει τη ζημία με μείωση του κεφαλαίου και ταυτόχρονα με αύξηση αποκαθιστά το κεφάλαιο στο ίδιο ή σε νέο ύψος ώστε να συντελεσθεί η χρηματοοικονομική εξυγίανσή της. Η μείωση διακρίνεται σε υποχρεωτική και εκούσια. Υποχρεωτική έχουμε όταν δεν καλυφθεί ολόκληρο το ΜΚ κατά την έκδοση των μετοχών και όταν πρόκειται για αυτεπάγγελτο μέτοχο όπου η εταιρία δεν

¹³³ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

κατορθώσει να πουλήσει τις μετοχές του.¹³⁴

Εκούσια μείωση έχουμε όταν το ΜΚ είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με τις εργασίες της εταιρίας, όταν η απόσβεση των ζημιών εμφανίζονται στον ισολογισμό και όταν υπάρχει αδυναμία διανομής των κερδών αφού δεν πραγματοποιούνται σωστά. Μείωση έχουμε όταν γίνεται ισόποση μείωση της ΟΑ όλων των μετοχών, όταν αγοράζονται μετοχές που η ΟΑ αντιπροσωπεύει το ποσό μείωσης του ΜΚ, ή όταν μειώνοντας τον αριθμό των μετοχών είτε με αντικατάσταση των μετοχών με μικρότερο αριθμό νέων που δίνονται στους παλιούς μετόχους κατ' αναλογία των παλιών οι οποίες αποσύρονται, είτε με συνένωση πολλών μετοχών και αντικατάσταση τους με μια νέα της οποίας η ΟΑ είναι μικρότερη από την ΟΑ των μετοχών που συνενώνονται.

Οι λογιστικές εγγραφές της μείωσης του ΜΚ είναι οι εξής:

(1) Όταν αποδίδεται τμήμα του ΜΚ στους μετόχους.

Εγγραφή 1.> 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών», 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» (χρέωση) και 53.16 «Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου» (πίστωση).

Εγγραφή 2.> 53.16 «Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου» (χρέωση) και 38.00 « Ταμείο» (πίστωση).

(2) Όταν συμψηφίζεται ζημία.

Εγγραφή.> 41.02 «Αποθεματικό τακτικό», 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών», 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» (χρέωση) και 42.02 «Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων» (πίστωση).

(3) Όταν γίνεται απόκτηση μετοχών αγοράζοντας τες και ακυρώνονται.

Εγγραφή 1.> 34.25 «Ίδιες μετοχές»/ 34.25.XX «Μετοχές αποκτώμενες για μείωση του ΜΚ» (χρέωση) και 38.00 «Ταμείο», 81.03 « Έκτακτα κέρδη»/ 81.03.99 «Λοιπά έκτακτα κέρδη» (πίστωση).

Εγγραφή 2.> 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» (χρέωση) και 34.25 «Ίδιες μετοχές»/ 34.25.XX «Μετοχές αποκτώμενες για μείωση του ΜΚ» (πίστωση).

Η άνω είναι ουσιαστικά εγγραφή ακύρωσης. Αν υπήρχε ζημία δηλαδή αν οι μετοχές είχαν αγορασθεί σε τιμή μεγαλύτερη της ΟΑ τότε θα γινόταν χρήση του 81.02.99 «Λοιπές έκτακτες

¹³⁴ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apotheirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

ζημίες», και όχι του 81.03.99 «Λοιπά έκτακτα κέρδη». ¹³⁵

ΓΥ) ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας είναι η απόδοση στους μετόχους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, η οποία προβλέπεται από το καταστατικό και γίνεται, είτε από τα προς διάθεση κέρδη, είτε από τα αποθεματικά της εταιρείας. Με τον τρόπο αυτό δεν επηρεάζεται η ακεραιότητα του ΜΚ παρόλο που απόσβεση σημαίνει μείωση καθαρής θέσεως. Δεν είναι επιστροφή ανάλογη του ποσού των μετοχών τους ή του μέρους που έχει πληρωθεί. Είναι η καταβολή ολόκληρου ή κομμάτι της ονομαστικής αξίας των μετοχών του ΜΚ στους μετόχους.

Η απόσβεση του ΜΚ φανερώνει οικονομική ευρωστία της εταιρίας και για αυτό πολλές φορές πραγματοποιείται για λόγους γοήτρου.

Με την απόσβεση χορηγούνται μετοχές επικαρπίας χωρίς ονομαστική αξία παρέχουν όλα τα δικαιώματα στο μέτοχο εκτός από το δικαίωμα στη διανομή του πρώτου μερίσματος και στο δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή ΜΚ, αν γίνει λύση της εταιρίας και εφόσον μπορούν να συμμετάσχουν στη διανομή των αποθεματικών.

Για την απόσβεση ΜΚ απαιτείται λήψη απόφασης από τη ΓΣ με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία όταν ορίζεται στο καταστατικό, με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία όταν δεν προβλέπεται μέσα στο καταστατικό. Η απόφαση της ΓΣ δημοσιεύεται.

Δικαιώματα μετόχων που οι μετοχές τους έχουν αποσβεστεί:

- 1)δικαίωμα επιστροφής της εισφοράς τους και
- 2) δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή πρώτου μερίσματος που εισπράττεται μόνο από τους μετόχους που οι μετοχές τους δεν έχουν αποσβεστεί , άρθρο 15^α παρ.4 του ΚΝ.2190/19220.

Σε περίπτωση αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

Α)Με το ποσό της αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου από τα καθαρά κέρδη , που αποφασίζεται νομότυπα, έχουμε την εξής εγγραφή

Εγγραφή 1.> 88.99 «Κέρδη προς διάθεση» (χρέωση), και 53.16 «Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόσβεση κεφαλαίου».

¹³⁵ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

Εγγραφή 2.> 53.16 «Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόσβεση κεφαλαίου» (χρέωση) και 38.00 «Ταμείο» (πίστωση).¹³⁶

Ο λογαριασμός 53.16 εξισώνεται με την καταβολή στους μετόχους των σχετικών ποσών.

Εγγραφή 3.> 40.00 «Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών», 40.01 «Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών» (χρέωση) και 40.04 «Κοινό ΜΚ κοινών μετοχών», 40.01 «Προνομιούχο ΜΚ αποσβεσμένο» (πίστωση).

Οι μετοχές επικαρπίας, που εκδίδονται σε αντικατάσταση των μετοχών που ακυρώνονται, καταχωρούνται σε λογαριασμούς τάξεως (λογ. 04 και 08).

Εγγραφή 4.> 04 «Λογαριασμοί διάφοροι πληροφοριών χρεωστικοί», 04.XX «Μετοχές επικαρπίας» (χρέωση) και 08 «Λογαριασμοί διάφοροι πληροφοριών πιστωτικοί» 08.XX «Κομιστές μετοχών επικαρπίας» (πίστωση). Εκδοθείσες μετοχές επικαρπίας σε αντικατάσταση κοινών και προνομιούχων μετοχών λόγω αποσβέσεως ΜΚ. Κατά την απόσβεση του ΜΚ σε αντικατάσταση των μετοχών που αποσβένονται χορηγούνται μετοχές επικαρπίας οι οποίες δεν έχουν ΟΑ εξακολουθούν όμως να παρέχουν δικαιώματα στον μέτοχο αυτά είναι το δικαίωμα για συμμετοχή στη διανομή πρώτου μερίσματος και το δικαίωμα για συμμετοχή στη διανομή του ΜΚ σε περίπτωση που η εταιρία προχωρήσει σε λύση. Μετοχές επικαρπίας δεν εκδίδονται όταν η απόσβεση είναι μερική του ΜΚ με μείωση της ΟΑ όλων των μετοχών.

Β) Σε περίπτωση που η απόσβεση ή μέρος αυτής γίνεται με χρησιμοποίηση αποθεματικών: Εγγραφή 1.> 41.05 «Έκτακτα αποθεματικά»/ 41.05.XX «Έκτακτο αποθεματικό για απόσβεση ΜΚ» (χρέωση) και 88.07 «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (πίστωση).

Εγγραφή 2.> 88.07 «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (χρέωση) και 53.16 «Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόσβεση κεφαλαίου» (πίστωση). Σε αυτή την εγγραφή να σημειωθεί πως η μεταφορά του ποσού σε πίστωση των μετοχών δεν γίνεται απευθείας από το λογαριασμό 88.07 αλλά περνάει πρώτα από το λογαριασμό 88.99 «Κέρδη προς διάθεση».

Εγγραφή 3.> 53.16 «Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόσβεση κεφαλαίου» (χρέωση) και 38.00 «Ταμείο» (πίστωση).

Εγγραφή 4.> 40.00 «Μετοχικό κεφάλαιο καταβλημένο κοινών μετοχών» (χρέωση) και 40.04 «Κοινό ΜΚ αποσβεσμένο» (πίστωση). Τέλος,

¹³⁶ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm

Εγγραφή 5.>04.XX «Μετοχές επικαρπίας» (χρέωση) και 08.XX «Κομιστές μετοχών επικαρπίας» (πίστωση).¹³⁷

ΓVI) ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Όταν υπολογιστεί ο φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη της ΑΕ, υπολογίζονται τα ποσά τα οποία θα διατεθούν για τακτικό αποθεματικό και θα διανεμηθούν ως μερίσματα, αμοιβές ΔΣ μελών κλπ. Το ποσό του τακτικού αποθεματικού υπολογίζεται αν από τα καθαρά κέρδη αφαιρεθεί ο φόρος εισοδήματος.

Σύμφωνα με τον Ν2190/1920 άρθρο 45 ορίζεται πως «τα καθαρά κέρδη της εταιρίας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεση εκ των πραγματοποιηθέντων ακαθάριστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημίας, των κατά νόμων αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους». Ο φόρος εισοδήματος σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών επιβάλλεται στο ολικό ποσό των κερδών, βαρύνει το νομικό πρόσωπο, γι' αυτό τα διανεμόμενα λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών μετά από την αφαίρεση του αναλογούν φόρου εισοδήματος βάσει του συντελεστή που ορίζει ο νόμος.

Όταν στα κέρδη του ισολογισμού προσθέσουμε τις λογιστικές διαφορές και αφαιρέσουμε τα έσοδα από μερίσματα προκύπτουν τα φορολογητέα κέρδη, όπου με τον συντελεστή του φόρου (26% και παρακράτηση φόρου 10%), το σύνολο που θα βγει θα είναι ο φόρος εισοδήματος. Ύστερα αν από τα κέρδη του ισολογισμού αφαιρέσουμε τον φόρο εισοδήματος θα προκύψουν τα καθαρά κέρδη. Από τα καθαρά κέρδη μπορούν να προκύψουν το τακτικό αποθεματικό(15% ή 19%) και το μέρισμα(10%) αν κάθε φορά πολλαπλασιαστούν τα καθαρά κέρδη με τον ανάλογο συντελεστή. Τέλος προσθέτουμε το τακτικό αποθεματικό, το μέρισμα, τις αμοιβές μελών ΔΣ, το έκτακτο αποθεματικό, το υπόλοιπο κερδών εις νέο για να βγει το άθροισμα των καθαρών κερδών. Οι λογιστικές εγγραφές θα είναι :

Εγγραφή1.> 86 «Αποτελέσματα χρήσεως»/ 86.99 «Αποτελέσματα καθαρά χρήσεως» (χρέωση) και 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.00 «Καθαρά κέρδη χρήσης» (πίστωση).

¹³⁷ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1
http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm
<http://epixeirisi.gr>

Μεταφορά των προ φόρου κερδών στο λογαριασμό 88.00.¹³⁸

Εγγραφή 2.> 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.00 «Καθαρά κέρδη χρήσης» (χρέωση) και 54 «Υποχρεώσεις από φόρους τέλη»/ 54.07 «Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών» (πίστωση).

Εδώ φαίνεται ο φόρος επί των φορολογητέων κερδών χρήσεως.

Εγγραφή 3.> 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.00 «Καθαρά κέρδη χρήσης» (χρέωση) και 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.08 «Φόρος εισοδήματος» (πίστωση).

Μεταφέρεται σε αυτή την εγγραφή ο φόρος εισοδήματος στον 88.00 για να προκύψουν τα καθαρά κέρδη.

Εγγραφή 4.> 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.00 «Καθαρά κέρδη χρήσης» (χρέωση) και 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.99 «Κέρδη προς διάθεση» (πίστωση).

Μεταφορά στον 88.99 των καθαρών κερδών.

Εγγραφή 5.> 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»/ 88.99 «Κέρδη προς διάθεση» (χρέωση) και 41 «Αποθεματικά διαφορές αναπροσαρμογής επιχορηγήσεις»/ 41.02 «Τακτικό αποθεματικό»/ 41.05 «Εκτακτα αποθεματικά» (πίστωση) και 53 «Πιστωτές διάφοροι»/ 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα»/ 53.08 «Δικαιούχοι αμοιβών» (πίστωση) και 42 «Αποτελέσματα εις νέο»/ 42.00 «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» (πίστωση).

Διάθεση καθαρών κερδών αφορά αυτή η εγγραφή.¹³⁹

ΓVII) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Αποθεματικά είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί στους μετόχους, ούτε έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο αλλά εμφανίζονται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς καθαρής θέσης με τον όρο αυτόν των 'αποθεματικών'. Η δημιουργία των υπό στενή έννοια αποθεματικών εκφράζεται λογιστικώς με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «Κέρδη προς διάθεση» και πίστωση του κατάλληλου λογαριασμού

¹³⁸ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
<http://epixeirisi.gr>

<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=31059&subid=2&pubid=113194715>

http://www.oeetak.gr/downloads/articles/alifantis_article.pdf

¹³⁹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

<http://epixeirisi.gr>

<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=31059&subid=2&pubid=113194715>

http://www.oeetak.gr/downloads/articles/alifantis_article.pdf

αποθεματικών 41.02,41.03,41.04,41.05 κλπ. Τονίζεται ότι τα αποθεματικά δημιουργούνται αποκλειστικά και μόνο από μη διανεμόμενα καθαρά κέρδη στους μετόχους, τα οποία αποθεματοποιούνται και παραμένουν στην εταιρία αυξάνοντας τα ίδια κεφάλαια της. Δεν υπάρχει δημιουργία αποθεματικών με άλλον τρόπο, σύμφωνα με τις μέχρι τώρα εγκρίσεις του Υπουργείου Οικονομικών, και είναι μεγάλο λάθος να αποκαλούνται αποθεματικά: η διαφορά αναπροσαρμογής, η διαφορά υπέρ το άρτιο, η υπεραξία λόγω συγχώνευσης κλπ, μέχρι και οι προβλέψεις που τις συναντάμε στον λογαριασμό 44 του Ε.Γ.Λ.Σ. . Γενικά η φορολογική αντιμετώπιση αποθεματικών από σχηματισμό αφορολόγητων κερδών ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενα κέρδη είναι αρκετά πολύπλοκη όχι μόνο λόγω του ότι μπορεί να συναντήσει κάποιος πολλές περιπτώσεις αλλά και γιατί υπάρχουν αλλαγές στη φορολογική αντιμετώπιση τους από τότε που δημιουργήθηκαν ως λογαριασμός στο Ε.Γ.Λ.Σ..

Οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τα αποθεματικά είναι:

41 «Αποθεματικά - διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων»

41.00 «Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο»

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η υπέρ άρτιο διαφορά κατά την έκδοση και διάθεση των μετοχών. Δεν επιτρέπεται η διανομή στους μετόχους.

41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο»

41.02 «Τακτικό αποθεματικό»¹⁴⁰

Είναι υποχρεωτικός ο σχηματισμός ΤΑ βάσει νόμου και χρησιμοποιείται για κάλυψη ζημιών όταν δεν υπάρχουν κέρδη ή αυτά που υπάρχουν δεν επαρκούν για να καλύψουν μια ζημιά. Το ύψος ΤΑ ορίζεται στο 1/3 του ΜΚ χωρίς να αποκλείεται από το καταστατικό μεγαλύτερο ποσοστό. Προκύπτει από παρακράτηση που γίνεται βάσει των λογιστικών κερδών ετησίως, με τον δικό τους συντελεστή (15% ή 19%).

41.03 « Αποθεματικά καταστατικού»

41.04 «Ειδικά αποθεματικά»

41.05 «Εκτακτα αποθεματικά»

41.06 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων»

Ο λογαριασμός αυτός πιστώνεται με τις διαφορές αναπροσαρμογής των συμμετοχών ή

¹⁴⁰ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/451/ViewArticle.aspx>

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/kefalaiopoiisi-aforologiton-kai-forologithenton-kata-eidiko-tropo-apothematikon/>

http://www.logistis.gr/files/diafora/Logistikos_xeirismos_-_Th.Grigorakos.doc

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13349/2/VafeidouMsc2008.pdf>

χρεογράφων που λαμβάνουν χώρα σε άλλες εταιρίες με χρέωση των λογαριασμών 18 ή 34.

41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων»

Εδώ έχουμε πίστωση της υπεραξίας των περιουσιακών στοιχείων που προκύπτει από αναπροσαρμογή βάσει νόμου και με αντίστοιχη χρέωση των περιουσιακών στοιχείων κατά την αξία που αυξάνονται λόγω αναπροσαρμογής. Η αναπροσαρμογή αυτή κάθε τέσσερα χρόνια. Αναπροσαρμογή να τονισθεί πως γίνεται μόνο σε κτίρια ή γήπεδα.

41.10 «Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων»

Εδώ ο λογαριασμός κάνει χρήση για τη δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση που λαμβάνουν κάποιες εταιρίες στα πλαίσια παροχής κινήτρων και ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης.

Πιο ειδικοί είναι οι ακόλουθοι λογαριασμοί αποθεματικών 41.08, 41.09, 41.90, 41.91, 41.92, 41.95.

Σε περίπτωση που οι επιχορηγήσεις χαρακτηρίζονται ως αφορολόγητα αποθεματικά με χρέωση του ταμείου ή άλλου λογαριασμού του Ενεργητικού πιστώνεται ο 41.08 χωρίς στο τέλος κάθε χρήσης να γίνεται μεταφορά των επιχορηγήσεων στον λογαριασμό 81.01.05.

Μερικά παραδείγματα λογιστικών εγγραφών είναι τα παρακάτω:

Εγγραφή 1.> 41.91.00 «Αποθεματικά τόκων προθεσμιακών καταθέσεων» (χρέωση) και 88.07.XX «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (πίστωση).

Σε αυτή την εγγραφή έχουμε μεταφορά αποθεματικών για κεφαλαιοποίηση.

Εγγραφή 2.> 88.08.XX «Αποτελέσματα προς διάθεση» (χρέωση) και 54.07.XX «Φόρος εισοδήματος» (πίστωση).

Εδώ φαίνεται και καταχωρείται ο αναλογών φόρος εισοδήματος κεφαλαιοποιημένων αποθεματικών.

Εγγραφή 3.> 88.07.XX «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (χρέωση) και 88.08.XXX « Φόρος εισοδήματος» (πίστωση), 88.99.XXX «Κέρδη προς διάθεση» (πίστωση).

Σε αυτή την καταχώρηση υπολογίζονται τα αποθεματικά σε φόρο εισοδήματος και κέρδη προς διάθεση.¹⁴¹

Εγγραφή 4.> 88.99.XXX «Κέρδη προς διάθεση» (χρέωση) και 43.91.XXX «Αποθεματικά διατεθειμένα για αύξηση κεφαλαίου» (πίστωση).

¹⁴¹ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/451/ViewArticle.aspx>

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/kefalaiopoiisi-aforologiton-kai-forologithenton-kata-eidiko-tropo-apothematikon/>

http://www.logistis.gr/files/diafora/Logistikos_xeirismos_-_Th.Grigorakos.doc

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13349/2/VafeidouMsc2008.pdf>

Καταχωρούνται τα αποθεματικά που προορίζονται για αύξηση του κεφαλαίου.

Εγγραφή 5.> 54.07.XXX «Φόρος εισοδήματος φορολογικών κερδών» (χρέωση) και 33.13.0XX «Παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος από τόκους» (πίστωση).

Συμψηφισμός του φόρου εισοδήματος από τόκους που παρακρατείται.

Εγγραφή 6.> 41.05.0X «Έκτακτο αποθεματικό» (χρέωση) και 88.07.0X «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (πίστωση).

Εδώ έχουμε μεταφορά αποθεματικού στη διάθεση.

Εγγραφή 7.> 88.07.0X «Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» (χρέωση) και 88.99.0X «Κέρδη χρήσης» (πίστωση).

Εδώ έχουμε μεταφορά αποθεματικών κατά τη διανομή.

Εγγραφή 8.> 88.99.0X «Κέρδη χρήσης» (χρέωση) και 53.01.0X «Μερίσματα πληρωτέα» (πίστωση).

Η εγγραφή αυτή είναι για τη διανομή έκτακτου αποθεματικού στους μετόχους.

Εγγραφή 9.> 81.00.99 «Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έξοδα» (χρέωση) και 54.09.99 «Φόρος από διανομή έκτακτου αποθεματικού» (πίστωση).

Καταλογισθείς φόρος στη διανομή έκτακτου αποθεματικού.

Εγγραφή 10.> 43.91.XX «Αποθεματικά τόκων καταθέσεων» (χρέωση) και 40.00.XX «Καταβεβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών» (πίστωση).

Σε αυτή την εγγραφή φαίνεται πως γίνεται η λογιστική καταχώρηση της κεφαλαιοποίησης αποθεματικών.

Εγγραφή 11.> 54.09.99 «Φόρος από διανομή έκτακτου αποθεματικού» (χρέωση) και 38.00.XX «Ταμείο» (πίστωση).

Καταβολή φόρου διανεμηθέντων αποθεματικών αφορά αυτή η εγγραφή.

Εγγραφή 12.> 53.01.0X «Μερίσματα πληρωτέα» (χρέωση) και 38.00.XX «Ταμείο» (πίστωση).

Εδώ έχουμε καταβολή μερίσματος στους μετόχους λόγω της διανομής αποθεματικού.¹⁴²

¹⁴² ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/451/ViewArticle.aspx>
<http://www.forologikanea.gr/pages/display/kefalaiopoiisi-aforologiton-kai-forologithenton-kata-eidiko-tropo-apothematikon/>
http://www.logistis.gr/files/diafora/Logistikos_xeirismos_-_Th.Grigorakos.doc
<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13349/2/VafeidouMsc2008.pdf>

ΓVIII) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού στο τέλος κάθε χρήση πραγματοποιείται , σε βάρος του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης (δηλαδή πρόβλεψη για κινδύνους εκμετάλλευσης) ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης (δηλαδή πρόβλεψη για έκτακτους κινδύνους). Η πρόβλεψη αποβλέπει στην κάλυψη πιθανής ζημίας, εξόδων ή υποτίμησης στοιχείων του ενεργητικού ή υπερτίμησης των στοιχείων του παθητικού, όταν κατά τον ισολογισμό είναι μόνο πιθανή η πραγματοποίησή τους , όχι όμως το μέγεθος τους ο χρόνος πραγματοποίησης ή και τα δύο αυτά μαζί.

Στηρίζεται στην αρχή της συντηρητικότητας και στην αρχή της βιωσιμότητας, δηλαδή κάθε εταιρία θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τους ενδεχόμενους κινδύνους, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού και τον προσδιορισμό κερδών, που μπορεί να εκδηλωθούν στην επόμενη χρήση ή αργότερα σε άλλες. Αυτοί οι κίνδυνοι οφείλονται σε γεγονότα ή πράξεις που συνέβησαν στην κλειόμενη χρήση και μπορεί στην επόμενη χρήση τα κέρδη να μειωθούν ή και να εξανεμιστούν, φτάνοντας έτσι την εταιρία ακόμα και σε διάλυση. Τέτοιοι κίνδυνοι είναι: οι φερέγγυοι πελάτες, αποζημιώσεις για ξαφνική απόλυση προσωπικού, υποτίμηση ενσώματων παγίων στοιχείων, υπερτιμήσεις υποχρεώσεων, υψηλές συναλλαγματικές διαφορές από ξαφνική υποτίμηση εθνικού νομίσματος ή διάφοροι άλλοι κίνδυνοι και ανώμαλα έξοδα.

Στο Ε.Γ.Λ.Σ. ο λογαριασμός των προβλέψεων είναι ο 44 «Προβλέψεις» με τους ανάλογους υπολογαριασμούς του όπως:

44.00 «Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την εταιρία»,

44.00.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις»

44.09 «Λοιπές προβλέψεις εκμετάλλευσης» κλπ.¹⁴³

Για τις προβλέψεις για κινδύνους εκμετάλλευσης χρεώνεται ο 68 «Προβλέψεις εκμετάλλευσης» και πιστώνεται ο 44.00 -44.09.

Για τις προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους χρεώνεται ο 83 «Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα» και πιστώνεται ο 44.10-44.19 και 44.98.

Για τις προηγούμενες χρήσεις χρεώνεται ο 84 «Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων

¹⁴³ <http://www.solae.gr>

<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/457/ViewArticle.aspx>

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-problepseon-episfalon-apaitiseon/>

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

χρήσεων» με τους 84.00 ή 84.01 αντίστοιχα και πιστώνεται ο 44.10-44.19 και 44.98.

Για τις χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμετάλλευσης χρεώνεται ο 78.05 «Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμετάλλευσης» και πιστώνεται 44.00-44.09.

Για παράδειγμα οι λογιστικές εγγραφές που συναντάμε για τις προβλέψεις επισφαλών πελατών είναι οι εξής:

Εγγραφή 1.> 68.09.XXX « Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων» (χρέωση) και 44.11.XXX « Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων» (πίστωση).

Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

Εγγραφή 2.> 30.97.XX «Επισφαλής πελάτης» (χρέωση) και 30.XX.XXX «Πελάτης» (πίστωση).

Χαρακτηρισμός πελάτη ως επισφαλής.

Εγγραφή 3.> 44.11.XXX « Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων» (χρέωση) και 30.97.XX «Επισφαλής πελάτης» (πίστωση).

Διαγραφή επισφαλούς πελάτη. Οι παραπάνω είναι λογιστικές εγγραφές για επισφαλείς πελάτες.

Για εργατική διαφορά:

Εγγραφή 1.> χρεώνεται ο 68.09 «Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» (χρέωση) και πιστώνεται ο 44.09 «Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως».

Αν μεταφερθεί μερικώς η εργατική διαφορά στην επόμενη χρήση τότε η εγγραφή θα είναι: Εγγραφή 2.> χρεώνεται ο 44.09 «Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» και πιστώνεται ο 38.00 «Ταμείο».

Το υπόλοιπο που θα μεταφερθεί ως αχρησιμοποίητη πρόβλεψη:

Εγγραφή 3.> χρεώνεται ο 44.09 «Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» και πιστώνεται ο 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων».

Τέλος χρήσης :

Εγγραφή 4.> χρεώνεται ο 44.09.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις» και πιστώνεται ο 44.09.01 «Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις».

Αν η εταιρία εξαναγκαστεί να καταβάλει τη διαφορά τότε αλλάζει από τις άνω εγγραφές η 3^η έτσι:

Εγγραφή.> χρεώνεται ο 81.02.99 «Λοιπές έκτακτες ζημίες» και πιστώνεται ο 44.09.01

«Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις».¹⁴⁴

ΓΙΧ) ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα ομολογιακά δάνεια (εκδιδόμενα) παρακολουθούνται από τους εξής λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ. :

16.13 «Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου εκδόσεως ομολογιακών δανείων».

Αφορά τα έξοδα που γίνονται κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου στο σύνολο αυτού , για παράδειγμα έξοδα για τις ανακοινώσεις έκδοσης μέσω τύπου, έξοδα για την εκτύπωση των μετοχών κλπ. Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ το έτος που πραγματοποιήθηκαν είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία (θεωρούνται έξοδα πολυετούς απόσβεσης). Άρα:

Εγγραφή.> χρεώνεται ο 66.0 «Αποσβέσεις ασωμάτων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως» και πιστώνεται ο 16.99 «Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως».

16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών». Εδώ παρακολουθείται η χρεωστική διαφορά μεταξύ τιμής έκδοσης και τιμής εξοφλήσεως των ομολογιών. Οι διαφορές αυτές προκύπτουν είτε όταν η έκδοση είναι υπό το άρτιο, είτε όταν η εξόφληση είναι υπέρ το άρτιο.

Ο λογαριασμός χρεώνεται κατά την έκδοση του δανείου γιατί η πίστωση του λογαριασμού όπου θα εμφανίζεται το ομολογιακό δάνειο πρέπει να γίνεται στην αξία εξόφλησης του. Εδώ οι διαφορές αποσβένονται τμηματικά και ισόποσα σε δόσεις μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εξόφλησης του δανείου. Η εγγραφή είναι ίδια με την παραπάνω εγγραφή απόσβεσης, το μόνο που αλλάζει είναι ο υπολογαριασμός. Η περίπτωση αυτή όπου θα μπορούσε να υπάρξει διαφορά κατά την καταβολή των δόσεων με την τιμή έκδοσης , σύμφωνα με τους υπάρχον λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ. , θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με πίστωση του 56.00 «Έσοδα επόμενων χρήσεων» και με χρέωση του 76.98 «Λοιπά έσοδα κεφαλαίων».¹⁴⁵

Οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τα ομολογιακά δάνεια είναι :

¹⁴⁴ <http://www.solae.gr>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/457/ViewArticle.aspx>
<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-problepseon-episfalon-apaitiseon/>
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

¹⁴⁵ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-omologeiakon-daneion/>

45.00 « Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ μη μετατρέψιμα σε μετοχές»

45.01 « Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ μετατρέψιμα σε μετοχές»

45.02 «Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ με ρήτρα ξένου νομίσματος μη μετατρέψιμα σε μετοχές»

45.03 « Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ με ρήτρα ξένου νομίσματος μετατρέψιμα σε μετοχές»

45.04 « Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ σε ξένο νόμισμα μη μετατρέψιμα σε μετοχές»

45.05 « Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ σε ξένο νόμισμα μη μετατρέψιμα σε μετοχές»

Οι άνω λογαριασμοί πιστώνονται στην τιμή εξοφλήσεως των ομολογιών και οι διαφορές στην τιμή αυτής και στην τιμή έκδοσης περνάνε στον 16.16 (αν είναι χρεωστικές) ή στον 56.00 (αν είναι πιστωτικές).

Επίσης στον 53.04 «Ομολογίες πληρωτέες» μεταφέρεται τέλος κάθε χρήσης η αξία των ομολογιών που θα εξοφληθούν στην επόμενη χρήση. Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με την καταβολή των σχετικών ποσών στους κομιστές των εξοφλούμενων ομολογιών.

Στον 53.05 «Τοκομερίδια πληρωτέα», πιστώνεται ο λογαριασμός με την αξία των πληρωτέων τοκομεριδίων και χρεώνεται ο 65.00 «Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων». Χρεώνεται με την καταβολή των ποσών στους κομιστές των δουλευμένων τοκομεριδίων.

Στον 53.15 «Δικαιούχοι ομολογιούχοι παροχών επιπλέον τόκου» εδώ πιστώνονται οι παροχές πέραν του κανονικού τόκου τοκομεριδίων. Αν οι παροχές συνιστούν συμμετοχή ομολογιούχων στα κέρδη της χρήσης χρεώνεται ο 88.09 «Κέρδη προς διάθεση» και αν αφορά συμπληρωματικό τόκο επιβαρύνονται οργανικά έξοδα έτσι χρεώνεται ο 65.09 «Παροχές σε ομολογιούχους επιπλέον τόκου».

Οι πιο συνήθεις εγγραφές για τα ομολογιακά δάνεια είναι :

Εγγραφή 1.> χρεώνεται ο 33.95.XX « Λοιποί χρεώστες διάφοροι ομολογιούχοι» και ο 16.16.XX «Διαφορές εκδόσεως και εξόφληση ομολογιών» και πιστώνεται ο 45.00.XX «Ομολογιακό δάνειο».

Εγγραφή κατά την έκδοση ομολογιών.

Εγγραφή 2.> χρεώνεται ο 38.00.XX «Ταμείο» και πιστώνεται ο 33.95.XX « Λοιποί χρεώστες διάφοροι ομολογιούχοι».

Εγγραφή για εξίσωση του 33.95.XX με μεταφορά στον 38.00.XX

Εγγραφή 3.> χρεώνεται ο 65.00.XX «Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων» και πιστώνεται ο 53.05.XX «Τοκομερίδια πληρωτέα» και ο 54.09.XX «Φόρος τόκων».

Εγγραφή τοκομεριδίου.

Εγγραφή 4.> χρεώνεται ο 53.05.XX «Τοκομερίδια πληρωτέα» και πιστώνεται ο 38.00.XX «Ταμείο».

Εγγραφή εξόφλησης τοκομεριδίου.

Εγγραφή 5.> 45.00.XX «Ομολογιακό δάνειο» χρεώνεται και 53.04.XX «Ομολογίες πληρωτέες» πιστώνεται.

Εγγραφή λόγω λήξης ομολογίας και μεταφοράς αυτής στην επόμενη χρήση.¹⁴⁶

¹⁴⁶ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008
<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-omologeiakon-daneion/>

ΜΕΡΟΣ Γ΄ : ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις 06/06/2006 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Ανάπτυξης από 11μελή νομοπαρασκευαστική επιτροπή, το νομοσχέδιο για την τροποποίηση του και αναθεώρηση του Ν. 2190/1920, με βάση την υπ' αριθμόν Κ2/14485/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάπτυξης.

Η επιτροπή αυτή, εργάσθηκε για χρονικό διάστημα περίπου δέκα οκτώ μηνών (από το Φεβρουάριο 2005 έως τον Ιούνιο 2006), υπό την καθοδήγηση του πρόεδρου της, καθηγητή της νομικής σχολής Αθηνών Ευάγγελου Περάκη. Τελικά το νομοσχέδιο έλαβε τη μορφή νόμου Ν.3604/2007 που δημοσιεύθηκε στο με αριθμό 189/Α/8.8.2007 Φ.Ε.Κ., με τον οποίο κατά τρόπο φαινομενικά ουσιαστικό και παρεμβατικό, όπως επίσης και εκτεταμένο αναφορικά και συγκριτικά με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, εκσυγχρονίσθηκε και αναμορφώθηκε, θα έλεγε κανείς ριζικά, η πλειονότητα των θεματολογικών διατάξεων του Ν.2190/1920.

Η αποστολή της επιτροπής, ήταν να συντάξει ένα νομοσχέδιο με βάση το οποίο το δίκαιο της Α.Ε. να είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη πραγματικότητα, υιοθετώντας τις απαιτήσεις των καιρών και όχι τις καιροσκοπικές απαιτήσεις και τέλος, να μην υπολείπεται σε λειτουργικότητα από το δίκαιο των άλλων ευρωπαϊκών νομοθεσιών. Ενισχυτικό της προσπάθειας λειτουργικής εναρμόνισης με ευρωπαϊκή κατεύθυνση είναι το γεγονός ότι αναφορικά με σοβαρά ζητήματα, που απαιτούσαν τη διατύπωση δυσχερών διατάξεων, λήφθηκε υπόψη το δίκαιο άλλων κρατών μελών της ευρωπαϊκής ένωσης.

Βασικοί άξονες προσανατολισμού για την επιτροπή, προκειμένου να επιτευχθούν οι ανωτέρω καθορισμένοι στόχοι ήταν :¹⁴⁷

¹⁴⁷ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ΄, εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

α) Η δραστική μείωση της διοικητικής παρέμβασης, τόσο κατά τη σύσταση, όσο και κατά τη λειτουργία της Α.Ε.

β) Η ενίσχυση της θέσης (των δικαιωμάτων) των μετόχων.

γ) Η παροχή μεγαλύτερης ευχέρειας στη διαμόρφωση των καταστατικών.

δ) Η διευκόλυνση των επιχειρηματικών επιλογών και η απλοποίηση της σύστασης και λειτουργίας της Α.Ε., και

ε) Η αναθεώρηση ρυθμίσεων σε ορισμένα σημαντικά θέματα του δικαίου της Α.Ε.

Σκοπός της επιτροπής ήταν και η ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο των οδηγιών 2006/68/Ε.Κ. και 2003/58/Ε.Κ. του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

Η πληρέστερη κατανόηση των κατευθυντήριων στόχων της επιτροπής προϋποθέτει την θεματολογική απαρίθμηση των ζητημάτων που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας.

Τα ζητήματα αυτά ήταν τα εξής:

α) Η συστηματική ενσωμάτωση των εκκρεμών κοινοτικών οδηγιών.

β) Η αναμόρφωση του ποινικού δικαίου της Α.Ε.

γ) Η ολοκληρωμένη παρέμβαση σε θέματα εταιρικών μετασχηματισμών.

δ) Η αναμόρφωση του λογιστικού δικαίου.¹⁴⁸

Α) Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ & ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ Α.Ε.

Κύριο χαρακτηριστικό της αναμόρφωσης του δικαίου των Α.Ε. υπό το πρίσμα των εισαγομένων στον υπό εξέταση νόμο, αποτελεί η έντονη εντύπωση της προσπάθειας αυτονόμησης του θεσμού της Α.Ε. προς την κατεύθυνση της «απελευθέρωσης». Η χειραφέτηση της Α.Ε. μέσω του απογαλακτισμού της από τα ούτως ή άλλως γραφειοκρατικά γρανάζια της διοίκησης, αποτελούσε πρώτιστη αναγκαιότητα. Ταυτόχρονα όμως,

¹⁴⁸ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

προκαλούσε μέγιστο φόβο ενόψει του κινδύνου χλευασμού ενός συστήματος (κυρίως πολιτικού) που θα αντιδρούσε σε ρηξικέλευθες προτάσεις και θα είχε, ενδεχομένως, ως αποτέλεσμα την μοιραία ματαίωση του όλου εγχειρήματος.

Βεβαίως, το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η Ελλάδα είναι από τις ελάχιστες χώρες του σύγχρονου ευρωπαϊκού κόσμου, που παραμένει προσηλωμένη στη διοικητική κηδεμονία και εποπτεία στην Α.Ε., σε πείσμα των απαιτήσεων ευελιξίας και ταχύτητας των σύγχρονων καιρών, με αποτέλεσμα να τίθενται αναρίθμητα εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της, αποτελούσε μία πρώτης τάξεως ευκαιρία για την επίτευξη του επιθυμητού στόχου. Για παράδειγμα, η έντονη διοικητική παρέμβαση κατά τον έλεγχο των καταστατικών και των τροποποιήσεών τους, απομείωνε συστηματικά τη σημασία του αυτοελέγχου και τις ευθύνες των ίδιων των ενδιαφερομένων, που λογικά, τεχνολογικά αλλά και νομοτελειακά, θα έπρεπε να έχουν τη βασική μέριμνα για την τήρηση της νομιμότητας, εντός του ευρύτερου πλαισίου της εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους.

Αλλά και η ιστορικά παγιωμένη δυνατότητα της διοίκησης να παρεμβαίνει δραστικά στην ύπαρξη και διαίωνιση του νομικού προσώπου της Α.Ε., με την ολιγαρχικού τύπου δυνατότητά της να ανακαλεί την άδεια σύστασης της Α.Ε., αποτελεί ελληνική μοναδικότητα και πρωτοτυπία. Κι αυτό, διότι πανευρωπαϊκά η ανάκληση αντιμετωπίζεται, είτε με μέτρα εταιρικού δικαίου που λαμβάνονται από τους μετόχους ή τρίτους, είτε με δικαστική παρέμβαση, είτε, τέλος, με μέτρα πτωχευτικού δικαίου.

Επιπρόσθετα, η τελολογική προσέγγιση υφισταμένων διατάξεων αυξημένου δήθεν προστατευτισμού, μέσω της άκρατης και ενίοτε άλογα κρατικοδίαιτης εποπτικής παρέμβασης, δεν κατέστη ποτέ ικανή να αποδώσει οποιασδήποτε φύσης «κοινωνικό όφελος».¹⁴⁹

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η ανάγκη περιορισμού της εποπτείας αποτέλεσε όρο *sine qua non*. Για το σκοπό αυτό, αναθεωρήθηκαν οι ακόλουθες διατάξεις :

Α. Εξαιρούνται από το Διοικητικό έλεγχο της νομιμότητας της σύστασης της Α.Ε., καθώς και της τροποποίησης των καταστατικών, οι γνωστές ως «μικρότερες εταιρίες», δηλαδή οι μη

¹⁴⁹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

εισηγμένες στο Χ.Α.Α. εταιρίες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει το ποσό ευρώ 3.000.000 (με εξαίρεση τις τραπεζικές, ασφαλιστικές, επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και τις αθλητικές Α.Ε.). Με τον τρόπο αυτό καθίσταται πασιφανές ότι «ωφελείται» η συντριπτική πλειονοψηφία των εταιρικών σχημάτων που δραστηριοποιούνται στη χώρα υπό το νομικό περίβλημα της Α.Ε. Η καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του καταστατικού ή της τροποποίησής του, γίνεται χωρίς Διοικητική έγκριση. Αντίθετα, όμως, αν πρόκειται για μετατροπή ή συγχώνευση, διατηρείται ο έλεγχος της Διοίκησης. Η παραπάνω απομείωση της εποπτείας και της διοικητικής παρέμβασης, συνδυάζεται με την ευθύνη, πλέον, των ιδρυτών – μετόχων.

Β. Καταργείται η δυνατότητα ανάκλησης της άδειας σύστασης της Α.Ε. από τη Διοίκηση, για τους λόγους, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν, που αναφέρονται στα άρθρα 48 και 48α. Πλέον, η πρόβλεψη περί λύσεως της εταιρίας προϋποθέτει τη λήψη δικαστικής απόφασης, μετά από αίτηση, είτε οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον (για λόγους που ανάγονται κυρίως στη μη καταβολή ή στην απώλεια του μετοχικού κεφαλαίου), είτε από μέτοχο ή τη μειοψηφία των μετόχων (1/3 του κεφαλαίου), όταν η συνέχιση της εταιρίας προκύπτει κατά τρόπο προφανή και μόνιμο ότι είναι αδύνατη. Επίσης, καταργείται η δυνατότητα της Διοίκησης για ανάκληση της έγκρισης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση μη καταβολής του και εισάγεται υποχρέωση του Δ.Σ. να αναπροσαρμόζει το μετοχικό κεφάλαιο (στην ουσία να το «επαναφέρει») στο ποσό που αντιστοιχούσε πριν την απόφαση για αύξησή του.

Γ. Η εκτίμηση των εισφορών σε είδος, τόσο κατά τη σύσταση της Α.Ε. όσο και σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, θα μπορεί να γίνεται, πέρα από την επιτροπή εμπειρογνομόνων, τόσο από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, όσο και από ορκωτούς εκτιμητές. Ειδικά για την εκτίμηση των ακινήτων, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η τιμή αγοράς και όχι η αντικειμενική αξία. Παρέχεται η δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών του άρθρου 9, εφόσον αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς, δηλαδή, όταν τα εισφερόμενα έχουν αγοραία αξία που μπορεί να προσδιοριστεί αντικειμενικά ή είναι περιουσιακά στοιχεία, διαφορετικά από κινητές ή μέσα χρηματαγοράς που έχουν ήδη εκτιμηθεί ή προκύπτει η εύλογη αξία τους από τους, λογαριασμούς .

Δ. Στη Γενική Συνέλευση στην οποία παρευρίσκεται ένας μόνο μέτοχος, αρκεί η παρουσία συμβολαιογράφου, και συνεπώς δεν απαιτείται η παρουσία εκπροσώπου της Διοίκησης.¹⁵⁰

Ε. Καταργείται η υποχρέωση για έγκριση (άδεια) της Διοίκησης στην περίπτωση κατά την οποία το Δ.Σ., σύμφωνα με πρόβλεψη στο καταστατικό, συνεδριάζει στην αλλοδαπή. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης στην ημεδαπή ή αλλοδαπή για μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Α.Ε.

Ζ. Οι αποκτήσεις περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παρ. 1, θεωρούνται ότι έγιναν έγκυρα, εφόσον προηγηθεί έγκριση της Γενικής Συνέλευσης και αποτίμηση των μεταβιβαζομένων στοιχείων, χωρίς να απαιτείται πλέον και έγκριση της Διοίκησης.

Η. Ο προαναφερόμενος περιορισμός της διοικητικής εποπτείας δεν εξαλείφει και την «απλή εποπτεία» η οποία συνεχίζει να υφίσταται, αλλά ασκείται πλέον όπως ορίζουν τα νέα άρθρα 51 και 53, «στην έκταση που ορίζεται στο νόμο». Επιπροσθέτως, διατηρείται το δικαίωμα της Διοίκησης να ζητά έκτακτο έλεγχο από το δικαστήριο.

Τέλος αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι η θεσμοθέτηση του Γ.Ε.Μ.Υ. με το Ν. 3419/2005 (Φ.Ε.Κ. 297/Α/6.12.2005), όπου θα εγγράφονται όλοι οι ασκούντες εμπορία στην Ελλάδα, και η αναμενόμενη έναρξη λειτουργίας του, συνιστά ένα ακόμη μέτρο μείωσης της κρατικής παρέμβασης, τόσο κατά την ίδρυση, όσο και κατά τη λειτουργία της Α.Ε. και συνάδει με την ενιαία μεταχείριση όλων των εταιρικών μορφών ως προς τα ζητήματα καταχωρίσεων που αφορούν είτε τις ιδρυτικές πράξεις είτε τις τροποποιήσεις του καταστατικού είτε τις διαγραφές. Η απομείωση της κρατικής εποπτείας και της διοικητικής παρέμβασης είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση του βάρους ευθύνης προς τους άμεσα ενδιαφερομένους δηλαδή στους ίδιους του ιδρυτές αλλά και στους νομικούς τους παραστάτες π.χ. στους δικηγόρους, συντάκτες του σχεδίου του καταστατικού, και στους συμβολαιογράφους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσε κανείς να συμπεράνει (βλέποντας το ίδιο νόμισμα από την αντίθετη όψη του) ότι η διοίκηση απαλλάσσεται από ευθύνες που αφορούν αμιγώς σε θέματα ιδιωτικών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

¹⁵⁰ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

B) ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ο Ν. 2190/1920 δεν φημιζόταν ποτέ για την επίδειξη ιδιαίτερα φιλικής διάθεσης προς τους μετόχους και κυρίως προς τους μειοψηφούντες μετόχους, παρά το γεγονός ότι θεωρείται πλέον αυταπόδεικτο πως η ενίσχυση κυρίως της μειοψηφίας αποτελεί κίνητρο για επενδύσεις και δημιουργία εμπιστοσύνης στην αγορά. Ήταν επομένως επιτακτική η ανάγκη της βελτίωσης της θέσης των μετόχων, κατά τρόπο διακριτικό και όχι δραστικό, ώστε να μην προκύψουν βίαιες ανατροπές που θα έθεταν υπό διακινδύνευση ισορροπίες και προσδοκίες των επιχειρήσεων, με δυσμενή αποτελέσματα.¹⁵¹

Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των μετοχικών δικαιωμάτων και της αναβάθμισης του ρόλου της μετοχικής μειοψηφίας, αναθεωρήθηκαν οι ακόλουθες διατάξεις :

A. Η μειοψηφία των μετόχων που εκπροσωπεί, τουλάχιστον, το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, μπορεί δεκαπέντε (15) ημέρες, τουλάχιστον πριν από τη συγκληθείσα ήδη Γενική Συνέλευση, με αίτησή της να ζητήσει από το Διοικητικό Συμβούλιο να περιλάβει στην ημερήσια διάταξη και άλλα πρόσθετα θέματα, τα οποία όμως υπάγονται σε δημοσίευση ή γνωστοποίηση, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Αν δεν γίνει τέτοια δημοσίευση, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν αναβολή της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση.

Σε όλες τις περιπτώσεις, που για την άσκηση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας των μετόχων απαιτούνταν η εκπροσώπηση από αυτούς του 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το ποσοστό αυτό μειώθηκε προς όφελος της μειοψηφίας, στο 1/5.

B. Το δικαίωμα παροχής πληροφοριών στη Γενική Συνέλευση από το Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με τις εταιρικές υποθέσεις, το οποίο αποτελούσε «προνόμιο» της μειοψηφίας του 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, έγινε πλέον ατομικό δικαίωμα του μετόχου

¹⁵¹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

για την άσκηση του οποίου απαιτείται να υποβληθεί αίτηση στην εταιρία πέντε (5) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση.

Γ. Για την άσκηση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας των μετόχων, δεν απαιτείται η κατάθεση των μετοχών τους στο ταμείο της εταιρίας ή σε τράπεζα ή στο ταμείο παρακαταθηκών και δανείων, αλλά η απλή απόδειξη της μετοχικής τους ιδιότητας.

Δ. Στην ενίσχυση της προστασίας των μετόχων μειοψηφίας, εντάσσονται και άλλες διατάξεις, όπως η δυνατότητα τόσο εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου με ψηφοδέλτιο όσο και του αιτήματος της μειοψηφίας για λύση της Α.Ε καθώς και της εξαγοράς των μετοχών της μειοψηφίας σε ορισμένες περιπτώσεις, είτε από την ίδια

την εταιρία, είτε από πλειοψηφούντα μέτοχο. Επίσης, στη βελτίωση της θέσης των μετόχων εντάσσεται και η μείωση των ποσοστών για λήψη κάποιας πρωτοβουλίας ή για να καταστεί αδύνατη η λήψη κάποιας απόφασης ή για να αντισταχθούν οι μέτοχοι σε κάποια ενέργεια.¹⁵²

Γ) Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

Η υλοποίηση του στόχου αυτού υπήρξε ιδιαίτερα δυσχερής με δεδομένο ότι αφορούσε στη διαμόρφωση των εταιρικών σχέσεων. Η μεγάλη δυσκολία εντοπιζόταν κυρίως στον καθορισμό των ζητημάτων, η ρύθμιση των οποίων θα έπρεπε να προβλεφθεί κατά τρόπο που να παρέχει ελευθερία επί τη βάση της βούλησης των μετόχων στην επιθυμητή έκταση (σύστημα επιλογής), σε συνδυασμό με τα ζητήματα που απαραίτητα θα έπρεπε να προβλεφθούν ρυθμιστικά-κανονιστικά από το νόμο, προκειμένου αυτά είτε να υιοθετούνται μέσω του καταστατικού εφόσον είναι επιθυμητά (σύστημα υπαγωγής), είτε να ισχύουν, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά, δηλαδή τα αποκλείει (σύστημα εξαίρεσης).

Με στόχο την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στη διαμόρφωση των καταστατικών προβλέψεων αλλά και τη συνακόλουθη προσαρμογή της υπό σύσταση εταιρίας στον περισσότερο «κλειστό» ή «ανοιχτό» χαρακτήρα που οι ίδιοι οι ιδρυτές επιθυμούν να

¹⁵² ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

επιλέξουν, αναμορφώθηκαν οι ακόλουθες διατάξεις ως προς :

ΓΙ) Το Σύστημα επιλογής

Προκειμένου για τις προνομιούχες μετοχές, το καταστατικό μπορεί πέρα από την παροχή σταθερού μερίσματος ή τη συμμετοχή στα καθαρά κέρδη της εταιρίας, να προβλέπει τη χορήγηση και άλλων προνομίων, περιουσιακής φύσης, περιλαμβανομένης, τόσο της απόληψης ορισμένου τόκου (η οποία απόληψη μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση ότι για ορισμένο χρόνο οι προνομιούχες μετοχές δεν θα συμμετέχουν στα κέρδη της εταιρίας), όσο και της κατά προτεραιότητα, συμμετοχής στα κέρδη από ορισμένη εταιρική δραστηριότητα.

Όροι μετατροπής των μετατρέψιμων προνομιούχων μετοχών (με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου) σε κοινές, καθορίζονται από το καταστατικό. Επίσης, το καταστατικό μπορεί για την άσκηση από το μέτοχο του δικαιώματος της μετατροπής, να ορίζει διαφορετικό χρόνο, από αυτόν της δήλωσής του προς την εταιρία. Συμπερασματικά, οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να μετατραπούν σε κοινές μετοχές με τρεις (3) τρόπους :

- α) Η μετατροπή μπορεί να είναι υποχρεωτική για τον προνομιούχο μέτοχο με ορισμένες προϋποθέσεις (πρόβλεψη στο καταστατικό).
- β) Η μετατροπή μπορεί να πραγματοποιηθεί με δήλωση του μετόχου.
- γ) Η μετατροπή μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση των γενικών συνελεύσεων των μετόχων με κοινές αλλά και προνομιούχες μετοχές.

Το καταστατικό μπορεί να ορίσει ότι το δικαίωμα ψήφου των προνομιούχων μετοχών περιορίζεται σε ορισμένα μόνο ζητήματα. Για την κατάργηση ή τον περιορισμό του προνομίου, απαιτείται η Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων να λάβει απόφαση με πλειοψηφία 2/3, αντί του προϊσχύσαντος 3/4. Επίσης για τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών σε κοινές μετοχές, που δεν εκδόθηκαν ως μετατρέψιμες, απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης προνομιούχων και κοινών μετόχων με πλειοψηφία ποσοστού 2/3, αντί του προϊσχύσαντος 3/4, αλλά και απαρτία, επίσης, ποσοστού 2/3, αντί του προϊσχύσαντος 3/4.

153

¹⁵³ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007

Παρέχεται η ευχέρεια όπως το καταστατικό ορίσει και άλλες μορφές περιορισμών στη μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών, με εξαίρεση την περίπτωση της μεταβίβασης λόγω θανάτου. Η νέα διάταξη αναφέρει ενδεικτικά (και όχι περιοριστικά), ως κυριότερους περιορισμούς, το ανεπίτρεπτο της μεταβίβασης αν προηγουμένως οι μετοχές δεν προσφερθούν σε λοιπούς μετόχους ή αν η εταιρία δεν υποδείξει μετόχους ή τρίτους. Το καταστατικό πρέπει να προβλέπει προθεσμία μέσα στην οποία η εταιρία οφείλει να εγκρίνει τη μεταβίβαση ή να προβεί στην υπόδειξη αγοραστή, μετά την εκπνοή της οποίας η μεταβίβαση είναι πλέον ελεύθερη. Οι περιορισμοί δεν μπορούν να καθιστούν τη μεταβίβαση αδύνατη, πλην όμως, μεταβίβαση γενόμενη, κατά παράβαση του καταστατικού, είναι άκυρη. Μπορεί όμως το καταστατικό να προβλέπει ότι σε περίπτωση άρνησης της εταιρίας να εγκρίνει τη μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών, υποχρεούται αυτή να εξαγοράσει τις μετοχές με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3.

Ο νόμος επιτρέπει, για τα ακόλουθα ζητήματα, όπως το καταστατικό καθορίσει μικρότερα ποσοστά μειωσιμότητας από τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του.

Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό (ο νόμος δεν αναφέρει όριο μείωσης) της μειωσιμότητας που απαιτείται για την άσκηση αγωγής κατά μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για εταιρικές υποθέσεις, το οποίο ανέρχεται στο 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως περισσότερο από το μισό (1/2), τα ποσοστά του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που πρέπει να εκπροσωπεί η μειωσιμότητα, τα οποία απαιτούνται για την άσκηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 39 δικαιωμάτων.

Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως περισσότερο από το 1/2, το ποσοστό 1/5 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που πρέπει να εκπροσωπεί η μειωσιμότητα, προκειμένου να ζητηθεί από το δικαστήριο έκτακτος έλεγχος λόγω μη συνετής και χρηστής διοίκησης.

Το καταστατικό των μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο ανωνύμων εταιριών, επιτρέπεται να καθορίσει διαφορετικούς τρόπους σύγκλησης του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλες βραχύτερες προθεσμίες πρόσκλησης.¹⁵⁴

Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

¹⁵⁴ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη

ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007

Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

ΓΙΙ) Το Σύστημα υπαγωγής

Επιτρέπεται να προβλέπεται από το καταστατικό ότι για την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνονται κατάλογοι υποψηφίων, από τους οποίους εκλέγονται τα μέλη κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει κάθε κατάλογος. Από κάθε κατάλογο εκλέγονται, ανάλογα με την πρόβλεψη του καταστατικού, είτε τα πρόσωπα που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους, είτε αυτά που προηγούνται στη σειρά του καταλόγου. Το σύστημα αυτό, δεν είναι επιτρεπτό σε περίπτωση που το καταστατικό προβλέπει δικαίωμα απευθείας διορισμού συμβούλων από μέτοχο ή μετόχους.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι οι συνεδριάσεις, τόσο της Γενικής Συνέλευσης όσο και του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορούν να γίνουν με τηλεδιάσκεψη. Ειδικά σε ότι αφορά στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμα και αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό αλλά υπάρχει ομόφωνη απόφαση των συμβούλων, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί με τηλεδιάσκεψη. Πάντως, λόγω της σημαντικότητας του θέματος με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, μπορούν να καθοριστούν οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας προκειμένου οι συνεδριάσεις να θεωρούνται έγκυρες. Συνεπώς, η έκδοση της προβλεπόμενης από το νόμο υπουργικής απόφασης είναι δυνατή, που σημαίνει ότι, η τηλεδιάσκεψη είναι δυνατή και πριν από την έκδοση αυτής.

Επιτρέπεται, με πρόβλεψη στο καταστατικό, η άσκηση του δικαιώματος ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων από απόσταση, αφού προηγουμένως έχουν αποσταλεί στους μετόχους τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και τα ψηφοδέλτια με τα θέματα η συμπλήρωση των οποίων μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου. Τα ψηφοδέλτια πρέπει να έχουν παραληφθεί από την εταιρία, δύο (2) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Οι όροι και προϋποθέσεις της περίπτωσης αυτής, μπορούν, να καθοριστούν με απόφαση του υπουργού ανάπτυξης. Συνεπώς, η έκδοση της προβλεπόμενης από το νόμο, υπουργικής απόφασης είναι δυνατή, που σημαίνει ότι, η ψηφοφορία από απόσταση θα είναι δυνατή και πριν από την έκδοση αυτής.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι μέλος του Δ.Σ. μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, του οποίου την εξουσία θα ασκεί υποδεικνυόμενο, από αυτό, φυσικό πρόσωπο. Η πρόβλεψη αυτή ήρθε να καλύψει την πραγματική ανάγκη που μοιραία δημιουργεί η αυξημένη κινητικότητα που παρατηρείται σε υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων τα οποία συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης της Α.Ε. όχι λόγω της «αυτόνομης αξίας» που μπορεί να διαθέτουν, αλλά λόγω της ιδιότητας του στελέχους τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι τα πρόσωπα, σύμβουλοι ή μη, στα οποία το Δ.Σ. ανέθεσε τις εξουσίες διαχείρισης, εκπροσώπησης ή εσωτερικού ελέγχου (επίσης, με πρόβλεψη του καταστατικού, είτε για ορισμένα θέματα, είτε για όλα), μπορούν να αναθέτουν τις εξουσίες αυτές, παραπέρα σε άλλα πρόσωπα, συμβούλους ή όχι.¹⁵⁵

Κατά το στάδιο της ίδρυσης της ανώνυμης εταιρίας, ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντα ή εντεταλμένου συμβούλου ή άλλων λειτουργημάτων στο πλαίσιο του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να γίνει και με το καταστατικό, χωρίς πλέον να απαιτείται ειδική συνεδρίαση για τη συγκρότηση του σώματος σε σώμα και κατ' επέκταση για την αντίστοιχη κατανομή τίτλων και αρμοδιοτήτων. Η αρχική σύνθεση μπορεί να αλλάζει οποτεδήποτε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά, όχι μόνο στην έδρα της εταιρίας αλλά και στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας. Επίσης, με πρόβλεψη στο καταστατικό (η οποία δεν απαιτείται αν στη συνεδρίαση παρευρίσκονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου και ουδείς αντιλέγει), η Γενική Συνέλευση των μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο Α.Ε. μπορεί να πραγματοποιείται και σε άλλο τόπο, πέρα από την έδρα της Α.Ε. ή την περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας της Α.Ε. που βρίσκεται στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή.

Το καταστατικό των μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο ανωνύμων εταιριών, μπορεί να προβλέπει ότι η δημοσίευση της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης είναι δυνατό να περιορίζεται σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα της Αθήνας ή της πρωτεύουσας του νομού της έδρας της εταιρίας, ή ότι η δημοσίευση αυτή, μπορεί να αντικατασταθεί με κοινοποίηση της πρόσκλησης με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή ή με παράδοση αυτής, εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές στο σύνολό τους και οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει έγκαιρα στην εταιρία τη διεύθυνσή τους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ημερομηνία αποστολής θεωρείται ως ημερομηνία παραλαβής, εκτός εάν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά. Επίσης, στις ίδιες ανώνυμες εταιρίες, το καταστατικό μπορεί ακόμα να προβλέπει ότι για την πρόσκληση αρκεί η ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εφόσον οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει στην εταιρία την αντίστοιχη ηλεκτρονική τους

¹⁵⁵ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

διεύθυνση.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ευρύτερη δημοσιότητα της πρόσκλησης για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, πέραν δηλαδή από τη δημοσίευση αυτής στο Φ.Ε.Κ.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι σε περίπτωση ισοψηφίας στις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

ΓΙΙ) Το Σύστημα εξαίρεσης

Το καταστατικό μπορεί να απαλλάσσει τις μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρίες από την υποχρέωση έκδοσης μετοχικών τίτλων, εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές, οπότε στην περίπτωση αυτή θα πρέπει το καταστατικό να ορίζει πως θα αποδεικνύεται η μετοχική ιδιότητα.¹⁵⁶

Δ) Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ & ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Αναθεωρήθηκαν μια σειρά διατάξεων με τις οποίες εισάγονται νέες δυνατότητες που διευκολύνουν την επιχειρηματική πρωτοβουλία και επιλογή και απλουστεύουν την εταιρική ζωή της ανώνυμης εταιρίας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού εισήχθησαν οι ακόλουθες ρυθμίσεις :

Επιτρέπεται πλέον η ίδρυση μονοπρόσωπης Α.Ε., δηλαδή η σύσταση του νομικού προσώπου από έναν και μόνο ιδρυτή – μέτοχο. Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται να υποβληθούν σε δημοσιότητα και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου . Με τον τρόπο αυτό εξαλείφθηκε η νομική παραδοξότητα που ίσχυε και η οποία «επέβαλε» στις ανώνυμες εταιρίες την «συνύπαρξη» τουλάχιστον δύο προσώπων κατά τη σύσταση, ενώ τεχνικά ήταν εύκολη η επιγενόμενη «μετατροπή» σε μονοπρόσωπη, ακόμη και την απολύτως επόμενη

¹⁵⁶ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

μέρα, μέσω απλής μεταβίβασης των μετοχών από έναν εκ των ιδρυτών στον (τελικά εναπομείναντα) άλλο ιδρυτή - μέτοχο.

Το καταστατικό δεν απαιτείται να περιέχει διατάξεις που αποτελούν απλά επανάληψη των ισχυουσών διατάξεων. Αρκούν τα στοιχεία εκείνα από τα οποία προκύπτει με σαφήνεια η εξατομίκευση του νομικού προσώπου. Συνακόλουθα, λογικά συνάγει κανείς ερμηνεύοντας τη συγκεκριμένη διάταξη ότι σε περίπτωση επιτρεπτής παρέκκλισης η αναφορά είναι υποχρεωτική όσο και αναγκαία. Ωστόσο, η λειτουργική αρτιότητα του κειμένου του καταστατικού και ο εκ φύσεως προορισμός του για ολοκληρωμένη παρουσίαση των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία του νομικού προσώπου στο σύνολό του, απαιτούν τουλάχιστον στην πράξη, την κατά το δυνατόν πληρέστερη εικόνα ακόμα και με την επανάληψη διατάξεων η αναγραφή των οποίων δεν είναι εκ του νόμου υποχρεωτική.

Για την αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη η εταιρία ή οι καλόπιστοι τρίτοι ή οι μέτοχοι για παραλείψεις ή ανακρίβειες του καταστατικού, υπεύθυνοι είναι, πλέον, οι ιδρυτές. Η αξίωση αποζημίωσης παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας από την ίδρυση της Α.Ε.

Για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το σκοπό της και τον τρόπο πραγματοποίησής της, δεν απαιτείται, πλέον, έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή, αφού η απαγόρευση καταβολών στους μετόχους, υποβάλλεται σε αυστηρές προϋποθέσεις και επιπλέον ενδεχόμενα – με την τροποποίηση της διάταξης – η όποια καταβολή στους μετόχους εξαρτάται από το δικαστήριο.¹⁵⁷ Ειδικότερα, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσιότητα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, οι δανειστές μπορούν να εγείρουν αντιρρήσεις για την επιστροφή των εισφορών στους μετόχους, οπότε το θέμα θα κριθεί από το δικαστήριο.

Μάλιστα, εφόσον οι δανειστές αποδείξουν ότι η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους, τότε το δικαστήριο επιτρέπει την καταβολή των οικείων ποσών στους μετόχους, υπό την προϋπόθεση της εξόφλησης των απαιτήσεών τους αν είναι ληξιπρόθεσμες ή της παροχής επαρκών ασφαλειών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στην περίπτωση που η μείωση του κεφαλαίου γίνεται με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την καταβολή του καλυμμένου αλλά μη καταβλημένου

¹⁵⁷ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

μετοχικού κεφαλαίου.

Η παράταση κατά ένα (1) μήνα από το διοικητικό συμβούλιο της προθεσμίας καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που συνιστά τροποποίηση καταστατικού, αρχίζει από την ημερομηνία καταχώρησης της αύξησης στο μητρώο. Η ρύθμιση αυτή στοχεύει στο να μη καταβάλλει ο μέτοχος την εισφορά του πριν καν λάβει υπόσταση η αύξηση μέσω της καταχώρησής της στο μητρώο.

Ο ελάχιστος χρόνος προθεσμίας καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ορίζεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες, από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του αρμόδιου οργάνου, είτε πρόκειται για εισηγμένες στο Χ.Α.Α. εταιρίες είτε για μη εισηγμένες, ενώ ο ανώτατος χρόνος καταβολής παραμένει στους τέσσερεις (4) μήνες.

Για κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζεται από την καταστατική Γενική Συνέλευση, μπορεί αυτή να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο όπως ορίζει την τιμή έκδοσης των νέων μετοχών σε προθεσμία αποφασιζόμενη από τη Γενική Συνέλευση και η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία για την καταβολή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αρχίζει από την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο και όχι από τη Γενική Συνέλευση.

Τροποποιήθηκαν οι σχετικές διατάξεις αναφορικά με την προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Πιο συγκεκριμένα :

α) Η προθεσμία, με την επιφύλαξη της οριζόμενης στο άρθρο 11 προθεσμίας καταβολής, ορίζεται ότι δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών τόσο για τις εισηγμένες όσο και για τις μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α. ανώνυμες εταιρίες.

β) Στην περίπτωση που η Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το διοικητικό συμβούλιο για τον προσδιορισμό της τιμής διάθεσης, τότε η προθεσμία των δεκαπέντε (15) ημερών αρχίζει από τη λήψη της απόφασης για τον ορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών.¹⁵⁸

γ) Στην περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με εισφορές σε είδος ή με μετοχές μιας μόνο κατηγορίας, τότε η παραπάνω προθεσμία, για τους λοιπούς μετόχους, ορίζεται από το όργανο που αποφάσισε την αύξηση, η οποία όμως δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες, αρχόμενη από την επόμενη ημέρα της λήξης της προθεσμίας για τους μετόχους της κατηγορίας που ανήκουν οι νέες μετοχές.

¹⁵⁸ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

Το μετοχικό κεφάλαιο επιτρέπεται να αυξηθεί μερικά με εισφορές σε μετρητά και μερικά με εισφορές σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση ότι οι μέτοχοι που εισφέρουν σε είδος δεν συμμετέχουν και στην αύξηση με εισφορά σε μετρητά, εφόσον η αναλογία της αξίας των εισφορών σε είδος σε σχέση με την συνολική αύξηση είναι τουλάχιστον η ίδια με την αναλογία της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο του μετόχου που προβαίνει στις εισφορές αυτές, δεν συνιστά αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης.

Σε περίπτωση ύπαρξης κατηγοριών μετοχών, κατά την ονομαστική αύξηση του κεφαλαίου (δηλαδή, χωρίς καταβολή εισφορών), δεν θεωρείται ότι θίγονται τα συμφέροντα των μετόχων και συνεπώς δεν απαιτείται η έγκριση από τις ιδιαίτερες κατηγορίες μετόχων, εφόσον οι νέες μετοχές εκδίδονται αναλογικά από όλες τις κατηγορίες και παραδίνονται στους μετόχους σε αριθμό ανάλογο με τις μετοχές που ήδη κατέχονται από αυτούς.

Αναμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό η διάταξη για το δικαίωμα προαίρεσης απόκτησης μετοχών που μπορεί να χορηγηθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους εργαζόμενους. Ειδικότερα :

α) Επεκτείνεται το δικαίωμα αυτό και στα πρόσωπα εκείνα, που παρέχουν στην εταιρία υπηρεσίες σε σταθερή βάση.

β) Η ονομαστική αξία των εκδιδόμενων για το σκοπό αυτό μετοχών, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (αντί του 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, όπως αναφερόταν στην αντικατασταθείσα διάταξη).

γ) Ο καθορισμός των δικαιούχων, η διάρκεια του προγράμματος, ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και κάθε άλλος όρος του προγράμματος μπορεί να γίνεται από το διοικητικό συμβούλιο αλλά, μόνο, με ανάθεση σε αυτό με απόφαση της (καταστατικής) Γενικής Συνέλευσης.

δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει τις μετοχές στους δικαιούχους του προγράμματος διάθεσης μετοχών, κατά ανώτατο όριο, ανά τρίμηνο, αντί το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους, όπως αναφερόταν στην αντικατασταθείσα διάταξη.¹⁵⁹

ε) Η καταστατική Γενική Συνέλευση μπορεί να εξουσιοδοτήσει το διοικητικό συμβούλιο να θεσπίσει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών με δικαίωμα προαίρεσης, αυξάνοντας ενδεχομένως

¹⁵⁹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις
ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

το μετοχικό κεφάλαιο και λαμβάνοντας όλες τις σχετικές αποφάσεις. Η εξουσιοδότηση αυτή ισχύει για πέντε (5) έτη, εκτός αν η Γενική Συνέλευση ορίσει συντομότερο χρόνο ισχύος αυτής.

στ) Δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, όταν η αύξηση κεφαλαίου έχει σκοπό τη συμμετοχή του προσωπικού της εταιρίας.

Αναμορφώνεται το καθεστώς της νόμιμης ή όχι σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου, καθώς παρέχεται η δυνατότητα ρυθμίσεων μέσω του καταστατικού. Ειδικότερα :

α) Με πρόβλεψη στο καταστατικό επιτρέπεται στο διοικητικό συμβούλιο με απόφαση των απομενόντων μελών του, αν είναι τουλάχιστον τρία (3), να εκλέγει μέλη σε αντικατάσταση εκείνων, που παραιτήθηκαν, απεβίωσαν ή εξέπεσαν με άλλο τρόπο της ιδιότητάς τους, με την προϋπόθεση ότι η αναπλήρωση των συμβούλων αυτών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη που ενδεχομένως έχουν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση (εφόσον αυτό επιτρέπεται από το καταστατικό). Η εκλογή αυτή πρέπει να ανακοινωθεί από το διοικητικό συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, στην οποία παρέχεται η δυνατότητα να τους αντικαταστήσει ακόμη και αν το θέμα αυτό δεν έχει αναγραφεί στην ημερήσια διάταξη.

β) Εναλλακτικά το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι, αν σύμβουλοι παραιτήθηκαν, απεβίωσαν ή εξέπεσαν της ιδιότητάς τους, τα υπόλοιπα μέλη επιτρέπεται να συνεχίσουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας, χωρίς να αντικατασταθούν, εφόσον όμως ο αριθμός τους υπερβαίνει το μισό (1/2) των μελών που υπήρχαν πριν από την επέλευση των παραπάνω γεγονότων.

γ) Σε περίπτωση που το καταστατικό δεν προβλέπει τα όσα αναφέρονται παραπάνω στις περιπτώσεις α και β, τα απομένοντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, όποιος και αν είναι ο αριθμός τους (δηλαδή, έστω και ένας σύμβουλος) μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου .

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, μέσα στην οποία πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση .

Εφόσον η αρχική πρόσκληση για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, περιέχει ορισμό του τόπου και του χρόνου της ενδεχόμενης επαναληπτικής συνεδρίασης, που θα απαιτηθεί σε περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας, τότε δεν απαιτείται νέα πρόσκληση.

Ειδικά για τις ανώνυμες εταιρίες που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η απαιτούμενη απαρτία στην δεύτερη επαναληπτική γενική συνέλευση (δηλαδή στην τρίτη κατά σειρά, συνυπολογιζομένης και της αρχικής) καθορίζεται στο 1/5 (αντί του προϊσχύσαντος 1/3),

τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.¹⁶⁰

Με σχετική εξουσιοδότηση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης προς το διοικητικό συμβούλιο, παρέχεται η δυνατότητα διανομής κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα χρήση και συνεπώς, το θέμα αυτό της διανομής κερδών δεν υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης .

Ε) Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ & Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Μία σειρά κρίσιμων ζητημάτων αλλά και επιμέρους θεμάτων, η επίλυση των οποίων είχε καταστεί αναγκαία, οδήγησε στην αναμόρφωση διατάξεων, οι οποίες στην πράξη προκαλούσαν προβλήματα και παρενέργειες στην εύρυθμη λειτουργία της ανώνυμης εταιρίας. Για το λόγο αυτό, υιοθετήθηκαν οι ακόλουθες ρυθμίσεις :

1. Επανακαθορίστηκε ο τρόπος έκδοσης των μετοχικών τίτλων, η μεταβίβασή τους, καθώς και η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας. Ειδικότερα, ορίζεται πλέον ρητά στο νόμο ότι :

α) Οι μετοχές μπορούν να είναι ονομαστικές ή ανώνυμες, όπως προβλέπεται στο καταστατικό.

β) Η εταιρία υποχρεούται να εκδίδει οριστικούς μετοχικούς τίτλους και, μέχρι την έκδοσή τους, μπορεί να εκδίδει προσωρινούς τίτλους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αυτοί έχουν εκδοθεί σε άυλη μορφή ή που το καταστατικό των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο ανωνύμων εταιριών, προβλέπει τη μη έκδοση ονομαστικών (όχι και ανωνύμων) μετοχών.

γ) Οι ανώνυμες μετοχές (όχι και οι ονομαστικές) μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων. Κατά την ερμηνεία του νόμου, ως τέτοιες διατάξεις, εννοούνται αυτές του Αστικού Δικαίου σύμφωνα με το οποίο, κάθε κινητό πράγμα μεταβιβάζεται με συμφωνία και παράδοση και συνακόλουθα ο κάτοχος της μετοχής θεωρείται κατά τεκμήριο και κύριος αυτής.

δ) Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών η οποία, επίσης, γίνεται με συμφωνία και παράδοση, αλλά ο νόμος απαιτεί και πρόσθετες διατυπώσεις, αν μεν υπάρχουν τίτλοι γίνεται με εγγραφή σε ειδικό βιβλίο της εταιρίας με τον τρόπο που καθορίζει η παράγραφος 6 του

¹⁶⁰ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, έκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

άρθρου 8β, αν δε έχουν εκδοθεί σε αύλη μορφή γίνεται με σχετική καταχώρηση στο μητρώο κινητών αξιών (παρ. 7).

Αναμορφώνονται σε σημαντικό βαθμό οι διατάξεις για τις ίδιες μετοχές. Οι κυριότερες ρυθμίσεις είναι οι ακόλουθες : ¹⁶¹

α) Παρέχεται γενικά η δυνατότητα απόκτησης από την ανώνυμη εταιρία ιδίων μετοχών, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία ορίζει και τους όρους και ιδίως τον ανώτατο αριθμό μετοχών, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση (μη δυνάμενη να υπερβεί τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες), καθώς και τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης, εφόσον αυτή γίνεται λόγω επαχθούς αιτίας. Η απόκτηση όμως αυτή (συμπεριλαμβανομένων και των μετοχών που προορίζονται για διανομή στο προσωπικό), πρέπει να γίνεται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που ενδεχομένως έχουν ήδη αποκτηθεί, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Από την προϋπόθεση αυτή, εξαιρείται η απόκτηση ιδίων μετοχών με σκοπό τη διανομή τους στο προσωπικό της εταιρίας ή στο προσωπικό συνδεδεμένης με αυτήν εταιρίας.

αβ) Η απόκτηση των ιδίων μετοχών δεν μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου (μειούμενου κατά το ποσό που ενδεχομένως δεν έχει ακόμα καταβληθεί) και των υποχρεωτικών αποθεματικών (δηλαδή, αυτών που απαγορεύεται η διανομή από το νόμο ή το καταστατικό) και

αγ) Οι αποκτώμενες ίδιες μετοχές μπορούν να αφορούν μόνο εξοφληθείσες πλήρως.

β) Η τήρηση των παραπάνω προϋποθέσεων δεν εφαρμόζεται, εφόσον η απόκτηστων ιδίων μετοχών γίνεται :

βα) σε εκτέλεση απόφασης για μείωση του κεφαλαίου

ββ) λόγω καθολικής μεταβίβασης περιουσίας

βγ) λόγω χαριστικής αιτίας (θα πρέπει να είναι πλήρως εξοφλημένες)

βδ) με σκοπό την προστασία των μειωσιμικών μετόχων με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, κυρίως σε περίπτωση συγχώνευσης ή αλλαγής του σκοπού ή της νομικής μορφής της εταιρίας ή μεταφοράς της έδρας στο εξωτερικό ή επιβολής περιορισμών στη μεταβίβαση

¹⁶¹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

των μετοχών, καθώς επίσης και με σκοπό την ικανοποίηση υποχρεώσεων της εταιρίας από ανταλλάξιμο ομολογιακό δάνειο.

βε) με σκοπό την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρίας κατά μετόχου κατόπιν πλειστηριασμού από αναγκαστική εκτέλεση (υπό την προϋπόθεση ότι είναι πλήρως εξοφλημένες). Οι αποκτήσεις αυτές (βα – βε), δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της καθαρής θέσης σε ποσό κατώτερο από το άθροισμα του καλυφθέντος κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους από το νόμο.¹⁶²

Όπως προκύπτει από τις παραπάνω διατάξεις, καταργείται η ειδική περίπτωση απόκτησης ίδιων μετοχών από τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρείες μέχρι το 10% του συνόλου των μετοχών τους με σκοπό τη στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής τους, με το αιτιολογικό ότι, η διάταξη αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συνιστά χειραγώγηση της αγοράς.

γ) Οι μετοχές που αποκτήθηκαν στις παραπάνω περιπτώσεις υπό ββ– και βε (δηλαδή, πλην της περίπτωσης που αποκτώνται με σκοπό τη μείωση του κεφαλαίου ή τη διανομή στο προσωπικό που πρέπει να γίνει μέσα σε δώδεκα μήνες από την απόκτησή τους), πρέπει να μεταβιβασθούν σε προθεσμία τριών (3) ετών το αργότερο από το χρόνο απόκτησής τους, εκτός αν η ονομαστική αξία των αποκτημένων μετοχών δεν υπερβαίνει το 1/10 του καλυφθέντος κεφαλαίου. Το ίδιο πρέπει να συμβεί και στην περίπτωση που μέσα σε δώδεκα μήνες από την απόκτησή τους οι ίδιες μετοχές δεν διανεμηθούν στο προσωπικό. Εφόσον οι μετοχές αυτές δεν μεταβιβασθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, τότε θα πρέπει να ακυρωθούν με μείωση του καλυφθέντος κεφαλαίου. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής, επιβάλλεται στα μέλη του Δ.Σ. πρόστιμο 30.000 ευρώ. Πάντως η μεταβίβαση μπορεί να γίνει και μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, αλλά πριν την ακύρωσή της.

δ) Οι μετοχές που αποκτήθηκαν κατά παράβαση όλων των παραπάνω διατάξεων, πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από την απόκτησή τους και σε αντίθετη περίπτωση, αυτές ακυρώνονται με μείωση του καλυφθέντος κεφαλαίου. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής επιβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρόστιμο 30.000 ευρώ.

ε) Οι κατεχόμενες ίδιες μετοχές δεν υπολογίζονται για τον υπολογισμό της απαρτίας και της

¹⁶² ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις
ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

πλειοψηφίας και επιπλέον, το αναλογούν σε αυτές μέρος προσαυξάνει το μέρος των λοιπών μετόχων (και συνεπώς, το μέρος δεν αποσβένεται δια συγχύσεως). Επίσης, σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, οι ίδιες μετοχές, με εξαίρεση την περίπτωση όπου η αύξηση γίνεται χωρίς καταβολή εισφορών, δεν έχουν δικαίωμα προτίμησης στην αύξηση, εκτός αν αποφασιστεί από το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει την αύξηση η μεταβίβαση του δικαιώματος αυτού σε πρόσωπα μη ενεργούντα για λογαριασμό της εταιρίας.

Τέλος, εφόσον οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού, υπάρχει υποχρέωση για σχηματισμό ισόποσου αποθεματικού, μετά από τον υπολογισμό της κράτησης για τακτικό αποθεματικό (και πριν από τον υπολογισμό του πρώτου μερίσματος), από τα κέρδη της κλειομένης χρήσης, το οποίο δεν επιτρέπεται να διανεμηθεί.¹⁶³

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 23 α, αναφορικά με την απαγόρευση χορήγησης προκαταβολών, δανείων ή εγγυήσεων από την ανώνυμη εταιρία ή τις θυγατρικές της ή τις ομόρρυθμες εταιρίες, στις οποίες μέλος είναι η ανώνυμη εταιρία, με σκοπό την απόκτηση μετοχών της από τρίτους, μεταφέρθηκαν στο νέο άρθρο 16 α, όπου άλλωστε νομοτεχνικά ανήκουν. Επομένως από την απαγόρευση αυτή θεσπίστηκαν εξαιρέσεις και συνεπώς, είναι επιτρεπτή η προκαταβολή, η χορήγηση δανείου ή παροχή εγγύησης με σκοπό την απόκτηση μετοχών της Α.Ε. από τρίτους στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- α) Αν οι παραπάνω συναλλαγές γίνονται με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου με εύλογους όρους αγοράς και κυρίως, αναφορικά με τους εισπραττόμενους τόκους και τις λαμβανόμενες εγγυήσεις για εξασφάλιση των απαιτήσεών της.
- β) Αν οι παραπάνω συναλλαγές αποφασιστούν από την καταστατική Γενική Συνέλευση, μετά από προηγούμενη προς τούτο έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση, η οποία υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- γ) Αν, λόγω των παραπάνω συναλλαγών, δεν επέρχεται μείωση των ιδίων κεφαλαίων.

Όλα τα παραπάνω δεν ισχύουν για τις συναλλαγές που γίνονται, τόσο στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών των πιστωτικών ιδρυμάτων, όσο και με σκοπό την απόκτηση μετοχών από ή για το προσωπικό της ανώνυμης εταιρίας ή εταιρίας συνδεδεμένης με αυτή.

Απαγορεύεται στην ανώνυμη εταιρία να λαμβάνει δικές της μετοχές, καθώς και μετοχές

¹⁶³ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις
ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

της μητρικής της (αντί της θυγατρικής της, όπως αναφερόταν στην αντικατασταθείσα διάταξη), ως ενέχυρο για την εξασφάλιση χορηγούμενων από αυτή δανείων ή άλλων απαιτήσεών της. Επίσης, εισάγεται εξαίρεση από την απαγόρευση απόκτησης ίδιων μετοχών της μητρικής από τη θυγατρική της εταιρία, στις περιπτώσεις που επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η απόκτηση ίδιων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16. Το ίδιο συμβαίνει και με την ενεχυρίαση μετοχών.

Αναμορφώνεται το απαρχαιωμένο καθεστώς ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα :

α) Δεν υπάρχει ευθύνη του συμβούλου απέναντι στην εταιρία, κατά τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων, για οποιοδήποτε πταίσμα του, εφόσον αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία (και όχι πλέον, του συνετού οικογενειάρχη), η οποία κρίνεται με βάση τη θέση του κάθε μέλους και των καθηκόντων του (και συνεπώς, το κριτήριο αυτό ισχύει και για τον διευθύνοντα σύμβουλο ο οποίος δεν έχει, πλέον, υποχρέωση για κάθε επιμέλεια). Επίσης, τέτοια ευθύνη δεν υπάρχει προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις βασιζόμενες σε σύννομη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή για εύλογη επιχειρηματική απόφαση ληφθείσα με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος.¹⁶⁴

β) Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου απαγορεύεται να επιδιώκουν δικά τους συμφέροντα, που αντιβαίνουν σε αυτά της εταιρίας.

Επιπλέον, έχουν την υποχρέωση να αποκαλύπτουν έγκαιρα στους υπόλοιπους συμβούλους τα συμφέροντά τους, που ενδέχεται να προκύψουν από συναλλαγές της εταιρίας εμπιπτόμενες στα καθήκοντά τους, καθώς και οποιαδήποτε σύγκρουση των συμφερόντων τους με αυτά της εταιρίας ή των συνδεδεμένων επιχειρήσεων που προκύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

γ) Αναθεωρείται το ποσοστό της μειοψηφίας, που απαιτείται για να μην έχει δικαίωμα η εταιρία, να παραιτηθεί από την αξίωσή της για αποζημίωση ή να συμβιβαστεί μετά πάροδο διετίας από τη γένεση της αξίωσης και από το 1/4 του εκπροσωπούμενου στη Γενική Συνέλευση κεφαλαίου, καθορίζεται στο 1/5 αυτού.

¹⁶⁴ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

δ) Οι παραπάνω διατάξεις αναφορικά με την ευθύνη των συμβούλων, εφαρμόζονται και για τα πρόσωπα εκείνα μη μέλη του διοικητικού συμβουλίου, που ασκούν εξουσίες.

Αναμορφώνεται το σύστημα των επιτρεπόμενων ή μη συμβάσεων της εταιρίας με μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Ειδικότερα :

α) Παροχή δανείων και πιστώσεων προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στην εταιρία (δηλαδή, όχι μόνο προς τους ιδρυτές), σύμφωνα με τις αναφερόμενες περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του νόμου αυτού (περί συνδεδεμένων επιχειρήσεων), στους συζύγους και συγγενείς αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού (δηλαδή, εξαιρούνται οι γενικοί διευθυντές και διευθυντές), καθώς και στα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τα πρόσωπα αυτά, απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα. Η απαγόρευση αυτή, ισχύει και για τις συμβάσεις που συνάπτουν τα παραπάνω πρόσωπα με νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από την εταιρία κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42 ε ή με ομόρρυθμες εταιρίες, στις οποίες μέλος της είναι η ανώνυμη εταιρία. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει την απαγόρευση αυτή και σε άλλα πρόσωπα και κυρίως, τους γενικούς διευθυντές και διευθυντές της εταιρίας. Το ίδιο ισχύει και με την παροχή εγγυήσεων ή ασφαλειών υπέρ των παραπάνω προσώπων, εκτός :

αα) αν υπηρετείται το εταιρικό συμφέρον

αβ) η εταιρία έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του πρωτοφειλέτη ή του προσώπου υπέρ του οποίου παρέχεται η ασφάλεια,

αγ) οι λαμβάνοντες την εγγύηση ή την ασφάλεια προβλέπεται ότι θα ικανοποιούνται μόνο μετά την πλήρη εξόφληση ή συναίνεση των πιστωτών και

αδ) αν υπάρχει προέγκριση της Γενικής Συνέλευσης, χωρίς όμως να έχει αντιταχθεί μειοψηφία μετόχων ποσοστού 1/10 ή 1/20 προκειμένου για ανώνυμες εταιρίες εισηγμένες σε χρηματιστήριο, του εκπροσωπούμενου στη Γενική Συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.¹⁶⁵

β) Άλλες συμβάσεις με τα παραπάνω πρόσωπα, είναι νόμιμες με την προϋπόθεση ότι έχει ληφθεί ειδική άδεια (και όχι προέγκριση) της Γενικής Συνέλευσης, χωρίς όμως να έχει αντιταχθεί μειοψηφία μετόχων ποσοστού 1/3 του εκπροσωπούμενου στη Γενική Συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου, εκτός και αν αυτές αφορούν τρέχουσες πράξεις συναπτόμενες υπό

¹⁶⁵ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

κανονικές συνθήκες . Η ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να παρασχεθεί και μετά τη σύναψη της σύμβασης, αρκεί όμως να μην έχει αντιταχθεί μειοψηφία μετόχων ποσοστού 1/20 του εκπροσωπούμενου στη γενική συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.

Αναμορφώνεται το απαρχαιωμένο καθεστώς της ακυρότητας ή ακυρωσίας των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, με την εισαγωγή νέων διατάξεων που λήφθηκαν κυρίως από το Ιταλικό δίκαιο και διακρίνονται με σαφήνεια οι περιπτώσεις της άκυρης και της ακυρώσιμης Γενικής Συνέλευσης.

Πιο συγκεκριμένα, η ακυρωσία αφορά την παράβαση διατάξεων που αναφέρονται στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, ενώ η ακυρότητα αφορά τις αποφάσεις που το περιεχόμενό τους βρίσκεται σε αντίθεση με το νόμο ή το καταστατικό και συνεπώς, πρόκειται για παράβαση ουσίας. Στην ακυρότητα εντάσσεται και η περίπτωση λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση χωρίς την ύπαρξη πρόσκλησης (έλλειψη σύγκλησης). Αν υπάρξει πρόσκληση αλλά αυτή είναι ελαττωματική, τότε επέρχεται ακυρωσία και όχι ακυρότητα. Τέλος, με το άρθρο 35γ, ρυθμίζεται το ζήτημα της ανυπόστατης Γενικής Συνέλευσης. Ειδικότερα :

α) Κάθε απόφαση Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται με τρόπο αντίθετο με το νόμο ή το καταστατικό ή λαμβάνεται από μη νόμιμα συγκληθείσα ή συγκροτηθείσα Γενική Συνέλευση ή λαμβάνεται χωρίς να παρασχεθούν οι πληροφορίες που ζήτησε η μειοψηφία των μετόχων, σύμφωνα με το άρθρο 39, ακυρώνεται (ακυρώσιμη) από το δικαστήριο.

β) Την ακύρωση έχει δικαίωμα να ζητήσει, από το δικαστήριο (μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας), με αγωγή στρεφόμενη κατά της εταιρίας, οποιοσδήποτε μέτοχος που εκπροσωπεί ποσοστό 2/100 του κεφαλαίου, αν δεν παραβρέθηκε στη Γενική Συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση, καθώς και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη λήψη της απόφασης ή από την καταχώρησή της στο μητρώο, εφόσον πρόκειται για απόφαση υποβαλλόμενη σε δημοσιότητα. Ειδικότερα, στην περίπτωση που το ακυρώσιμο της απόφασης ανάγεται στην άρνηση του διοικητικού συμβουλίου να παράσχει (στη Γενική Συνέλευση) πληροφορίες για υποθέσεις της εταιρίας, κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 39, την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μόνο οι μέτοχοι που ζήτησαν τις πληροφορίες και βέβαια εκπροσωπούν το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.¹⁶⁶

¹⁶⁶ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007

γ) Οι μέτοχοι που στερούνται των παραπάνω απαιτούμενων ποσοστών επί του κεφαλαίου, μπορούν να αξιώσουν από την εταιρία αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστησαν λόγω της ληφθείσας απόφασης κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού ή των διατάξεων για τη σύγκληση ή συγκρότηση της Γενικής Συνέλευσης.

δ) Πριν από την άσκηση της αγωγής, μπορεί να ζητηθεί από το δικαστήριο η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, οπότε στην περίπτωση αυτή η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοση της απόφασης για τα ασφαλιστικά μέτρα, αλλιώς τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται.

ε) Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της αντίστοιχης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, υποβάλλεται σε δημοσιότητα και ισχύει έναντι πάντων. Πάντως, τα δικαιώματα των τρίτων που αποκτήθηκαν με καλή πίστη από την ακυρωθείσα απόφαση δεν θίγονται.

στ) Κατά ρητή διατύπωση του νόμου (άρθρο 35α παρ. 5), δεν θεωρούνται ακυρώσιμες οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης στην οποία έλαβαν μέρος πρόσωπα που δεν είχαν δικαίωμα συμμετοχής, εκτός αν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας ή λόγω ακυρότητας ή ακυρωσίας ορισμένων ψήφων, εκτός αν αυτές ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη πλειοψηφίας ή λόγω ανακρίβειας, αοριστίας ή πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός αν είναι αδύνατη η διάγνωση του περιεχομένου της απόφασης, καθώς, επίσης, λόγω ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης εκτός αν για το λόγο αυτό δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων.

ζ) Σε περίπτωση έλλειψης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης ή αντίθεσης του περιεχομένου της απόφασης στο νόμο ή το καταστατικό (δηλαδή, ελαττώματα ουσίας, που ανάγονται στο περιεχόμενο της απόφασης και όχι στον τρόπο λήψης αυτής για την οποία τελευταία συντρέχει περίπτωση ακυρωσίας, όπως αναφέραμε παραπάνω), η απόφαση είναι άκυρη. Πάντως, δεν συντρέχει περίπτωση έλλειψης νόμιμης σύγκλησης, εφόσον η δημοσιευμένη πρόσκληση από την εταιρία είναι εμπρόθεσμη, σύμφωνη με το νόμο, και αναφέρει, τουλάχιστον, την ημερομηνία και τον τόπο της Γενικής Συνέλευσης .

η) Την ακυρότητα έχει δικαίωμα να προβάλλει κάθε πρόσωπο, μέτοχος ή τρίτος, που έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους (αντί της διετίας που προέβλεπε η αντικατασταθείσα διάταξη) από τη λήψη της απόφασης ή από την καταχώρησή της στο

μητρώο, εφόσον πρόκειται για απόφαση υποβαλλόμενη σε δημοσιότητα.¹⁶⁷ Κατ' εξαίρεση, η προβολή της ακυρότητας δεν υπάγεται σε καμιά προθεσμία, όταν ο σκοπός της εταιρίας, με τροποποίηση του καταστατικού της, γίνεται παράνομος ή αντιβαίνει στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν με την απόφαση πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός αν είναι αδύνατη η διάγνωση του περιεχομένου της απόφασης, καθώς, επίσης, λόγω ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης εκτός αν για το λόγο αυτό δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων.

ζ) Σε περίπτωση έλλειψης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης ή αντίθεσης του περιεχομένου της απόφασης στο νόμο ή το καταστατικό (δηλαδή, ελαττώματα ουσίας, που ανάγονται στο περιεχόμενο της απόφασης και όχι στον τρόπο λήψης αυτής για την οποία τελευταία συντρέχει περίπτωση ακυρωσίας, αναφέραμε παραπάνω), η απόφαση είναι άκυρη. Πάντως, δεν συντρέχει περίπτωση έλλειψης νόμιμης σύγκλησης, εφόσον η δημοσιευμένη πρόσκληση από την εταιρία είναι εμπρόθεσμη, σύμφωνη με το νόμο, και αναφέρει, τουλάχιστον, την ημερομηνία και τον τόπο της Γενικής Συνέλευσης.

η) Την ακυρότητα έχει δικαίωμα να προβάλλει κάθε πρόσωπο, μέτοχος ή τρίτος, που έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους (αντί της διετίας που προέβλεπε η διάταξη) από τη λήψη της απόφασης ή από την καταχώρησή της στο μητρώο, εφόσον πρόκειται για απόφαση υποβαλλόμενη σε δημοσιότητα. Κατ' εξαίρεση, η προβολή της ακυρότητας δεν υπάγεται σε καμιά προθεσμία, όταν ο σκοπός της εταιρίας, με τροποποίηση του καταστατικού της, γίνεται παράνομος ή αντιβαίνει στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν με την απόφαση παραβιάζονται διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Η ακυρότητα μπορεί να ληφθεί υπόψη και αυτεπάγγελα από το δικαστήριο στην παραπάνω προθεσμία (άρθρο 35β παρ.4 και 5).

θ) Πάντως, ο μέτοχος δεν μπορεί να προβάλλει την ακυρότητα λόγω έλλειψη νόμιμης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον αυτός δήλωσε μεταγενέστερα προς την εταιρία ότι η Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε νομίμως (άρθρο 35β παρ. 3).

ι) Η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει την ακυρότητα υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

κ) Τέλος, ανυπόστατη θεωρείται κάθε απόφαση που λήφθηκε με τις ψήφους προσώπων, τα

¹⁶⁷ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

οποία είτε δεν έφεραν την ιδιότητα του μετόχου είτε αποδέχτηκαν το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν έφεραν τη μετοχική ιδιότητα (άρθρο 35γ).

Σημαντική τροποποίηση γίνεται στις διατάξεις που αφορούν τους τρόπους λύσης της ανώνυμης εταιρίας. Κυρίως, καταργείται το σύστημα ανάκλησης της άδειας σύστασης από τη Διοίκηση και εισάγεται ο θεσμός της δικαστικής λύσης, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή/και της μειοψηφίας των μετόχων. Ειδικότερα : ¹⁶⁸

α) Η εταιρία λύεται λόγω παρέλευσης του χρόνου διάρκειάς της (όπως αυτός προβλέπεται στο καταστατικό), με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης, με την κήρυξή της σε πτώχευση, ή με δικαστική απόφαση σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 48 α (άρθρο 47α παρ. 1 και 2).

β) Εφόσον κατά τη σύσταση της εταιρίας δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο, που σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό είναι καταβλητέο ή το κεφάλαιο υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου ή το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων είναι μικρότερο από το 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση δεν αποφασίζει τη λύση της εταιρίας, ούτε και υιοθετεί άλλο μέτρο ή τέλος δεν υποβάλλει στη Διοίκηση οικονομικές καταστάσεις τριών (3) τουλάχιστο συνεχών χρήσεων που έχουν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση, τότε όποιος έχει έννομο συμφέρον (έννομο συμφέρον έχει και η Διοίκηση), μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της. Πριν τη λήψη απόφασης, το δικαστήριο (μονομελές πρωτοδικείο) παρέχει στην εταιρία εύλογη προθεσμία από δύο (2) μέχρι έξι (6) μήνες, δυναμένη να παραταθεί για ένα (1) ακόμη τρίμηνο, για άρση των λόγων λύσης, εκτός και αν θεωρηθεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο (άρθρο 48 παρ. 1, 2 και 3).

γ) Σε περίπτωση που για σπουδαίο λόγο – ο οποίος αναφέρεται, κυρίως στην ύπαρξη ίσων συμμετοχών, με συνέπεια να μην είναι δυνατή, τόσο η εκλογή διοικητικού συμβουλίου, όσο και η λειτουργία της ανώνυμης εταιρίας – η συνέχιση της «ζωής» της εταιρίας είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα ασύμφορη για τον αιτούντα, τότε μέτοχοι που εκπροσωπούν, τουλάχιστο, ποσοστό 1/5 του καταβλημένου κεφαλαίου, μπορούν με αγωγή κατά της εταιρίας να ζητήσουν από το δικαστήριο (μονομελές πρωτοδικείο) τη λύση της εταιρίας. Άλλοι μέτοχοι, με το ίδιο ποσοστό στο μπορούν να παρέμβουν. Πριν τη λήψη απόφασης, το δικαστήριο παρέχει στην εταιρία, την ίδια προθεσμία, όπως στην προηγούμενη περίπτωση β (άρθρο 48α

¹⁶⁸ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

παρ. 1, 2, 3, 4).

δ) Το δικαστήριο, κατόπιν αίτησης των μετόχων που παρενέβησαν, μπορεί να αποφασίσει την εξαγορά από αυτούς των μετοχών που ανήκουν στους ενάγοντες, οπότε ορίζει και την αξία τους, για τον προσδιορισμό της οποίας μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη από τα πρόσωπα που προβαίνουν σε εκτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 9. Πάντως, η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του πιθανολογούμενου ποσού, που θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης, δυναμένου με δικαστική απόφαση, να προσαυξηθεί κατά ποσοστό 20% (άρθρο 48α παρ. 5).

ε) Αν σύμφωνα με το καταστατικό, η μεταβίβαση των μετοχών αυτών υπόκειται σε περιορισμούς, αυτοί δεν λαμβάνονται υπόψη, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά (άρθρο 48α παρ. 6).

στ) Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει προθεσμία για την πραγματοποίηση της εξαγοράς, η οποία αν παρέλθει άπρακτη, με υπαιτιότητα του υπόχρεου σε εξαγορά, τότε λύεται η εταιρία (άρθρο 48α παρ. 8). Πάντως οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 48α (λύση της ανώνυμης εταιρίας με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση των μετόχων), δεν εφαρμόζονται για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες (άρθρο 48α παρ. 9).¹⁶⁹

Εισάγεται ένας νέος θεσμός που αποσκοπεί στην άρση ενδεχόμενων επιχειρηματικών αδιεξόδων και αφορά το δικαίωμα, τόσο της μειοψηφίας να ζητήσει, κατόπιν δικαστικής απόφασης, την εξαγορά των μετοχών της, (είτε από την εταιρία, είτε από τον πλειοψηφούντα μέτοχο), όσο και του πλειοψηφούντα, κατά ποσοστό 95%, μετόχου να ζητήσει να εξαγοράσει τις μετοχές μειοψηφίας (άρθρο 49α, 49β και 49γ). Ειδικότερα :

α) Ένας ή περισσότεροι μέτοχοι, μπορούν να ζητήσουν με αγωγή τους στο δικαστήριο (μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας) την εξαγορά των μετοχών τους από την εταιρία, εφόσον η παραμονή τους σε αυτή γίνεται κατά τρόπο προφανή, ασύμφορη, εξαιτίας των ακόλουθων λόγων :

αα) Η Γενική Συνέλευση αποφάσισε, είτε τη μεταφορά της έδρας της εταιρίας σε άλλο κράτος, είτε την εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, είτε την αλλαγή του σκοπού αυτής. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται, οι μέτοχοι που ζητούν την εξαγορά των μετοχών τους, να έχουν παραβρεθεί στη Γενική Συνέλευση και να έχουν αντιταχθεί στη λήψη

¹⁶⁹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

της σχετικής απόφασης, η δε αγωγή τους μπορεί να ασκηθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη συντέλεση της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού.

αβ) Σε άλλες περιπτώσεις προβλεπόμενες από το καταστατικό, που θα πρέπει να καθορίζει υποχρεωτικά και την προθεσμία άσκησης της αγωγής (άρα, δεν ισχύει το τρίμηνο) το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της εξαγοράς, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, με υπαιτιότητα του υπόχρεου σε εξαγορά, η ανώνυμη εταιρία θα λύεται. Για τις ίδιες μετοχές που θα αποκτηθούν λόγω της εξαγοράς, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 4 έως 9 του άρθρου 16 (άρθρο 49α παρ.6). Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες. (άρθρο 49α παρ. 7).

β) Ένας ή περισσότεροι μέτοχοι, μπορούν να ζητήσουν με αγωγή τους στο δικαστήριο την εξαγορά των μετοχών τους, από τον πλειοψηφούντα κατά ποσοστό 95% του κεφαλαίου της, αποκτημένο μετά την ίδρυσή της, μέτοχο, χωρίς τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α). Η αγωγή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε πέντε (5) έτη από το χρόνο που ο πλειοψηφών μέτοχος απόκτησε το παραπάνω ποσοστό (άρθρο 49β παρ.1, 2).

γ) Μέτοχος, που μετά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας απέκτησε ποσοστό 95% του κεφαλαίου της, μπορεί να ζητήσει, μέσα σε πέντε (5) έτη από το χρόνο απόκτησης του παραπάνω ποσοστού, από το δικαστήριο, να εξαγοράσει τις μετοχές της μειοψηφίας, έναντι ανταλλάγματος ανταποκρινόμενου στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών, υποβάλλοντας προς αυτό και σχετική εκτιμητική έκθεση από τα πρόσωπα του άρθρου 9 του Ν.2190/1920.¹⁷⁰ Η άσκηση του δικαιώματος αυτού, (η οποία είναι υποχρεωτική για τους μετόχους της μειοψηφίας) γίνεται με σχετική δημόσια δήλωση, εκτός αν οι μέτοχοι της μειοψηφίας είναι γνωστοί οπότε η δήλωση αυτή μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς τους μετόχους (άρθρο 49γ παρ.1 – 7).

¹⁷⁰ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις
ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

ΣΤ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΜΙΑΣ ΑΕ.

Τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις για την εκκαθάριση.

α) Οι εκκαθαριστές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, με αίτησή τους προς το δικαστήριο, τη διενέργεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του αστικού κώδικα (άρθρο 1913 επ. ΑΚ) αναφορικά με τη δικαστική εκκαθάριση της κληρονομιάς (άρθρο 49 παρ. 4α).

β) Οι μέτοχοι της λυθείσας ανώνυμης εταιρίας, υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και δεν έχουν καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της εκκαθάρισης (άρθρο 49 παρ. 4β).

γ) Εφόσον η εκκαθάριση υπερβεί την πενταετία και δεν πιθανολογείται η σύντομη περάτωσή της, ο εκκαθαριστής έχει την υποχρέωση να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Στο σχέδιο αυτό περιλαμβάνεται έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης καθώς και για τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωσή της.

Εφόσον το σχέδιο αυτό εγκριθεί από την καταστατική Γενική Συνέλευση, τότε ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει το έργο του σύμφωνα με το σχέδιο. Αν όμως αυτό δεν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση ο εκκαθαριστής ή η μειοψηφία που εκπροσωπεί ποσοστό 1/20 του καταβλημένου κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του σχεδίου από το δικαστήριο, το οποίο ναι μεν μπορεί να τροποποιήσει τα προβλεπόμενα από το σχέδιο μέτρα, όχι όμως και να προσθέσει μη προβλεπόμενα από αυτό μέτρα

Πάντως, η τήρηση του σχεδίου που εγκρίθηκε δεν δημιουργεί ευθύνες για τον εκκαθαριστή. Η έγκριση του σχεδίου από τους μετόχους ή το δικαστήριο, απαλλάσσει τον εκκαθαριστή από κάθε ευθύνη, εφόσον αυτός λάβει τα προβλεπόμενα από το σχέδιο μέτρα.

Παρότι το δίκαιο των εταιρικών μετασηματισμών (μετατροπές και συγχωνεύσεις) πρόκειται να αναμορφωθεί συνολικά, με αφορμή την ενσωμάτωση πρόσφατης οδηγίας της Ε.Ε. για τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις, εντούτοις τροποποιούνται οι ακόλουθες διατάξεις :

α) Με την προσθήκη του νέου άρθρου 66α, προβλέπεται η μετατροπή της ανώνυμης εταιρίας σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία με ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων.¹⁷¹

¹⁷¹ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

β) Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης, δεν απαιτείται πλέον να υποβάλλεται σε δημοσιότητα, δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης. Συνακόλουθα, η Γενική Συνέλευση μπορεί να λάβει απόφαση και νωρίτερα, αρκεί να έχει παρέλθει η προβλεπόμενη, μηνιαία προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος των πιστωτών όπως ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις.

γ) Η συγχώνευση δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των μετοχών των συγχωνευόμενων εταιριών είχε οριστεί αδικαιολόγητα χαμηλή. Σε μια τέτοια περίπτωση, κάθε μέτοχος της απορροφούμενης εταιρίας, μπορεί να αξιώσει να του καταβληθεί από την απορροφούσα εταιρία αποζημίωση, εντός χρονικού διαστήματος έξι (6) μηνών από την καταχώρηση της συγχώνευσης στο Μ.Α.Ε.

δ) Η απορροφούσα ανώνυμη εταιρία μπορεί με δήλωσή της να εξαγοράσει τις μετοχές από τους μετόχους της απορροφούμενης ανώνυμης εταιρίας, οι οποίοι αξίωσαν την καταβολή αποζημίωσης από την απορροφούσα .

ε) Η απορροφούσα εταιρία, αλλά και οι επωφελούμενες στην περίπτωση της διάσπασης, υποκαθίστανται στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των απορροφούμενων εταιριών ή της διασπώμενης εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων και των διοικητικών αδειών των απορροφούμενων ή της διασπώμενης.

στ) Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών, μπορεί να γίνει, είτε από την επιτροπή εμπειρογνομόνων της παρ. 1 του άρθρου 9, είτε από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, είτε και από ορκωτούς εκτιμητές, οι οποίοι θα πρέπει στην έκθεσή τους, να εκφράσουν τη γνώμη τους, για το «δίκαιο» και «λογικό» της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών.

Τροποποιούνται, μερικά, οι διατάξεις του άρθρου 4 α αναφορικά με την ακυρότητα της εταιρίας. Ειδικότερα :

α) Λόγω του ότι εισάγεται η δυνατότητα ίδρυσης μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρίας, (τροποποιείται και η παράγραφος 1 του άρθρου 8 και προβλέπεται ότι το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται από ένα ή περισσότερους ιδρυτές), διαγράφεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 4α, η περίπτωση γ, στην οποία αναφερόταν ως λόγος ακυρότητας της εταιρίας η ύπαρξη αριθμού ιδρυτών κατώτερου από δύο.

β) Οι αναφερόμενοι, στην παράγραφο 1 του άρθρου 4α, λόγοι ακυρότητας της εταιρίας – με εξαίρεση την περίπτωση της μη ικανότητας προς δικαιοπραξία όλων των ιδρυτών κατά την υπογραφή του καταστατικού – θεραπεύονται, αν μέχρι τη συζήτηση της αγωγής (περί ακυρώσεως), τροποποιηθεί το καταστατικό ώστε να μην υφίσταται πλέον ο σχετικός λόγος

ακυρότητας. ¹⁷²Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει στην εταιρία τρίμηνη το πολύ προθεσμία για τροποποίηση του καταστατικού, δυναμένη να παραταθεί για έναν (1) ακόμα μήνα (άρθρο 4α παρ. 2α).

γ) Η αγωγή για κήρυξη της ακυρότητας πρέπει να ασκηθεί μέσα σε μια διετία από την καταχώρηση της ανώνυμης εταιρίας στο μητρώο, εκτός εάν η ακυρότητα αφορά σε σκοπό παράνομο ή αντίθετο στη δημόσια τάξη, οπότε δεν υπάρχει προθεσμία (άρθρο 4α παρ. 6).

Όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 8α διατάξεις αναφορικά με τη δημόσια εγγραφή κινητών αξιών, αντικαθίστανται με μια απλή διάταξη, λόγω της ρύθμισης του θέματος αυτού από το Ν.3401/2005 «ενημερωτικό δελτίο δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών και εισαγωγής του για διαπραγμάτευση». Με τη νέα διάταξη, η ανώνυμη εταιρία μπορεί να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύστασή της, είτε σε περιπτώσεις αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου ή για σύναψη ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με τις διατάξεις για τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών και μάλιστα χωρίς πλέον να τίθεται κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 8α).

Την ακυρότητα απόκτησης περιουσιακών στοιχείων κατά παράβαση την παραγράφου 1 του άρθρου 10, μπορεί να επικαλεσθεί όποιος έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από το τέλος του έτους .

Δεν απαιτείται, πλέον, πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου από το διοικητικό συμβούλιο, εφόσον η αύξηση αυτού, δεν γίνεται με νέες εισφορές (είτε σε είδος, είτε σε μετρητά). Δηλαδή, δεν απαιτείται πιστοποίηση καταβολής από το διοικητικό συμβούλιο, στην περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή αδιανέμητων κερδών ή διαφοράς αναπροσαρμογής ή διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Η παράλειψη καταβολής του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ή των αυξήσεών του, καθώς και των καταθέσεων των μετόχων με προορισμό τη μελλοντική αύξησή του, σε ειδικό λογαριασμό της ανώνυμης εταιρίας (που τηρείται για το σκοπό αυτό σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα στην Ελλάδα), δεν επιφέρει ακυρότητα, εφόσον αποδεικνύεται ότι το σχετικό ποσό υφίσταται και ότι κατατέθηκε σε λογαριασμό της εταιρίας ή έστω δαπανήθηκε για τους σκοπούς της εταιρίας, των γεγονότων αυτών αναφερομένων στο σχετικό πρακτικό

¹⁷² ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, έκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

του διοικητικού συμβουλίου περί πιστοποίησης καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 11 παρ. 6).

Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να συνεδριάζει (στην έδρα της εταιρίας ή εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη του καταστατικού και σε άλλο τόπο στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή) κάθε φορά που ο νόμος ή οι ανάγκες της εταιρίας το απαιτούν. Συνεπώς, καταργείται η υποχρέωση τυπικής συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου μια φορά το μήνα.¹⁷³

Οι περιορισμοί της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους – αντί της αντικατασταθείσας διάταξης «στους καλόπιστους τρίτους» – ακόμα και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας .

Στο κείμενο της παραγράφου 3 του άρθρου 29, προστέθηκε νέα διατύπωση, σύμφωνα με την οποία, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι εκπροσωπώντας τα 2/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και γενικά σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από το νόμο.

Αναθεωρήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 43 β και για τον ορισμό των εφημερίδων στις οποίες πρέπει να δημοσιεύονται οι οικονομικές καταστάσεις. Γίνεται πλέον παραπομπή στην παράγραφο 2 του άρθρου 26, στην οποία αναφέρονται οι εφημερίδες στις οποίες είναι δημοσιευτέα η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης.

Καταργείται ως αδόκιμη η έκφραση «κωδικοποίηση του καταστατικού» και εισάγεται η έκφραση «σύνταξη ολόκληρου του νέου κειμένου του καταστατικού». Για τη σύνταξη ολόκληρου του κειμένου του νέου καταστατικού η οποία γίνεται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, δεν απαιτείται, τόσο απόφαση της γενικής συνέλευσης όσο και έγκριση της αρμόδιας Αρχής αλλά ούτε και δημόσιο έγγρα. Το νέο κείμενο του καταστατικού, που υπογράφεται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, καταχωρείται στο μητρώο ανωνύμων εταιριών.

Η εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο Μ.Α.Ε. όχι μόνο της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της εταιρίας και την έγκριση του καταστατικού της,

¹⁷³ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

αλλά και της ιδρυτικής πράξης με το καταστατικό. Η διάταξη αυτή, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ασκείται έλεγχος νομιμότητας της σύστασης, γιατί διαφορετικά, αρκεί η καταχώρηση μόνο της ιδρυτικής πράξης με το καταστατικό.

Η καταχώρηση στο Μ.Α.Ε. των πράξεων και στοιχείων γίνεται, αν μεν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία με μετοχικό κεφάλαιο μέχρι του ποσού 3.000.000 ευρώ (οπότε, δεν γίνεται και έλεγχος της νομιμότητας σύστασης από τη Διοίκηση), αυθημερόν, εκτός της περίπτωσης που η αίτηση δεν είναι ακριβής και πλήρης ως προς το περιεχόμενό της και τα δικαιολογητικά. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η καταχώρηση αυτή πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα, αν πρόκειται για μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρίες ή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες αν πρόκειται για εισηγμένες, από το χρόνο υποβολής των προς καταχώρηση πράξεων και στοιχείων στη Διοίκηση.¹⁷⁴

Εισάγεται, για πρώτη φορά, η δυνατότητα συνεδρίασης, τόσο του Δ.Σ. όσο και της Γενικής Συνέλευσης ορίζεται ότι η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή από όλους τους μετόχους (των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο ανωνύμων εταιριών), ισοδυναμεί με απόφαση, ακόμα και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τον πρόεδρό του ή άλλο πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο από το καταστατικό. Δηλαδή, με τη διάταξη αυτή, δεν απαιτείται πλέον τα πρακτικά να υπογράφονται από όλους τους παρόντες στην οικεία συνεδρίαση.

Στις διατάξεις για τη μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις :

- α) Απαγορεύεται η μερική καταβολή του κεφαλαίου στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρίες .
- β) Ο χρόνος που μπορεί η αξία της μετοχής να παραμένει μερικά καταβλημένη, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, αντί των δέκα (10) που προέβλεπε η προϊσχύσασα διάταξης .

Οι συμβάσεις που συνάπτονται (πλην δανείων και πιστώσεων) μεταξύ του μοναδικού μετόχου και της εταιρίας την οποία αυτός εκπροσωπεί, πρέπει να καταχωρούνται στα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου ή να καταρτίζονται εγγράφως, (με εξαίρεση αυτές που αφορούν τρέχουσες συναλλαγές της εταιρίας), γιατί σε

¹⁷⁴ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε., 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

αντίθετη περίπτωση είναι άκυρες .

Για να είναι έγκυρη η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει πέρα από τα στοιχεία που αναφέρονταν στην παλαιά διάταξη και συνεχίζουν να ισχύουν (δηλαδή, οίκημα με ακριβή διεύθυνση, χρονολογία, ώρα και θέματα ημερήσιας διάταξης) και τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο που οι μέτοχοι θα μπορούν να συμμετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους. Η έλλειψη κάποιου στοιχείου από το παραπάνω περιεχόμενο της πρόσκλησης, την καθιστά ελαττωματική και συνεπώς, οι ληφθείσες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης στα θέματα της ημερήσιας διάταξης είναι ακυρώσιμες. Τέλος, με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 26, καταργήθηκε η υποχρέωση για τοιχοκόλληση της πρόσκλησης στο κατάστημα της εταιρίας.

Μετά την κατάργηση των τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 6 του άρθρου 29 και της παραγράφου 4 του άρθρου 31, που όριζαν ότι σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να απαιτείται η εκπροσώπηση του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και η πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εκπροσωπούμενων στη συνέλευση μετόχων, παρέχεται πλέον η ευχέρεια στο καταστατικό να προβλέπει τέτοιες περιπτώσεις.¹⁷⁵ «Ετεροχρονισμένες» διατάξεις: εισαγωγή ρυθμίσεων, μετά την ολοκλήρωση από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του υπουργείου ανάπτυξης, του έργου της αναμόρφωσης του Ν.2190/1920.

Με την προσθήκη του νέου άρθρου 17 β στο Ν. 2190/1920, προβλέπεται ότι το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση εξαγοράσιμων μετοχών, η εξαγορά των οποίων γίνεται με δήλωση της εταιρίας και είναι έγκυρη μόνο με απόδοση της εισφοράς. Η δυνατότητα εξαγοράς είναι επιτρεπτή, μόνο εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 β. Ειδικότερα : α) η εξαγορά πρέπει να προβλέπεται από το καταστατικό, πριν την ανάληψη των εξαγοράσιμων μετοχών, β) η εξαγορά πρέπει να γίνει μόνο με τη χρησιμοποίηση των ποσών που μπορούν να διανεμηθούν σύμφωνα με το άρθρο 44 ή του προϊόντος νέας έκδοσης μετοχών με σκοπό την εξαγορά, γ) θα πρέπει να σχηματιστεί αποθεματικό ισόποσο με την ονομαστική αξία των εξαγορασθεισών μετοχών, το οποίο, πλην της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους, αλλά μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί, δ)

¹⁷⁵ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, έκδοση Γ', εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

Αν, λόγω της εξαγοράς προβλέπεται καταβολή πρόσθετου ποσού στους μετόχους, αυτό πρέπει να δοθεί, είτε από τα ποσά που μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 44, είτε από αποθεματικό, διαφορετικό όμως από αυτό που σχηματίστηκε λόγω της εξαγοράς και ε) η εξαγορά πρέπει να υποβληθεί σε δημοσιότητα.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 36 τέθηκε διάταξη, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που ιδρύεται ανώνυμη εταιρία με μετοχικό κεφάλαιο, τουλάχιστον 3.000.000 ευρώ, το καταστατικό πρέπει να προβλέπει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της πρώτης εταιρικής χρήσης ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 36 καθιερώνεται ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου έναντι της εταιρίας, σε περίπτωση παράλειψης αυτών να συγκαλέσουν έγκαιρα γενική συνέλευση (τακτική ή έκτακτη) με θέμα το διορισμό ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Πάντως ο διορισμός αυτός είναι έγκυρος, έστω και αν γίνει από μεταγενέστερη γενική συνέλευση. Επιπλέον, στην παράγραφο 3 του άρθρου 36, ορίζεται ότι οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές μπορούν να επαναδιορίζονται μέχρι το πολύ, για πέντε (5) συνεχείς χρήσεις. Μπορούν όμως, να επαναδιοριστούν και μεταγενέστερα, όχι όμως πριν (ενδιαμέσως) παρέλθουν δύο (2) πλήρεις

χρήσεις.

α) Δεν υπάρχει υποχρέωση ελέγχου από τακτικούς ελεγκτές των εταιριών εκείνων που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο ή ίσο του ποσού του 1.000.000 ευρώ και συγχρόνως δεν υπερβαίνουν τα δύο από τα τρία κριτήρια της παραγράφου 6 του άρθρου 42α.

β) Στην περίπτωση αυτή, παρέχεται προαιρετικά η δυνατότητα (μέσω σχετικής καταστατικής πρόβλεψης ή κατόπιν σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης), οι εταιρείες αυτές να εκλέγουν τους τακτικούς ελεγκτές τους είτε από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, μελών του οικονομικού επιμελητηρίου και κατόχων άδειας φοροτεχνικού λογιστή Α τάξης, είτε από ορκωτό ελεγκτή λογιστή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) χρήσεων (άρθρο 36α παρ. 3).

γ) Εφόσον, στις προηγούμενες περιπτώσεις α και β δεν έχει γίνει διορισμός ορκωτού ελεγκτή λογιστή, ο έλεγχος διενεργείται από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, που είναι μέλη του οικονομικού επιμελητηρίου και κάτοχοι άδειας φοροτεχνικού λογιστή Α τάξης. Όσον αφορά στον ανώτατο χρόνο επαναδιορισμού των ελεγκτών αυτών, εφαρμόζονται τα όσα ισχύουν και για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές.

Αυξάνονται τα δύο (2) από τα τρία (3) αριθμητικά όρια της παραγράφου 6 του άρθρου 42 α, στα οποία παραπέμπει η παράγραφος 1 του άρθρου 36, πέραν των οποίων υπάρχει

υποχρέωση για υπαγωγή των ανωνύμων εταιριών στον τακτικό έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Πιο συγκεκριμένα, το σύνολο του ενεργητικού αυξάνεται στο ποσό των 2.500.000 (αντί 1.500.000) ευρώ και ο καθαρός κύκλος εργασιών αυξάνεται στο ποσό των 5.000.000 (αντί 3.000.000) ευρώ, ενώ ο αριθμός του μέσου όρου του προσωπικού παραμένει αμετάβλητος στα 50 άτομα.

Σημαντική αλλαγή επήλθε στον τρόπο διανομής των καθαρών κερδών και συγκεκριμένα στον υπολογισμό του πρώτου μερίσματος. Το πρώτο μέρισμα υπολογίζεται πλέον, με βάση μόνο τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν. 148/1967 και συνεπώς, καταργείται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 45, που προέβλεπε τη διανομή ως ελάχιστου – υποχρεωτικού, μερίσματος ανερχόμενου σε ποσοστό 6% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου

Παρασχέθηκε η δυνατότητα στις υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του Ν.3604/2007 (08.08.2007) και για ένα έτος (07.08.2008), να εναρμονίσουν το καταστατικό τους προς τις προβλέψεις του νέου νόμου, τροποποιώντας το με απόφαση της γενικής συνέλευσης, λαμβανόμενης με την απλή (συνήθη) απαρτία και πλειοψηφία.

Με την παράγραφο 12 του άρθρου 79 του Ν.3604/2007, ορίστηκε ότι «φορολογικές διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα διεπόμενα και από τον παρόντα νόμο (δηλαδή, το Ν.2190/1920, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν.3604/2007), δεν θίγονται.¹⁷⁶

Z) ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ : ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 2190/1920 ΟΠΩΣ ΕΙΣΗΧΘΗΣΑΝ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 3604/ 2007.

- Προβλέπεται η σύσταση και μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρίας από έναν δηλαδή μόνο ιδρυτή.
- Το καταστατικό της Ανώνυμης Εταιρίας μπορεί να μην ρυθμίζει θέματα, που ρυθμίζονται από τον νόμο.
- Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις για τις προνομιούχες μετοχές.
- Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για δεσμευμένες μετοχές - μεταβίβαση μετά από έγκριση της εταιρίας και εάν δεν δοθεί η έγκριση η εταιρία υποχρεούται να τις εξαγοράσει. Οι δεσμεύσεις δεν αφορούν μεταβίβαση λόγω θανάτου.

¹⁷⁶ ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη
ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

- Οι ρυθμίσεις για τις δεσμευμένες μετοχές μπορούν να ισχύσουν και για ομολογίες, μετατρέψιμες σε μετοχές ή όχι.
- Καταργείται ο έλεγχος (από την αρμόδια εποπτεύουσα αρχή δηλαδή την αντίστοιχη Διεύθυνση των κατά τόπους αρμοδίων Νομαρχιών για τις μη εισηγμένες ή τη Διεύθυνση του Υπουργείου Ανάπτυξης για τις εισηγμένες) νομιμότητας και περιεχομένου και ως προς τη σύσταση αλλά και ως προς την τροποποίηση του καταστατικού της ανώνυμης εταιρίας, όταν το μετοχικό κεφάλαιο είναι μικρότερο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ. Η κατάργηση του ελέγχου δεν ισχύει για μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις, όπου ο έλεγχος εξακολουθεί να ισχύει.
- Σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού της ανώνυμης εταιρίας, το κωδικοποιημένο κείμενο συντάσσεται με ευθύνη του διοικητικού της συμβουλίου και δεν απαιτείται έγκρισή του.
- Ορίζεται προθεσμία για την καταχώρηση των διαφόρων πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών που τηρείται στην αρμόδια εποπτεύουσα αρχή.
- Για ονομαστικές μετοχές μη εισηγμένες το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να προβλέπει ότι δεν εκδίδονται τίτλοι.
- Αντί της τριμελούς εκτιμητικής επιτροπής εμπειρογνομόνων του άρθρου η εκτίμηση μπορεί να γίνει από δύο ορκωτούς ελεγκτές ή δύο ορκωτούς εκτιμητές.
- Υπό προϋποθέσεις δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για την εκτίμηση εισφορών (μετοχές, άλλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποτιμηθεί εντός των προηγούμενων 6 μηνών ή η αποτίμηση έχει περιληφθεί σε ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις).
- Η απαγόρευση απόκτησης περιουσιακών στοιχείων από ιδρυτές της ανώνυμης εταιρίας, μέλη του διοικητικού συμβουλίου αυτής, μετόχους αυτής με ποσοστό άνω των 5% κ.λπ. εντός δύο ετών από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν ισχύει για αυξήσεις που γίνονται χωρίς καταβολή εισφορών (π.χ κεφαλαιοποιήσεις). Η απόλυτη ακυρότητα της απόκτησης γίνεται σχετική.
- Για αυξήσεις που γίνονται χωρίς καταβολή εισφορών (π.χ κεφαλαιοποιήσεις) δεν απαιτείται πιστοποίηση καταβολής.
- Υπό προϋποθέσεις είναι έγκυρη η αύξηση κεφαλαίου ακόμα και αν το ποσό της αύξησης δεν κατατεθεί σε λογαριασμό.
- Μερική καταβολή δεν επιτρέπεται για εισηγμένες μετοχές.
- Η περίοδος μερικής καταβολής μειώνεται από δέκα σε πέντε έτη.
- Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης και οι διατάξεις για τα stock options, που εντάσσονται στο άρθρο για το δικαίωμα προτίμησης.

- Για την απόκτηση ιδίων μετοχών απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της ανώνυμης εταιρίας. Οι ίδιες προϋποθέσεις ισχύουν και για απόκτηση μετοχών της μητρικής από θυγατρική.
- Καταργούνται οι διατάξεις για την απόκτηση ιδίων μετοχών για στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής μετοχής εισηγμένης Ανώνυμης Εταιρίας.
- Υπό προϋποθέσεις επιτρέπεται η χορήγηση δανείων και εγγυήσεων για την απόκτηση μετοχών της εταιρίας, αλλά προς διάθεση ποσό πρέπει να καλύπτεται με μη διανεμητέο αποθεματικό.
- Προβλέπεται η έκδοση εξαγοράσιμων μετοχών.
- Καθίσταται δυνατός ο διορισμός νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου της ανώνυμης εταιρίας.
- Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ανώνυμης εταιρίας μπορούν να εκλέγονται και με βάση καταλόγους (κατ' ουσίαν ψηφοδέλτια).
- Αναπλήρωση συμβούλων που παραιτούνται κ.λπ. μπορεί να γίνει και από αναπληρωματικά μέλη εφόσον έχουν εκλεγεί με βάση τους παραπάνω καταλόγους και σχετική πρόβλεψη εμπεριέχεται στο καταστατικό της Ανώνυμης Εταιρίας.
- Αναπλήρωση παραιτηθέντων κ.λπ. μελών του διοικητικού συμβουλίου δεν είναι απαραίτητη εφόσον το προβλέπει το καταστατικό και εφόσον ο αριθμός των μελών δεν έχει μειωθεί σε ποσοστό κάτω του 50% των εκλεγέντων.
- Ανεξαρτήτως αριθμού απομενόντων μελών (μετά από παραίτηση κ.λπ.) το διοικητικό συμβούλιο μπορεί πάντοτε να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρίας προκειμένου να εκλεγεί νέο διοικητικό συμβούλιο.
- Καταργείται η υποχρεωτική κατά μήνα συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου.
- Επιτρέπεται συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη.
- Πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή πρόσωπο που ορίζει το καταστατικό και όχι απαραίτητα από όλα τα μέλη του σώματος. Αν υπογραφούν από όλα τα μέλη ισχύουν ως απόφαση έστω και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση (απόφαση δια περιφοράς).
- Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.
- Δάνεια του νομικού προσώπου (της ανώνυμης εταιρίας) προς μέλη Διοικητικού συμβουλίου και πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρία καθώς και εταιρίες που ελέγχονται από τα πιο πάνω πρόσωπα είναι απολύτως άκυρα. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει την απαγόρευση και στους διευθυντές. Η απαγόρευση ισχύει και για όλες τις συνδεδεμένες εταιρίες.

- Η Γενική Συνέλευση της Ανώνυμης Εταιρίας μπορεί να συνεδριάζει και σε άλλο δήμο του νομού της έδρας ή σε όμορο δήμο και για εισηγμένες στην περιφέρεια του δήμου που βρίσκεται το ΧΑΑ.
- Για τις μη εισηγμένες ανώνυμες εταιρίες, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης δημοσιεύεται σε μία μόνον πολιτική εφημερίδα, ή αποστέλλεται με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή ή με e-mail.
- Στις μη εισηγμένες ανώνυμες εταιρίες η Γενική Συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει και με τηλεδιάσκεψη.
- Επιτρέπεται η εξ αποστάσεως συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση με ταχυδρομική αποστολή ψηφοδελτίων ή με ηλεκτρονική συμπλήρωση και αποστολή τους.
- Η αρχική πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να ορίζει απευθείας και ημερομηνία για την επαναληπτική οπότε δεν απαιτείται νέα πρόσκληση.
- Για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σε εισηγμένες ανώνυμες εταιρίες, η απαρτία στην τελευταία (δεύτερη επαναληπτική) Γενική Συνέλευση μειώνεται από 1/3 του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου στο 1/5.
- Καταργείται η διάταξη που απαγόρευε να ορίζεται στο καταστατικό απαρτία και πλειοψηφία 100%.
- Εάν κατά τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης παρίσταται ένας μέτοχος, το πρακτικό υπογράφεται και από συμβολαιογράφο (όχι απαραίτητα της έδρας της εταιρίας) και δεν είναι αναγκαία η παρουσία εκπροσώπου της σχετικής Διεύθυνσης της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής.
- Πρακτικό συνεδρίασης Γενικής Συνέλευσης που υπογράφεται από όλους τους μετόχους ισχύει ως απόφαση έστω και αν δεν υπήρχε συνεδρίαση (υπογραφή δια περιφοράς).
- Αναδιατυπώνονται και τροποποιούνται οι διατάξεις για την ακυρότητα αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και τα δικαιώματα της μειοψηφίας.
- Για την άσκηση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας δεν είναι αναγκαία η κατάθεση των μετοχών.
- Αναδιατυπώνονται σε ξεχωριστά άρθρα οι διατάξεις για τον έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές και από «απλούς» ελεγκτές.
- Οι «απλοί» ελεγκτές μπορούν να ορισθούν για πέντε συνεχόμενες χρήσεις και να επαναδιορισθούν αφού παρέλθουν δύο χρήσεις.
- Παρέχεται και στους ορκωτούς δυνατότητα να αποποιηθούν τον ορισμό τους εντός πέντε ημερών.
- Εταιρίες με μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ

ελέγχονται υποχρεωτικά από ορκωτούς.

- Εταιρίες με κύκλο εργασιών μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ μπορούν να μην ελέγχονται.
- Τα όρια υποχρεωτικού ελέγχου από ορκωτούς αυξάνονται σε σύνολο ισολογισμού δύομιση εκατομμύρια (2.500.000) ευρώ και καθαρό κύκλο εργασιών πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (αντί 1.500.000 και 3.000.000 που ίσχυε πριν).
- Καταργείται η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Ανώνυμης Εταιρίας και προβλέπεται η λύση του νομικού προσώπου με δικαστική απόφαση.
- Καταργείται η διαγραφή από το μητρώο σε περίπτωση που η εκκαθάριση υπερβεί τα πέντε έτη.
- Προβλέπεται η δυνατότητα της μειοψηφίας να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της από το νομικό πρόσωπο της ανώνυμης εταιρίας ή την πλειοψηφία. Προβλέπεται η δυνατότητα πλειοψηφίας (ποσοστό τουλάχιστον 95%) να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της μειοψηφίας.
- Προβλέπεται η δυνατότητα μετατροπής ανώνυμης εταιρίας σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία.
- Οι διατάξεις για την εκτίμηση σε περίπτωση συγχώνευσης και διάσπασης προσαρμόζονται στις τροποποιήσεις που αφορούν την επιτροπή του άρθρου 9.
- Σε περίπτωση συγχώνευσης και διάσπασης μεταφέρονται αυτοδίκαια στην νέα εταιρία οι διοικητικές άδειες που έχει η απορροφώμενη και η διασπώμενη αντίστοιχα, ενώ αν η σχέση ανταλλαγής μετοχών δεν είναι δίκαιη δεν ακυρώνεται ο μετασχηματισμός αλλά οι μέτοχοι που θίγονται δικαιούνται αποζημίωσης.
- Δεν απαιτείται να παρέλθει δίμηνο μεταξύ της δημοσίευσης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης και της Γενικής Συνέλευσης της ανώνυμης εταιρίας αλλά πρέπει να τηρηθεί η προθεσμία του ενός μηνός για τις αντιρρήσεις των πιστωτών. Αν υπάρχουν αντιρρήσεις η Γενική Συνέλευση μπορεί να συνέλθει μόνον μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου.
- Καταργείται το υποχρεωτικό μέρισμα μέχρι ποσοστού 6% του μετοχικού κεφαλαίου αλλά διατηρείται το υποχρεωτικό μέρισμα μέχρι ποσοστού 35% των ετησίων κερδών.
- Κέρδη «εις νέον» και αποθεματικά μπορούν να διανεμηθούν με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου εφόσον έχει προηγηθεί εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση της Ανώνυμης Εταιρίας.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Α) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η Ανώνυμη Εταιρία (ΑΕ) είναι ουσιαστικά μια εταιρία η οποία έχει πλήρη νομική προσωπικότητα με κεφάλαιο το οποίο είναι υποχρεωτικό για τη σύστασή της. Το Κεφάλαιο της ΑΕ διαιρείται σε ίσα μερίδια τα οποία καλούνται μετοχές. Εάν ήθελε κάποιος να συνοψίσει τα χαρακτηριστικά μιας ΑΕ, θα ήταν τα παρακάτω:

Πρώτον υπάρχει σωματειακή συγκρότηση. Αυτό σημαίνει πρακτικά το γεγονός ότι η ύπαρξη της ΑΕ δεν εξαρτάται από την τύχη ή την θέληση του κάθε μετόχου ατομικά. Επιπρόσθετα, η διοίκηση της εταιρίας δεν ανήκει στους μετόχους, αλλά σε ένα Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), το οποίο ορίζεται αφηρημένα στο καταστατικό και εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων (ΓΣ). Η ΑΕ έχει απώτερο σκοπό ο οποίος είναι κερδοσκοπικός, σε αντίθεση με τα σωματεία.

Δεύτερον υπάρχει κεφαλαιουχική οργάνωση, με την οποία η ΑΕ ουσιαστικά στηρίζεται στην περιουσιακή και όχι στην προσωπική συμβολή των εταίρων – μετόχων της. Η περιουσία που σχηματίζεται και που δεσμεύεται μέσω του θεσμού του κεφαλαίου και των αποθεματικών αποβλέπει στην προώθηση του εταιρικού σκοπού και αφετέρου αποτελεί εγγύηση για τους εταιρικούς δανειστές, αφού τέτοια εγγύηση δεν αποτελεί η προσωπική ευθύνη των εταίρων. Στην ΑΕ τον βασικό ρόλο έχει το ποσοστό συμμετοχής του εταίρου στο μετοχικό κεφάλαιο. Πρόκειται για απρόσωπο οργανισμό όπου το ενδιαφέρον για το δίκαιο μετατοπίζεται από τον μέτοχο στη μετοχή. Ένα πρόσωπο μπορεί να αποκτήσει περισσότερες από μία ή και όλες τις μετοχές, χωρίς αυτές να χάνουν τη νομική τους αυτοτέλεια. Μάλιστα, ένα πρόσωπο μπορεί στη ΓΣ να ψηφίζει κατά τον ένα τρόπο με ορισμένες μετοχές του και κατά τον άλλο με τις υπόλοιπες.¹⁷⁷ Αν ένα πρόσωπο μετέχει στη ΓΣ και με άκυρες μετοχές, η απόφαση είναι πάντοτε άκυρη. Δηλαδή, ακόμη και αν το πρόσωπο αυτό μετείχε στη Συνέλευση με αριθμό έγκυρων μετοχών, ικανό να συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη της απόφασης.

Τρίτον η ΑΕ έχει πλήρη νομική προσωπικότητα, η οποία αναγνωρίζεται και νομικά με βάση το άρθρο 76 παρ. 10. Η νομική προσωπικότητα μιας ΑΕ αποκτάται μετά την

¹⁷⁷ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaiouxikis-etairias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>
<http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>

καταχώρηση της ΑΕ στο μητρώο ΑΕ και λήγει με την εκκαθάριση της. Ως νομικό πρόσωπο, η ΑΕ έχει ικανότητα δικαίου και ικανότητα βούλησης, ενώ είναι υποκείμενη σε δικαιώματα και υποχρεώσεις. Επιπρόσθετα, είναι διάδικος και υποκείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης και πτώχευσης. Για να πραγματοποιηθούν όλα τα παραπάνω, προκύπτει ότι η ΑΕ έχει δικής της επωνυμία, έδρα και εθνικότητα. Ακόμη έχει δική της βούληση, την οποία σχηματίζει και εκφράζεται από τα όργανά της. Επομένως η νομική προσωπικότητα της ΑΕ είναι πλήρης και για τις υποχρεώσεις της την ευθύνη φέρει μόνον αυτή και όχι οι μέτοχοί της. Από την άλλη πλευρά, δεν φέρει ευθύνη για τις υποχρεώσεις των μελών της. Έτσι, η εταιρία υπάρχει και λειτουργεί ανεξάρτητα από την προσωπικότητα του κάθε μετόχου.

Το τέταρτο χαρακτηριστικό της ΑΕ είναι η εμπορική της ιδιότητα. Η ΑΕ αποκτά εμπορική ιδιότητα από τον τύπο της και αυτό σημαίνει ότι είναι εμπορική ακόμη και εάν δεν έχει ως κύριο σκοπό της την άσκηση εμπορικής επιχείρησης. Άμεση απόρροια αυτού είναι το γεγονός ότι υπάγεται πάντα στους κανόνες του εμπορικού δικαίου. Η εμπορική ιδιότητα της αρχίζει από την καταχώρησή της στο μητρώο ΑΕ και λήγει με το πέρας της εκκαθάρισής της. Ωστόσο, οι μέτοχοί της δεν αποκτούν από μόνοι τους την εμπορική ιδιότητα.

Το πέμπτο και ίσως ένα από τα πλέον κύρια χαρακτηριστικά μιας ΑΕ είναι το Μετοχικό Κεφάλαιο. Η ΑΕ έχει μετοχικό κεφάλαιο το οποίο αποτελεί την διασφάλιση των εταιρικών δεσμεύσεων έναντι των δανειστών της ΑΕ, μιας και με αυτό (μετοχικό κεφάλαιο) συγκροτείται και δεσμεύεται η εταιρική περιουσία.

Το έκτο χαρακτηριστικό είναι η ύπαρξη μετοχών. Οι μετοχές αποτελούν την εταιρική συμμετοχή, η οποία καλείται μετοχή και αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό του κεφαλαίου της ΑΕ και είναι κατ' αρχήν ίσο για όλες τις μετοχές. Ένα ακόμη χαρακτηριστικό των μετοχών είναι ότι μπορούν να μεταβιβαστούν εύκολα και ενσωματώνονται σε ένα έγγραφο, το αξιόγραφο.

Το έβδομο χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η διαχείριση και η εκπροσώπηση της ΑΕ δεν είναι μετοχικό δικαίωμα, επομένως δεν συνδέεται και δεν μπορεί να συνδεθεί με την μετοχική ιδιότητα. Τα παραπάνω δύο ανήκουν σε ένα αυτοτελές όργανο, το ΔΣ, το οποίο εκλέγεται κατά κανόνα από την ΓΣ (ανώτατο όργανο της ΑΕ). Χαρακτηριστικό είναι ότι στο ΔΣ μπορούν να μετέχουν και άτομα μη μέλη της ΑΕ.

Το τελευταίο χαρακτηριστικό είναι η έλλειψη υποχρεώσεων. Αυτό σημαίνει ότι σε βάρος των μετόχων της ΑΕ δεν γεννιούνται υποχρεώσεις, παρά μόνον η αρχική καταβολή του ποσοστού κεφαλαίου που ανέλαβαν. Μάλιστα, ούτε από το καταστατικό, αλλά ούτε και από την ΓΣ μπορούν να επιβληθούν υποχρεώσεις οποιασδήποτε μορφής σε βάρος των μετόχων.

B) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Οι εξελίξεις και τα νέα δεδομένα που υπάρχουν πλέον στον επιχειρηματικό περιβάλλον ώθησαν την πολιτεία να θεσμοθετήσει και να δημιουργήσει έναν νέο εταιρικό τύπο, αυτόν της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρίας (ΙΚΕ).

Η ΙΚΕ εισήχθη στην ελληνική πραγματικότητα με τον ν.4072/2012. Η ΙΚΕ έχει νομική προσωπικότητα, εμπορικό σκοπό και κεφάλαιο όπως κάθε άλλης μορφής εταιρία στην Ελλάδα.¹⁷⁸

Το πιο βασικό χαρακτηριστικό της ΙΚΕ είναι το γεγονός ότι η σύστασή της είναι αρκετά πιο εύκολη και ευέλικτη από αυτήν της ΑΕ και της ΕΠΕ. Αυτό συμβαίνει αφενός γιατί το μετοχικό κεφάλαιο της μπορεί να ξεκινά από το 1 Ευρώ, αφετέρου γιατί μπορεί να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη εταιρία. Η δημιουργία μιας τέτοιας ευέλικτης μορφής εταιρίας έχει σα βασικό σκοπό την αντικατάσταση μακροπρόθεσμα των άλλων δύσκαμπτων μορφών εταιριών και κυρίως της ΕΠΕ. Επίσης η ΙΚΕ αποτελεί τον ενδιάμεσο εταιρικό τύπο μεταξύ των προσωπικών ταιριών (ΟΕ και ΕΕ) και των κεφαλαιουχικών (ΑΕ και ΕΠΕ).

Όπως ήδη αναφέρθηκε η ΙΚΕ είναι μια κεφαλαιουχική εταιρία, με κεφάλαιο και περιορισμένη ευθύνη των μελών που την απαρτίζουν για τα εταιρικά χρέη. Από αυτούς εξαιρούνται οι εταίροι που έχουν χορηγήσει εγγυητικές εισφορές. Το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο μιας ΙΚΕ είναι 1 Ευρώ, ωστόσο δίνεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους μελλοντικούς εταίρους να έχουν υψηλότερο μέγεθος κεφαλαίου. Όπως και στις άλλες μορφές εταιριών, έτσι και στην ΙΚΕ οι εισφορές μπορούν να είναι κεφαλαιακές ή εγγυητικές, να αντιστοιχούν δηλαδή σε χρήματα ή σε στοιχεία υποκείμενα σε αποτίμηση (κτήρια, αυτοκίνητα, μηχανήματα, κλπ.).

Μια ακόμη καινοτομία που εισάγει η νέα αυτή μορφή εταιρίας είναι ότι η ΙΚΕ ακολουθεί τη διαδικασία της Υπηρεσίας Μιας Στάσης και δύναται να ιδρυθεί σε μια μέρα. Αυτό ισχύει ακόμη και για τις εταιρίες εκείνες που επιδίωξη του σκοπού τους απαιτεί ειδική αδειοδότηση. Η ΙΚΕ μπορεί να συσταθεί, να λάβει ΑΦΜ και να λειτουργήσει κανονικά.

Η ΙΚΕ συστήνεται με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός και εάν υπάρχει εισφορά στην εταιρία από τους εταίρους περιουσιακών στοιχείων, όπως για παράδειγμα μηχανήματα ή ακίνητα για τα οποία απαιτείται η συμμετοχή συμβολαιογράφου για την μεταβίβασή τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις το καταστατικό θα περιλαμβάνει τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

¹⁷⁸ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaiouxikis-etairias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>
<http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>

Ως έδρα της ΙΚΕ, είναι αυτή η οποία ορίζεται στο καταστατικό, βέβαια υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος – μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Η ΙΚΕ διέπεται από το ελληνικό δίκαιο εφόσον είναι καταχωρημένη στο ΓΕΜΗ, ακόμη και για τις περιπτώσεις που η πραγματική έδρα της είναι στο εξωτερικό. Από τα παραπάνω συνάγεται το γεγονός ότι μπορεί η ΙΚΕ να έχει το κέντρο της διοίκησης τους σε άλλο κράτος από την Ελλάδα και να ιδρύει δευτερεύουσες εγκαταστάσεις στο εσωτερικό της χώρας. Στον νόμο 4072/2012 ορίζεται επίσης ότι οι τροποποιήσεις του καταστατικού της ΙΚΕ γίνονται και με ιδιωτικό έγγραφο και τα πρακτικά της μπορούν να συντάσσονται σε μια από τις 28 επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα πλαίσια της ευελιξία που θέλει ο νομοθέτης να παρέχει στην ΙΚΕ, δίνεται η δυνατότητα λήψης αποφάσεων των εταίρων τόσο εντός όσο και εκτός συνέλευσης. Η συνέλευση συγκαλείται από τον διαχειριστή 8 ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της και οι εταίροι ενημερώνεται ακόμη και μέσω e-mails. Οι απλοποιημένες διαδικασίες προβλέπονται τόσο για τις γενικές συνελεύσεις όσο και για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τις συνεδριάσεις των διάφορων καταστάσεων κ.ά.

Κατά την διάρκεια της λειτουργίας της η ΙΚΕ έχει την υποχρέωση δημοσιότητας μέσω του ΓΕΜΗ ή μέσω ιστοσελίδας του διαδικτύου. Η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της ΙΚΕ πραγματοποιείται μόνο μέσω του ΓΕΜΗ και της ιστοσελίδας της εταιρίας ώστε να υπάρχει εταιρική διαφάνεια.¹⁷⁹ Η διανομή των κερδών σε μια ΙΚΕ πραγματοποιείται μετά τη δημιουργία αποθεματικού. Η διανομή των ετήσιων κερδών γίνεται αφού πρώτα αφαιρεθεί το 1/20 από αυτά με σκοπό να διατεθεί στο σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

Ωστόσο ο νόμος δεν προβλέπει τη λύση της ΙΚΕ με καταγγελία ενός από τους εταίρους, ούτε επίσης με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο, πλην αυτού της ανυπαρξίας μεριδίου κεφαλαιακής εισφοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ΙΚΕ είναι πάντα ορισμένου χρόνου. Στην περίπτωση την οποία δεν έχει οριστεί ακριβής διάρκεια ζωής, τότε ισχύει η 12ετία, Βέβαια, μπορεί να υπάρξει παράταση της διάρκειας ζωής με απόφαση των εταίρων, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων.

Μια βασική καινοτομία ακόμη της ΙΚΕ είναι αυτή της αποσύνδεσης της εταιρικής συμμετοχής και των εταιρικών μεριδίων από το κεφάλαιο. Οι κλασσική περίπτωση της ΑΕ και της ΕΠΕ, θέλουν τις μετοχές και τα εταιρικά μερίδια αποτελούν τμήμα του κεφαλαίου και προσδιορίζουν το μέγεθος της συμμετοχής του κάθε εταίρου, στην ΙΚΕ δεν ισχύει κάτι

¹⁷⁹ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaioyxikis-etaireias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>
<http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>

τέτοιο, μιας και τα εταιρικά μερίδια ανάγονται όχι αποκλειστικά στο κεφάλαιο αλλά στο σύνολο των εισφορών των εταίρων.

Οι κεφαλαιακές εισφορές, που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο της εταιρίας, συνίστανται σε εισφορά είτε μετρητών είτε σε είδος. Ο νόμος απαλλάσσει από την υποχρέωση αποτίμησης τους εταίρους, εάν, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, η αξία του εισφερόμενου στοιχείου δεν υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ. Επιπλέον, ορίζεται ότι το κεφάλαιο θα πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά τη σύσταση ή την αύξηση κεφαλαίου και η καταβολή του να βεβαιωθεί με απόφαση του διαχειριστή που καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ. Με το άρθρο 79 του ν. 4072/2012 ρυθμίζονται οι εγγυητικές εισφορές, η πρόβλεψη των οποίων συντελεί στη φερεγγυότητα της εταιρίας. Η αξία των εγγυητικών εισφορών καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του ποσού για το οποίο ο εταίρος έχει αναλάβει ευθύνη καταβολής.

Ο θεσμός των εγγυητικών εισφορών λειτουργεί ως εναλλακτικός μηχανισμός προστασίας των εταιρικών δανειστών, στο μέτρο όπου οι τελευταίοι δύνανται να στραφούν άμεσα και πρωτογενώς κατά του εταίρου. Η ευθύνη επομένως του εταίρου με εγγυητική εισφορά -παρά τον όρο που χρησιμοποιείται- είναι ευθύνη πρωτοφειλέτη και όχι εγγυητή. Σε περίπτωση πτώχευσης του εταίρου που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά, οι πιστωτές της εταιρίας θα μπορούν να αναγγελθούν στην πτώχευση και να καταταγούν όλοι μαζί στον πίνακα κατάταξης με μέγιστο ποσό ικανοποίησης το ποσό της εισφοράς.

Η ΙΚΕ είναι υποχρεωμένη να τηρεί βιβλίο εταίρων και ενιαίο βιβλίο πρακτικών. Κάθε χρόνο συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, που περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και προσάρτημα, που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις, καθώς και την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε.¹⁸⁰

¹⁸⁰ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaioyxikis-etairias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>
<http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Α) ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΙΚΕ – ΑΕ

Παραπάνω έγινε μια συνοπτική ανάλυση δύο μορφών εταιρίας, της ΑΕ και της ΙΚΕ. Η ΑΕ αποτελεί μια από τις μακροβιότερες μορφές εταιριών στην Ελλάδα, ενώ η ΙΚΕ αποτελεί την πλέον σύγχρονη μορφή εταιριών στο ελληνικό δίκαιο.

Η ΙΚΕ όπως αναλύθηκε παραπάνω έχει πάρα πολλά πλεονεκτήματα και βασικός της στόχος είναι να αντικαταστήσει κάποιες μορφές εταιριών στην Ελλάδα. Έτσι λοιπόν με βάση στοιχεία αντλούμενα από το ΓΕΜΗ το γραφειοκρατικό κόστος για την ίδρυση μιας ΙΚΕ περιορίζεται κατά 25% σε σχέση με την ίδρυση μιας ΑΕ ή ΕΠΕ. Επομένως υπάρχουν λιγότερα έξοδα σύστασης, αλλά και δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων. Ακόμη για τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού ή άλλες πράξεις τα έξοδα είναι σαφώς μικρότερα.

Συγκριτικά η σύσταση της ΙΚΕ γίνεται σε μια μέρα μέσω της υπηρεσίας μιας στάσης του ΓΕΜΗ και αποκτά ΑΦΜ, σε αντίθεση με τις ΑΕ, οι οποίες απαιτούν πολύ περισσότερο χρόνο και γραφειοκρατία. Η σύσταση μιας ΙΚΕ γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο σε αντίθεση με την ΑΕ όπου απαιτείται καταστατικό. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχουν έξοδα συμβολαιογράφου τα οποία είναι αρκετά τόσο για τη σύσταση όσο και για όποια τροποποίηση του καταστατικού.

Ακόμη, το εταιρικό κεφάλαιο της ΙΚΕ είναι 1 Ευρώ μόνο, πράγμα που την καθιστά ελκυστική επένδυση σε σχέση με την ίδρυση μιας ΑΕ που χρειάζονται 24.000 χιλιάδες ευρώ. Επίσης, δεν υπάρχει κόστος δημοσίευσης σε ΦΕΚ, όπως στην ΑΕ μιας και η δημοσιότητα πραγματοποιείται μέσω του ΓΕΜΗ ή της ιστοσελίδας της.

Επιπρόσθετα, υπάρχουν απλοποιημένες διαδικασίες για τις γενικές συνελεύσεις και τις συνεδριάσεις των οργάνων. Αναφορικά χρειάζονται μόνον 8 ημέρες πριν την πραγματοποίηση της ΓΣ για να ειδοποιηθούν οι ενδιαφερόμενοι, ακόμη και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Κατά τα λοιπά η ΙΚΕ είναι παρόμοια με την ΑΕ, με μόνη διαφορά τον περιορισμένο χρόνο ζωής της, ο οποίος εάν δεν αναφέρεται διαφορετικά είναι 12 έτη.

Συγκριτικά μπορεί να αναφερθεί ότι η ΙΚΕ υπερτερεί έναντι της ΑΕ όσον αφορά τα διάφορα έξοδα από τη σύσταση έως και αυτά της λειτουργίας. Ακόμη η ίδρυσή της είναι πολύ πιο εύκολη και γρήγορη χωρίς ιδιαίτερες γραφειοκρατίες. Ωστόσο, το αρνητικό με την ΙΚΕ είναι το γεγονός ότι είναι περιορισμένης διάρκειας ζωής, η οποία φτάνει τα 12 έτη, επομένως είναι δύσκολο να λειτουργεί στο διηνεκές όπως μια ΑΕ.

Σε γενικές γραμμές θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η ΙΚΕ είναι μια σύγχρονης μορφής

κεφαλαιουχική εταιρία, η οποία μπορεί να φανεί χρήσιμη σε νέους επιχειρηματίες, με λιγοστά κεφάλαια, ωστόσο για να μπορέσει να αναπτυχθεί και να είναι ισχυρή, μάλλον υστερεί σε σχέση με μια ΑΕ.¹⁸¹ Η ΙΚΕ μπορεί να θεωρηθεί μια νέας μορφής ΕΠΕ, όχι όμως αντάξια της ΑΕ, μιας και εταιρίες που έχουν την μορφή της ΑΕ έχουν σκοπό να λειτουργούν στο διηνεκές και να παράγουν διαθέτοντας προϊόντα και υπηρεσίες συνέχεια. Επίσης, εξαιτίας του μεγάλου κεφαλαίου τους μπορούν να αντλήσουν ευκολότερα πιστώσεις από δάνεια είτε τραπεζικά είτε με τη μορφή αύξησης κεφαλαίου.

Εν κατακλείδι θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η ΙΚΕ είναι καλή ως μορφή εταιρίας για ένα ξεκίνημα, αλλά όταν συγκεντρωθούν τα απαραίτητα κεφάλαια καλό είναι να μετατραπεί σε ΑΕ για να μπορεί να έχει διάρκεια ζωής και φυσικά χρηματοδότηση.¹⁸²

¹⁸¹ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaioyxikis-etairias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>

¹⁸² <http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>
<http://www.eea.gr/gr/el/articles/vasika-xarakteristika-idiotikis-kefalaioyxikis-etairias-ike>
<http://www.power-tax.gr/el/normal/193/600/ViewArticle.aspx>
<http://apothesis.teicm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/413/stafullidou.pdf?sequence=>

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Α) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε πολλές εργασίες, αναλύσεις, παρουσιάσεις, σεμινάρια γίνεται λόγος για τους νόμους που διέπουν τα νομικά πρόσωπα, τους φόρους που πληρώνουν, τις εγγραφές που καταχωρούνται στα βιβλία τους και τον τρόπο καταχώρησης και αντιμετώπισης των διαφόρων περιπτώσεων, την εισαγωγή των Διεθνή Λογιστικών Προτύπων και των αλλαγών που έχουν φέρει και πρόκειται να ακολουθήσουν αν γίνει από κοινού εφαρμογή αυτών.

Έχουν γίνει εκτενείς αναφορές πάνω στη φορολογία, τη λογιστική αντιμετώπιση και μια γενικότερη ανάλυση τόσο του κεντρικού νόμου που διέπει το νομικό πρόσωπο μιας ΑΕ Ν2190/1920 όσο και των νεότερων νόμων αυτού όπως ο Ν3604/2007. Ωστόσο τι γίνεται αν κάτι πάει στραβά και αντίκειται στους νόμους της εκάστοτε εταιρίας; Έτσι και σε αυτή την εργασία θεωρήθηκε πρέπον να γίνει αναφορά σε τυχόν προβλήματα, στον τρόπο που αντιμετωπίζονται καθώς και σε ποινές που ενδέχεται να επιβληθούν. Το να γίνει όμως ανάλυση όλων των προβλημάτων θα ήταν χρονοβόρο και άσκοπο καθώς τα προβλήματα παίρνουν άλλες διαστάσεις ανάλογα με την κάθε εταιρία, το εύρος της, τη διοίκηση της και τον κύκλο εργασιών της.

Για αυτό αποτελεσματικότερο θα ήταν να αποτυπωθούν ως παραδείγματα αναφορές και γεγονότα μέσα από τις δικαστικές αποφάσεις. Λόγω του ότι δεν μπορεί να γίνει χρήση όλων των παραδειγμάτων, αναφέρονται μερικά από τα πιο συνήθη προβλήματα που μπορεί να φτάσουν σε ένα δικαστήριο και για την πιο εύκολη διεύθυνση στο πρόβλημα και κατανόηση αυτού γίνεται μια μικρή ανάλυση για το τι ακριβώς συζητήθηκε στην αίθουσα του δικαστηρίου και τι ακριβώς αποφασίστηκε κάνοντας χρήση τον αριθμό της απόφασης, το θέμα της απόφασης, τα πραγματικά περιστατικά όπως είναι η μη νόμιμη σύγκληση της ΓΣ και τέλος αναφέρεται εν συντομία η κρίση του δικαστηρίου. Σε μια δικαστική απόφαση συνήθως μπορεί να γίνει λόγος για την ακύρωση απόφασης ΓΣ για την εκλογή ΔΣ, για την έλλειψη της διοίκησης από μια ΑΕ, για την ευθύνη των μελών του ΔΣ εις βάρος του νομικού προσώπου της ΑΕ, την υπαγωγή της υποχρεωμένης ΑΕ στο καθεστώς των προβληματικών επιχειρήσεων του Ν1386/1983, την εκπροσώπηση της ΑΕ και τη διάκριση τακτικής και έκτακτης ΓΣ με βάση το περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης. Οι δικαστικές αποφάσεις που χρησιμοποιήθηκαν είναι από την Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών Νόμος (INTRASOFT INTERNATIONAL) και είναι οι εξής:

- 1706/2014 ΑΠ (6440770)
- 1426/2013 ΑΠ (613765)
- 2182/2013 ΑΠ (621457)
- 1392/2014 ΑΠ (647385)
- 1572/2014 ΑΠ (647420)
- 319/2014 ΑΠ (625111)
- 465/2013 ΑΠ (609775)
- 603/2013 ΑΠ (627245)

Β) ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
1706/2014 ΑΠ (644070) Δικαστήριο Αρείου Πάγου Α2 Πολιτικό Τμήμα Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 25 Αυγούστου 2014.	Ακυρότητα απόφασης Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ) για την εκλογή τακτικού Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ).	Τήρηση διατυπώσεων για Α.Ε., μη νόμιμη σύγκλιση Γ.Σ., άρα άκυρες αποφάσεις που ελήφθησαν. Ακυρότητα απόφασης Γ.Σ. για εκλογή τακτικού Δ.Σ. Στις 30.6.2006 συνεδρίασε τακτική ετήσια γενική συνέλευση της εταιρίας, μολοντί δεν είχε προηγηθεί ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσκλησης και συγκεκριμένα η δημοσίευση της πρόσκλησης στο φύλλο εφημερίδας της κυβέρνησης. Το γεγονός της μη δημοσίευσης της πρόσκλησης στο ΦΕΚ	Ο ισχυρισμός της όμως αυτός, τον οποίο προέβαλε πρωτοδίκως και επαναφέρει στο Δικαστήριο τούτο με τον πρώτο λόγο της έφεσης, δεν είναι νόμιμος, αφού αντίκειται στο νόμο και το καταστατικό της. α) πρωτίστως, διότι από τις αναφερόμενες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις δεν μπορεί να συναχθεί, ότι οι διατυπώσεις σύγκλησης της γ.σ. μπορούν να υποκατασταθούν από τη γνώση ή τη δυνατότητα γνώσης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης από τους μετόχους και β) σε κάθε περίπτωση, διότι από τα προαναφερόμενα αποδεικτικά στοιχεία δεν αποδείχθηκε, ότι

		<p>προκύπτει από το με αριθμό πρωτ. 322/1 9.9.2006 έγγραφο της Δ/σης Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Πειραιά, που απευθύνεται προς την εναγομένη και της καθιστά γνωστή την παράλειψη αυτή, το συνομολογεί δε και η εναγομένη. Η τελευταία βέβαια ισχυρίζεται ότι με το από 6.6.2006 έγγραφο της προς τη Νομαρχία Πειραιά υποβλήθηκε, μεταξύ άλλων δικαιολογητικών, και η πρόσκληση της γ.σ. της 30.6.2006 μαζί με το διπλότυπο είσπραξης Νο ΣΤ 316002229/6.6.2006 της Δ.Ο.Υ Φ.Α.Ε. Πειραιά για τα τέλη δημοσίευσης και ότι, εφόσον αυτή (εναγομένη) εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις της για δημοσίευση στο ΦΕΚ, δεν φέρει καμία ευθύνη, πρέπει δε να θεωρηθεί, ότι έχει εκπληρωθεί η ως άνω υποχρέωση πρόσκλησης κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 3 π.δ. 16/22.1.1930.</p>	<p>η ενάγουσα είχε πράγματι ενημερωθεί ή μπορούσε να ενημερωθεί έγκαιρα, δηλαδή 10 τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γ.σ. της 30.6.2006, για τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Αντίθετα, αποδείχθηκε ότι, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα πιο κάτω, γνώση της εν λόγω γ.σ.</p> <p>Συνεπεία, ωστόσο, της ανωτέρω παράλειψης αναφορικά με την πρόσκληση της ενάγουσας, οι αποφάσεις που έλαβε η ως άνω γ. σ. παράνομα ελήφθησαν και είναι άκυρες, κατ' άρθρο 35α § 1 του κ.ν. 2190/1920.</p> <p>Επομένως, είναι βάσιμος στην ουσία ο προβαλλόμενος με την αγωγή λόγος ακυρότητας της απόφασης της γενικής συνέλευσης της 30.6.2006 και για εκλογή τακτικού δ.σ., λόγω μη νόμιμης σύγκλησης και συγκεκριμένα λόγω μη δημοσίευσης της πρόσκλησης για συμμετοχή των μετόχων στην παραπάνω γ. σ., δέκα πλήρεις ημέρες πριν από τη συνεδρίασή της, στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.είναι βάσιμος και ο λόγος ακυρότητας των αποφάσεων των γ.σ. που ελήφθησαν την 30.12.2006, 31.1.2007, 22.6.2007 και</p>
--	--	---	--

			<p>19.7.2007, αφού αυτές συγκλήθηκαν από αναρμόδιο όργανο και συγκεκριμένα από τακτικό διοικητικό συμβούλιο που εκλέχθηκε ακύρως...".»</p> <p>Απορρίπτει την από 8.5.2012 αίτηση, όπως αυτή διαμορφώθηκε με τους από 4.12.2013, προσθέτους λόγους της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "....." και το διακριτικό τίτλο ".....", η οποία εδρεύει στον ..., προς αναίρεση της 635/2011 απόφασης του Εφετείου Πειραιώς.</p> <p>Διατάσσει την εισαγωγή του κατατεθέντος από την αναιρεσεύουσα παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο. Επιβάλλει σε βάρος της αναιρεσεύουσας τη δικαστική δαπάνη της αναιρεσίβλητης από δυο χιλιάδες επτακόσια (2.700) Ευρώ.</p> <p>ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 8 Απριλίου 2014.</p>
<p>1426/2013 ΑΠ (613765)</p> <p>Δικαστήριο Αρείου Πάγου</p> <p>Α1 Πολιτικό Τμήμα</p> <p>Δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, σε δημόσια</p>	<p>Γενική Συνέλευση (ΓΣ). Διατυπώσεις για την νόμιμη σύγκληση αυτής. Ακυρότητα αποφάσεων ΓΣ.</p>	<p>Μη τήρηση των διατάξεων του καταστατικού της ΑΕ κατά τη σύγκληση της ΓΣ της ΑΕ για εκλογή τακτικού διοικητικού συμβουλίου και ακυρότητα των αποφάσεων της Γ.Σ.</p> <p>«Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης</p>	<p>Τούτο διότι, ενόψει του παρακολουθητικού χαρακτήρα της πρόσθετης παρέμβασης, όπως σημειώθηκε στην μείζονα σκέψη, δεν είναι δικονομικώς δυνατή η αυτοτελής έρευνα αυτής (πρόσθετης παρέμβασης), δικονομικό αποτέλεσμα που θα επέλθει, αν γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση του προσθέτως παρεμβαίνοντος, ενώ απορρίφθηκε η αίτηση του κυρίου</p>

<p>συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 27 Ιουνίου 2013.</p>		<p>ζητεί η με στοιχεία Α. αναιρεσείουσα με την από 22 Μαρτίου 2010 αίτησή της και τους από 30 Δεκεμβρίου 2010 με ιδιαίτερο δικόγραφο προσθέτους λόγους αναιρέσεως και η με στοιχεία Β. η αναιρεσείουσα με την από 2 Σεπτεμβρίου 2011 αίτησή της και τους από 3 Απριλίου 2012 με ιδιαίτερο δικόγραφο προσθέτους λόγους αναιρέσεως.</p> <p>Α) Επί της πρώτης των αιτήσεων (της") και των από 3012-2010 προσθέτων λόγων 1) Από τη διάταξη του άρθρου 558 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι η αναίρεση απευθύνεται κατά εκείνων, οι οποίοι ήταν διάδικοι στη δίκη, κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, συνάγεται, ότι ως διάδικοι κατά των οποίων απευθύνεται παραδεκτά η αναίρεση, νοούνται μόνο οι αντίδικοι του αναιρεσείοντος, όχι δε και τυχόν άλλοι διάδικοι που μετείχαν στη δίκη, χωρίς όμως να είναι αντίδικοι του αναιρεσείοντος και</p>	<p>διαδίκου (υπέρ του οποίου η πρόσθετη παρέμβαση). Α) ο πρώτος λόγος του κύριου δικογράφου, με τον οποίο υποβάλλονται, υπό την επίκληση του αρ. 1 του 559 ΚΠολΔ, πλημμέλειες για την απόρριψη της πρόσθετης παρέμβασης, ως ασκηθείσης ως άνευ εννόμου συμφέροντος, είναι και κατ' ουσίαν αβάσιμος. Τούτο διότι, το δικαστήριο της ουσίας, κατά τις αναφερόμενες, πιο πάνω ανέλεγκτες παραδοχές του, δέχτηκε ότι ουδέποτε οι μετοχές που ανήκαν στους δεύτερη και τρίτο των αναιρεσίβλητων μεταβιβάστηκαν, στην προσθέτως παρεμβαίνουσα- αναιρεσείουσα. Β) ο δεύτερος λόγος του κύριου δικογράφου και οι πρόσθετοι λόγοι, με τους οποίους αποδίδονται πλημμέλειες για την απόρριψη της εφέσεως της υπέρ ης η πρόσθετη παρέμβαση, είναι και απαράδεκτοι. Τούτο διότι, αν η πρόσθετη παρέμβαση απορριφθεί, για έλλειψη των προϋποθέσεων για την άσκησή της, ο παρεμβαίνων δικαιούται να ασκήσει αναίρεση, υποβάλλοντας παράπονα, μόνο, για την απόρριψη της παρεμβάσεώς του, εξαιτίας του λόγου αυτού.Ενόψει αυτών, πρέπει να απορριφθεί και η δεύτερη των συνεκδικαζομένων αιτήσεων, καθώς και οι με ιδιαίτερο δικόγραφο, από 3-4-2012 πρόσθετοι λόγοι στο σύνολό τους. Η δικαστική δαπάνη των 2ης και 3ου αναιρεσίβλητων, πρέπει, κατά το σχετικό αίτημά τους, να επιβληθεί σε βάρος της ηττηθείσας αναιρεσείουσας (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ), ενώ</p>
---	--	---	--

		<p>συνεπώς, αν η αναίρεση στρέφεται και κατά τέτοιων διαδικών, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον η απόφαση δεν περιέχει διάταξη ή αιτιολογία υπέρ αυτού, η οποία να βλάπτει τον αναιρεσείοντα.</p> <p>Επομένως, η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως καθώςον απευθύνεται κατά της ως άνω, υπό το στοιχείο γ' ανώνυμης εταιρείας, υπέρ της οποίας η προσβαλλόμενη απόφαση, όπως από αυτήν προκύπτει, δεν περιέχει διάταξη ή αιτιολογία που να βλάπτει την αναιρεσείουσα, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Με βάση τα παραπάνω, κατά τα άρθρα 1 και 70 ΚΠολΔ, καθέννας που δικαιολογεί έννομο συμφέρον, μπορεί μετά την έκδοση της απόφασης της γ.σ. και την έγκρισή της από τον αρμόδιο Νομάρχη, να ζητήσει από τα πολιτικά δικαστήρια την παροχή έννομης προστασίας με την μορφή έκδοσης αναγνωριστικής απόφασης της</p>	<p>τέτοιο αίτημα δεν υποβάλλεται εκ μέρους της 1ης των αναιρεσίβλητων (άρθρο 191 παρ. 2 ΚΠολΔ)</p> <p>ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ: Α) την από 23-3-2010 αίτηση και τους με ιδιαίτερο, από 30-12-2012, δικόγραφο πρόσθετους λόγους για αναίρεση της υπ' αριθ. 131/2010 απόφασης του Εφετείου Πειραιώς.</p> <p>Επιβάλλει, σε βάρος της αναιρεσείουσας, τη δικαστική δαπάνη των 1ης και 2ης των αναιρεσίβλητων, την οποία ορίζει, στο ποσό των δυο χιλιάδων επτακοσίων (2700) ευρώ.</p> <p>Β) την από 2-9-2011 αίτηση και τους με ιδιαίτερο, από 3-4-2012, δικόγραφο πρόσθετους λόγους,</p> <p>για αναίρεση της ίδιας πιο πάνω απόφασης.</p> <p>Επιβάλλει στην</p>
--	--	---	--

		<p>ακυρότητας της γ.σ. που αποφάσισε την τροποποίηση του καταστατικού.η παράβαση ουσιωδών διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού, οι οποίες έχουν απαγορευτικό ή επιτακτικό χαρακτήρα, συνεπάγεται ακυρότητα των αποφάσεων των γ.σ. της Α.Ε. (Α.Π.916/2004). Ειδικότερα, κατά το ως άνω άρθρο 35α οι αποφάσεις της γενικής συνελεύσεως των μετόχων είναι άκυρες και όταν έχουν ληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων που αφορούν τη συγκρότηση των γενικών συνελεύσεων ή τις περί απαρτίας ή πλειοψηφίας διατάξεις ή με το περιεχόμενο τους θίγουν διατάξεις του καταστατικού που έχουν τεθεί αποκλειστικώς ή κυρίως χάριν των δανειστών της εταιρίας. όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία απορρίφθηκε η έφεση της αναιρεσείουσας κατά της πρωτόδικης απόφασης, που είχε κάνει δεκτές τις (2)</p>	<p>αναιρεσείουσα της αίτησης αυτής, την δικαστική δαπάνη των 2ης και 3ης αναιρεσίβλητων, την οποία ορίζει, στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1800) ευρώ. Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 24 Απριλίου 2013.</p>
--	--	---	--

		<p>αγωγές των 1)πρώτης αναιρεσίβλητης - ενάγουσας και 2) της αρχικής ενάγουσας Μ. Σ., στη θέση της οποίας μετά το θάνατο της υπεισήλθε, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος της, ο υπό την γονική μέριμνα του κπροσωπούντος αυτόν Γ. Ζ., ανήλικος υιός εκείνης, δεύτερος αναιρεσίβλητος, Π. Ζ., για αναγνώριση της ακυρότητας των αποφάσεων της γενικής συνελεύσεως της πτωχέουσας αναιρεσείουσας ανώνυμης εταιρείας από 10.2.2003, 22.4.2003 και 8.8.2003 για εκλογή νέου Δ.Σ., αναβίωση της εταιρίας μετά την αποκατάστασή της λόγω παρόδου 10ετίας από την πτώχευσή της και τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας για μεταφορά της έδρας της από τον ...στο ... το Εφετείο, ύστερα από ανέλεγκτη εκτίμηση των αποδείξεων, δέχθηκε τα ακόλουθα Οι ως άνω δημοσιεύσεις συνομολογούνται από τους διαδίκους.</p>	
--	--	--	--

		<p>Επομένως είναι πρόδηλο ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του καταστατικού της εκκαλούσης ΑΕ που καθόριζαν τις προθεσμίες προσκλήσεως της γ.σ. των μετόχων της. Τούτο σημαίνει ότι αποδεικνύεται βάσιμος στην ουσία του ο προβληθείς με την πρώτη αγωγή λόγος ακυρότητας της απόφασης της γενικής συνέλευσης της 10.2.2003 για εκλογή τακτικού δ.σ., λόγω μη νόμιμης σύγκλησης και συγκεκριμένα λόγω μη εμπρόθεσμης δημοσίευσης της πρόσκλησης για συμμετοχή των μετόχων στην παραπάνω γ.σ., είκοσι πλήρεις ημέρες πριν από τη συνεδρίασή της στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η εκκαλούσα ισχυρίστηκε ότι η Νομαρχία Πειραιώς της υπέδειξε ότι για τις δημοσιεύσεις των προσκλήσεων γενικών συνελεύσεων ανωνύμων εταιρειών στο τεύχος ΦΕΚ ΑΕ και ΕΠΕ ισχύει το άρθρο 3 παρ. 1 του από 16-1-1930 Π.Δ/τος.</p>	
--	--	--	--

		<p>Ο ισχυρισμός αυτός δεν απεδείχθη. Συνακόλουθα είναι βάσιμος και ο λόγος ακυρότητας των αποφάσεων της γ.σ. που ελήφθησαν 22.4.2003, επειδή αυτή συγκλήθηκε από αναρμόδιο όργανο και δη από ακύρως εκλεγέν τακτικό διοικητικό συμβούλιο. Περαιτέρω και οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης της 22.4.2003, για αναβίωση της εταιρίας, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και παράταση της διάρκειάς της πάσχουν από ακυρότητα και γιατί δεν ελήφθησαν με την προβλεπόμενη από το νόμο απαρτία των 2/3 του συνόλου των μετοχών κατ' άρθρο 29 παρ. 3 του κ.ν.21 90/1920.»</p>	
<p>2182/2013 ΑΠ (621457)</p> <p>ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α1΄ Πολιτικό Τμήμα</p> <p>Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια</p>	<p>Ανώνυμη εταιρεία (ΑΕ). Διάκριση τακτικής και έκτακτης γενικής συνέλευσης (ΓΣ) με βάση το περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης.</p>	<p>«Από τις διατάξεις των άρθρων 25-35γ ν.2190/1920, που αναφέρονται στη γενική συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας προκύπτει ότι, ο νόμος δεν ορίζει ευθέως την έννοια της τακτικής γενικής συνέλευσης, η διάκριση δε αυτής από την έκτακτη προκύπτει από τη γενικότερη οικονομία του ν.2190/1920 και στηρίζεται στο περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης, στις αρμοδιότητες, δηλαδή, που καλείται αυτή να ασκήσει. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 35α και 35β ν. 2190/1920, 174, 180 και 128 ΑΚ συνάγεται ότι, επικύρωση άκυρης, κατά τις εν λόγω</p>	<p>Ο νόμος δεν ορίζει ευθέως την έννοια της τακτικής γενικής συνέλευσης, η διάκριση δε αυτής από την έκτακτη προκύπτει από τη γενικότερη οικονομία του ν.2190/1920 και στηρίζεται στο περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης, στις αρμοδιότητες, δηλαδή, που καλείται αυτή να ασκήσει. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 35α και 35β ν. 2190/1920, 174, 180 και 128 ΑΚ συνάγεται ότι, επικύρωση άκυρης, κατά τις εν λόγω</p>

<p>συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 16 Δεκεμβρίου 2013.</p>		<p>τη γενικότερη οικονομία του ν.2190/1920 και στηρίζεται στο περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης, στις αρμοδιότητες, δηλαδή, που καλείται αυτή να ασκήσει, αφού, όπως γίνεται δεκτό, η γενική συνέλευση έχει ενιαία δικαιοδοσία διαιρείται δε μόνο η αρμοδιότητα σε τακτική και εκτακτη. Έτσι, ως τακτική γενική συνέλευση θεωρείται εκείνη που συνέρχεται εντός 6 το πολύ, μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσης (πλην της πρώτης μετά την ίδρυση) στην έδρα της εταιρείας με αρμοδιότητα τη λήψη απόφασης επί των θεμάτων, τα οποία, κατά νόμο, υποχρεωτικά υποβάλλονται σ' αυτήν μετά από κάθε χρήση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμός) καθώς και η διάθεση των κερδών (άρθρα 34 παρ.1γ,δ και 43 παρ.6 ν.2190/1920). Τυχόν δε λήψη απόφασης επί των θεμάτων αυτών από</p>	<p>διατάξεις, απόφασης της γενικής συνέλευσης ανώνυμης εταιρείας με νέα μη ελαττωματική, δεν χωρεί. Από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ.1 ΚΠολΔικ προκύπτει ότι λόγος αναιρέσεως για ευθεία παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου ιδρύεται, αν αυτός δεν εφαρμόστηκε, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή αν εφαρμόστηκε ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν το δικαστήριο προσέδωσε στον εφαρμοστέο κανόνα δικαίου έννοια διαφορετική από την αληθινή. Κατά τη διάταξη του αριθμού 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔικ αναιρέση επιτρέπεται αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Με τους πρώτο και δεύτερο λόγους της αναίρεσης προβάλλεται η από το αρθρ. 559 αρ.1 και 19 ΚΠολΔ, αιτίαση με την επίκληση ότι, η προσβαλλομένη απόφαση κατά παράβαση των ουσιαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 34 παρ.1γ, δ και 35α ν.2190/1920, απέρριψε, με ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες τον αγωγικό ισχυρισμό των αναιρεσιόντων και την επ' αυτού ερειδομένη αγωγή τους για διανομή κερδών Επομένως, εφόσον η από 11.01.2002 απόφαση είναι άκυρη, λογίζεται ως μη ληφθείσα, κατ' άρθρο 180 ΑΚ, και, άρα, δεν υπάρχει αξίωση των εναγόντων για την καταβολή του μερίσματος, που ζητείται με</p>
---	--	---	---

		<p>άλλα όργανα (έκτακτη γενική συνέλευση κ.λ.π.) συνεπάγεται ακυρότητα αυτής. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 35α και 35β ν. 2190/1920, 174, 180 και 128 ΑΚ συνάγεται ότι, επικύρωση άκυρης, κατά τις εν λόγω διατάξεις, απόφασης της γενικής συνέλευσης ανώνυμης εταιρείας με νέα μη ελαττωματική, δεν χωρεί. Η γενική συνέλευση δικαιούται να επαναλάβει την απόφαση χωρίς το ελάττωμα της, πλην όμως η τελευταία δεν έχει αναδρομική δύναμη αλλά ισχύει για το μέλλον.</p> <p>Με τους πρώτο και δεύτερο λόγους της αναίρεσης προβάλλεται η από το αρθρ. 559 αρ.1 και 19 ΚΠολΔ, αιτίαση με την επίκληση ότι, η προσβαλλομένη απόφαση κατά παράβαση των ουσιαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 34 παρ.1γ, δ και 35α ν.2190/1920, απέρριψε, με ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες τον αγωγικό ισχυρισμό</p>	<p>την ένδικη αγωγή. αφενός μεν η εν λόγω γενική συνέλευση ήταν και αυτή έκτακτη και εξαιρετική προκειμένου να εγκριθεί το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης με την εναγομένη, αφετέρου δε, δεν αποδείχτηκε ούτε ότι η γενική συνέλευση γνώριζε την ακυρότητα της από 11.01.2002 απόφασης ή είχε σοβαρές αμφιβολίες ως προς την εγκυρότητα της, ούτε επανέλαβε, αφού, όπως προκύπτει από το πρακτικό της, ούτε ανακαλείται ρητά η ελαττωματική πρώτη απόφαση και λαμβάνεται νέα μη ελαττωματική, ούτε γίνεται πουθενά ρητή μνεία πως επικυρώνεται η από 11.01.2002 απόφαση της γενικής συνέλευσης, έστω και αν επρόκειτο για έκτακτη γενική συνέλευση, έτσι ώστε να μπορούσε να ιαθεί με την ενδεχόμενη πάροδο διετίας από την υποβολή των σχετικών πρακτικών της στην εποπτεύουσα αρχή. Αντίθετα αποδεικνύεται ότι, η εναγόμενη δεν είχε καν αμφιβολίες ως προς την εγκυρότητα της προκειμένου να επαναλάβει την απόφαση στην ως άνω νέα συνέλευση της 27-8-2002 Έτσι όμως που έκρινε το Εφετείο υπέπεσε στην αποδιδόμενη με τους ως άνω (πρώτο και δεύτερο)</p>
--	--	---	---

		<p>των αναρρεσιόντων και την επ' αυτού ερειδομένη αγωγή τους για διανομή κερδών (μερίσματος) παρελθούσας χρήσης περί επαναλήψεως της ακύρωσ ληφθείσας κατά την έκτακτη γενική συνέλευση της (από την αναρρεσίβλητη απορροφηθείσας) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "....." που συγκλήθηκε την 1.1.02 απόφασης περί εγκρίσεως ισολογισμού και διανομής κερδών με την ομοίου περιεχομένου μη ελαττωματική απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης της ίδιας εταιρείας που συγκλήθηκε στις 27.8.2002. Η αυτοδίκαιη αυτή ακυρότητα λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, εφόσον θεμελιώνεται στα τεθέντα περιστατικά δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν παρήλθε η διετής αποσβεστική προθεσμία του άρθρου 35α παρ. 2 του ν.2190/1920 η οποία θα επέφερε την ίση της ως άνω άκυρης απόφασης καθόσον,</p>	<p>λόγους της ανάρρεσης πλημμέλεια αφού, αν και δέχθηκε ότι: α) η γενική συνέλευση της 27-8-2002 συγκλήθηκε εντός 6 μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσης (25-2-02) της απορροφηθείσας από την αναρρεσίβλητη, ανώνυμης τεχνικής και ναυτιλιακής εταιρείας με την επωνυμία ".....", με θέμα (υπ' αριθ. 4) ημερησίας διάταξης, πλην άλλων, και "υποβολή και έγκριση οικονομικών καταστάσεων 28.2.0) (ότι) στο προσάρτημα) των ως άνω οικονομικών καταστάσεων περιλαμβανόταν ως πληροφορία, επιβαλλομένη από την προδιαληφθείσα διάταξη του αρ.43α περ.14 ν.2190/1920, και το ότι "με την έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της 11-1-2002 αποφασίστηκε η διανομή έκτακτων αποθεματικών 450.000.000 δρχ. (ήδη 1.320.616,29 ευρώ), και υπολοίπου κερδών εκ νέου 2.500.000.000 δρχ.) (ότι) το ως άνω υπ' αριθμ. 4° θέμα της ημερησίας διάταξης εγκρίθηκε ομόφωνα από το σύνολο των μετόχων της απορροφηθείσας ως άνω εταιρείας ως προς όλα τα επί μέρους σκέλη του, περιλαμβανομένου και του διαλαμβανόντος</p>
--	--	---	---

		<p>όπως προκύπτει από το με αριθμό πρωτοκόλλου Κ2-13422 έγγραφο της γενικής Διεύθυνσης εσωτερικού εμπορίου-διεύθυνσης ΑΕ και πίστης, ουδέποτε υποβλήθηκε αντίγραφο πρακτικών γενικής συνέλευσης της εταιρείας με την επωνυμία "....." με ημερομηνία συνεδρίασης την 11.01.2002. Επομένως, εφόσον η από 11.01.2002 απόφαση είναι άκυρη, λογίζεται ως μη ληφθείσα, κατ' άρθρο 180 ΑΚ, και, άρα, δεν υπάρχει αξίωση των εναγόντων για την καταβολή του μερίσματος, που ζητείται με την ένδικη αγωγή. Έτσι όμως που έκρινε το Εφετείο υπέπεσε στην αποδοιμένη με τους ως άνω (πρώτο και δεύτερο) λόγους της αναίρεσης πλημμέλεια αφού, αν και δέχθηκε ότι: α) η γενική συνέλευση της 27-8-2002 συγκλήθηκε εντός 6 μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσης (25-2-02) της απορροφηθείσας.»</p>	<p>την πληροφορία, που αναφέρεται στην περί διανομής κερδών απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης της 11-1-02, προσαρτήματος, έκρινε, κατ'εσφαλμένη υπαγωγή των αποδειχθέντων ως άνω πραγματικών περιστατικών και με ανεπαρκή και αντιφατική αιτιολογία</p> <p>ΑΝΑΙΠΕΙ την υπ' αριθμ. 3141/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών.</p> <p>ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο Εφετείο Αθηνών, συγκροτούμενο από διαφορετικούς από εκείνους που εξέδωσαν την αναιρουμένη απόφαση δικαστές.</p> <p>ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσειόντων, τα οποία ορίζει σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 2 Δεκεμβρίου 2013.</p>
1392/2014 ΑΠ (Έλλειψη διοίκησης	Αδυναμία άσκησης	Με τις διατάξεις του άρθρου 35β

<p>647385)</p> <p>ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Δ' Πολιτικό Τμήμα</p> <p>Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, την 20η Ιουνίου 2014.</p>	<p>ανώνυμης εταιρείας (ΑΕ).</p>	<p>αρμοδιοτήτων ΔΣ, μη συμπλήρωση απαιτούμενου αριθμού μελών ΔΣ «Με την από 3-8-2011 αίτησή τους, που άσκησαν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, οι αναιρεσίβλητοι εξέθεσαν, ότι τυγχάνουν μέτοχοι της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ".....", ήδη μετονομασθείσα σε ".....", οι δε δεύτερος και τρίτη τούτων και μέλη του Δ.Σ. αυτής, και ότι, για τους αναφερόμενους στο δικόγραφο αυτής λόγους, υφίσταται πραγματική και πλασματική έλλειψη διοίκησης της ανωτέρω εταιρείας. Ζήτησαν δε το διορισμό προσωρινής διοίκησης της εν λόγω εταιρείας, προκειμένου να συγκαλέσει έκτακτη γενική συνέλευση για το διορισμό Δ.Σ. και να ενεργήσει τις επείγουσες υποθέσεις. Οι ήδη αναιρεσείουσες με την από 2-9-2011 κύρια παρέμβασή τους, επικαλούμενες έννομο</p>	<p>του ν. 2190/1920, για την ακυρότητα αποφάσεων της γενικής συνέλευσης ορίζεται ότι "σε περίπτωση που δεν υπήρξε σύγκληση της γενικής συνέλευσης ή το περιεχόμενο της πόφασής της είναι αντίθετο στο νόμο ή το καταστατικό, η απόφαση είναι άκυρη" Και "με την επιφύλαξη εφαρμογής του προηγούμενου άρθρου, θεωρείται ότι συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εάν υπήρξε πρόσκλησή της προερχόμενη από την εταιρεία και περιέχουσα τουλάχιστον ένδειξη της ημερομηνίας και του τόπου της γενικής συνέλευσης και η πρόσκληση αυτή δημοσιεύθηκε κατά το νόμο" Ο νόμος καθιέρωσε δύο λόγους ακυρότητας : Ο πρώτος λόγος έγκειται σε μία διαδικαστική πλημμέλεια, η οποία λόγω της σοβαρότητάς της, εξαιρείται από τον κανόνα της ακυρωσίας του άρθρου, πρόκειται για την παντελή έλλειψη σύγκλησης της γ.σ. .. ενώ η υποστατή αλλά παράνομη διαδικασία σύγκλησης επιφέρει όχι την ακυρότητα αλλά την ακυρωσία της ληφθείσας απόφασης, και ο νόμος όρισε ως υποστατή τη γ.σ. όταν υπάρχει πρόσκληση, κατά την έννοια του άρθρου 26με το άρθρο 35γ του ν. 2190/1920, το οποίο εισήχθη με το άρθρ. 44 του ν. 3604/2007, όρισε ως ανυπόστατες αποφάσεις της γ.σ. όταν αυτές λαμβάνονται με τις ψήφους προσώπων τα οποία : α. δεν είχαν μετοχική ιδιότητα, δηλαδή όσων δεν συνδέονται με μετοχική σχέση με την εταιρία, όπως όταν τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν έχουν αποκτήσει</p>
---	-------------------------------------	---	---

		<p>συμφέρον, ζήτησαν την απόρριψη της αίτησης και, επικουρικώς, το διορισμό των αναφερόμενων σ' αυτή προσώπων, ως μελών της προσωρινής διοίκησης. Επ' αυτών εκδόθηκε η 208/2011, απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, με την οποία έγινε δεκτή ως κατ' ουσίαν βάσιμη η κύρια παρέμβαση, κατά την κύρια βάση της, και απορρίφθηκε η αίτηση, ως ουσιαστικά αβάσιμη. Κατά της ως άνω απόφασης άσκησαν έφεση οι ανωτέρω αιτούντες, με την οποία ζήτησαν την εξαφάνισή της, προκειμένου να γίνει δεκτή κατ' ουσίαν η αίτησή τους. Το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφαση, δέχθηκε κατά την ανέλεγκτη αναιρετικά κρίση του, ως αποδειχθέντα, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Ο δεύτερος αιτών επικαλούμενος ότι είναι μέτοχος και μέλος του δ.σ. της πρώτης κυρίως παρεμβαίνουσας, με την, από 1.12.2010 και με αριθμ. έκθ. κατ. 50311/2.12.2010 αγωγή, που κατέθεσε στο</p>	<p>εγκύριως τις μετοχές της εταιρίας (πρωτοτύπως ή παραγώγως), είτε επειδή λείπει ή είναι άκυρη η σύμβαση ανάληψης ή μεταβίβασης των μετοχών, είτε επειδή δεν είναι στην πραγματικότητα καθολικοί διάδοχοι του αρχικού μετόχου, είτε επειδή οι εκδοθείσες μετοχές είναι άκυρες, και β. είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα.</p> <p>Συνεπώς, είναι απορριπτέοι, ως αβάσιμοι οι υπό στοιχ. Α1, Α3 και Β1 λόγοι αναίρεσης, με τους οποίους προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η προβλεπόμενη από το άρθρο 559 αρ. 1</p> <p>Κ.Πολ.Δ. πλημμέλεια, καθώς και ο υπό στοιχ. Β2 λόγος, με τον οποίο, εσφαλμένως, αντί της προσήκουσας πλημμέλειας του άρθρου 559 αρ. 1 Κ.Πολ.Δ., γίνεται επίκληση της πλημμέλειας του αρ. 14 του ίδιου άρθρου, η οποία δεν προσιδιάζει, όπως προαναφέρθηκε, διότι οι αναιρεσείουσες αποδίδουν, αβασίμως πάντως, σφάλμα ως προς τη συνδρομή έννομου συμφέροντος των αναιρεσιβλήτων προς υποβολή της ένδικης αίτησης.</p> <p>Κατά συνέπεια, οι υπό στοιχ. Α2 και Β3.2.1 λόγοι αναίρεσης, με τους οποίους καταλογίζεται στην</p>
--	--	---	--

		<p>Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, ζήτησε την αναγνώριση της ακυρότητας της απόφασης της γ.σ. της 11.4.2010, επικαλούμενος μεταξύ άλλων, και τον προαναφερθέντα λόγο ακυρότητας. Επίσης, άσκησε τη με αριθμ. έκθ. κατ. 50409/3.12.2010 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, κατά της εταιρίας ".....", με την οποία ζήτησε την αναστολή της απόφασης της έκτακτης γ.σ. της 11.4.2010 μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, ενώ με την από 3.12.2010 προσωρινή διαταγή διατάχθηκε η αναστολή ισχύος της από 11.4.2010 απόφασης της γ.σ. των μετόχων, με τον όρο συζήτησής της, κατά τη δικάσιμο της 22.10.2010. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε, με τη με αριθμ. 3701/10.2.2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ως απαράδεκτη, λόγω αοριστίας της. Στη συνέχεια, ο δεύτερος</p>	<p>προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια του άρθρου 559 αρ. 19 Κ.Πολ.Δ. είναι απορριπτέοι, ως αβάσιμοι. Τέλος, απορριπτέοι, αλλά ως απαράδεκτοι, είναι και οι υπό στοιχ. Β3.2.2, Β3.3.1 αρ.2 και Β3.3.2 λόγοι.</p> <p>Απορρίπτει την υπ` αρ. εκθ. κατάθεσης 190/9-9-2013 αίτηση για αναίρεση της 1106/2013 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης.</p> <p>Καταδικάζει τις αναιρεσεύουσες στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ</p> <p>Διατάσσει την εισαγωγή του καταβληθέντος παραβόλου στο δημόσιο ταμείο.</p> <p>ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, την 6η Ιουνίου 2014.</p>
--	--	--	--

		<p>αιτών επανήλθε με την, από 17.2.2011 και με αριθμ. έκθ. κατ. 4933/18.2.2011, ασκηθείσα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, με την από 18.2.2011 προσωρινή διαταγή διατάχθηκε η αναστολή ισχύος της από 11.4.2010 απόφασης γ.σ., και με τη με αριθμ. 13323/16.5.2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, διατάχθηκε η αναστολή εκτέλεσης της από 11.4.2010 απόφασης της γ.σ.. Οι Π. Χ. και Α. Τ., επικαλούμενοι μη ολοσχερή εξόφληση, υπαναχώρησαν από την από 28.5.2008 μεταβίβαση, και με το από 19.7.2010 ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο απέκτησε βέβαιη χρονολογία με την από 19.7.2010 επίδοσή του σ' αυτούς, όπως προκύπτει από τις με αριθμ. 2776 και 2777/19.7.2010 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Χαλκιδικής Κ. Μ. Εντωμεταξύ η μέτοχος α.ε., Έ. Ο. και Ν. Ο., με</p>	
--	--	--	--

		<p>την από 3.2.2011 και με αριθμ. έκθ. κατ. 4216/4.2.2011 κύρια παρέμβαση, στο Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, ζήτησε την απόρριψη της από 22.12.2010 και με αριθμ. έκθ. κατ. 54784/30.12.2010 αίτησης των αυτών ήδη αιτούντων με την οποία ζητούσαν το διορισμό προσωρινής διοίκησης, λόγω σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της διοίκησης Β. Θ., Έ.ς Ο. και Ν. Ο. με τα συμφέροντα της εταιρίας επί της οποίας, μετά την έκδοση της με αριθμ. 19985/2011 παραπεμπτικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, εκδόθηκε η με αριθμ. 11 /2012 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής, απορριπτική για το λόγο ότι, ήδη, μετά την άσκηση της σχετικής αίτησης, σε έκτακτη γ.σ. της 23.5.2011, είχε εκλεγεί νέο δ.σ., και χωρίς να εξετάσει τη νομιμότητα της γ.σ. και του</p>	
--	--	---	--

		<p>εκλεγέντος δ.σ., ως λαβόντα χώρα μετά την από 30.12.2010 κατάθεση της αίτησης,αριθμ. έκθ. κατ. 214/19.4.2011 αίτηση των ήδη αιτούντων, ανακλήθηκε η προαναφερθείσα προσωρινή διαταγή. Η δεύτερη κυρίως παρεμβαίνουσα, με την από 12.4.2011 και με αριθμ. έκθ. κατ. 37M/14.4.2011, αίτηση, στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκιδικής, επικαλούμενη την προαναφερθείσα κτήση των μετοχών και πραγματική και πλασματική έλλειψη προσωρινής διοίκησης, ζήτησε το διορισμό προσωρινής διοίκησης της πρώτης κυρίως παρεμβαίνουσας, ενώ η χορηγηθείσα παρόμοια προσωρινή διαταγή ανακλήθηκε, αυτεπαγγέλτως, στις 18.4.2011, από το Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής. Κατά τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη, οι προαναφερθέντες λόγοι</p>	
--	--	--	--

		<p>υπό το πρόϊσχύον δίκαιο αποτελούσαν λόγους ακυρότητας της σχετικής απόφασης της γ.σ., εξεταζόμενοι και παρεπιπτόντως στα πλαίσια δίκης διορισμού προσωρινής διοίκησης, ήδη, όμως, υπό το ισχύον δίκαιο οι προαναφερθέντες λόγοι αποτελούν λόγους ακυρωσίας της σχετικής απόφασης της γ.σ. μόνο στην περίπτωση που εξαιτίας του ελαττώματος αυτού δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των εταίρων μετόχων, οι οποίοι, όμως, ακυρωσίας δεν μπορούν να εξεταστούν παρεπιπτόντως στην παρούσα δίκη διορισμού προσωρινής διοίκησης, σε αντίθεση με τους λόγους ακυρότητας και ανυποστάτου απόφασης γ.σ., οι οποίοι, και με το ισχύον δίκαιο, εξετάζονται και στα πλαίσια της παρούσας δίκης. Ανεξαρτήτως, όμως, του ότι δεν γίνεται επίκληση από τους αιτούντες ότι εμποδίστηκαν από τους προαναφερθέντες λόγους η συμμετοχή τους στη</p>	
--	--	--	--

		<p>γ.σ., ο έλεγχος της ακυρωσίας της απόφασης της γ.σ. για την εκλογή νέου δ.σ. δεν μπορεί να γίνει παρεπιπτόντως στα πλαίσια της παρούσας δίκης. Συνεπώς, οι προαναφερθέντες λόγοι έλλειψης δ.σ. πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι, επειδή προβάλλονται αλυσιτελώς. Ο λόγος αυτός με τον οποίο επιχειρείται θεμελίωση ανυπόστατης απόφασης της προαναφερθείσας από 23.5.2011 εκλογής νέου δ.σ., πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, λόγω της αοριστίας του, επειδή δεν συνδέεται η επικαλούμενη ακυρότητα μεταβίβασης των μετοχών στην δεύτερη κυρίως παρεμβαίνουσα με εταιρικού δικαίου ρήτρες δέσμευσης των μετοχών, που προβλέπονται στο άρθρ. 3 παρ. 7 του ν. 2190/1920, έχουσες εμπράγματο χαρακτήρα και έναντι τρίτων. Συνεπώς, η εσφαλμένη κρίση του δικαστηρίου ότι συντρέχουν ή όχι οι προϋποθέσεις αυτές</p>	
--	--	---	--

		<p>ιδρύει τον αναιρετικό λόγο του αριθμού 1 του άρθρου 559 και όχι εκείνον του αριθμού 14, ο οποίος ανακύπτει μόνον όταν στο δικόγραφο της αγωγής δεν εκτίθενται τα στοιχεία που θεμελιώνουν τη νομιμοποίηση και δικαιολογούν το έννομο συμφέρον για την άσκησή της (Ολ. Α.Π. 25/2008).</p> <p>Συνεπώς, είναι απορριπτέοι, ως αβάσιμοι οι υπό στοιχ. Α1, Α3 και Β1 λόγοι αναίρεσης, με τους οποίους προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η προβλεπόμενη από το άρθρο 559 αρ. 1Κ.Πολ.Δ. πλημμέλεια, καθώς και ο υπό στοιχ. Β2 λόγος, με τον οποίο, εσφαλμένως, αντί της προσήκουσας πλημμέλειας του άρθρου 559 αρ. 1 Κ.Πολ.Δ., γίνεται επίκληση της πλημμέλειας του αρ. 14 του ίδιου άρθρου, η οποία δεν προσιδιάζει, όπως προαναφέρθηκε, διότι οι αναιρεσεύουσες αποδίδουν, αβασίμως πάντως, σφάλμα ως προς</p>	
--	--	---	--

		<p>τη συνδρομή έννομου συμφέροντος των αναιρεσιβλήτων προς υποβολή της ένδικης αίτησης. Περαιτέρω, το Εφετείο διέλαβε πλήρη και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, ως προς την ακυρότητα της από 23-5-2011 απόφασης της έκτακτης Γ.Σ. της πρώτης αναιρεσίβλητης, η οποία έλαβε χώρα σε άγνωστο τόπο (και όχι στον αναγραφόμενο στην οικεία πρόσκληση) χωρίς την παρουσία του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της, που είχε ως συνέπεια την πραγματική έλλειψη διοίκησης αυτής, ενώ αιτιολόγησε με σαφήνεια και την (αποτελούσα πλεοναστική αιτιολογία) πλασματική έλλειψη διοίκησης αυτής, διαλαμβάνοντας περιστατικά δυστροπίας, κακοβουλίας μελών του Δ.Σ. και διαρκών διαφωνιών αυτών, που στοιχειοθετούν την ύπαρξη πλασματικής έλλειψης διοίκησης αυτής»</p>	
ΑΠ 319/2014 Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ	Ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου εις	Στις 15.1.1985, ο Γ. Κ. ανέλαβε καθήκοντα προέδρου του διοικητικού	Όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο

<p>NOMΟΣ, E72014/1131 ΕΕΜΠΔ 2014/859</p> <p>ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>A1` Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>βάρος του νομικού προσώπου της ανώνυμης εταιρείας.</p>	<p>συμβουλίου και διευθύνοντος συμβούλου της Τράπεζας ..., έχοντας έτσι τον πλήρη έλεγχο και την αποκλειστική διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας, στη στελέχωση των υπηρεσιών της οποίας προέβη ο ίδιος προσωπικά. Κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1986 έως 19.10.1988 ο Γ. Κ. υπεξείρεσε χρηματικά ποσά, ύψους 56.475.837 ευρώ που προέρχονταν από τα διαθέσιμα της Τράπεζας, τα οποία διοχέτευε παράνομα προς διάφορα φυσικά και νομικά πρόσωπα, με χρηματικές εκρροές από τα ταμεία της Τράπεζας και χωρίς να υπάρχει νόμιμη αιτία για τις αντίστοιχες εκταμιεύσεις. Οι εν λόγω χρηματικές εκρροές λάμβαναν χώρα, ως εξής: εικονική χρέωση λογαριασμού "εγγραφές δικτύου", ισόποση εικονική πίστωση του λογαριασμού καταθέσεων Γ. Κ., εκ νέου εικονική χρέωση του λογαριασμού καταθέσεων Γ. Κ.,εικονική πίστωση του λογαριασμού εγγραφές δικτύου,</p>	<p>δέχθηκε, την επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης στην αναιρεσίβλητη εταιρία, λόγω ηθικής βλάβης της, τα εξής: α) αφού ληφθεί υπόψη το είδος της προσβολής, η έκταση της βλάβης, ο βαθμός συμμετοχής του εναγομένου και η περιουσιακή κατάσταση των μερών, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι ο δεύτερος εναγόμενος υποχρεούται στην καταβολή του ποσού των 50.000.000 δρχ. (146.735 ευρώ), ως χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης". Με τις παραδοχές του αυτές το Εφετείο, διέλαβε σαφείς και επαρκείς αιτιολογίες, αναφορικά με την ηθική, βλάβη που υπέστη η αναιρεσίβλητη από την προαναφερόμενη σε βάρος της αδικοπρακτική συμπεριφορά του αναιρεσειόντος. (β) Επομένως είναι αβάσιμος ο δεύτερος λόγος αναίρεσης, με τον οποίο ο αναιρεσειών υποστηρίζει τα αντίθετα. Με τον τρίτο λόγο αναίρεσης ο αναιρεσειών προβάλλει τις αιτιάσεις ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη για τη θεμελίωση της αδικοπρακτικής ευθύνης του και τα αναγραφόμενα στο αναιρετήριο περιστατικά, τα οποία δεν περιέχονται στην</p>
---	---	--	--

	<p>πραγματική χρέωση του λογαριασμού εγγραφές δικτύου και πραγματική πίστωση των λογαριασμών τρίτων, επί των οποίων οι τρίτοι έσυραν επιταγές, αναλάμβαναν μετρητά ή πραγματοποιούσαν άλλες συναλλαγές είτε πραγματική εκταμίευση μετρητών. Τα παραπάνω αποκαλύφθηκαν τον Ιανουάριο του 1987 στη διάρκεια ελέγχου που διενεργήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος σε 2 κατάστημα της «Τράπεζας». Τότε ο Γ.Π. συγκάλεσε μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου 1987, στο επί της οδού..... κτίριο της Τράπεζας σύσκεψη προσώπων, μεταξύ των οποίων παρών ήταν και ο Π. Β. και κατά τη σύσκεψη αυτή ο Γ. Κ. με επίμονες προτροπές, παραιτήσεις και εντολές για την αντικατάσταση των βιβλίων και τη δημιουργία του εικονικού ατομικού λογαριασμού του. Έτσι με τις ενέργειες αυτές εμφανίστηκε αναδρομικώς ως υπάρχων ο ανύπαρκτος μέχρι τότε με αριθμό ... προσωπικός λογαριασμός του Γ. Κ.,</p>	<p>επίμαχη αγωγή, ούτε στα θέματα απόδειξης που τάχθηκαν με την πράξη αποδείξεων 896/1990 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και έτσι υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 8α και αριθ. 10β.Ο λόγος αυτός αναίρεσης, όπως προκύπτει από την επισκόπηση των διαδικαστικών εγγράφων της επίμαχης αγωγής, της πιο πάνω πράξης αποδείξεων και της προσβαλλόμενης απόφασης, είναι και κατά τα δύο σκέλη του αβάσιμος, διότι τα αναφερόμενα από τον αναιρεσείοντα περιστατικά δεν θεμελιώνουν αυτοτελώς ούτε μεταβάλλουν τη βάση της αγωγής από την αδικοπρακτική ευθύνη αυτού απέναντι στην αναιρεσίβλητη, αλλά ενισχύουν απλώς με επιχειρήματα και διευκρινίζουν το αποδεικτικό πόρισμα του Εφετείου, εντασσόμενα στο πλαίσιο των θεμάτων απόδειξης που διατάχθηκαν με την παραπάνω πράξη και συνδεόμενα αρρήκτως με τις προκύψασες αποδείξεις.Ο λόγος αναίρεσης από το άρθρο 559 αριθ. 11γ του ΚΠολΔ, ο οποίος ιδρύεται αν το δικαστήριο δεν έλαβε</p>
--	--	---

	<p>στον οποίο και φέρονταν χρεωμένα τα χρηματικά ποσά που είχαν υπεξαιρεθεί από αυτόν με σκοπό και μόνο τη συγκάλυψη της υπεξαίρεσης. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να οδηγήσει λογιστικώς στην απατηλή εικόνα ότι τα χρήματα που είχαν διοχετευθεί στις εταιρίες με την επωνυμία ...και....., με χρέωση του λογαριασμού της Τράπεζας εγγραφές δικτύου, προέρχονταν από τον πιο πάνω ατομικό λογαριασμό του Γ. Κ. και όχι από υπεξαιρεθέντα διαθέσιμα χρήματα της Τράπεζα. Στις 19.10.1988, με την 1375/19.10.1988 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος, διορίστηκε στην Τράπεζα προσωρινός επίτροπος. Με την πιο πάνω απόφαση έπαυσε αυτοδικαίως κάθε εξουσία και αρμοδιότητα όλων των οργάνων, καταστατικών και μη, της Τράπεζας και καταργήθηκε η ιδιότητα των εναγομένων, ως μελών του διοικητικού συμβουλίου της ενάγουσας. Οι</p>	<p>υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν, απορρίπτεται ως αβάσιμος, αν προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση ότι λήφθηκαν υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν (ΑΠ1763/2007, ΑΠ 1595/2006). Στην προκειμένη περίπτωση ισχυρίζεται ο αναιρεσείων, με τον τέταρτο λόγο αναίρεσης, ότι δημιουργούνται αμφιβολίες αν έλαβε υπόψη τις καταθέσεις των μαρτύρων απόδειξης και ανταπόδειξης, τα πρακτικά και την απόφαση 971-1212-1251/96, 28-300-512-664/97 του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών και τους πίνακες τελικών αποδεκτών των χρημάτων, αποδεικτικά μέσα από τα οποία προκύπτει ότι ο ίδιος δεν είχε συμμετοχή στη διαπραχθείσα από το Γ. Κ. πράξη υπεξαίρεσης. Επομένως είναι αβάσιμος ο λόγος αυτός αναίρεσης. Ύστερα από αυτά που προεκτέθηκαν πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της η ένδικη αίτηση αναίρεσης, να διαταχθεί,</p>
--	---	--

	<p>αρμοδιότητες αυτές περιήλθαν στον προσωρινό επίτροπο, στον οποία ανατέθηκε επιπλέον η διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου, προκειμένου αυτός να συντάξει και υποβάλει στην Τράπεζα της Ελλάδος λεπτομερή έκθεση για την εν γένει οικονομική, λογιστική και διοικητική κατάσταση της Τράπεζας. Ο έλεγχος αυτός κατέδειξε συνολικό έλλειμμα 32.000.000.000 δρχ., μεταξύ των οποίων και τα επίδικα ποσά. Με τελεσίδικη απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών ο Γ. Κ. κηρύχθηκε ένοχος. Ακόμη αποδείχθηκε ότι ο δεύτερος εναγόμενος Π. Β., ήταν πρόσωπο της απόλυτης εμπιστοσύνης του Γ. Κ. Με την ιδιότητα του διευθυντή Α` ήλεγχε προεχόντως τη Διεύθυνση Λογιστικού γνώριζε τις παράνομες ενέργειες του Γ. Κ., ανεχόταν επί μακρό και ενίσχυε ψυχικά τον τελευταίο με τη δεδηλωμένη πρόθεσή του για συγκάλυψη των παραπάνω ενεργειών του, ενδίδοντας στις εντολές του και παρεμποδίζοντας επίσης τον έλεγχο της</p>	<p>σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 495 παρ. 4 του ΚΠολΔ, η εισαγωγή του παραβόλου στο δημόσιο ταμείο και να καταδικαστεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης (176, 183 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται στο διατακτικό.</p> <p>Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση για αναίρεση της 3169/2008 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.</p> <p>Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων, την οποία ορίζει στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ για τους 1^ο και 2^η των αναιρεσιβλήτων (Ελληνικό Δημόσιο και ΟΑΕ), στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ για την 3^η αναιρεσίβλητη, στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ για την 4^η αναιρεσίβλητη, στο ποσό των χιλίων διακοσίων ευρώ για την 1^η προσθέτως παρεμβαίνουσα και στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ</p>
--	---	--

	<p>Τράπεζας της Ελλάδος, προκειμένου να επέλθει παράνομο οικονομικό όφελος στις εταιρίες συμφερόντων του πρώτου εναγομένου με ζημία της ενάγουσας. Ο ισχυρισμός του δεύτερου εναγομένου (Π. Β.) ότι ουδεμία ανάμιξη είχε στις παραπάνω ενέργειες, επικαλούμενος πλήρη άγνοιά του για τις παράνομες δραστηριότητες του Γ. Κ. ελέγχεται απορριπτέως ως ουσιαστικά αβάσιμος. Από τη βεβαίωση όμως στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι λήφθηκαν υπόψη οι ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων, που περιέχονται στην εισηγητική έκθεση 682/1991 και όλα τα έγγραφα που προσάγουν και επικαλούνται οι διάδικοι, από τα οποία μάλιστα μνημονεύεται ειδικά η πιο πάνω απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών, σε συνδυασμό και με το όλο περιεχόμενο της αναιρεσιβαλλόμενης αυτής απόφασης, προκύπτει ότι το Εφετείο για να καταλήξει στο</p>	<p>για το 2^ο προσθέτως παρεμβαίνον. Κρίθηκε και αποφασίσθηκε, στην Αθήνα, στις 14 Ιανουαρίου 2014.</p>
--	--	---

		<p>αποδεικτικό του πόρισμα έλαβε υπόψη και εκτίμησε και όλα τα προαναφερόμενα αποδεικτικά μέσα. Επομένως είναι αβάσιμος ο λόγος αυτός αναίρεσης.</p>	
<p>ΑΠ 465/2013</p> <p>Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, Ε7 2014/126, ΕΕΜΠΔ 2013/831, ΕΠΙΣΚΕΔ 2013/374</p> <p>ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α2΄ Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Υπαγωγή υπερχρεωμένης ανώνυμης εταιρείας στο καθεστώς των προβληματικών επιχειρήσεων του Ν. 1386/1983.</p>	<p>Ο αναιρεσείων ως παλαιός μέτοχος της εταιρείας με την επωνυμία ".....", η οποία το έτος 1984 κατόπιν αίτησης της 3ης εναγομένης και ήδη 3ης αναιρεσίβλητης εταιρείας με την επωνυμία "...ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ", την οποία αυτή υπέβαλε παράνομα και χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου, υπήχθη στο καθεστώς των προβληματικών επιχειρήσεων του Ν. 1386/1983. Το χρόνο εκείνο αυτός είχε στην κυριότητά του 11.338 μετοχές που εκπροσωπούσαν ποσοστό 2,422% του εταιρικού κεφαλαίου (ανερχομένου σε 468.000 ανώνυμες μετοχές, ονομαστικής αξίας 1.000 δραχμών η κάθε μία). Μετά από δύο παράνομες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της ως άνω εταιρείας και</p>	<p>Είναι δε συνταγματικώς επιτρεπτή η επίμαχη ρύθμιση διότι: 1) με την επίμαχη διάταξη, με την οποία δεν καταργούνται εκκρεμείς δίκες, θεσπίζεται γενική και αφηρημένη ρύθμιση και δεν σκοπείται η επίλυση της συγκεκριμένης επίδικης διαφοράς. 2) η ως άνω νομοθετική ρύθμιση δικαιολογείται από επιτακτικούς και δη εξαιρετικούς λόγους υπέρτερου γενικού συμφέροντος, αναφερομένους πρωτίστως στην προστασία της εθνικής οικονομίας με την διασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας επιχειρήσεων, των οποίων μάλιστα η μεγάλη οικονομικοκοινωνική σημασία έχει επιβεβαιωθεί με την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έγκριση των, μέσω του Ν. 1386/1983, κρατικών ενισχύσεων προς τις εν λόγω επιχειρήσεις. 3) με την επίμαχη ρύθμιση δεν</p>

	<p>μετά από μία, επίσης παράνομη, μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά 5.000.000 δραχμές με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, η οποία συγκροτήθηκε με συμμετοχή της 2ης εναγομένης και ήδη 2ης αναιρεσίβλητης (ΟΑΕ), που κατείχε πλέον ποσοστό πλειοψηφίας 67%, και το γεγονός ότι η προθεσμία που δόθηκε στους παλαιούς μετόχους για να ασκήσουν το δικαίωμα εξαγοράς των νέων μετοχών, με την μεν πρώτη αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, ήταν ανεπαρκής, ενώ για τη δεύτερη αύξηση δεν τους δόθηκε το δικαίωμα προτιμήσεως, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με την 77/1991 Δεύτερη Οδηγία του Συμβουλίου της ΕΟΚ καθώς και τον ν. 2190/1920 για τους λόγους που εκτίθενται στην αγωγή και ως εκ τούτου είναι παράνομες και άκυρες και αυτός (ενάγων) δικαιούται αποζημίωση. Ζήτησε δε ο ενάγων, μετά περιορισμό του καταψηφιστικού αιτήματος σε αναγνωριστικό, να</p>	<p>αναιρεθεί ο πυρήνας και η ουσία του δικαιώματος της δικαστικής προστασίας, καθόσον στους τυχόν βλαπτόμενους από τις κατά τα άνω αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου παλαιούς μετόχους παρέχεται αποτελεσματική δικαστική προστασία, συνισταμένη στο δικαίωμα πλήρους αποζημίωσής τους, αντί της αυτούσιας ικανοποίησής τους, της επαναφοράς δηλαδή των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση με την αναγνώριση της ακυρότητας ή την αναδρομική ακύρωση των σχετικών με τις ανωτέρω αυξήσεις πράξεων και των προελθουσών από τις αυξήσεις αυτές μετοχών (ΑΕΔ 14/2013). Ο γενικός χαρακτήρας της άνω ρυθμίσεως προκύπτει άλλωστε και από τη διάταξη της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, κατά την οποία οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου τραπεζικών ανωνύμων εταιριών, που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς προσωρινής επιτροπείας μετά την 1.1.1982, δυνάμει του π.δ. 861/1975, οι οποίες έγιναν με</p>
--	--	---

		<p>αναγνωριστεί ότι οι εναγόμενοι, η 2η εναγομένη (ΟΑΕ) και ως προστηθείσα από το 1^ο, οφείλουν να του καταβάλουν, καθένας εις ολόκληρο, το ποσό των 4.764.737.800 δραχμών, άλλως επικουρικά το ποσό των 232.769.000 δραχμών, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρι την εξόφληση, για την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη, από τις εκτιθέμενες παραπάνω άκυρες, παράνομες και υπαίτιες πράξεις τους, οι οποίες αντίκεινται και στο κοινοτικό δίκαιο. Όπως, όμως, προκύπτει από το κείμενο της νομοθετικής παρεμβάσεως, συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που καθιστούν συνταγματικώς επιτρεπτή την επίμαχη ρύθμιση του άρθρου 28 του Ν. 2685/1999. Είναι δε συνταγματικώς επιτρεπτή η επίμαχη ρύθμιση διότι: 1) με την επίμαχη διάταξη, με την οποία δεν καταργούνται εκκρεμείς δίκες, θεσπίζεται γενική και αφηρημένη ρύθμιση και δεν σκοπεύεται η επίλυση της συγκεκριμένης</p>	<p>πράξεις του προσωρινού επιτρόπου τους. Σύμφωνα με τα προεκτιθέμενα, η εφαρμοσθείσα από το Εφετείο διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 2685/1999, δεν αντίκειται στις αρχές της διακρίσεως των λειτουργιών και της ίσης μεταχειρίσεως. Επομένως ο λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, εκ του άρθρου 559 αρ. 1 Κ.Πολ.Δ., κατά τις ως άνω αιτιάσεις του, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Κατόπιν αυτών πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως και να καταδικαστεί ο αναιρεσείων λόγω της ήττας του στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων και των 1ης και 2ου των προσθέτως παρεμβαινόντων (άρθρα 176, 182 και 183 Κ.Πολ.Δ.), η οποία δικαστική δαπάνη όσον αφορά τους 1^ο και 2η των αναιρεσιβλήτων (Ελληνικό Δημόσιο και ΟΑΕ) και 2^ο των προσθέτως παρεμβαινόντων (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) θα είναι μειωμένη (άρθρα 22 Ν. 3693/1957, 5 Ν. 3210/1955, 7 και 9 Ν.Δ. 2698/1953, Υ.Α. 134423/1993, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 12</p>
--	--	---	--

	<p>επίδικης διαφοράς, αφού η εν λόγω ρύθμιση αφορά αδιακρίτως όλες τις υποθέσεις εταιρειών, με κοινό χαρακτηριστικό τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων τους και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της ρύθμισης αυτής καθορίζονται κατά τρόπο αντικειμενικό και απρόσωπο, 2) η ως άνω νομοθετική ρύθμιση δικαιολογείται από επιτακτικούς και δη εξαιρετικούς λόγους υπέρτερου γενικού συμφέροντος, αναφερομένους πρωτίστως στην προστασία της εθνικής οικονομίας με την διασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας επιχειρήσεων, των οποίων μάλιστα η μεγάλη οικονομικοκοινωνική σημασία έχει επιβεβαιωθεί με την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έγκριση των, μέσω του Ν. 1386/1983, κρατικών ενισχύσεων προς τις εν λόγω επιχειρήσεις, εάν μία ανώνυμη εταιρία υπήχθη, ως υπερχρεωμένη, στις διατάξεις του άρθρου 7</p>	<p>v.1738/1987).</p> <p>Αναιρεί την 936/2009 απόφαση του Εφετείου Πειραιώς. Παραπέμπει την υπόθεση, για περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συντιθέμενο από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους που εξέδωσαν την αναιρούμενη απόφαση.</p> <p>Καταδικάζει τις αναιρεσίβλητες στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσειόντων, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ευρώ.</p> <p>Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 26 Φεβρουαρίου 2013. Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 19 Μαρτίου 2013.</p>
--	--	--

		<p>του Ν. 1386/1983 και το μετοχικό της κεφάλαιο ηυξήθη με διοικητική πράξη και όχι με απόφαση της γενικής της συνέλευσης (κατά παράβαση της ανωτέρω Οδηγίας), παλαιός δε μέτοχος αυτής, θεωρούσε ότι ζημιώθηκε εκ τούτου, είχε δυνατότητα δικαστικής προσφυγής έκτοτε, ήτοι από του χρόνου κατά τον οποίο έλαβαν χώρα τα φερόμενα ως ζημιόγωνα γι αυτόν πραγματικά περιστατικά.</p>	
<p>ΑΠ 603/2013</p> <p>Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, Ε7 2014/126, ΕΕΜΠΔ 2013/831, ΕΠΙΣΚΕΔ 2013/374</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α2΄ Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Εκπροσώπηση ανωνύμων εταιρειών.</p>	<p>Η εκπροσώπηση της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να ανατεθεί, εν όλω ή εν μέρη, σε ένα ή περισσότερα μέλη του ΔΣ ή στους διευθυντές της ή σε τρίτους με απόφαση του ΔΣ, αν το επιτρέπει το καταστατικό. Τα πρόσωπα αυτά είναι υποκατάστατα του Δ.Σ. και ενεργούν ως όργανα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου της εταιρείας, εκφράζοντας την βούλησή του, και αντλούν την εξουσία τους από το νόμο και το καταστατικό. Η υποκατάσταση αυτή του Δ.Σ. από μέλος του ή από</p>	<p>Σύμφωνα με το δικαστήριο: (Α) Στην ένδικη αγωγή του (άρθ. 561 § 2 ΚΠολΔ) ο ήδη αναιρεσείων εξέθεσε, ότι σε εκτέλεση σχετικής έγγραφης σύμβασης μεσιτείας που συνήψε στο Αργος την 20-5-2006, ως μεσίτης αστικών συμβάσεων, με την τώρα αναιρεσίβλητη ανώνυμη εταιρεία, την οποία εκπροσωπούσε ο Α. Τ. λειτουργώντας ως αντιπρόσωπος της θυγατέρας του που ήταν η νόμιμη εκπρόσωπος αυτής, υπέδειξε, διά του ως άνω αντιπροσώπου της, στην εναγομένη προς αγορά το αναφερόμενο στην αγωγή ακίνητο.</p>

	<p> τρίτο πρόσωπο διαφέρει από τις σχέσεις της πληρεξουσιότητας και της εντολής, καθώς ο πληρεξούσιος και ο αντιπρόσωπος δεν αποτελούν όργανα εκφράζοντα την βούληση του νομικού προσώπου, αλλά ενεργούν ως αντιπρόσωποι του πράξεις που αποφασίσθηκαν από το Δ.Σ. ή υποκατάστατα αυτού όργανα. Σε κάθε περίπτωση η σχετική απόφαση του Δ.Σ. ή των ως άνω οργάνων δεν είναι απαραίτητο να διατυπώνεται πανηγυρικά, αλλά αρκεί να προκύπτει απ' αυτήν βούληση του Δ.Σ. ή των προαναφερομένων οργάνων, ώστε να εκπροσωπηθεί γενικά η εταιρεία. Κατά την ειδική αγωγή ο αναιρεσείων κατέθεσε ότι έπειτα από σύμβαση που υπέγραψε με την αναιρεσίβλητη α.ε. την οποία εκπροσωπούσε ως αντιπρόσωπος, υπέδειξε προς αγορά ακίνητο το οποίο αγόρασε ηεναγομένη αντί τιμήματος 500.000 €, αρνείται, όμως, να του καταβάλει την συμφωνηθείσα αμοιβή του, ποσοστού 2% επί του </p>	<p> (B) Το δικάσαν ως Εφετείο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ναυπλίου, κρίνοντας επί της αγωγής αυτής ύστερ' από έφεση του αναιρεσειόντος ενάγοντος, με την προσβαλλομένη 759/2011 απόφασή του και όπως απ' αυτήν προκύπτει δέχθηκε, ότι ο ενάγων, που είναι νόμιμα διορισμένος μεσίτης αστικών συμβάσεων, την 20-5-2006 συνήψε με τον Α. Τ. έγγραφη σύμβαση μεσιτείας, με την οποία ανέλαβε να διενεργήσει έρευνα αγοράς και υπόδειξης προσφερομένου προς πώληση οικοπέδου. Με βάση τα γενόμενα ως άνω δεκτά το Εφετείο απέρριψε την έφεση του αναιρεσειόντος ενάγοντος κατά της απόφασης του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου που είχε απορρίψει την αγωγή. Με τον μοναδικό λόγο αναίρεσης από το άρθ. 560 αριθ. 1 ΚΠολΔ αποδίδεται η αναιρετική πλημμέλεια, ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εσφαλμένα δεν εφάρμοσε την διάταξη του άρθ. 229 ΑΚ, αν και ήταν εφαρμοστέα, αφού υπήρξε εκ των υστέρων ρητή, άλλως σιωπηρή, έγκριση της σύμβασης μεσιτείας εκ μέρους της αναιρεσίβλητης </p>
--	--	--

	<p>τιμήματος της πώλησης, ανερχομένη, με τον ΦΠΑ, σε 11.900 €, ποσό το οποίο ζήτησε να υποχρεωθεί αυτή να του καταβάλει. Το Εφετείο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ναυπλίου έκρινε τα παραπάνω γεγονότα, δεν αποδείχθηκε ότι ο Α. Τ. είχε κατά τον χρόνο κατάρτισης της από 20-5-2006 μεσιτικής σύμβασης έγγραφη εξουσιοδότηση του ΔΣ της εναγομένης με περιεχόμενο να καταρτίσει ως εκπρόσωπός της την μεσιτική αυτή σύμβαση και να δεσμεύσει ανάλογα αυτήν και ότι είχε προς τούτο την εκπροσωπευτική εξουσία της εναγομένης εταιρείας, το γεγονός δε αυτό όφειλε και μπορούσε να γνωρίζει ο ενάγων ως εκ της φύσεως της επαγγελματικής του δραστηριότητας, κατά την οποία ερχόταν σε επαφή με ανώνυμες εταιρείες και μάλιστα για σοβαρά ζητήματα, που αφορούν την διάθεση και απόκτηση πολύ σημαντικών περιουσιακών στοιχείων και συγκεκριμένα την</p>	<p>εναγομένης, καθόσον αυτή, συμβληθείσα διά της ως άνω νομίμου εκπροσώπου της, αγόρασε τελικά το προαναφερθέν ακίνητο.</p> <p>Απορρίπτει την από 23-3-2012 αίτηση του Α. Α. Α. για αναίρεση της 759/2011 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου.</p> <p>Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, τα οποία ορίζει σε χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ.</p> <p>Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 19 Μαρτίου 2013.</p> <p>Και δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 2 Απριλίου 2013.</p>
--	--	---

	μεταβίβαση ακινήτων.	
--	----------------------	--

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η εργασία έφτασε στο τέλος της, ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη του θέματος Ανώνυμες Εταιρίες από πλευράς νομοθετικού πλαισίου, πρακτικής εφαρμογής και νεότερων εξελίξεων, και ως επιπλέον η ανάλυση που έγινε για τη σύγκριση μεταξύ ΙΚΕ και ΑΕ.

Μπορεί για μια ΑΕ να είναι χρονοβόρα μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία σύστασης και να ξεκινήσει κανονικά τη λειτουργία της και τον κύκλο εργασιών της.

Μπορεί να απαιτείται συγκεκριμένο ποσό κεφαλαίου για να εγκριθεί η σύσταση της και το λιγότερο αυτού του κεφαλαίου που μπορεί να καταβληθεί, είναι 24.000 ευρώ, και πάλι είναι αξιοσέβαστο ποσό και θα πρέπει να παρθεί σοβαρά υπόψη από πόσους θα παρθεί με ποιον τρόπο και σε τι χρονικό διάστημα θα αποφέρει τα πρώτα κέρδη. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα όμως είναι πως μια ΑΕ μπορεί να διανέμει δίκαια τα κέρδη και την αποκατάσταση της οποιαδήποτε ζημία της καθώς διαθέτει δικό της ταμείο και τραπεζικό λογαριασμό. Ένα άλλο υπέρ της είναι πως μπορεί να λάβει άμεσα χρηματοδότηση τόσο από τρίτους ή άλλες εταιρίες όσο από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως τράπεζες ή από συλλόγους. Αυτό σημαίνει πως ανά πάσα στιγμή μπορεί να αυξήσει το κεφάλαιο της. Μπορεί πολύ εύκολα να αναπτυχθεί δημιουργώντας μικρότερα τμήματα σε άλλες περιοχές αυξάνοντας έτσι τα κέρδη της καθώς και με μειονέκτημα τον κίνδυνο πτώχευσης ή ζημιών. Μπορεί να αυξήσει και από μόνη της το κεφάλαιο της, επίσης λόγω των πολλών ετών που μπορεί να καθιερωθεί επαγγελματικά μπορεί να φάνει έμπιστη και τίμια στα ήθη και τους νόμους αυξάνοντας έτσι τις συνεργασίες της, τους πελάτες και τις συναλλαγές της. Με αυτά συγκριτικά με μια ΙΚΕ η ΑΕ μπορεί να κρατήσει τα ηνία ως μια αποδοτικότερης εταιρίας εκτός αν βελτιωθεί κατά πολύ η νέα μορφή εταιρίας ΙΚΕ και το πρώτο μεγάλο μειονέκτημα της το χρησιμοποιήσει υπέρ της καθώς το μέγιστο διάρκειας ζωής που της δίνει ο νόμος είναι τα δώδεκα χρόνια. Ένα άλλο μείον μιας ΙΚΕ είναι πως δεν μπορεί να λάβει χρηματοδότηση ενώ τα έξοδα σύστασης της είναι πολύ λιγότερα και να συσταθεί άμεσα καθώς γίνεται χρήση της εταιρίας μια στάσης για να εγκριθεί και το κεφάλαιο της είναι ελάχιστο ως μηδαμινό. Πολλοί, για αυτό το λόγο, είναι οι νέοι κυρίως επιχειρηματίες την προτιμούν καθώς μπορούν να ξεκινήσουν με ένα μόλις ευρώ. Εν κατακλείδι και οι δύο μορφές κεφαλαιουχικής εταιρίας είναι προσιτές καθώς η κάθε μια έχει τα δικά της πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και μπορούν να προτιμηθούν ανάλογα με το τι μπορεί να αποδώσει η κάθε μια μελλοντικά στον κάθε νέο επιχειρηματία. Ο επιχειρηματίας με τη σειρά του καλό θα ήταν να κρίνει με τα δικά του θέλω, κριτήρια και τις επιδιώξεις του. Σε καμία των περιπτώσεων δεν θα μπορούσε μια ΑΕ που έχει ένας να

αποφέρει τα ίδια σε κάποιον άλλον που αποφασίσει να γίνει ανταγωνιστής. Η κάθε εταιρία αποδίδει διαφορετικά από επιχειρηματία σε επιχειρηματία γιατί παίζουν ρόλο ο χειρισμός που γίνεται διοικητικά και φορολογικά , οι συγκυρίες, η αποφυγή λαθών και προβλημάτων καθώς και η σωστή χρήση των νόμων και των διατάξεων.

Τα μόνα που έχει να προσέξει είναι το τι κεφάλαιο θέλει να αποδώσει, τη διαδικασία σύστασης, το αν θα του φανεί χρήσιμη ή αναγκαία μια μελλοντική χρηματοδότηση καθώς και η διάρκεια ζωής που θέλει να έχει η εταιρία του. Αν όλα είναι χρηστά και έννομα τότε όλα θα βαίνουν καλώς όποια μορφή εταιρίας και αν επιλέξει κάποιος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παράρτημα 1^ο

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Σύσταση – Επωνυμία - Έδρα – Διάρκεια – Σκοπός εταιρείας

Άρθρο 1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Συνιστάται με το παρόν συμβόλαιο Ανώνυμης Εταιρεία με την επωνυμία «..... (στην επωνυμία πρέπει να περιέχονται οι λέξεις: Ανώνυμη Εταιρεία)». Για τις σχέσεις της εταιρείας με το εξωτερικό η επωνυμία θα υπάρχει σε πιστή μετάφραση σε ξένη γλώσσα.

Άρθρο 2

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εταιρείας

είναι:.....

Η συμμετοχή σε ομοειδής επιχειρήσεις.

Άρθρο 3

ΈΔΡΑ

Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο δήμος.....

..... Υποκαταστήματα της εταιρείας μπορούν να ιδρυθούν οπουδήποτε ανά την Ελλάδα ή το εξωτερικό με απόφαση του Δ.Σ. που καθορίζει και τους όρους της λειτουργίας αυτών. Με την ίδια διαδικασία καταργούνται τα υποκαταστήματα.

Άρθρο 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε έτη και αρχίζει από την καταχώρηση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του παρόντος καταστατικού και, εφόσον απαιτείται, της Διοικητικής απόφασης της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής για την χορήγηση άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού, θα λήγει δε την αντίστοιχη ημερομηνία μετά την πάροδο των ετών.

Άρθρο 5

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο εταιρείας ορίζεται σε (00.000) χιλιάδες ευρώ διαιρούμενο σε χιλιάδες (00.000) μετοχές, ονομαστικής αξίας (X) ευρώ εκάστης.

Άρθρο 6

ΜΕΤΟΧΕΣ

Οι μετοχές της εταιρείας είναι (αναγράφεται το είδος των μετοχών).

Άρθρο 7

ΌΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όργανα της εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 8

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας, αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και για οποιοδήποτε θέμα αφορά την εταιρεία, για τα οποία σύμφωνα με το νόμο ή το παρόν καταστατικό απαιτείται απόφαση αυτής και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ενώ οι προσκλήσεις για τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης γίνονται όπως ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 9

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΘΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Η εταιρεία διοικείται από ΔΣ που αποτελείται από () έως () μέλη. 2. Τα μέλη του ΔΣ εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας για θητεία (X) ετών που παρατείνεται μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, η οποία όμως δεν μπορεί να υπερβεί τα (Ψ) έτη.

Άρθρο 10

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΔΣ, αμέσως μετά την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο, ορίζοντας τον αναπληρωτή του και τις ιδιότητες των λοιπών μελών, καθορίζοντας συγχρόνως και τις αρμοδιότητες τους.

Άρθρο 11

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αν για οποιοδήποτε λόγο, κενωθεί θέση Συμβούλου, οι Σύμβουλοι που απομένουν, εφόσον είναι τουλάχιστον τρεις (3), δύνανται να εκλέξουν προσωρινά αντικαταστάτη για το υπόλοιπο της θητείας του συμβούλου που αναπληρώνεται. Η ως άνω αντικατάσταση είναι υποχρεωτική, όταν ο αριθμός των μελών του Συμβούλιου περιοριστεί κάτω από το ελάχιστο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 1 του παρόντος, έτσι ώστε να συμπληρωθεί το όριο αυτό. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτού δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών (3).

Άρθρο 12

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνης διάρκειας και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου/ 1η Ιουλίου κάθε έτους και λήγει την 31 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους/ 30 Ιουνίου του επομένου έτους.

Άρθρο 13

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ -

ΈΛΕΓΧΟΣ ΑΥΤΩΝ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας καταρτίζονται στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης από το ΔΣ και δημοσιεύονται με επιμέλεια αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα κάθε φορά από το νόμο. Ο έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα κάθε φορά στο νόμο. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, η διάθεση των καθαρών κερδών της εταιρείας γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) Προηγείται η διάθεση του ποσοστού για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, όπως ορίζει το άρθρο 72 παρ. 1 του Ν. 2725/1999 . Για το σκοπό αυτό αφαιρείται τουλάχιστο το δέκα τοις εκατό (10%) των καθαρών κερδών. Η υποχρέωση για τη δημιουργία αυτού του αποθεματικού υφίσταται ανεξάρτητα του ύψους του αποθεματικού σε σχέση με το κεφάλαιο της εταιρείας.

β) Ακολουθεί η διάθεση του ποσού που απαιτείται για την καταβολή του μερίσματος, που προβλέπεται από το Άρθρο 3 του α.ν.148/1967 (ΦΕΚ 173 Α'), όπως ισχύει.

γ) Η Γενική Συνέλευση διαθέτει ελεύθερα το υπόλοιπο. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ Άρθρο 14 Για όσα θέματα δεν ρυθμίζει το παρόν καταστατικό, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15

ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Το προβλεπόμενο στο άρθρο 5 του παρόντος καταστατικού αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, εκ χιλιάδων (000.000) ευρώ θα καλυφθεί ως εξής: `

Άρθρο 16

Εξαιρετικά η πρώτη εταιρική χρήση της εταιρείας αρχίζει από την καταχώρηση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του παρόντος καταστατικού και, εφόσον απαιτείται, της Διοικητικής απόφασης της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής για την χορήγηση άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού, και θα λήξει την.....

Άρθρο 17

ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το πρώτο ΔΣ που θα διοικήσει την εταιρεία μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση αποτελείται από τους:

- 1) Πλήρη στοιχεία ταυτότητας (ονοματεπώνυμο, ονοματεπώνυμο γονέων, αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου, τόπος και χρόνος γέννησης, πλήρης διεύθυνση κατοικίας, Α.Φ.Μ.), Πρόεδρος.
- 2) Πλήρη στοιχεία ταυτότητας (ονοματεπώνυμο, ονοματεπώνυμο γονέων, αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου, τόπος και χρόνος γέννησης, πλήρης διεύθυνση κατοικίας, Α.Φ.Μ.), Αναπληρωτή πρόεδρο.
- 3) Πλήρη στοιχεία ταυτότητας (ονοματεπώνυμο, ονοματεπώνυμο γονέων, αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου, τόπος και χρόνος γέννησης, πλήρης διεύθυνση κατοικίας, Α.Φ.Μ.), Μέλος.
- 4)

Άρθρο 18

ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Για τον έλεγχο της πρώτης εταιρικής χρήσης ορίζεται/ορίζονται ...

Άρθρο 19

ΕΥΘΥΝΗ

Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει με το όνομα αυτής της υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και εις ολόκληρο. Ευθύνεται όμως μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομα της κατά το ιδρυτικό στάδιο, εάν μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας αυτής ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Η ανώνυμη εταιρεία συνιστάται υποχρεωτικά με συμβολαιογραφικό έγγραφο από την Υπηρεσία Μίας Στάσης (Συμβολαιογράφος) του Ν. 3853/2010 εκτός αν από άλλες διατάξεις προβλέπεται κάτι διαφορετικό.
2. Για τις διεθνείς συναλλαγές της εταιρείας, η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος θα αποδίδονται σε πιστή μετάφραση ή με λατινικά στοιχεία.
3. Το ελάχιστο Μετοχικό Κεφάλαιο ανέρχεται σε 24.000 ευρώ και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της ανωνύμου εταιρείας ενώ η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να οριστεί κατώτερα των τριάντα λεπτών (0,30) του ευρώ ούτε ανωτέρα των εκατό (100) ευρώ.
4. Η Α.Ε. μπορεί να ιδρυθεί και από ένα μόνο πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη οπότε στη περίπτωση αυτή τα στοιχεία του μοναδικού της εταίρου δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.
5. Το ΔΣ αποτελείται τουλάχιστο από τρία μέλη, ενώ μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο εφόσον αυτό προβλέπεται στο καταστατικό. Στη περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου.
6. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να ορίζει άλλες διατυπώσεις ή βραχύτερες προθεσμίες πρόσκλησης για τη σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου κατά παρέκκλιση αυτών που προβλέπονται στο νόμο.
7. Στο καταστατικό μπορεί να ορίζεται κατ' εξαίρεση ένας άλλος τόπος στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή πέραν της έδρας στον οποίο μπορεί να συνεδριάζει έγκυρα το διοικητικό συμβούλιο.

8. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη με παρόντα όλα τα μέλη του.
9. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλο πρόσωπο πέραν του Προέδρου που υπογράφει τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου και αντίγραφα εκδίδονται από τα πρόσωπα αυτά χωρίς να απαιτείται επιπλέον υπογραφή.
10. Τα καταστατικό μπορεί να προβλέπει κατά την ίδρυση της ανωνύμου εταιρείας το διορισμό προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος συμβούλου ή πρόσωπα με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο μετοχών που θα γίνει μαζί με το καταστατικό.
11. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και την έκδοση εξαγοράσιμων μετοχών.
12. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και την εκλογή αναπληρωματικών μελών στο διοικητικό συμβούλιο.
13. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα επέκτασης εφαρμογής του άρθρου 23 παρ. 5 και σε άλλα πρόσωπα πέραν αυτών που ορίζονται στο νόμο.
14. Το καταστατικό σε περίπτωση ύπαρξης προνομιούχων μετοχών πρέπει να ορίζει με σαφήνεια το προνόμιο ενώ μπορεί να προβλέπει άλλο χρόνο μετατροπής από το χρόνο λήψης της σχετικής δήλωσης όταν οι προνομιούχες μετοχές είναι μετατρέψιμες σε κοινές.
15. Το καταστατικό μπορεί να απαλλάσσει την ανώνυμη εταιρεία από την υποχρέωση έκδοσης μετοχικών τίτλων οπότε θα πρέπει να ορίζει πως αποδεικνύεται η μετοχική ιδιότητα.
16. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τα 6 έτη.¹⁸³

¹⁸³ *Ανάκτηση ΜΑΡΤΙΟΣ ΤΡΙΤΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ(22:29), 2015, από <http://www.eea.gr/gr/el/content/protypopoiimena-katastatika-gia-tis-etairikes-morfes-aepeikeoe-ee>*

Παράρτημα 2ο

NOMΟΣ 2190/1920

"ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ"

(ΦΕΚ Α' 37/30.3.1963)

[Κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το Β.Δ.174/1963 (ΦΕΚ Α' 37/30.3.1963)]

(Για περιόδους που αρχίζουν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2014, παύουν εφεξής να ισχύουν η παρ. 8δ του άρθρου 16, η παρ. 2 του άρθρου 42, οι παράγραφοι 1 έως 4, 7 και 8 του άρθρου 42α, τα άρθρα 42β έως 43, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 43α, το άρθρο 43γ, τα άρθρα 90 έως 107, τα άρθρα 110 έως 130, τα άρθρα 132 έως 134, και τα άρθρα 138 έως 143, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. [4308/2014](#))

(Στην περίπτωση χρήσης των μέτρων, εξουσιών και μηχανισμών εξυγίανσης που προβλέπονται στα άρθρα 31 έως 83 και 110 του ν. [4335/2015](#), δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2α και 2β του άρθρου 1 οι παράγραφοι 2β και 2γ του άρθρου 26, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 και η παράγραφος 3 του άρθρου 27, οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 28, το άρθρο 28α, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 29, η παράγραφος 2 του άρθρου 30, το τρίτο εδάφιο του άρθρου 30Β, η παράγραφος 1 του άρθρου 32, η παράγραφος 2 του άρθρου 35, παράγραφος 2, 2α, 2β, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 και η παράγραφος 8 του άρθρου 39)¹⁸⁴

¹⁸⁴ Ανάκτηση <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ

*ΜΙΛΤΙΑΔΗ Κ. ΛΕΟΝΤΑΡΗ, ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ, ΕΚΔΟΣΗ 14^η, ΑΘΗΝΑ 2009

Σελίδες 19-22, 25-42, 59-73, 145-155, 159-195, 299-303, 355-372.

*ΜΕΝΤΗ, Γ. Σ. (2010). ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. ΑΘΗΝΑ : ΕΛΛΗΝ - Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

Σελίδες 81-82, 83-86, 92-94, 95-96, 97-106, 106-113, 113, 113-128.

*ΡΟΚΑΣ, Ν. Κ. (2012). ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ . ΑΘΗΝΑ : ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Σελίδες 180-183, 224-229, 236-241, 242-246, 246-249, 251-357, 382-388, 400-404, 405-407.

*ΣΠ.ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ, ΒΑΣ.Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ(2008). ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΑΘΗΝΑ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε.

Σελίδες 151-153, 154-155, 158-162, 162-165, 293-312, 353-354.

*ΡΟΚΑΣ Ι. , Ελληνικό και Κοινοτικό Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών. Εκδόσεις Μπένου Γ. 2002 (επανέκδ. 2008).

*ΣΙΝΑΝΙΩΤΗ- ΜΑΡΟΥΔΗ ΑΡΙΣΤΕΑ (2004). Εμπορικό Δίκαιο Τόμος2. Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα. Σελίδες 451, 452-454, 455, 455-458.

*Δίκαιος Π.Καούνης, Λογιστική εταιριών, Αθήνα 2008, σελίδες 186-239,411-559,436-491

*Α.Ε. ΕΠΕ & Προσωπικές εταιρίες, Αντώνιος Τενέδιος, Εκδόσεις Φορολογιστική, 1999, σελίδες 9-193

*ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Το νέο δίκαιο της Α.Ε. ο Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει μετά τον Ν. 3604/2007, Αθήνα 2007, Νομική Βιβλιοθήκη

*ΡΗΓΑΣ Γ. ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ίδρυση μικρής Α.Ε, 2002 Θεσσαλονίκη, Τόμος ΝΓ

*ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δίκαιο Α.Ε. και ΕΠ.Ε. σύμφωνα με τον 3604/2007
Αναμόρφωση-μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί Α.Ε. και του 3661/2008, εκδοση Γ',
εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ.

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Ε' ΕΚΔΟΣΗ 2008

ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΑΡΙΣΤ.Γ. ΚΟΝΤΑΚΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ(ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ)2009

ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΛΑΖ.ΓΡ.ΝΤΙΜΕΡΗΣ- Ν.ΔΙΟΝ.
ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ.ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ 2009

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

<http://www.eea.gr/gr/el/content/protypopoiimena-katastatika-gia-tis-etairikes-morfes-aepeikeoe-ee> (15/02/2015 15:32)

http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/VardaAthina,KounaliEleni,SakadakiGiorgia/attached-document-1302515176-598378-4370/Varda_Kounali_Sakadaki2011.pdf
(12/04/2015 12:45)

<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31><http://www.csringreece.gr/files/research/CSR-1358933463.pdf?user=> (18/2/2015 23:11)

<http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/4579/PAPADOPOYLOY%20ANNA.pdf?sequence=1> (22/3/2015 19:01)

<http://www.taxheaven.gr/acforum/index.php?showtopic=46332> (12/3/2015 14:01)

http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/log_o40.htm (22/5/2015 09:01)

http://apothetirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1079/log_20100434.pdf?sequence=1 (04/07/2015 19:09)

<http://epixeirisi.gr> (26/08/2015 16:17)

www.logistis.gr/files/DLP/dlp16.doc (26/08/2015 10:49)

<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=31059&subid=2&pubid=113194715> (26/08/2015 10:35)

http://www.oetak.gr/downloads/articles/alifantis_article.pdf (26/08/2015 10:35)

<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/451/ViewArticle.aspx> (04/07/2015 19:09)

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/kefalaiopoiisi-aforologiton-kai-forologithenton-kata-eidiko-tropo-apothematikon/> (04/07/2015 19:09)

http://www.logistis.gr/files/diafora/Logistikos_xeirismos_-_Th.Grigorakos.doc (04/11/2015 00:55)

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13349/2/VafeidouMsc2008.pdf> (22/10/2015 17:04)

<https://www.taxheaven.gr> (04/07/2015 19:09)

<https://www.e-forologia.gr> (26/08/2015 10:35)

<http://www.solae.gr> (16/11/2015 23:45)

<http://www.power-tax.gr/el/normal/69/457/ViewArticle.aspx> (01/010/2015 14:35)

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-problepseon-episfalon-apaitiseon/> (19/10/2015 21:42)

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/eggrafi-omologeiakon-daneion/> (03/11/2015 18:08)

